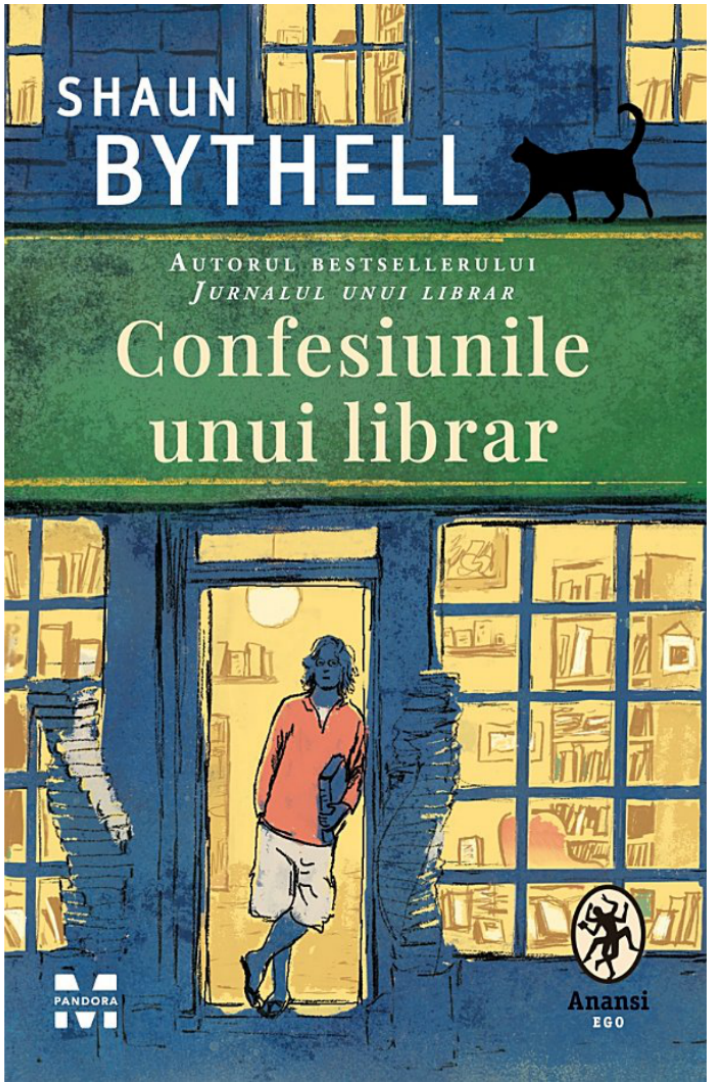
SHAUN
BYTHELL
AUTORUL BESTSELLERULUI
JURNALUL UNUI LIBRAR
Confesiunile unui librar
PANDORA M
Anansi
EGO

COLECȚIE COORDONATĂ DE **BOGDAN-ALEXANDRU STĂNESCU**

Anansi
EGO

SHAUN
BYTHELL

Confesiunile unui librar

Traducere din limba engleză și note de
Mihaela Buruiană

PANDORA M

EDITORI:
Magdalena Mărculescu
Silviu Dragomir

FONDATOR:
Ion Mărculescu, 1994

DIRECTOR EDITORIAL:
Bogdan-Alexandru Stănescu

REDACTARE:
Alexandra Turcu

DESIGN:
Andrei Gamarț

DIRECTOR PRODUCȚIE:
Cristian Claudiu Coban

DTP:
Dan Crăciun

Conținutul acestei lucrări electronice este protejat prin copyright (drepturi de autor), iar cartea este destinată exclusiv utilizării ei în scop privat pe dispozitivul de citire pe care a fost descărcată. Orice altă utilizare, incluzând împrumutul sau schimbul, reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea, închirierea, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informației, altele decât cele pe care a fost descărcată, revânzarea sub orice formă sau prin orice mijloc, fără consimțământul editorului, sunt interzise. Dreptul de folosință al lucrării nu este transferabil.
Drepturile de autor pentru versiunea electronică în formatele existente ale acestei lucrări aparțin persoanei juridice Pandora Publishing SRL.

Titlul original: *Confessions of a Bookseller*
Autor: Shaun Bythell

Copyright © Shaun Bythell, 2019

Copyright © Pandora M, 2023
pentru traducerea în limba română

O.P. 16, Ghișeul 1, C.P. 0490, București
Tel.: +4 021 300 60 90 ; Fax: +4 0372 25 20 20
www.pandoram.ro

ISBN (print): 978-606-978-619-2
ISBN (EPUB): 978-606-978-672-7

Pandora M face parte din Grupul Editorial TREI

IANUARIE 2015

A atins cărțile cu venerația unui preot care deschide biblia în amvon. Lustruisem pielea în dimineața aceea până când strălucea ca mătasea, iar vârfurile degetelor domnului Pumpherston s-au sprijinit pe ea de parcă erau fluturi ce poposeau pe o floare aleasă. Părea să toarcă de plăcere la atingere. Vizitatorul și-a așezat ochelarii înainte să dea paginile și se vedea că încântarea domnului Pumpherston e contagioasă.

Augustus Muir, *The Intimate Thoughts of John Baxter, Bookseller*

(Methuen & Co., Londra, 1942)

Mă întreb dacă, atunci când a scris jurnalul fictiv al lui John Baxter, August Muir era într-adevăr conștient că aceasta e, fără îndoială, cea mai bună parte a comerțului cu cărți la mâna a doua și probabil și a colecționării de cărți: să găsești și să atingi ceva rar și important. Odată, am avut un set de două volume din *Antiquities of Scotland*, de Francis Grose, care, pentru persoana care l-a cumpărat, era cea mai importantă carte pe care și-o putea închipui. Grose și Robert Burns s-au întâlnit în 1789 și au devenit prieteni. Grose l-a rugat pe Burns să scrie o poveste supranaturală care să însoțească o ilustrație a bisericii Auld Alloway Kirk din *Antiquities of Scotland*, pentru care se documenta pe vremea aceea. Astfel s-a născut poate cel mai frumos poem al lui Burns, „Tam o' Shanter". Deși poemul a apărut mai întâi în alte două publicații, *Antiquities of Scotland* a lui Grose a fost prima carte în care a fost publicat și, deși nu are o valoare financiară uriașă (ultimul set pe care l-am avut s-a vândut cu 340 de lire), este o carte importantă pentru pasionații de Burns, parțial datorită faptului că, dacă nu ar fi fost solicitarea lui Grose, poate că Burns nici nu ar fi scris vreodată „Tam o' Shanter". Clientul căruia i-am vândut exemplarul meu venise din Ayr când aflase de la unul dintre prietenii săi că avem un exemplar. Abia după ce a plătit mi-a spus despre conexiunea cu Robert Burns și, dacă nu ar fi făcut asta, probabil că nici astăzi nu aș fi știut. Este o ironie a poziției mele că, deși sunt înconjurat de cărți în fiecare zi, cele mai multe lucruri pe care le știu despre ele mi-au fost povestite de clienți, aceiași clienți pe care primul meu instinct este să-i descurajez să vorbească.

Rezonez și cu descrierea felului în care domnul Pumpherston atinge cartea: oamenii care comercializează cărți rare le ating, de obicei, vizibil altfel asigurându-se că sprijină copertele când le deschid, ca să nu se desprindă legăturile și că, atunci când cartea este scoasă de pe raft, nu apasă prea mult pe partea de sus a cotorului. Odată ce ai avut de-a face cu cărți rare o vreme, devii extraordinar de atent când oamenii le manevrează greșit.

Plăcerea pe care o dă atingerea unor cărți care au avut o contribuție culturală sau științifică semnificativă pentru lume este, fără îndoială, cel mai mare lux pe care îl poate aduce îndeletnicirea aceasta și puține alte ocupații — dacă există vreuna — oferă atât de multe ocazii de a te bucura de așa ceva. De aceea, în fiecare dimineață, mă ridic din pat nu anticipând o corvoadă repetitivă, ci sperând că voi avea șansa să țin în mâini un exemplar dintr-o carte care a adus pentru prima dată umanității o idee care a schimbat cursul istoriei. Poate fi un exemplar din *The Rights of Man*, datând din 1791, traducerea în engleză din 1887 a *Capitalului* sau o ediție timpurie a *Originii speciilor* a lui Darwin, din 1859. Despre asta e vorba.

JOI, 1 IANUARIE

Comenzi online:

Comenzi găsite:

Închis în prima zi din an.

După ce m-am odihnit, m-am dus cu bicicleta la prietenul meu Callum pentru petrecerea anuală de 1 ianuarie, de la prânz. Am plecat pe la 15:00, ca să mă întorc pe lumină, am făcut focul în odăiță și am început să citesc *Miss Lonelyhearts*, de Nathanael West, pe care mi-a sugerat-o acum vreo două săptămâni o clientă care cumpărase câteva cărți pe care le citisem și eu și-mi plăcuseră.

VINERI, 2 IANUARIE

Comenzi online: Închis

Comenzi găsite:

Mi-am petrecut dimineața făcând ordine, pe urmă m-am dus într-o scurtă plimbare pe plajă în Golful Rigg, pe vânt și ploaie, cu Callum și partenera lui, Petra, chiar înainte să se întunece. Petra este australiancă și are două fete gemene, de vreo zece ani. Pare întotdeauna atât de absurd de fericită, încât îmi e aproape imposibil să-mi închipui cum îi reușește fără ajutorul unor droguri halucinogene, dar este și extrem de excentrică, așa că se potrivește perfect în peisajul uman din Wigtown. Când mă îndreptam de la camionetă spre magazin, am observat gâștele zburând pe deasupra orașului, ca să înnopteze în mlaștina cu apă sărată de la poalele dealului pe care se întinde Wigtown. Priveliștea și sunetul lor mă impresionează de fiecare dată, fiindcă sunt mii de gâște care formează un V aproape perfect când zboară în întunericul tot mai dens din toiul iernii reci și umede.

SÂMBĂTĂ, 3 IANUARIE

Comenzi online: 10

Comenzi găsite: 10

Am revenit la programul obișnuit, după o săptămână în care am deschis la 10:00 în loc de 9:00. O zi mohorâtă, dar măcar am scăpat de vânt și ploaie. Sfârșitul perioadei de sărbători este întotdeauna marcat de o scădere acută a numărului de clienți, numai că astăzi senzația aceea de gol din magazin a fost îmbunătățită de faptul că primul client a fost Jeff Mead. Jeff este preotul anglican al parohiei din Kirkinner, un sat aflat în apropiere, iar imaginea lui publică a fost probabil rezumată cel mai bine de prietenul meu Finn, care mi-a zis odată că „Jeff se simte mai bine

oficiind înmormântări decât nunți". Acest lucru îi contrazice totuși adevărata fire, dat fiind că este neastâmpărat, spiritual și remarcabil de inteligent, cu o educație teologică în toată regula. E un bărbat solid, impunător, care se apropie de vârsta pensionării. La scurt timp după ce am cumpărat magazinul, în 2001, a venit să arunce un ochi pe aici. Cumpărasem un schelet în mărime naturală pe care voiam să-l agăț de tavan (habar nu am de ce, dar este încă acolo, cu o vioară în mână) și pe care îl așezasem temporar într-unul dintre fotoliile de lângă șemineu, cu un exemplar din *Dumnezeu, o amăgire* de Richard Dawkins în degetele lui osoase. Am auzit un hohot de râs din adâncurile magazinului și imediat a apărut și Jeff, care a anunțat: „Așa vreau să fiu găsit, când mi-o veni vremea".

La ora 11:00, a sunat o femeie din Ayr. Are niște cărți pe care vrea să mi le arate săptămâna viitoare.

La știrile de azi-dimineață, era un reportaj despre patru bărbați care au fost răpiți dintr-o librărie din Hong Kong pentru că diseminau literatură ce critica regimul din China. Vânzarea de cărți poate fi o afacere periculoasă, dar, din fericire, în Wigtown numai din punct de vedere financiar.

În mod surprinzător, am găsit toate cele zece cărți comandate astăzi, ceea ce e un fel de miracol. Cele mai multe fuseseră listate recent și proveneau din colecția unui bărbat care adusese patru cutii chiar înainte de Crăciun.

Prietena mea Mary, negustoare de antichități, a adus o cutie cu gravuri despre pescuit și un bursuc împăiat, pe care l-am expus în magazin cu prețul de 100 de lire.

Callum și Petra au apărut la prânz și m-au întrebat dacă mă duc la degustarea de whisky de la 16:00, la Beltie Books. Le-am răspuns că depinde de cât de aglomerat e magazinul. La 15:30, în magazin nu mai intrase nimeni de o oră și, chiar când mă gândeam să închid mai devreme și să mă duc la degustarea de whisky de la Andrew, au intrat vreo douăsprezece persoane de douăzeci-treizeci de ani. Toate au cumpărat cărți.

Total încasări: 136,50 lire

10 clienți

LUNI, 5 IANUARIE

Comenzi online: 7

Comenzi găsite: 7

Încă o zi mohorâtă și, în mod miraculos, încă una în care am reușit să găsesc toate cărțile comandate. Patrick de la Historic Newspapers a trecut pe aici să ridice teancul de comenzi din străinătate care se adunaseră pe durata Crăciunului. Corespondența noastră internă este expediată prin Royal Mail, dar comenzile internaționale sunt mai ieftine dacă le trimitem prin curierul cu care are contract Historic Newspapers, așa că ne folosim și noi tot de el.

Petra a trecut să întrebe dacă poate să înceapă un curs de dansuri din buric în camera mare de la etaj. Nu știu câtă priză va avea la public, dar i-am spus că poate folosi camera vinerea dimineața.

Un client mi-a cerut cartea de vizită, dar n-am găsit niciuna. Cred că ultima dată când mi-a cerut un client așa ceva a fost acum mai bine de un an. Ideea pare fermecător de desuetă într-o lume hiperconectată. Când am cumpărat magazinul, clienții — în special alți comercianți de cărți — lăsau mereu cărți de vizită, dar acum pur și simplu nu se mai întâmplă asta, așa cum a fost cazul și cu cărțile de vizită din vremurile georgiene și victoriene.

Un cuplu german de vreo cincizeci și ceva de ani a răsfoit cărți timp de o oră. Femeia a cumpărat un exemplar din biografia lui Jane Austen de David Cecil. În timp ce plătea, a spus: „Mă bucur să vă cunosc, în sfârșit", ceea ce mi s-a părut puțin ciudat, până când a explicat că motivul pentru care veniseră în Wigtown era că citiseră cartea Annei, partenera mea, în care este vorba — parțial — despre Wigtown (și despre mine). Nu la mult timp după ce au plecat, un bărbat în salopetă portocalie, care cu o săptămână în urmă cumpărase un exemplar din cartea ei *Three Things You Need to Know About Rockets,* s-a întors și, inspirat de referințele Annei la *Moby Dick*, a cumpărat și un exemplar din acesta.

Tom a venit să discutăm proiectul gândit de Anna — ideea unei Case a scriitorilor. Vrea să înființeze o companie ca să cumpere și să transforme o proprietate din piață într-un spațiu de creație, unde să organizeze cursuri de scris, citit și artă, împreună cu Spring Fling (un festival artistic din zonă care are loc în fiecare iunie). Vrea să avem o ședință de brainstorming aici, în magazin, și caută idei de persoane pe care să le invite, așa că i-am făcut câteva sugestii. Întâlnirea va avea loc vineri seara, în camera mare în care găzduim Refugiul scriitorilor pe durata festivalului, și vom avea mâncare și vin.

Total încasări: 87,50 lire

13 clienți

MARȚI, 6 IANUARIE

Comenzi online: 3

Comenzi găsite: 3

Toate cele trei comenzile de astăzi au fost cărți despre căile ferate.

Încă o zi cumplit de urâtă, deși ploaia s-a mai domolit după-amiază. Până acum, pare că iarna a însemnat doar ploi abundente, stârnite de vânturi puternice. Nu cred că am avut nici măcar o zi cu ger.

Printre mesajele primite astăzi prin e-mail:

De la: xxxxxxxxxxx

Subiect: lumea are nevoie de cartea mea

Corpul mesajului:

mi-ar plăcea să-mi popularizez cartea la librărie.

am scris o carte care asigură că persoana pe care o găsești devine partenerul tău de viață, ceea ce și înlătură nevoia de minciuni, manipulare și jocuri. împiedică daunele emoționale și riscul pentru viața umană prin suicid. înarmând oamenii cu cunoștințe despre personalități.

Prima clientă a zilei a fost o femeie în vârstă care voia să folosească telefonul librăriei ca să-și sune nora, care nu venise să o ia de la doctor. Al doilea client a fost un bărbat cu un început de chelie și coadă, care a țâțâit la prețul absolut fiecărei cărți pe care a ridicat-o.

Am găsit o tablă veche de scris în pivniță și am înrămat-o cu o ramă veche de tablou. Arată destul de drăguț. Am hotărât să încerc să scriu ceva amuzant pe ea în fiecare zi, o întreprindere sortită eșecului, dat fiind că pot trece săptămâni — uneori luni — până când îmi trece prin cap vreun gând spiritual. Ca să simplific lucrurile, am luat un citat din Noel Coward, dintr-o carte intitulată *Famous Last Words*: „Noapte bună, dragii mei, ne vedem mâine".

A venit mama pe la 16:00 și a vorbit fără întrerupere jumătate de oră. Printre subiectele abordate au fost: ideea Casei scriitorilor și o sursă de finanțare posibilă pe care a găsit-o ea (a repetat asta de cel puțin șase ori), prietenii prietenilor ei, care au un castel în Deeside pe cale să se prăbușească în râu din cauza inundațiilor (informație repetată de patru ori) și chiriașii de la The Open Book[1], care au lăsat cam dezastru în urmă („abject"). Nu era vorba de ocupanții cei mai recenți, două spanioloaice, ci de un alt cuplu (informație repetată de patru ori).

La vreo douăzeci de minute după ce a plecat (cu un nonșalant „Tre' să fug, pa, dragule"), m-am uitat prin vitrină și i-am văzut Volkswagenul lovit parcat prost în stația de autobuz, în timp ce ea pălăvrăgea agitată cu cineva. Când am închis librăria, peste jumătate de oră, ea era tot acolo, făcând capul calendar norocosului care se întâlnise cu ea.

Total încasări: 125,49 lire

11 clienți

MIERCURI, 7 IANUARIE

Comenzi online: 1

Comenzi găsite: 0

Am tras draperiile în dimineața asta și am văzut primul semn de soare după atât de mult timp, că mi se pare că au trecut luni.

Mi-am petrecut prima oră din ziua de lucru asfixiindu-mă ușor cu parfumul unei cliente, care pot doar să presupun că a fost produs ca o neurotoxină deosebit de neplăcută de un biochimist nord coreean într-un buncăr secret. Kim Jong-(ost)il.

Am mai primit o comandă pentru o carte din sala feroviară. Astea sunt întotdeauna cele mai greu de găsit. Probabil că amatorilor de cărți despre căile ferate nu prea le pasă de ordine pe rafturi.

Pe la 11:00, în librărie a intrat o femeie puțin mai în vârstă decât mine, cred. Am recunoscut-o vag, așa că, atunci când a venit să plătească un teanc de romane — toate citite și plăcute de

mine —, am întrebat-o de ce mi se pare familiară. Am aflat că mergea la aceeași casă de licitații din Dumfries la care mă duceam și eu ocazional, așa că am depănat amintiri despre diversele personaje și activitățile îndoielnice care inevitabil par să înconjoare licitațiile. Pe urmă, a povestit că are o ceainărie în Rockcliffe (la mai puțin de șaizeci de kilometri distanță), așa că ne-am plâns de clienți și, în special, de ce înseamnă să ai o afacere, în special una pe care oamenii se așteaptă s-o ții deschisă când le convine lor, nu când îți convine ție. Amândoi disprețuim tirania obligațiilor sociale din comunitățile rurale. Și ea pare să urască la fel de mult ca mine să aibă lucrurile planificate. Și tocmai a terminat de citit *Any Human Heart*, una dintre cărțile mele preferate.

Am început să sortez cele două cutii rămase din tranzacția dinaintea Crăciunului. N-am găsit nimic bun pentru a fi vândut în magazin, dar toate au cod de bare și sunt în condiție impecabilă — perfecte pentru FBA2, așa că le-am procesat și le-am ambalat ca să fie ridicate. Prețurile pentru edițiile broșate sunt surprinzător de mari, dar așa stau lucrurile de când au apărut vânzările online — este mai greu decât înainte să prevezi valoarea unei cărți.

După-amiază, m-am certat crunt cu un client: eu am susținut că Maigret este un detectiv fictiv francez, iar el, un pictor belgian suprarealist. Pe urmă, am sunat-o pe femeia din Ayr ale cărei cărți ar trebui să le văd mâine, ca să amân. A părut extraordinar de ușurată; cu siguranță încă mai are de sortat cărțile pe care vrea să le păstreze de cele pe care este dispusă să le dea.

Total încasări: 65,49 lire

3 clienți

JOI, 8 IANUARIE

Comenzi online: 3

Comenzi găsite: 2

Încă o zi însorită. Două la rând — pare să fie un fel de record, având în vedere ce vreme am avut până acum iarna asta. Una dintre comenzile de azi a fost pentru o carte intitulată *Minorities in the Arab World*, care îi va fi expediată unui preot din Liban.

După-amiază, a trecut pe aici mama, care a vorbit vreo jumătate de oră despre ciocănelul de pe ușa de la The Open Book, care se pare că are o peliculă de mucegai alb pe el. De ce contează asta sau de ce crede ea că am nevoie să știu și eu mă depășește. A dispărut cinci minute, apoi s-a întors cu Alicia, femeia taiwaneză care gestionează The Open Book săptămâna asta. Am stabilit să ieșim la o bere după muncă. Alicia, se pare, nu este numele ei adevărat, dar l-a ales ca să-i fie mai ușor cât stă în Europa. În prezent, studiază în Spania și s-a gândit că Wigtown i-ar oferi o pauză binemeritată de la căldura și mâncarea gustoasă din Spania.

Total încasări: 42 lire

3 clienți

VINERI, 9 IANUARIE

Comenzi online: 5

Comenzi găsite: 5

Ploaie torențială din nou. Nicky a ajuns cu întârzierea de rigoare. Nici măcar costumul ei negru de schi nu a putut face față ploii — când a împins ușa ca să nu lase vântul și ploaia să intre, părea o focă furioasă. Nicky e singura care a mai rămas din personalul de altădată, format din doi angajați cu normă întreagă și unul cu jumătate de normă. E o bună prietenă, deși părerile noastre diferă considerabil în multe privințe. Ea este martoră a lui Iehova. Eu nu sunt religios. Are aproape cincizeci de ani, doi fii adulți și un nelipsit simț al umorului. În plus, e dedicată magazinului și extraordinar de capabilă. Pe mine mă consideră un impediment pentru succesul afacerii și tot timpul îmi ignoră instrucțiunile, alegând în schimb să facă lucrurile ca și cum ar fi magazinul ei.

La 9:30, am pornit radiatorul în camera mare și am mutat combina audio pentru cursul de dansat din buric, ținut de Petra. Am fost de acord să folosească spațiul de deasupra magazinului, unde în fiecare marți are loc cursul de artă al doamnelor în vârstă. Spre uimirea mea, s-au prezentat două persoane. După ce a început ritmul surd al activității de la etaj, am dus corespondența la poștă (doar am traversat strada), unde la ghișeu era William, cu o dispoziție foarte asemănătoare cu vremea de azi. M-a întâmpinat așa cum face cu toată lumea, adică ignorându-mă complet și bodogănind cât de mult disprețuiește Wigtown și aproape tot ce se află în el.

Pe la 10:30, când Petra și dansatoarele ei erau în plină desfășurare, Isabel (care se ocupă de finanțele magazinului o dată pe săptămână) a venit să țină contabilitatea și, imediat ce a auzit bufniturile, s-a oprit brusc cu un aer îngrozit. Când i-am explicat că e un curs de dans, nu o orgie, a fost vizibil ușurată. S-a oferit și să ducă încasările la bancă în locul meu, dat fiind că rămăsesem să mă ocup singur de magazin în ultimele trei săptămâni și nu reușisem să le depun.

Cu toată ploaia, apa de pe vitrina neetanșă picură fără încetare pe decorațiunile de Crăciun, care au fost o încercare jalnică, în cel mai bun caz, și acum arată ca un aranjament floral de iarnă umed și mohorât.

În librărie au intrat trei vânători de păsări sălbatice. Unul dintre ei a zărit o gravură victoriană înrămată, de mari dimensiuni, *Pescuit în Connemara*, cu prețul de 40 de lire, și a zis: „Nu vreau să fiu obraznic, dar care e cel mai bun preț pentru asta?“. I-am răspuns că i-o dau cu 35 de lire. A cumpărat-o pe aceea, precum și trei gravuri de Robin Ade, cu autograf, pe care le cumpărasem de la Mary, prietena mea care ține un anticariat. Din păcate, nimeni nu s-a arătat interesat de bursucul împăiat pe care l-am cumpărat tot de la ea, în afară de copii, care sunt fascinați de el.

Seara, am ieșit la pub cu Alicia (Taiwan), Gina (Noua Zeelandă), Elouise (Australia) și Petra (Austria). Eu eram singurul scoțian de la masă. Toate lucrează aici în diverse puburi și cafenele.

Total încasări: 132,99 lire

5 clienți

SÂMBĂTĂ, 10 IANUARIE

Comenzi online: 4

Comenzi găsite: 3

O zi rece, cenușie. Nicky a apărut la 9:08, dând vina pe vreme pentru întârziere. Ploaia a început din nou la 10:00, iar sunetul apei picurând în gălețile din vitrină și-a reluat simfonia obișnuită.

În timp ce umpleam coșul cu lemne, am auzit o broască orăcăind în iaz — prima pe care am auzit-o din toamnă încoace.

Pe drumul spre poștă, l-am zărit pe Eric, budistul din Wigtown, în roba lui portocalie — o pată de culoare binevenită într-o zi altfel mohorâtă. Nu știu când s-a mutat aici, dar Wigtown l-a absorbit cu indiferența amiabilă pe care o oferă tuturor, indiferent de cât de nepotriviți ar putea părea într-un târgușor scoțian.

Nicky și-a petrecut toată ziua rearanjând lucruri care nu aveau nevoie să fie rearanjate.

După prânz, am dat jos decorațiunile de Crăciun din vitrină. Partea din stânga încă era plină de băltoace.

Pe tablă, azi:

Evitați interacțiunile sociale: purtați mereu o carte la voi.

Foarte puțini clienți astăzi și cei mai mulți au plecat înainte de prânz. La 14:00 a apărut o familie și aveam mari speranțe că măcar unul dintre membrii ei va cumpăra ceva, dar au plecat după zece minute cu mâinile goale. Până la ora închiderii, nu am mai avut niciun client.

Total încasări: 34,49 lire

4 clienți

LUNI, 12 IANUARIE

Comenzi online: 10

Comenzi găsite: 10

O zi cenușie, rece, dar fără ploaie.

Din fericire, am găsit toate comenzile în dimineața asta. Una dintre ele era pentru un exemplar în germană al *Mein Kampf*, publicat când Hitler încă trăia. La interior, avea o dedicație și o vedere — cum nu știu deloc germană, habar nu am ce anume scria acolo. Cu toate acestea, am vândut-o cu 90 de lire unui client din Germania.

Cinci clienți până la ora 10:00 și toți au cumpărat cărți. Unul a cumpărat trei bastoane făcute de Sandy, păgânul tatuat. El este unul din cei o mână de clienți fideli. Locuiește lângă Stranraer și susține că este cel mai tatuat om din Scoția. De asemenea, este un cioplitor pasionat (și talentat)

de bastoane. Avem un sistem de troc prin care el îmi aduce bastoane în schimbul cărților, iar eu vând bastoanele în magazin. Trebuie să iau legătura cu el și să-i spun că avem nevoie de mai multe.

Când duceam comenzile de azi la poștă, William tocmai ieșea din ungherul lui întunecat la o țigară. Ca niciodată până acum, a dat dovadă de politețe și decență ținându-mi ușa deschisă și chiar salutându-mă cu „Bună dimineața, Shaun". Ori e el bolnav, ori eu sunt.

Total încasări: 72,50 lire

5 clienți

MARȚI, 13 IANUARIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 2

O zi cenușie, rece. Ploaia a început la 10:00.

La prânz, a apărut un grup de persoane de vreo șaptezeci de ani care căutau cărți de Eric Ambler, Geoffrey Household și Eric Linklater. Una dintre ele s-a apropiat de tejghea și m-a întrebat: „Răspundeți la întrebări?". A cumpărat o biografie a lui Wilfred Thesiger, care provenea dintr-o colecție achiziționată anul trecut dintr-o casă de la periferie. Au făcut cu toții complimente la adresa magazinului, dar au fost dezamăgiți că nu aveam niciunul dintre autorii pe care îi căutau. Motivul nu este că nu îi găsesc, ci că nimeni — până astăzi — nu a întrebat vreodată de ei, așa că nu îi cumpăr când dau de ei în colecții.

Pe drum către poștă, m-am întâlnit cu vânătorii francezi de păsări sălbatice care obișnuiau să stea în cabanele de vacanță ale părinților mei. Am stat puțin de vorbă pe trotuar, în fața magazinului. Franceza mea este destul de prăfuită, dar am reușit să discutăm vreo cinci minute. Au împușcat trei gâște ieri-dimineață, la mlaștină. Cel puțin, cred că asta au zis.

Total încasări: 17,30 lire

3 clienți

MIERCURI, 14 IANUARIE

Comenzi online: 1

Comenzi găsite: 1

O dimineață senină, rece. Gheață pe geamuri pentru prima dată anul ăsta.

Andy (care ne spală geamurile) a apărut la 9:30 să-și ia banii. Tony, care spăla geamuri o dată pe săptămână, i-a vândut afacerea lui Andy acum vreo doi ani. Andy este ușor mai neglijent cu

treaba lui. Femeia care lucra în magazin înainte să-l preiau eu — Joyce — avea un simț acerb al umorului, care părea să jignească pe toată lumea în afară de mine. Ea îi zicea lui Tony „mânjitorul de geamuri", ceea ce, la fel ca majoritatea observațiilor ei despre viață, era nedrept.

Joyce, o atee vocală, mi-a spus odată că este convinsă că în casă locuiește o fantomă, pe care ea o simțise pe palierul de la baza scărilor în mai multe ocazii. M-a asigurat că nu e periculoasă și chiar îi dăduse un nume: George. Încă nu am găsit dovezi ale acestui spectru și bănuiesc că Joyce încerca să râdă de mine.

Singura comandă a fost pentru o carte mare, grea, intitulată *Shackleton's Voyages*, un titlu recent în stare impecabilă. L-am vândut cu 3 lire, iar taxa de timbru a fost 13 lire, dar a fost o comandă pe Amazon, așa că a trebuit să îndurăm lovitura.

Isabel a venit la 11:00 să se ocupe de registre.

Bătrânul cu pălărie de cowboy care gâfâie în secțiunea de materiale erotice a apărut la prânz. Are cam un metru optzeci înălțime, poartă pantaloni negri de lycra, cu pensă în față, geacă de iarnă și — astăzi — o șapcă în locul iubitei lui pălării de cowboy. De fiecare dată se preface interesat — neconvingător — de cărțile de anticariat din fața tejghelei în primele zece minute ale vizitei și, inevitabil, ajunge să petreacă cel puțin o oră în secțiunea de materiale erotice. O dată la câteva secunde, marchează trecerea timpului cu un gâfâit puternic, un mormăit, un pufnet sau un fluierat mimat. În plus, bate darabana pe copertele cărților pe care le ia în mână. Astăzi mi-a zis că fusese nevoit să-și abandoneze mașina „în vârf" din cauza vremii și să vină cu o ocazie la Wigtown. Ar fi trebuit să-l viziteze pe Christian, legătorul de cărți (la șase kilometri distanță), dar bineînțeles că nu a putut, fără mașină. În timp ce trăncănea de zor despre asta, a reieșit că, de fapt, mă ruga să-l las să folosească telefonul ca să-l sune pe Christian și să-l anunțe că nu poate să ajungă. Încă nu învățase să-și folosească noul telefon mobil, așa că i-am dat voie să sune de la telefonul fix, la care a vorbit cel puțin douăzeci de minute, flecărind cu Christian, iar în tot timpul ăsta a țăcănit din pix. Chiar când mă gândeam că litania asta incredibil de nepotrivită a ajuns la capăt, omul a pus telefonul pe podea și a plecat să-și ia o cafea, lăsându-și bagajele pe tejghea, în spatele lui. Are o dispoziție ușor arogantă, amestecată cu o amiciție falsă, care, împreună, dau impresia că el crede că vreau să-i fiu prieten și sunt foarte norocos că ia acest lucru în considerare.

Când s-a întors de la cafea, a început să scoată grosolan și zgomotos cărțile din secțiunea de anticariat, pe urmă a cerut o hârtie ca să-și noteze unul din titluri, să-l ia acasă, bănuiesc eu cu intenția de a-l cumpăra online. A plecat fără să cumpere ceva.

Un apel la 14:15:

Client: Aveți vreo carte despre Al Doilea Război Mondial?

Eu: Da, avem câteva sute.

Client: Sunt de dimensiuni mari?

Total încasări: 46,50 lire

5 clienți

JOI, 15 IANUARIE

Comenzi online: 4

Comenzi găsite: 4

O zi senină, friguroasă, de iarnă, cu gheață pe iaz.

Una dintre cărțile comandate azi se intitulează *Scottish Castles*. Am cumpărat-o nouă și a rămas pe raft, nevândută, ani de zile. Prețul de copertă era 35 de lire. Stocul de exemplare noi s-o fi epuizat, așa că cele la mâna a doua — acum mai rare ca oricând — au crescut ca valoare. Cel pe care l-am vândut astăzi a costat 75 de lire.

Alicia de la The Open Book a apărut la 9:30 și m-a rugat să-i împrumut o bicicletă ca să se ducă la Finn's, așa că am reglat una pentru mărimea ei. I-a luat o oră jumătate să parcurgă cu bicicleta cei 13 kilometri până acolo, cu vântul în față.

Sandy, păgânul tatuat, a venit la ora 11:00 și m-a rugat să-i comand *Scottish Gallovidian Encyclopedia* de Mactaggart, pentru prietena lui Lizzy, a cărei zi de naștere este marți. Cartea lui Magtaggart este una dintre componentele esențiale ale oricărei colecții de volume despre Galloway.

Prima ediție a fost publicată în 1824, dar a fost aproape imediat retrasă de la vânzare de editor pentru că Mactaggart, fiul unui fermier din Galloway, calomniase un demnitar local. Nu am văzut niciodată un exemplar din prima ediție, dar, din fericire, au supraviețuit suficiente cât să fie reeditate mai întâi în 1876, apoi în 1981. Enciclopedia este o mărturie valoroasă a limbii din Galloway, salvată de la uitare de doi editori vizionari. Este plină de cuvinte și expresii locale absolut minunate din perioada georgiană, multe din acestea supraviețuind până în zilele noastre. Iată unul pe care nu l-am mai întâlnit până acum, dar care evident era des folosit la momentul publicării:

> CUTTY-GLIES[3] — o femeie mică, îndesată, extrem de atașată de creația masculină și pricepută la a face cu ochiul sau la a face ochi dulci. Biata fată suferă adesea din cauza dispoziției ei naturale: scunde și banale, astfel par să fie femeile destinate de cine știe ce lege infernală să devină prostituate.

După-amiază, m-am dus cu mașina la Ayr să văd o colecție de cărți. Am făcut greșeala să o iau printre dealuri, care erau acoperite de zăpadă. Acum înțeleg de ce amatorul gâfâitor de porno de ieri și-a lăsat mașina „în vârf". Am ajuns cu douăzeci de minute întârziere și am fost întâmpinat de o văduvă în vârstă care m-a condus pe scări patru etaje până la apartamentul ei. Colecția era formată în mare parte din ediții cartonate în stare foarte bună, dar care prezentau puțin interes. Am luat cam zece la sută din ea, inclusiv vreo două interesante, pentru anticariat, și încă un exemplar din *Scottish Castles*, titlul pe care l-am vândut în dimineața asta pe Amazon cu 75 de lire. I-am scris un cec de 400 de lire.

Când m-am întors, Alicia stătea în liniște în bucătărie, în timp ce Eliot — directorul artistic al festivalului din Wigtown și bun prieten al meu — vorbea la telefon cu soția și copiii, având difuzorul pornit, de față cu ea. Când, în sfârșit, a terminat de vorbit cu ei, am gătit pui după o rețetă spaniolă, iar el a făcut *patatas bravas*. Eu am folosit o tavă. El a folosit trei tigăi, două cratițe și aproape toate condimentele și verdețurile pe care le aveam și nu a spălat nimic, nici nu a pus nimic la loc. De fapt, după ce am mâncat, a stat și s-a uitat la mine și la Alicia cum facem curat.

Total încasări: 13,50 lire

2 clienți

VINERI, 16 IANUARIE

Comenzi online: 4

Comenzi găsite: 3

Era un strat subțire de zăpadă pe jos azi-dimineață, pe care Nicky l-a folosit ca scuză pentru întârziere.

Baia a fost ocupată până la ora 10:00, când a început cursul de dans din buric ținut de Petra. Bătăile ritmice au părut să sperie singura clientă care ne-a întunecat cadrul ușii înainte de 11:00. Când le-a auzit, a plecat destul de abrupt. După aceea, Petra și Alicia au băut câte o ceașcă de ceai la soare, pe banca din fața magazinului.

După-amiază, am redactat procesul-verbal pentru AWB (asociația librarilor locali) și i l-am trimis prin e-mail lui Andrew (trezorierul) și Laurei (președinta), pentru aprobare.

O mare parte a după-amiezii a fost ocupată cu pregătirea locului pentru ședința din seara aceasta despre Casa scriitorilor. Tom și Willeke au sosit la 16:30 cu zece sticle de vin și coșuri cu gustări. Tom este englez, iar Willeke este olandez. S-au mutat într-o căbănuță de lângă Wigtown acum câțiva ani și, fiind deștepți, amuzanți și sub cincizeci de ani, sunt o adăugare bine-venită la comunitatea noastră. Am aprins focul în salon și în cămăruță. La ora 18:00 se adunaseră vreo douăzeci și cinci de persoane în salon, care beau și discutau. Ședința a durat până la nouă, după aceea Katie și Ben (o nemțoaică și un francez care vor să deschidă un local cu burgeri în Wigtown), Tom și Willeke, Eliot, Alicia și cu mine am mai stat la băut și la povești în bucătărie. Tom și Willeke au rămas peste noapte.

Nicky a promis că deschide magazinul dimineață, știind bine că în seara aceasta ne vom culca târziu.

M-am băgat în pat la 2:00.

Total încasări: 17 lire

2 clienți

SÂMBĂTĂ, 17 IANUARIE

Comenzi online: 1

Comenzi găsite: 0

Nicky a deschis librăria la 8:55, iar eu am coborât târșâit la puțin timp după aceea. Și-a petrecut dimineața sortând cărțile din secțiunea de anticariat pe care le listaserăm online și comparând prețurile cu cele ale cărților care fuseseră listate ulterior de alți oameni, ca să se asigure că ale noastre sunt competitive. Fără excepție, pentru toate cele aproximativ optzeci de cărți pe care le-a verificat, prețurile celorlalți erau mai mici.

O dimineață senină și rece. Tom și Willeke au apărut pe la 9:15 și au făcut curat în bucătărie. Alicia a coborât după vreo zece minute, iar Eliot, la scurt timp după ea. Tom și Willeke au plecat

în jur de 10:30, Eliot, la 11:15.

Încurcătura de azi din librărie:

Client: Mi-am lăsat aici orarul mareelor?

Eu: Acum e prima oară când vă văd.

Client: Nu contează asta. Vindeți orare ale mareelor?

Eu: Nu.

A sosit exemplarul lui Sandy din *The Scottish Gallovidian Encyclopedia*, așa că l-am sunat și i-am lăsat un mesaj pe robotul telefonic.

Căpitan (motanul) s-a apropiat deja prea mult de limita obezității morbide și a ajuns de mărimea unui copil mic. În plus, acum are și blana de iarnă și sperie adesea clienții care, simțind că se freacă ceva de picioarele lor în magazin și închipuindu-și un pisoi zvelt, își coboară privirea spre ceva care seamănă mai degrabă cu o puma grasă.

Total încasări: 35,50 lire

4 clienți

LUNI, 19 IANUARIE

Comenzi online: 5

Comenzi găsite: 4

O zi rece, înnorată. Una dintre cărțile comandate azi se numește *Underground Adventures*. Între primele pagini am găsit o bucățică de hârtie — o listă de împachetat mâzgălită de un proprietar anterior — pe care scria:

Bere

Cort

Sac de dormit

Saltea

Pături

Cartea care lipsește din comenzile de azi este *Patagonia*, pe care i-am vândut-o unuia dintre

puținii noștri clienți fideli locali, Dave-Borsetă, săptămâna trecută. Nu știu de ce încă apare ca disponibilă în Monsoon: îmi aduc aminte clar că am șters-o. Altă carte comandată azi a fost o biografie a lui Robert Adam, pe care am listat-o ieri. Am vândut-o cu 100 de lire. Următorul exemplar, în ordinea prețurilor, costa 400 de lire.

Sandy, păgânul tatuat, a venit să-și ridice exemplarul din *Scottish Gallovidian Encyclopedia*, de Mactaggart, și i l-a dat lui Lizzy, care a părut deosebit de dezamăgită de el. Sandy a adus o cutie de cărți de vânzare, printre care era și *The Fifteenth (Scottish) Division* (ediția din 1926). I-am oferit un credit de 50 de lire.

Mama a apărut la 11:30 și a vorbit fără întrerupere despre o mulțime de subiecte, de la speculații deplasate despre sexualitatea rezidenților de la The Open Book (pe care i-a invitat la prânz miercuri) la motivele pentru care sortează lucrurile din apartament („pentru ca, atunci când om fi morți și îngropați, tu și sora ta să nu fiți nevoiți să faceți asta"). A stat jumătate de oră aici, zicând din cinci în cinci minute „mă duc acum", apoi lansându-se în altă poveste lungă și dezlânată.

Așa cum se întâmplă adesea iarna, cheltuielile totale de astăzi au depășit semnificativ încasările zilei. Astăzi a fost Lunea tristă, aparent cea mai deprimantă zi din an. Totalul încasărilor de azi cu siguranță nu-mi dă motive de zâmbit.

Total încasări: 18 lire

3 clienți

MARȚI, 20 IANUARIE

Comenzi online: 5

Comenzi găsite: 5

Zi rece, senină. Una dintre cărțile comandate azi a fost *Blackburn Aircraft since 1909*, din seria Putnam dedicată aeronauticii, pe care am cumpărat-o de la o văduvă cu perucă din Leeds acum mai bine de un an. De atunci, am listat peste 5 000 de cărți, ceea ce înseamnă, în medie, 16 cărți pe zi. Nu este o cantitate uriașă, dar e suficientă, având în vedere toate celelalte sarcini care ne mănâncă timp zi de zi.

Tata a trecut pe aici să stăm puțin de vorbă. Am vorbit despre *Any Human Heart*, pe care o terminase duminică. A părut să-i placă, deși a criticat faptul că titlul include cuvântul „inimă", fiindcă asta îi poate îndepărta pe bărbați. În timp ce discutam, un bărbat în vârstă a intrat în magazin având atârnată pe un umăr o geantă de piele plină de cărți pe care voia să le vândă. Am ales câteva, în special erotice și de venerare a diavolului, și i-am dat 25 de lire. Tata nu a părut deloc impresionat că eu cumpăram astfel de materiale sordide.

La 14:30, o femeie a adus ceea ce a numit „cărți vechi și de colecție". Eu am crezut că se referă la cărți despre obiecte vechi și de colecție, în schimb m-am trezit cu o ladă de plastic plină de cărți uzate de ficțiune de la mijlocul epocii victoriene, un gen aproape imposibil de vândut în magazin dacă nu are un autor cunoscut (Rider Haggard, Oscar Wilde, surorile Brontë etc.). Am cumpărat două doar pentru că mi-au stârnit umorul pueril: *The Sauciest Boy in the Service* și *The*

Cock-House at Fellgarth[4].

Un client a venit la tejghea și a întrebat dacă avem cărți în miniatură, așa că l-am îndrumat spre dulapul cu eticheta „Cărți în miniatură". S-a uitat la el, apoi la mine și a zis: „Da, m-am uitat deja prin astea". Se întâmplă des: oamenii par să-și închipuie că avem o rezervă secretă de „chestii bune" pe care nu prea vrem să le vindem.

Telefon de la o femeie din Portpatrick care are cărți de vânzare, așa că i-am sugerat să le aducă mâine-dimineață.

Total încasări: 32 lire

4 clienți

MIERCURI, 21 IANUARIE

Comenzi online: 3

Comenzi găsite: 1

Încă o zi rece.

La 13:30, Emily, tânăra artistă care închiriază depozitul din spatele magazinului, a venit cu chiria pentru studio. E plăcut ca, în sfârșit, să-mi dea cineva bani, nu invers.

Am găsit o carte care îi învață pe nemți să vorbească englezește, *Der perfecte Englander*, care include următoarele:

„Ei bine, domnule, dacă ați terminat cina, vă rog să mai rămâneți puțin și să ne oferiți plăcerea unor anecdote."

(*Nu ai invita NICIODATĂ un străin să te plictisească cu anecdote după ce ai lucrat o vreme într-o librărie.*)

„Trebuie să respectați o dietă strictă și să transpirați abundent. Așadar, luați niște cești cu ceai de soc."

„Rezerva mea de materiale pentru pantalonași este bine asortată sezonul acesta."

„Sunteți foarte punctual. Doresc să mi se ia măsurile pentru un palton."

„Spune-i să-mi spele cămașa și ciorapii mai bine decât data trecută."

M-am dus cu mașina la Newton Stewart fiindcă la 15:30 aveam întâlnire cu un avocat, Peter, pentru întocmirea testamentului. De îndată ce am plecat, am avut senzația bruscă a propriei condiții de muritor și m-am întrebat dacă nu cumva faptul că nu-mi făcusem testamentul formal,

cu un avocat, e ceea mă ține în viață.

Am aprins focul și am terminat de citit *Miss Lonelyhearts*. Extraordinar de amuzantă, întunecată și tragică și, pentru o carte publicată în 1933, surprinzător de modernă. Nu cred că am mai râs vreodată la o carte așa cum am râs când am citit scrisorile pe care le primește Miss Lonelyhearts (un jurnalist dezamăgit și băutor înrăit) de la cititorii săi.

Total încasări: 33 lire

2 clienți

JOI, 22 IANUARIE

Comenzi online: 3

Comenzi găsite: 1

Astăzi, în timp ce sortam niște cutii de cărți care se adunaseră în magazin, am găsit o bucată de hârtie într-un exemplar din *Catriona*, continuarea lui Stevenson la *Răpit de pirați*, publicată la Editura Cassell în 1895. Pe hârtie era caricatura în creion a unei femei. Pe verso — tot cu creionul — era un mesaj cum că schița o reprezenta pe Regina Victoria și că fusese făcută de Lawrence Alma-Tadema în 1900, în anul dinaintea morții reginei. Cum nu știam nimic despre Alma-Tadema, am căutat informații despre el într-o carte despre artiștii victorieni, pe care am găsit-o în secțiunea de artă. Olandez stabilit în Anglia în 1870, a fost un pictor bun, în special de scene cu subiecte clasice. Mi-e cam jenă că nu am auzit de el. Oricum, data cărții, calitatea hârtiei și deteriorarea ulterioară a stării acesteia par să confirme veridicitatea mesajului. L-am postat pe eBay.

Zi aglomerată în magazin: două cupluri franceze — care nu păreau să știe boabă de engleză — au cumpărat cărți în valoare de 40 de lire, toate în engleză.

Total încasări: 235 lire

4 clienți

VINERI, 23 IANUARIE

Comenzi online: 0

Comenzi găsite: 0

O dimineață însorită, dar am aprins oricum radiatorul cu gaz din camera mare și am mutat combina înăuntru pentru cursul de dans ținut de Petra. Au apărut cinci persoane, inclusiv Gina, neozeelandeza care lucrează într-una dintre cafenele.

Nicky a sosit la timp, cu o expresie entuziasmată pe chip: „N-o să-ți vină să crezi ce ți-am adus“. Cuprins de groază, m-am gândit că ar putea fi o tratație de Vinerea păpicii. (În fiecare joi seară, după întâlnirea ei de la Martorii lui Iehova la Kingdom Hall, Nick scotocește rafturile cu produse la reduceri din supermarketul din Stranraer.) Cu o încântare nedisimulată, a răspuns „Așa e“, apoi a scos din buzunarele paltonului maro pe care îl poartă uneori peste costumul de schi — ca un pistolar din Vestul Mijlociu — două sticle de bere care arătau alarmant de sintetice, pe care le găsise la preț redus la Lidl.

În timp ce lumea tropăia la etaj, am procesat corespondența pentru Random Book Club, pe urmă m-am dus cu mașina la Newton Stewart să las sacii cu pachetele la biroul de sortare. La întoarcere, pe porțiunea dreaptă de la ferma Baltersan, drumul a fost blocat de traversarea zilnică a turmei de vaci. De obicei, încerc să evit să călătoresc la ora aceasta, fiindcă, în jur de 15:00, vacile sunt mutate peste drum de pășunea unde pasc, la lăptărie, pentru muls.

Total încasări: 85,99 lire

3 clienți

SÂMBĂTĂ, 24 IANUARIE

Comenzi online: 1

Comenzi găsite: 1

Am întârziat douăzeci de minute la deschiderea magazinului — aseară am uitat să setez alarma. Din fericire, Nicky a sosit la timp să deschidă și m-a certat, pe bună dreptate, pentru lenevia mea când am apărut, cu ochii încețoșați și desculț.

Niște prieteni vechi, frații Robin și Bernard, au venit pe la 11:00 și au cumpărat câteva cărți. Robert cumpără întotdeauna cărți despre istorie și crichet. Pe Bernard nu l-am mai văzut de mult timp. M-a surprins cumpărând câteva cărți despre Războiul civil american, care se pare că-l pasionează.

Unul dintre clienții de azi — un bărbat cu șapcă de Sherlock Holmes — a intrat și a ieșit din magazin de șase ori într-o oră. Nu a cumpărat nimic.

O zi rece și părea că stă să ningă, așa că i-am zis lui Nicky că poate să plece la 16:30.

Total încasări: 134 lire

14 clienți

LUNI, 26 IANUARIE

Comenzi online: 7

Comenzi găsite: 6

Printre comenzile din dimineața asta, a fost și una pentru cele două volume din *The History and Chronicles of Scotland*, de Bellenden — vândută cu 225 de lire unui client din Canada. Multe dintre cărțile despre istoria Scoției pe care le listăm online par să ajungă în Canada.

La 9:45, la tejghea a venit un client care a zis: „Graham Greene, Ernest Hemingway, John Steinbeck. Ediții princeps. Unde?"

Când am dus comenzile de astăzi la poștă, l-am salutat dinadins excesiv de prietenos pe William, care mi-a răspuns în silă și cu o lipsă evidentă de entuziasm. Este clar că dispoziția binevoitoare de data trecută l-a părăsit.

Client: „Caut un exemplar din *The History of Rutherglen and East Kilbride* și un exemplar din prima ediție a *Statistical Account of Scotland*". Le avem pe amândouă în stoc, la prețuri rezonabile. Nu a cumpărat niciuna.

În seara asta a fost Aniversarea lui Robert Burns, așa că am închis magazinul devreme și m-am dus la co-op să cumpăr haggis[5], napi, cartofi și o sticlă de whisky pentru cina tematică. Carol-Ann a venit cu haggis pakoras[6]. La whisky, a tras linie, dar eu am băut două pahare mari de Laphroaig.

Total încasări: 133,49 lire

8 clienți

MARȚI, 27 IANUARIE

Comenzi online: 4

Comenzi găsite: 2

Vântul puternic a tot deschis ușa pe parcursul zilei, așa că i-am scos broasca, pentru ca ușa să se închidă cu zăvorul.

La 10:30, Callum a adus doisprezece saci de bușteni, care ar trebui să-mi ajungă în următoarele trei săptămâni.

Un bărbat în vârstă, cu baston, a cumpărat cărți ce tratau mai multe subiecte, în valoare de 40 de lire. În timp ce plătea, mi-a arătat bastonul, care era făcut dintr-un tac de snooker și avea o bilă de snooker montată în coadă, ca mâner. Mi-a povestit că venise de la Edinburgh să-și viziteze fratele, care se află în convalescență la spitalul din Newton Stewart. Pe durata discuției noastre îndelungate, mi-a mai spus și că mai venise în urmă cu două săptămâni, ca să-și îngroape prietenul, Lordul Devaird. Am fost cam șocat la aflarea veștii că a murit, dat fiind că era client fidel; un bărbat tăcut cu gusturi literare diverse. Abia când cineva îți spune că unul dintre clienții tăi fideli a murit îți dai seama că nu l-ai mai văzut de ceva vreme.

A venit Isabel să se ocupe de contabilitate. Nu a putut să-mi descifreze scrisul de pe cotoarele cecurilor și, ca să fiu sincer, și eu m-am chinuit un pic. Săptămâna viitoare începe fătarea la oi, așa că probabil o s-o văd mai rar până când se termină cu asta.

Total încasări: 60 lire

5 clienți

MIERCURI, 28 IANUARIE

Comenzi online: 6

Comenzi găsite: 6

Toate comenzile de azi au provenit de pe Amazon; niciuna de pe Abe.

O zi senină cu ploi răzlețe, ursuze. Măcar vântul s-a potolit simțitor.

În timp ce creșteam prețurile cărților, am găsit un set vechi de Dickens pe care era o etichetă cu numele fostei proprietare: Fanny Strutt. Nu știu de ce, mi-am închipuit că Fanny Strutt a fost un dans la modă prin anii 1950.

Total încasări: 21 lire

2 clienți

JOI, 29 IANUARIE

Comenzi online: 4

Comenzi găsite: 4

O zi umedă, mohorâtă. Genul de zi care mă face să mă întreb de ce am ales să locuiesc aici.

Schița de Alma-Tadema pe care am găsit-o în exemplarul de Catriona săptămâna trecută s-a vândut cu 145 de lire, de vreo cinci ori mai scump decât mă așteptam. Așa de ciudat este comerțul cu cărți la mâna a doua, că o bucată de hârtie găsită într-o carte veche de 120 de ani se poate dovedi mai valoroasă decât cartea însăși.

În timp ce sortam cutiile cu cărți de la văduva din Ayr (patru etaje), am găsit un jurnal de pilot din 1938 și un caiet de cântece din popota ofițerilor de pe vasul de linie QE2, așa că, după succesul pe care l-am avut cu carnetul de la Forțele Aeriene Britanice, am hotărât să le listez pe eBay și am căutat pe Google numele pilotului din jurnal, să văd dacă a fost suficient de important încât să-i adauge valoare. Acesta se numea John William Mott și era inginer pe crucișătorul greu Exeter, din marina britanică, atunci când a atacat cuirasatul german Graf Spee, în 1939. Exeter a suferit daune majore și, fără arme funcționale, căpitanul i-a comandat lui Mott să înainteze cu toată viteza și să se izbească de nava inamică. Din fericire pentru toți cei de la bord, Graf Spee s-a întors și a navigat spre Montevideo. Pe urmă, Mott a reușit să ghideze nava spre Insulele Falkland în siguranță. Necrologul său a apărut în *The Independent* și este o lectură fascinantă. Mott a supravegheat construcția vasului QE2, iar mai târziu a gestionat Castelul Culzean, o proprietate National Trust de lângă Ayr, unde văduva lui s-a retras după moartea acestuia.

După muncă, am ieșit la o bere cu Callum la Brig End — un pub de lângă Râul Bladnoch,

cam la un kilometru și jumătate de Wigtown. Am fost invitați amândoi la cină la Tom și Willeke mâine. Callum o să vină cu mașina și, la întoarcere, vom lua un taxi împreună.

Total încasări: 49,50 lire

3 clienți

VINERI, 30 IANUARIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 2

Nicky a sosit la 8:55, chiar când aprindeam luminile. „Ei, te-ai trezit devreme", a fost salutul ei — e de înțeles, după întârzierea mea de sâmbătă. Mi-a spus că, deși a căutat îndelung printre reducerile de la Morrisons aseară, nu a găsit nimic care să merite adus de Vinerea păpicii. Având în vedere cât de jos este standardul pentru Vinerea păpicii, probabil că în zona de reduceri de la Morrisons nu aveau decât mâncare expirată pentru câini.

După ce am adunat cărțile comandate, am lăsat coletele la poștă, la ora 11:00. William m-a ignorat preocupat. Poate se simte jenat de amabilitatea lui atipică de acum două săptămâni.

Cu puțin timp înainte de ora 17:00, un client a întrebat-o pe Nicky: „Caut o carte. Nu știu cum se numește, dar am citit-o la școală și era despre un urs koala care tot fura gem. O aveți?". Nicky a râs, a arătat spre mine și a zis: „Întrebați-l pe el. Eu plec acasă". În scurt timp, a venit un client cu șase cutii de cărți vechi pe care mi-a zis că le moștenise de la o soră a bunicii. Am observat că Nicky se arată interesată și era evident că vrea să mai stea ca să se uite prin ele. Nu cred că este posibil — odată ce ai lucrat în comerțul cu cărți la mâna a doua — să auzi pe cineva că are șase cutii cu cărți vechi și să nu vrei să te uiți imediat prin ele, dar Nicky a hotărât că i-a ajuns pe ziua de azi și s-a dus la Stricătica, microbuzul ăla al ei folosit ca mașină de gunoi.

M-am dus cu Callum și cu Anna la Tom și Willeke la cină, iar într-un final s-a dovedit a fi o seară foarte distractivă. Tom și Willeke sunt mai mult sau mai puțin autosuficienți când vine vorba despre mâncare, așa că tot ce am mâncat a fost cultivat și gătit de Tom. Am ajuns acasă la 2:30.

Total încasări: 85,50 lire

5 clienți

SÂMBĂTĂ, 31 IANUARIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 2

Am deschis magazinul cu o oră întârziere. La cinci minute după ce am deschis, era plin. Poate că ăsta este secretul: program de lucru inconsecvent.

O comandă pentru cartea *Moles and Their Control*.

Callum a apărut la 12:30 și s-a dus acasă la un prieten, unde s-a gândit că ar putea să facă rost de un mic-dejun gratuit.

Am lăsat coletele la poștă și am cumpărat un exemplar din *The Guardian*. Încep să mă întreb dacă nu cumva singurul motiv pentru care cumpăr *The Guardian* este să-l revolt pe William, cu sensibilitățile lui de dreapta. De fiecare dată când cumpăr ziarul, îmi dă restul mormăind ceva despre liberalii confuzi sau socialiștii care trăiesc în lux.

La ora unu, a venit o femeie cu o sacoșă de cărți, printre care și un exemplar din *In Bed with an Elephant*, de Ludovic Kennedy, pe care a cumpărat-o de aici acum opt ani. A făcut mare caz de faptul că avea autograful autorului. Am verificat dedicația de pe prima pagină, care era așa: „Pentru David și Rosemary, cu cele mai bune urări, Ludovic Kennedy". David și Rosemary sunt părinții mei. Probabil le-a dăruit cartea când a venit aici, la festivalul de carte, acum câțiva ani. Probabil ei i-au dăruit-o lui John, fostul proprietar, după ce au citit-o, iar acum aproape că s-a întors de unde a plecat.

Total încasări: 74 lire

8 clienți

---

1. The Open Book a fost ideea Annei. Dându-și seama că probabil nu este singura persoană care visează cu ochii deschiși să aibă propria librărie, i-a convins pe părinții mei să cumpere un magazin în centrul Wigtownului, care funcționează în sistem Airbnb: oricine îl poate închiria ca să vadă ce înseamnă să gestionezi o librărie timp de o săptămână. Este rezervat deja pe următorii trei ani și atrage vizitatori din toată lumea (n.a.).

2. FBA (Fulfilled by Amazon) este un serviciu oferit de Amazon prin care librarii își pot stoca marfa într-unul dintre depozitele Amazon (numite eufemistic „centre de distribuție"). Când sosesc comenzi pentru cărți, personalul depozitelor le ambalează și le trimite clienților. Deși astfel se rezolvă problema spațiului din magazin, costul acestui serviciu te face aproape întotdeauna să te întrebi dacă merită efortul — așa cum se întâmplă aproape cu orice serviciu pe care îl oferă Amazon terților. „Taxele" sale se înmulțesc inevitabil și continuă să te împresoare până când profitul tău este atât de mic, încât aproape că te sufocă. Dar nu chiar. Paraziții preferă să-și țină gazdele în viață (n.a.).

3. Am preferat să păstrăm termenul original pentru culoare locală.

4. O carte de aventuri și, respectiv, o carte umoristică despre o școală de băieți.

5. Mâncare scoțiană de oaie sau vițel (un amestec de inimă tocată, plămâni și ficat amestecate cu seu, ceapă, fulgi de ovăz și condimente, fierte în stomacul animalului sacrificat).

6. Haggis pregătită după o rețetă indiană.

7. *Cârtițele și cum să le controlăm.*

FEBRUARIE

Se publică aproximativ 200 de cărți noi în fiecare săptămână. Gândul ăsta e îngrozitor. Un om ar avea nevoie de buzunare adânci pentru a cumpăra tot ce ar dori să citească. Numai că nu cumpără. Împrumută de la bibliotecă.
Aceasta este epoca bibliotecilor de împrumut. Niciodată până acum nu au mai avut un succes așa grozav. Nu pot să fiu de acord cu cei care spun cu voce gravă că o carte nu merită citită dacă nu merită recitită. Aș putea întocmi un catalog gros cu cărți care merită citite numai o dată. Aici intervine biblioteca publică sau cea independentă, privată. În plus, dacă cineva vrea să cumpere o carte nouă, dar ar prefera să se asigure că îi place înainte să plătească bani buni pe ea, ar putea să arunce o privire fugară și liniștită într-un exemplar de bibliotecă. Uneori îi aud pe unii porniți împotriva bibliotecilor de împrumut și se așteaptă să le dau dreptate, ca negustor de cărți la mâna a doua. Dar numai un nătărău ar încerca să ponegrească o instituție atât de folositoare.

Augustus Muir, *The Intimate Thoughts of John Baxter, Bookseller*

Din când în când, dăm peste un exemplar mic, produs ieftin, dintr-o carte cu un abțibild — de obicei pe prima copertă — pe care scrie „Biblioteca Boots“ sau, mai rar, „Biblioteca Mudies“. De obicei, nu sunt bune de nimic și ajung la reciclare sau la magazinul caritabil, dar acestea sunt bibliotecile „de împrumut“ la care se referă Baxter. În ziua de astăzi, nu mai trăim în „epoca bibliotecilor de împrumut“, nici măcar a bibliotecilor de orice fel. Înainte de inovațiile tehnologice de la sfârșitul secolului XIX, care au permis producerea mai ieftină a hârtiei și, implicit, a cărților, acestea erau un lux și disponibile numai celor relativ bogați. Astfel a apărut biblioteca de împrumut, un serviciu prin care — fie prin abonament, fie în schimbul unei taxe zilnice — oamenii mai puțin bogați puteau avea acces la cărți. Bibliotecile de împrumut erau întreprinderi comerciale enorm de populare. Editorii și autorii beneficiau și ei, dat fiind că primeau o cotă din venituri. Declinul lor a survenit în trei etape: mai întâi, costul redus al cărților la începutul secolului XX; după aceea, apariția volumelor broșate; și, în fine, legea privind bibliotecile publice și muzeele, din 1964, care a impus autorităților locale o taxă pentru a pune la dispoziție biblioteci de împrumut gratuite. Boots, chimistul, și-a închis biblioteca de împrumut în 1966. Cea mai veche bibliotecă de împrumut gratuită din Scoția este cea din Innerpeffray, un cătun de lângă Crieff, care dă cărți cu împrumut cititorilor din 1680. Eu împărtășesc respectul lui John Baxter față de biblioteci din motive asemănătoare: dacă cineva citește și apreciază o carte luată de la bibliotecă, sunt șanse mari să vrea să aibă un exemplar, așa că, după ce duce cartea înapoi la bibliotecă, probabil va cumpăra un exemplar pentru sine. Nu văd de ce bibliotecile ar avea un impact negativ semnificativ asupra librăriilor. Ba chiar dimpotrivă. Același argument a fost dat în favoarea cititoarelor electronice, dar în privința lor nu sunt la fel de sigur.

Cu siguranță, Baxter ar fi uimit să descopere că anul trecut, în Marea Britanie, s-au publicat aproximativ 3 500 de titluri pe săptămână. Fără îndoială, acest lucru ar putea avea un impact negativ asupra industriei editoriale — supraîncărcarea publicului cu prea multe titluri va duce inevitabil la scăderea numărului de exemplare vândute dintr-o anumită carte — dar bănuiesc că e de sărbătorit faptul că se publică atât de mult și — să sperăm — că se și citește pe măsură.

LUNI, 2 FEBRUARIE

Comenzi online: 3

Comenzi găsite: 1

Callum a venit la 10:00 să se uite la scurgerea din vitrina magazinului. Cât au fost furtuni, locul a fost inundat de ploaia torențială.

Vântul s-a întețit peste zi, până când a devenit atât de puternic, încât institutul meteorologic probabil l-a învrednicit cu un nume.

Colette, care lucrează la The Open Book, a venit să se prezinte. O așteaptă o săptămână liniștită. Adesea îmi pare rău pentru cei care vin să se ocupe de magazin în decembrie, ianuarie și februarie. Dacă încasările mele sunt vreun reper, vor fi norocoși să vadă mai mult decât o mână de suflete tremurânde.

Total încasări: 54,49 lire

3 clienți

MARȚI, 3 FEBRUARIE

Comenzi online: 8

Comenzi găsite: 8

După furtună, o zi însorită.

Tom a venit la ora prânzului să ia cu împrumut registrele mele contabile pe ultimii zece ani, ca să facă o analiză a modului în care criza creditelor și dezvoltarea Amazonului au afectat afacerile locale. Acest demers face parte din prezentarea lui pentru strângerea de fonduri pentru proiectul Casa scriitorilor.

Sarah de la Galeria Craigard (trei case mai jos pe aceeași stradă) a lăsat două felicitări de Crăciun întârziate, una pentru Nicky și una pentru mine. Pe a lui Nicky scrie „Minunata minunatelor". Pe a mea scrie: „Pff! Șarlatan!".

Cea mai mare parte a zilei mi-am petrecut-o încercând să pun la punct programul Festivalului primăverii; e vorba de un weekend de discuții și evenimente organizate de librarii din Wigtown de sărbătoarea națională din mai.

Am închis magazinul și m-am dus la The Open Book s-o invit pe Colette la cină. Mi-a zis că s-a simțit foarte bine la Bladnoch Inn aseară și a făcut obiectul atenției amoroase a multor clienți — mulți dintre aceștia fiind fermieri care locuiesc într-o aspră izolare.

M-am culcat la 2:00.

Total încasări: 22 lire

4 clienți

MIERCURI, 4 FEBRUARIE

Comenzi online: 4

Comenzi găsite: 3

Am deschis magazinul, pe urmă am urcat și mi-am făcut o ceașcă de ceai la 9:10. Când am coborât scara în spirală, am găsit-o pe Petra dansând și cântând. M-a îmbrățișat strâns și mi-a zis să am grijă de chakrele mele, după care a ieșit din magazin tot dansând și cântând.

Foarte puțini clienți, dar preferatul meu, domnul Deacon, a apărut chiar după prânz — prânzul lui, nu al meu, care lăsase drept mărturie o serie de pete ondulate pe partea din față a cămășii albastre, ce părea scumpă. A întrebat dacă avem biografia lui David Lloyd George. Nu o avem. De fapt, i-am vândut-o pe ultima lui Roy Hattersley, politicianul pensionat din Partidul Laburist, care a făcut obiectul multor satire în emisiunea *Spitting Image*. Avusese nevoie de ea pentru biografia sa, foarte respectată, inspirată de viața lui David Lloyd George, *The Great Outsider*, publicată în 2010. Îmi aduc aminte bine când m-a sunat să comande cartea — am știut imediat cine e și am încercat să-l conving să vină la Festivalul cărții din Wigtown, amenințându-l că nu îi voi trimite cartea decât dacă e de acord să fie unul dintre vorbitori. Nu a venit.

Domnul Deacon mi-a mărturisit anul trecut că suferă de demență. De atunci, îl observ îngrijorat de fiecare dată când vine în magazin, dar deocamdată pare să fie ca de obicei: cumva distras, dar un cititor cu interese multiple și un apetit nepotolit.

Total încasări: 47 lire

5 clienți

JOI, 5 FEBRUARIE

Comenzi online: 0

Comenzi găsite: 0

După prânz, o femeie care arăta a directoare de școală pensionată a adus o cutie cu cărți. Printre ele puține prezentau vreun interes, dar am ales două care mi s-au părut vag vandabile: un exemplar terfelit din *Songs of the Hebrides* și un atlas școlar vechi. I-am oferit zece lire pentru ele, moment în care mi le-a smuls din mână și a ieșit furtunos, zicând: „În cazul ăsta, o să le donez magazinului caritabil".

Mâine o să mă duc la magazinul caritabil și o să le cumpăr de acolo cu cinci lire. Există un gen de oameni convinși că toată lumea vrea să-i înșele și care, bineînțeles, cred că, dând gratuit altcuiva lucruri pentru care li s-au oferit bani, cumva îl vor pedepsi pe cel care le-a oferit banii. Nu

așa funcționează lumea.

Am primit un apel după-amiază de la o femeie de la departamentul de urbanism, care mi-a spus că cineva a făcut o reclamație oficială cu privire la spiralele de cărți din beton din fața magazinului. Spiralele sunt două coloane de cărți, aranjate elicoidal, cu un ax din fier la mijloc, câte una de fiecare parte a ușii de intrare în librărie. Înainte le făceam din cărți adevărate, acoperite cu rășină și fibră de sticlă, dar rezistau doar vreo doi ani, după care trebuiau înlocuite. Prin urmare, l-am întrebat pe Norrie, un fost angajat, bun prieten și expert în orice se construiește din ciment, dacă le poate înlocui cu „cărți" din ciment. Posibil cea mai repetată „glumă" dintre multele „glume" repetate adesea la care mă supun clienții este să arate spre una dintre cărțile de la baza coloanei și să mă întrebe: „Mi-o arătați pe aceea?".

Femeia de la departamentul de urbanism părea să se scuze și era evident că nu avea nicio obiecție la adresa spiralelor, dar trebuia să urmeze procedura, așa că o să-mi trimită o cerere retrospectivă pentru a primi autorizație de la departamentul de urbanism. Părea foarte sigură că totul o să se rezolve, dar că vor fi costuri.

Total încasări: 139 lire

4 clienți

VINERI, 6 FEBRUARIE

Comenzi online: 0

Comenzi găsite: 0

Astăzi a fost o zi senină, însorită, și Nicky a fost de serviciu. A întârziat zece minute, ca de obicei, și și-a aruncat geanta pe podea, în mijlocul magazinului.

Cum era Vinerea păpicii, a scos niște pakora și câteva produse de patiserie cu ciocolată care arătau revoltător și care, pe cuvântul meu, ar fi putut fi orice, de la ecler la o parte a corpului.

Un cuplu de străini a intrat imediat după Nicky. Femeia a întrebat: „Deci asta e o bibliotecă?".

Eu: Nu, este o librărie.

Femeia: Deci asta înseamnă că lumea poate să împrumute cărțile, pur și simplu?

Eu: Nu. Cărțile sunt de vânzare.

Femeia: Dumneavoastră cumpărați cărțile? Oamenii pot să vină cu o carte și să v-o dea și să ia alta la schimb?

[Dorința de viață mi se scurgea rapid din corp.]

Femeia: Pe astea vechi de aici le vindeți sau sunt numai de decor?

Nu prea aveam mărunt, așa că m-am dus la poștă să schimb. De obicei, Wilma, care lucrează acolo, îmi face serviciul ăsta cu plăcere, dar probabil astăzi a avut zi liberă, așa că a trebuit să mă descurc cu William cel morocănos, care m-a refuzat sec și mi-a zis: „Nu suntem o nenorocită de bancă".

După prânz, m-am dus cu mașina la Ardwell House, lângă Stranraer (40 de kilometri), cu Anna, de cinci ani partenera mea americană, ca să ne uităm la cărți. Casa aparținuse unui cuplu pe nume Francis și Terry Brewis, ambii decedați anul trecut. Terry a fost Lord Lieutenant[8] al ținutului Wigtownshire. Casa e frumoasă și mare, plină de mobilă și tablouri și cu câteva cărți vechi interesante pe rafturi, dar din păcate nu acelea erau de vânzare. Am ales vreo șase cutii de cărți din bibliotecă și i-am dat lui Chris, fratele lui Francis, care a moștenit casa, 300 de lire. A întrebat dacă am putea lua și câteva dintre cărțile pe care nu le-am vrut, astfel că încărcătura ni s-a dublat. O să le duc la Glasgow și o să le las acolo luni, când o conduc pe Anna la aeroport: se întoarce în State pentru o perioadă. Din păcate, fără să fie vina ei, relația noastră nu a mers și, deși adoră Wigtown și toată regiunea și are mulți prieteni aici, Anna este de părere că i-ar prinde bine o pauză.

Drumul înapoi, pe coasta de vest a golfului Luce, cu amestecul său de plaje cu pietriș și plaje cu nisip, peste care cădeau umbrele lungi în apusul timpuriu de iarnă, a fost uimitor. Am observat că Anna privește cu nostalgie dincolo de golf, la Machars, ținutul în care a locuit în cea mai mare parte a ultimilor șapte ani.

Nicky a rămas peste noapte la noi.

Total încasări: 83 lire

4 clienți

SÂMBĂTĂ, 7 FEBRUARIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 2

Nicky a deschis magazinul, așa că am mai stat în pat până la 9:30. Când am coborât, restul prăzii de Vinerea Păpicii era pe o farfurie, pe tejghea, iar Nicky a spus: „Există vreun mic-dejun mai bun decât resturile de bombă cu ciocolată, pakora și bere?".

I-am trimis un e-mail lui Flo să văd dacă ar putea să se ocupe de magazin luni dimineață, ca eu să o duc pe Anna la aeroport în Glasgow. M-a asigurat că da, deci măcar pe asta am rezolvat-o. Flo a lucrat în magazin vara trecută. Este studentă la Universitatea din Edinburgh și, când e acasă, de obicei ajută cu plăcere în magazin, dacă e nevoie.

După prânz, m-am dus cu Anna la Galloway House Gardens (un parc dendrologic din secolul al XVIII-lea, aflat la vreo 10 kilometri distanță, care coboară spre o plajă), ca să se bucure de lucrurile preferate din zonă înainte să plece. Pământul era acoperit de un strat subțire de zăpadă, peste care atârnau ghiocei, iar leurda răsărea în smocuri ici și colo. Anna este deosebit de

atașată de grădina aceasta. A fost unul dintre primele locuri în care am fost împreună când a venit aici din Los Angeles, acum șapte ani. Cred că alăturarea unei grădini frumoase și a unei plaje uimitoare îi stimulează imaginația cinematografică. Ea e cineastă de meserie și, ori de câte ori venim aici, văd cum i se schimbă expresia și știu că, în mintea ei, regizează o dramă istorică ce se desfășoară în locul acesta.

E-mail de la Anna Dreda, care mi-a amintit că grupul ei de lectură se reunește duminică. Le-am spus că pot folosi magazinul și sala cea mare săptămâna aceasta, dat fiind că februarie e o lună atât de liniștită. Anna are o librărie în Much Wenlock din Shropshire și a stat la mine anul trecut, împreună cu partenera ei, Hilary, pe drumul de întoarcere din vacanța petrecută în Hebridele exterioare.

Total încasări: 349,48 lire

15 clienți

DUMINICĂ, 8 FEBRUARIE

Comenzi online:

Comenzi găsite:

Astăzi a fost ultima zi a Annei înainte să se întoarcă în America, așa că ne-am dus să o vizităm pe Jessie, care se ocupă de The Picture Shop în Wigtown. Este în spital de vreo trei săptămâni și arăta destul de fragilă. Noi — poate prea optimiști — am hotărât că e din cauza medicamentelor, nu a sănătății ei precare. După aceea, ne-am întors „pentru ultima oară" la parcul dendrologic de la Galloway House, unde bobocii de rododendron se umflă, gata să înflorească, pe urmă pe plaja pustie din Golful Rigg. Am ajuns acasă la ora cinci, în lumina tot mai groasă a amurgului de iarnă.

În ciuda prăpastiei culturale dintre Scoția rurală și suburbiile din Massachusetts, Anna s-a adaptat la viața din Wigtown de parcă s-ar fi născut aici. S-a împrietenit cu toată lumea și, datorită bunătății ei neobosite, le-a devenit dragă oamenilor din zonă. Unul dintre personajele ei preferate este Vincent, proprietarul benzinăriei din oraș. Când s-a mutat aici, și-a dat seama că o să aibă nevoie de mașină, așa că Vincent — celebru pentru parcul lui de rable — i-a găsit o Vauxhall Nova care Annei i-a plăcut la nebunie. A condus-o fericită prin împrejurimi, la început cu emoții și dureros de încet (cu fața apropiată de parbriz și cu corpul vizibil încordat), dar în ultima vreme, odată ce s-a obișnuit să conducă pe stânga, cu o viteză considerabilă și un abandon total. Odată, s-a hotărât să se ducă la licitația din Dumfries de una singură (probabil eu eram ocupat cu ceva) și aproape ajunsese la salon când a auzit un zgomot metalic puternic, ca o explozie. Cuprinsă de panică, a tras instinctiv pe dreapta în loc de stânga, pe banda pe care ar fi putut veni mașini de pe contrasens. Când a coborât din mașină, a observat aproape toată țeava de eșapament în mijlocul șoselei. Nu a mai ajuns la licitație, dar Vincent a aranjat să fie remorcată de un mecanic din Dumfries, care a reparat mașina, astfel încât să se poată întoarce la Wigtown.

LUNI, 9 FEBRUARIE

Comenzi online: 7

Comenzi găsite: 6

M-am trezit la ora 7 ca să o duc pe Anna la aeroportul din Glasgow. Era întuneric, iar vântul și ploaia au bătut în camionetă tot drumul. Ne-am luat rămas-bun cu multe lacrimi în ochi. De ceva vreme, între noi exista o tensiune provocată în totalitate de mine și de o teamă de a-mi lua un angajament pe care nu-l înțeleg pe deplin, așa că am hotărât să petrecem o vreme separat.

Mă tem că acesta ar putea să fie nu doar sfârșitul unui capitol, ci finalul cărții pentru mine și Anna. Când s-a mutat aici, totul părea perfect: o femeie inteligentă, amuzantă, atrăgătoare, care voia să locuiască în Wigtown și să-și construiască o viață cu mine. Problema sunt eu, totuși. Mi-e greu să mă văd în viitor altfel decât un bădăran arțăgos, care locuiește singur. Nu este un viitor pe care să mi-l doresc — sau pe care să și-l dorească cineva, bănuiesc —, dar așa stau lucrurile și, spre rușinea mea, asta le-a provocat suferințe Annei și familiei mele, care a primit-o ca pe o fiică și o soră.

Pe drumul spre casă, am lăsat o încărcătură de stocuri vechi la fabrica de reciclare. Omul cu care trebuie să discut acolo pare tot mai nervos de fiecare dată când mă duc. Astăzi înjura și blestema din cauză că trebuia să-mi găsească trei cuve mari din plastic în care să depozitez cărțile pentru reciclat. Am ajuns înapoi acasă la 13:30 și am găsit magazinul închis, cu un mesaj lipit pe ușă de Flo, care uitase că nu are cheie și, prin urmare, nu avusese cum să deschidă magazinul. Așa că am deschis eu și am verificat corespondența. Aceasta includea cererea către departamentul de urbanism pentru spiralele de beton, costul ridicându-se la 401 lire. L-am sunat pe Adrian Paterson, un arhitect local, și l-am întrebat dacă ar putea să se ocupe el de cerere, dat fiind că e nevoie de desene la scară făcute la standard arhitectural.

La ora 15:00, a venit un cuplu în vârstă. Femeia strângea o pungă de plastic la piept de parcă alăpta un bebeluș. Înăuntru, în folie cu bule, era un exemplar din *Missionary Travels and Researches in South Africa* a lui Livingstone (Ward Lock, 1857). Îl moștenise de la mama ei, iar cei doi „urmăriseră una dintre emisiunile alea cu obiecte vechi și cineva cumpărase un exemplar care valora 10 000 de lire". Nu este o carte rară, iar când le-am spus asta și că exemplarul lor valorează doar vreo 50 de lire, s-au uitat amândoi la mine cu un dispreț nedisimulat, de parcă eram fie șarlatan, fie nebun. Bănuiesc că exemplarul pe care l-au văzut la televizor era semnat de Livingstone. Nu-mi închipui niciun alt motiv pentru care să fie atât de valoros. Cărțile din perioada aceea au adesea, ca frontispiciu, un portret al autorului, adesea însoțit dedesubt de o reproducere a semnăturii acestuia. Nici nu mai știu de câte ori au încercat clienții să-mi vândă exemplare „cu autograful" autorului, care era în mod evident doar o reproducere a semnăturii sale.

Dave-Borsetă a venit la 16:55. Vine des la ore nepotrivite. Atât de des, de fapt, încât mă întreb dacă nu cumva își calculează vizitele astfel încât să provoace cât mai mult deranj. Ca de obicei, era încărcat de borsete și diverse alte forme de bagaje. S-a revanșat cumpărând o carte despre avionul Fokker din Primul Război Mondial. Când a deschis ușa să iasă, Căpitan a năvălit în cameră în mare viteză, speriindu-l pe Dave atât de tare, încât m-am simțit satisfăcut.

Total încasări: 67,49 lire

6 clienți

MARȚI, 10 FEBRUARIE

Comenzi online: 3

Comenzi găsite: 2

La 10:00, am aprins focul în salonul de deasupra magazinului pentru cursul de artă al doamnelor în vârstă. Se întâlnesc aici în fiecare marți pe durata iernii, iar vara pictează *en plein air*.

După prânz, m-am dus la Kirkpatrick Durham, un sătuc drăguț aflat la vreo 16 kilometri de Dumfries, ca să mă uit la niște cărți pentru care m-a chemat o femeie săptămâna trecută. Cărțile au aparținut soțului ei răposat. Căsuța văruită în alb se afla la capătul unui drum de țară, iar colecția era formată din ediții cartonate de A. G. Street, cu supracoperte. Femeia care le vindea nu părea hotărâtă să se despartă de ele, întrucât era evident că fuseseră cărțile preferate ale soțului ei. Acesta crescuse la o fermă din Sussex, ea își petrecuse viața în Birmingham și se cunoscuseră într-o excursie la St. Kilda, când amândoi aveau cincizeci și ceva de ani. Din păcate, el a murit de cancer acum doi ani.

A. G. Street a fost un fermier din Wiltshire care a scris despre agricultură în anii 1930 și ale cărui lucrări au fost nemaipomenit de populare la vremea lor, dar, la fel ca multe altele, au căzut într-o relativă obscuritate. Încă ni se mai cer uneori cărțile lui, dar frecvența acestor cereri scade la fel ca răsuflările unui animal pe moarte. Și Kirkpatrick Durham este un loc interesant, chiar și numai pentru realizarea celui mai celebru fiu al său, Kirkpatrick Macmillan. Născut aici în 1812, Macmillan este considerat inventatorul bicicletei, realizare pentru care a primit amplă recunoaștere în timpul vieții, dar pentru care nu și-a asumat meritul sau aplauzele, refuzând să patenteze invenția.

Cărțile nu erau într-o stare extraordinară, dar i-am dat 40 de dolari pentru două cutii și m-am întors acasă.

Mama a venit pe la ora 16:00 să-mi spună că Jessie de la The Picture Shop a murit în dimineața asta. Gravitatea momentului a fost ușor întreruptă când mama a hotărât să-i zică lui Elaine, una dintre participantele la cursul de artă (foarte surdă și veche prietenă a mamei), despre trista dispariție a lui Jessie. Nu prea știu cum, dar Elaine a înțeles totul greșit și a crezut că Jessie iese la pensie și că Anna preia magazinul. La auzul noutăților pe care ea le credea bune, a anunțat: „Oh, ce vești minunate!".

Chiar înainte de închidere, un bărbat care purta un papion flamboiant, cu un model din linii șerpuite, a adus șase cutii cu cărți, în principal ediții cartonate în stare excelentă, pe teme de artă și grădinărit. I-am spus că o să mă uit prin ele și o să-i comunic un preț până mâine la prânz.

Total încasări: 67,50 lire

4 clienți

MIERCURI, 11 FEBRUARIE

Comenzi online: 5

Comenzi găsite: 2

La ora 11:00, un bărbat înalt, subțire, cu o halitoză diabolică, a apărut la tejghea și a spus: „Salut, Shaun! Ne-am mai întâlnit. Am niște cărți de vânzare". După aceea, a depus pe tejghea o cutie cu cărți despre cinema și s-a îndepărtat, așa că eu m-am uitat prin ele și am ales câteva. Când s-a întors, i-am oferit 12 lire pentru opt cărți, moment în care a scos o listă și a început să le verifice pe rând, zicând: „Asta se vinde cu 6 lire pe Amazon, tu cât îmi dai pe ea?". Am încercat să-i explic că, și dacă s-ar vinde cu 6 lire pe Amazon, eu aș fi norocos dacă aș obține 4 lire pe ea. La fel de bine aș fi putut să explic fizica particulelor unui cimpanzeu. În cele din urmă, a plecat cu toate cărțile cu care venise și cu o expresie nedumerită pe față. Nici acum nu am habar cine era sau unde ne-am mai întâlnit.

Printre cărțile lui totuși era și un exemplar din *This Thing of Darkness* de Harry Thompson. Asta e cu adevărat o carte excelentă. Un prieten mi-a dat un exemplar acum opt ani. La puțin timp după ce l-am terminat de citit, în timpul Festivalului de carte de la Wigtown, un autor invitat m-a întrebat dacă am ceva în stoc despre Fitzroy și nava Beagle (chiar subiectul romanului *This Thing of Darkness*). M-am uitat în secțiunile respective, dar nu aveam nimic, așa că am urcat în Refugiul scriitorilor ca să-i spun. L-am găsit stând de vorbă cu Fiona Duff, care se ocupa de relații publice și marketing la festival în anul acela. Am așteptat o pauză potrivită în conversație și i-am zis că nu avem nimic pe stoc, dar că îi recomand călduros *This Thing of Darkness*, moment în care Fiona a strigat: „Oh, soțul meu a scris-o pe asta!". Ușurarea mea că spusesem că mi-a plăcut a fost rapid urmată de o relatare tăioasă și detaliată a Fionei despre sfârșitul relației lor.

O zi foarte liniștită, chiar și pentru momentul acesta din an, dar când am observat că, și la jumătate de oră după închiderea magazinului, încă mai e o urmă de lumină pe cerul tot mai înnegurat, mi-am regăsit optimismul. Aproape că merită să suporți disperarea nenorocită, apăsătoare, din decembrie pentru a resimți bucuria înviorătoare de a ieși din adâncurile întunericului pe măsură ce înaintezi în februarie. Țin minte că acum câțiva ani stăteam de vorbă cu sora mea Lulu, care călătorise recent, despre timpul petrecut în Ecuador sau Peru sau poate nordul Republicii Chile. Am întrebat-o cum se simțise acolo și, contrar așteptărilor mele, mi-a povestit că cel mai greu de suportat i se păruse scurtimea zilelor de vară, dat fiind că era atât de aproape de ecuator. Tânjise după serile lungi de vară scoțiană, când soarele apune la zece în iunie, nu la scurt timp după șase seara, așa cum se întâmplă în majoritatea anului în țările acelea. Chiar când i-am amintit de apusurile de la ora patru după-amiaza din decembrie în Scoția, m-a asigurat că, pentru ea, merita să le suporte doar pentru plăcerea serilor nesfârșite de vară.

Total încasări: 28,49 lire

3 clienți

JOI, 12 FEBRUARIE 2015

Comenzi online:

Comenzi găsite:

Am deschis ca de obicei, dar în timp ce aprindeam luminile, am auzit un sunet ciudat venind din spatele magazinului. M-am dus pe urmele lui până când am ajuns suficient de aproape să recunosc fluturatul unor aripi și mi-am dat seama că se auzea de la un graur pe care probabil îl târâse înăuntru ticălosul de motan. Nu era rănit și o oră a tot zburat prin magazin, ferindu-se de încercările mele prostești și nepricepute de a-l prinde. În cele din urmă, cocoțat pe treapta de sus a unei scări și agitând în aer o plasă de pescuit, am reușit să-l prind, așa că l-am dus afară și l-am eliberat.

Computerul magazinului s-a restartat peste noapte, iar acum Monsoon nu se mai deschide, așa că habar nu am dacă au venit comenzi. E-mailul meu către Monsoon, prin care ceream ajutor, a fost respins.

După program, am aprins focul în cămăruță. Căutând prin teancul meu imens de cărți „De citit", am zărit un exemplar din *The New Confessions* de William Boyd, pe care mi l-a dat un prieten acum câțiva ani. Nu-mi închipui că este la fel de perfectă ca *Any Human Heart*, dar am hotărât să-i dau o șansă.

Total încasări: 14,30 lire

2 clienți

VINERI, 13 FEBRUARIE

Comenzi online: 6

Comenzi găsite: 3

Azi a lucrat Nicky, așa că mi-am petrecut o mare parte din zi făcând curățenie și pregătind casa pentru oamenii din Shropshire care vin pentru Refugiul cititorilor de duminică. Anna (de la Wenlock Books) și Emily (care ajută cu toată organizarea) vor sta în casă, așa că Janetta, care face curățenie în magazin și în casă de două ori pe săptămână, le-a pregătit dormitoarele. Ceilalți stau la hotelul Ploughman și la pensiunea Glaisnock.

La 10:00, am încheiat o tranzacție cu cărți într-o casă aflată la vreo trei kilometri de Wigtown. Aproximativ două mii de cărți, din care pe cele mai multe nu le voiam, dar proprietarii vând casa și voiau să scape de toate, așa că le-am pus în cutii și le-am luat, lăsându-le în schimb un cec de 750 de lire. Câteva istorii bune ale regimentelor din Războiul Civil și niște material ilustrat frumos de Arthur Rackham. Rackham este unul dintre cei câțiva ilustratori a căror muncă este recognoscibilă imediat și știută aproape de toată lumea. El și Edmund Dulac, Kay Nielsen, Jessie M. King, Kate Greenaway și câțiva alții de la sfârșitul secolului XIX și începutul secolului XX au creat ceea ce este denumit nostalgic Epoca de aur a ilustrațiilor de cărți. Din păcate, când se găsesc cărți ilustrate de ei, adesea — dacă nu chiar de fiecare dată — paginile cu ilustrații lipsesc, ceea ce le scade drastic valoarea.

M-am întors la magazin la ora 14:00 și am descărcat camioneta. Nicky a început să se uite prin cutii și am jucat, ca de obicei, jocul cu „Ghici cât am plătit pentru ele?". Ea a zis 200 de lire. Poate că, până la urmă, ea ar fi mai potrivită să se ocupe de magazin în locul meu. A rămas peste noapte și am făcut o sesiune de degustare de bere pe nevăzute. Ea susține în continuare că nu îi

plac berile care au nume de păsări. Asta nu a împiedicat-o să descrie o sticlă de Corncrake» Ale drept delicioasă.

Total încasări: 57,50 lire

4 clienți

SÂMBĂTĂ, 14 FEBRUARIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 2

O zi senină, fără vânt. Nicky a deschis magazinul.

După program, am aprins focul și am început să recitesc *Fără un sfanț prin Paris și prin Londra* a lui Orwell, ediția Penguin Modern Classics. Nu prea recitesc cărți, mă gândesc că mi-aș folosi mai bine timpul citind ceva nou, dar un client vorbea despre ea chiar înainte să închid magazinul și mi-am amintit cât de mult îmi plăcuse, așa că am luat un exemplar de pe raft.

Sunt unele titluri și unii autori pe care, ca librar, simți că trebuie neapărat să îi ai pe rafturi ca să te diferențiezi de numeroasele magazine caritabile pline de Danielle Steel și Catherine Cookson. Și nu este vorba numai despre clasicii evidenți — Jane Austen, surorile Brontë, Thomas Hardy, Charles Dickens, Mark Twain și alții ca ei. Sunt cărți pe care ți-ar fi rușine să nu le ai în stoc, când ți le-ar cere cineva: *Prințul*, de Machiavelli, orice de Hemingway sau F. Scott Fitzgerald, Joseph Conrad, J. D. Salinger, *The Compleat Angler*, de Isaak Walton, *Să ucizi o pasăre cântătoare*, *Catch-22, Insuportabila ușurătate a ființei*, de Milan Kundera, *Moby Dick*, *Minunata lume nouă*, *1984*, *Mesagerul,* de L. P. Hartley, orice de Murakami, George Orwell, Virginia Woolf, Daphne du Maurier… Lista este nesfârșită, dar de cele mai multe ori, atunci când vine un client să întrebe de o carte, nu o avem. Este diferit pentru magazinele care vând cărți noi: ele pot să-și aleagă stocul, cu condiția să fie publicat pe hârtie. În comerțul cu cărți la mâna a doua, suntem la mila stocurilor pe care le primim: atunci când singurul exemplar din *De veghe în lanul de secară* pe care îl aveam pe raft s-a vândut, nu putem „comanda“ un exemplar care să-l înlocuiască. Adesea pare că, dacă nu avem un anumit titlu în stoc, clienții sunt dezamăgiți de noi, dar acestea sunt titlurile care se vând cel mai repede și înlocuirea lor e doar o chestiune de noroc. Nu știm când se va mai întâmpla să primim un exemplar.

Este foarte posibil ca motivul pentru care nu rămânem niciodată fără *Codul lui Da Vinci* și *Cincizeci de umbre ale lui Grey* să fie faptul că tentaculele acestor cărți nu pătrund suficient de profund în sufletele cititorilor pentru ca ei să-și dorească să păstreze cărțile, deci sunt mai puțin reticenți să se debaraseze de ele. Cu siguranță, *De veghe în lanul de secară* a fost publicat în tiraje mai mari — de-a lungul anilor, de la prima sa apariție, în 1951 — decât Dan Brown, dar tot nu sunt la fel de multe exemplare de vânzare în comerțul cu cărți la mâna a doua.

Total încasări: 78 lire

6 clienți

DUMINICĂ, 15 FEBRUARIE

Comenzi online:

Comenzi găsite:

Ann Dreda și Emily din Shropshire au sosit pe la 16:00. Restul găștii de la Refugiul cititorilor a sosit în jur de 18:00 la cină, chilli vegetarian gătit și adus de Emily. Patru dintre ei erau cazați la Ploughman și nu erau deloc mulțumiți de condiții, așa că timp de vreo oră am tot sunat pe la alții să văd dacă găsesc vreo cameră liberă. Nu am avut noroc până acum, dar mai încerc și mâine.

Una dintre invitatele Annei la Refugiul cititorilor m-a întrebat în timpul cinei dacă nu cumva casa este bântuită, posibil tremurând de frig mai degrabă decât de frică. Am asigurat-o că nu și că sunt destul de sigur că fantomele nu sunt decât rodul imaginației celor care ar dori ca ele să existe.

LUNI, 16 FEBRUARIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 1

Azi a lucrat Flo la magazin. Este fiica lui Jayne, care are magazinul de alături, și a lucrat pentru mine cu întreruperi (în general, când i-a convenit ei) de-a lungul anilor. Este studentă și întruchiparea perfectă a irascibilității. Primul lucru pe care l-a zis — când a observat o cârpă murdară pe tejghea — a fost „Ăsta e fularul lui Nicky?". Treaba ei astăzi a fost să ambaleze cărțile de la club, pentru a le fi trimise membrilor luna asta, o activitate pe care înainte o făceam cu nerăbdare și entuziasm, dar care acum a devenit o sarcină plicticoasă.

La 9:30, am aprins focul în camera cea mare de deasupra magazinului pentru Refugiul cititorilor și am discutat despre planurile pentru săptămâna aceasta cu Anna și Emily. Cinele vor fi gătite de Emily, la fel și unele prânzuri, iar Maria va aduce restul. Maria este o australiancă stabilită în zonă cu soțul și copiii ei. Are o mică firmă de catering. A sosit sprintenă la 9:45, înarmată cu mâncare și echipament, precum și cu nesfârșita ei bună-dispoziție.

Am reușit să rezolv problema cazării pentru doi dintre cei patru rezidenți nemulțumiți de la Ploughman găsindu-le locuri la Beltie Books. Ceilalți doi vor dormi aici, ceea ce înseamnă că Anna și Emily vor trebui să elibereze camerele. Emily o să doarmă în patul din magazin.

Cina aici, cu douăsprezece persoane de la Refugiu; plăcinta păstorului în varianta vegetariană. Am stat până târziu la băut și discuții. M-am băgat în pat la 1:00.

Total încasări: 378,47 lire

17 clienți

MARȚI, 17 FEBRUARIE

Comenzi online: 3

Comenzi găsite: 2

Și azi a lucrat Flo, așa că i-am dat sarcina de a compila într-o foaie de calcul adresele de corespondență pentru Random Book Club.

Eu: Flo, ai terminat foaia aia de calcul?

Flo: Am făcut cam jumate, oarecum.

Eu: Ei, atunci o să primești cam jumate din bani, oarecum.

Flo: Dă-te-n căcat, ar trebui să mă plătești mai bine.

Asta este o situație tipică pentru respectul cu care sunt tratat de personalul meu.

Telefon după prânz de la cineva din Edinburgh al cărui tată a murit recent, lăsând în urmă 30 000 de cărți, în principal clasici. Am stabilit să le văd vineri.

Am plecat de la magazin la 14:00 (lăsând-o iar pe Flo responsabilă) ca să văd niște cărți într-o casă de lângă New Abbey. Cu proprietarii acesteia am încheiat prima mea tranzacție cu cărți, acompaniat de John Carter, fostul proprietar al magazinului, care a avut amabilitatea să mă însoțească în primele astfel de vizite, ca să se asigure că nu fac vreo greșeală catastrofală la cumpărarea cărților. Pe vremea aceea, familia care își vindea cărțile vindea și casa, Kirkconnell House, care avea o bibliotecă rustică frumoasă. Între timp, din păcate, doamna în vârstă cu care am discutat atunci a decedat, iar fiica sa vinde acum conținutul casei în care s-a mutat doamna după vânzarea castelului. Majoritatea cărților însă erau prostii: cărți condensate Reader's Digest și zeci de cărți despre aranjamentul florilor, chestii de genul ăsta. Pe drum, la dus, m-am oprit să iau cutii de la fabrica de gem din Galloway Lodge. Cutiile lor de mere, pe care le aruncă, sunt perfecte pentru cărți. Ruaridh, care conduce Galloway Lodge Preserves, este fratele mai mic al prietenului meu din copilărie Christian și printre cei mai lipsiți de respect dintre numeroșii mei prieteni grosolani.

Am ajuns acasă la timp să-i zic la revedere lui Flo, după care am fost la masă cu invitații de la Refugiul cititorilor. M-am băgat în pat la 1:30.

Total încasări: 274 lire

23 de clienți

MIERCURI, 18 FEBRUARIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 2

Primul client al zilei:

Client: Aveți o carte intitulată *Sports Car Racing 1958 to 1959*?

Eu: Probabil că nu, dar puteți să vă uitați în secțiunea de transport.

Client: Ah, dar pun pariu că aveți o colecție specială de lucruri de genul ăsta pe care nu le expuneți.

Este uimitor cât de des cred clienții că, de fapt, avem cartea pe care o caută, dar — din motive cunoscute numai de ei —, am hotărât că nu vrem să le-o vindem. La scurt timp după ce am cumpărat magazinul, țin minte că John Carter îmi povestea despre o cunoștință de-a lui din domeniu care se plângea că nu înțelege de ce are stocuri în valoare de 100 000 de lire, dar pare să nu facă niciun ban din ele. Cu înțelepciunea lui pragmatică tipică, John a răspuns: „Nu vrei stoc de 100 000 de lire, vrei doar 100 000 de lire".

La ora 15:00, în magazin a intrat o familie formată din cinci persoane. Copiii au torturat și maltratat cărțile din secțiunea de anticariat în fața părinților lor până când tatăl a observat anunțul în care rog clienții să manevreze cărțile cu grijă, l-a citit cu voce tare, pe urmă, în sfârșit, le-a zis să înceteze. Este extraordinar că gândul ăsta nu i-a trecut prin minte până să citească anunțul. Mă întreb dacă, pe interiorul lentilelor ochelarilor, are scris „Nu uita să respiri".

Cină gătită de Emily: curry vegetarian. Începe să-mi fie poftă de carne.

Total încasări: 273 lire

6 clienți

JOI, 19 FEBRUARIE

Comenzi online: 3

Comenzi găsite: 2

E-mail în dimineața aceasta de la un client irlandez interesat de o carte foarte veche despre căile ferate irlandeze, pe care o avem în stoc, datând din 1836. M-a întrebat care ar fi „cel mai bun preț" al meu. Cartea are prețul de 900 de lire. I-am oferit-o la 775 de lire. Mi-a răspuns că o să se mai gândească.

Când urcam în bucătărie să-mi fac o ceașcă de ceai, am avut marele ghinion să trec pe lângă un client în vârstă, supraponderal, îmbrăcat în pantaloni gri de poliester, care tocmai se apleca să se uite la o carte de pe raftul de jos. A fost prima dată când am zărit o linie vizibilă a chiloților și sper din suflet că va fi și ultima.

Un bărbat solid, cu barbă, coadă de cal și cârje, a petrecut o oră în magazin, lovindu-se de diverse, dărâmând obiecte, apoi uitându-se la mine și zicând: „Serios, asta n-a avut nicio legătură

cu mine“.

Sara Maitland, autoarea cărții *A Book of Silence* și a multor alte cărți excelente, a venit să țină un discurs la clubul cititorilor în după-amiaza asta. După ce am stat puțin de vorbă cu ea, am descoperit că sora mea a ieșit o vreme cu nepotul ei. Când se ducea afară la țigară, a zărit pe tejghea citatul din Einstein („Numai două lucruri sunt infinite, universul și prostia umană, iar despre primul nu sunt sigur.“) și a întrebat: „Ești sigur că el a zis asta? Nu pare să fie genul de frază pe care s-o fi spus-o el“.

Cină cu grupul cititorilor. M-am băgat în pat la 1:30.

Total încasări: 184,99 lire

20 de clienți

VINERI, 20 FEBRUARIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 2

Nicky a lucrat în magazin dimineață. La 10:00, Kate poștărița i-a livrat un colet. Kate are un scanner de coduri de bare pentru orice livrare cu confirmare de primire, ceea ce este o sursă constantă de nefericire pentru ea. Fie nu funcționează, fie scanează ce nu trebuie, fie se întâmplă altceva cu el. Nici ziua de azi nu a făcut excepție. Coletul lui Nicky conținea vreo zece păpuși de plastic, pe care a mărturisit că le-a cumpărat de pe eBay după câteva beri. Se pare că se numesc Bratz, iar ei nu îi place că arată prea sexualizate, așa că are de gând să le refacă machiajul și să le transforme în „fete naturale“.

Bărbatul interesat de căile ferate irlandeze mi-a scris din nou să-mi spună că nu vrea cartea la prețul propus, fiindcă este „mult prea scumpă“.

Am lăsat-o pe Nicky să se ocupe de magazin la prânz și m-am dus la Edinburgh să văd o colecție mare de cărți dintr-o casă din vestul orașului. Colecția îi aparținuse unui profesor universitar și acum îi rămăsese soției și fiului, John, care erau împreună acolo când am ajuns. Era aproape toată compusă din materiale în greacă și latină, foarte greu de vândut, și după estimarea mea mai degrabă 6.000 decât 30.000 de titluri, cum crezuse John. Printre ele, erau și ceva materiale bune de anticariat și despre căile ferate. Am ales suficiente cât să încarc camioneta cu stocuri neclasice și le-am oferit 600 de lire. Văduva a spus că ar vrea să mai ceară o părere înainte să se hotărască, așa că m-am întors cu mâna goală. Șapte ore de condus pentru nimic.

Din fericire, am ajuns acasă la timp pentru cina cu grupul de la Refugiul cititorilor Beltie Books. Încă o noapte în care m-am culcat târziu, de data asta la 2:00.

Total încasări: 147 lire

14 clienți

SÂMBĂTĂ, 21 FEBRUARIE

Comenzi online: 3

Comenzi găsite: 2

Nicky a deschis magazinul, așa că eu mi-am petrecut ziua reparând chestii, cum ar fi clanțe slăbite, și vopsind plintele.

Am vândut online o carte intitulată *Our Friend the Poodle*. La scurt timp după ce am găsit-o, a venit un client cu o cutie de cărți de vânzare. În principal, erau cărți de ficțiune broșate, dar și o ediție princeps din *Trei într-o barcă*. Nu e o carte rară — un exemplar în stare rezonabilă se vinde cu 50 de lire — dar a fost una dintre cărțile mele preferate în adolescență, așa că i-am dat 30 de lire pentru ea și am pus-o în propria colecție. Grupul de la Refugiul cititorilor s-a întors în Shropshire după prânz.

David, un jurnalist de la Free Press (unul dintre ziarele locale), a sunat în legătură cu un interviu despre spiralele de cărți și reclamația făcută la departamentul de urbanism împotriva lor. Am avut grijă să nu le fac o imagine negativă urbaniștilor și să-mi tai singur craca de sub picioare.

După închiderea magazinului, am dezmembrat rafturile din galerie (cea mai mare cameră din magazin) și am vopsit peretele pe care îl izolase Callum înainte de Crăciun. Nu am avut timp să-l văruiesc atunci, așa că doar am pus rafturile la loc peste tencuiala care încă nu se uscase. Am reușit să împroșc cu vopsea peste tot. O să montez rafturile la loc mâine.

Total încasări: 160 lire

19 clienți

LUNI, 23 FEBRUARIE

Comenzi online: 1

Comenzi găsite: 1

Foarte neobișnuit să fie o singură comandă luni dimineața. În mod normal, m-aș aștepta la șase sau șapte.

Destul de des, iarna, dacă lucrez în magazin, aud ușa deschizându-se și mă aștept să apară un client, dar în lunile astea este la fel de probabil să fie un localnic în trecere, care, văzându-l pe Căpitan, motanul, holbându-se la clanță, deschide ușa destul cât să-l lase să treacă, apoi o închide la loc în urma lui. Astăzi s-a întâmplat de trei ori.

Peter Howie, un inginer din Creetown — aflat peste golf față de Wigtown —, a adus șase cutii cu cărțile soacrei lui. M-am uitat prin ele. Numai vreo două cutii prezentau interes, așa că i-am oferit 60 de lire. Una dintre cărțile mai interesante era un volum victorian cu ilustrații litografiate ale Indiei, dar, cum fusese legat cu gutapercă, legătura se distrusese și ilustrațiile se desprinseseră și se deterioraseră. Majoritatea cărților legate cu gutapercă ajung în starea aceasta; probabil în alcătuirea chimică e ceva care sfidează longevitatea. În a doua jumătate a secolului

XIX, gutaperca (seva cauciucată a copacului Palaquium) era un fel de panaceu industrial: era folosită pentru orice, de la mingile de golf la plombele dentare și izolarea electrică (primul cablu de telegraf transatlantic a fost izolat cu așa ceva). Pentru scurt timp, a fost folosită și în fabricarea cărților. Înainte, „planșele“ (foi imense de hârtie cu 16 pagini imprimate pe ele, îndoite astfel încât să producă 8 foi în formatul octavo) erau cusute pe sfori pe cotoare pentru a alcătui cărți, dar era mult mai rapid (și mai ieftin) să fie lipite cu gutapercă. După descoperirea vulcanizării, gutaperca a devenit redundantă, însă din când în când mai apar cărți din perioada aceea istorică, toate, fără excepție, în aceeași stare.

Încărcătorul telefonului meu face doar ce vrea el. Acum încarcă numai când telefonul este cu fața în jos.

Total încasări: 77,48 lire

8 clienți

MARȚI, 24 FEBRUARIE

Comenzi online: 1

Comenzi găsite: 1

La ora 11:00, un client a venit la tejghea cu o carte pe care era prețul de 1 liră. După aceea, el și soția lui au petrecut patru minute scotocindu-se prin toate buzunarele și gențile ca să adune banii. Le lipseau 20 pence și au întrebat dacă pot plăti restul cu cardul de credit.

La scurt timp după aceea, am primit un telefon de la un client care găsise o carte pe care o vindem online cu 3 lire, plus 2,80 lire pentru expedierea prin poștă (tariful standard al Amazon): „Chiar atât o să coste expedierea? Pentru că nu vreau să plătesc mai mult decât costul efectiv. Dacă o cumpăr direct de la dvs., mă costă mai puțin expedierea? 2,80 lire pare cam mult pentru expedierea unei cărți“.

Încărcătorul telefonului funcționează acum doar din când în când, chiar și dacă telefonul este cu fața în jos.

Total încasări: 203,65 lire

7 clienți

MIERCURI, 25 FEBRUARIE

Comenzi online: 7

Comenzi online: 7

Șase dintre cele șapte comenzi din dimineața asta au venit prin intermediul Abe, ceea ce înseamnă că a fost o problemă de comunicare între Monsoon și Abe. Vindem câteva cărți online, în principal printr-un website numit Abe (Advanced Book Exchange). A fost creat de niște comercianți de cărți din Canada, însă, din păcate, Amazon l-a cumpărat în 2008.

În timp ce mâncam pâine prăjită, un client a venit la tejghea și a zis: „Trei lucruri: legislație, filosofie, spiritualitate". L-am complimentat pentru competența de a număra. Mi-a aruncat o privire disprețuitoare și a plecat.

O clientă a cumpărat un set de reviste *Gallovidian* în valoare de 250 de lire. *The Gallovidian* a fost o revistă ilustrată trimestrială, publicată în prima jumătate a secolului al XX-lea, și este o mină de informații fascinante despre tot felul de subiecte, scrise — majoritatea — de domni educați și înstăriți. Colecționarii sunt mai puțini (și mai în vârstă) decât atunci când am cumpărat eu magazinul, dar, dacă au o stare bună, exemplarele din *The Gallovidian* încă sunt căutate.

Nicky a trecut pe aici să spună că s-ar putea să întârzie la serviciu sâmbătă. După ce am stabilit asta, conversația a luat o turnură previzibil de bizară.

Nicky: Am doi prieteni care sunt gemeni și care au schimbat total înfățișarea păpușilor Bratz.

Eu: Gemeni? Sunt identici?

Nicky: Uneori, da.

Încărcătorul telefonului nu mai funcționează deloc și abia dacă mai am baterie, așa că am sunat la Vodafone și mi-am petrecut următoarea oră închizând blestemăția și deschizând-o la loc, schimbând setări, dar fără folos. Îmi trimit mâine un telefon de schimb.

Total încasări: 293,99 lire

6 clienți

JOI, 26 FEBRUARIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 2

O zi însorită, minunată.

Noul telefon a ajuns la 9:30, așa că, bineînțeles, mi-am petrecut o mare parte din zi încercând să-mi instalez toate aplicațiile etc. pe el.

M-am trezit cu o durere groaznică de spate dimineață, prin urmare, m-am dus la farmacie să cumpăr analgezice și am avut parte de o primire care, în domeniul farmaceutic, probabil echivalează cu întâmpinarea unui erou. Habar nu aveam despre ce era vorba până când Mae, care lucrează acolo, a menționat articolul despre spiralele de cărți din beton, apărut în ziarul local, *Free Press*. După aceea, un șir de oameni au trecut pe la magazin să-mi ofere înțelegere și susținere.

Majoritatea librarilor suferă de dureri de spate: în meseria aceasta, ești nevoit să ridici o mulțime de cutii grele de pe podea, iar consecința inevitabilă este deteriorarea spatelui.

Total încasări: 83,39 lire

7 clienți

VINERI, 27 FEBRUARIE

Comenzi online: 3

Comenzi găsite: 2

Am coborât la 8:30 și am găsit pene împrăștiate și o vrabie moartă pe palier. De obicei, Căpitan își mănâncă prada, dar a devenit așa de gras, încât mă întreb de ce se mai obosește să vâneze. Prietena mea Carol-Ann ni l-a dat, mie și Annei, acum vreo cinci ani, iar Anna îl adoră cu un entuziasm matern aproape îngrijorător.

Comandă online pentru un set de șase volume intitulat *Canada in the Great War*, legate frumos cu piele marochin roșie. Vândut cu 170 de lire.

După prânz, m-am dus la atelierul lui Vincent să fac un plin cu motorină. În mod bizar, Vincent nu a reușit să țină pasul cu vremurile de-a lungul anilor: a oferit linii de credit pentru combustibil, lucru de care unii au profitat. Este un om incredibil de bun la suflet. Recent, a fost convins să instaleze un POS, fiindcă adesea clienții (îndeosebi turiștii) care nu știau că nu are așa ceva își făceau plinul, apoi erau nevoiți să plece ca să facă rost de numerar, cu care să-și achite combustibilul. Prima dată când am alimentat acolo după instalarea POS-ului, în loc să-și întoarcă privirea când am introdus PIN-ul, Vincent a ținut aparatul în mână și m-a întrebat ce PIN am, apoi l-a introdus el. Pe urmă a învățat că, de fapt, deținătorul cardului trebuie să introducă PIN-ul, dar și acum privește aparatul cu interes în timp ce clienții își introduc cifrele.

Total încasări: 24 lire

3 clienți

SÂMBĂTĂ, 28 FEBRUARIE

Comenzi online: 4

Comenzi găsite: 4

Am stat mai mult în pat dimineață, fiindcă a deschis Nicky magazinul.
Pe la ora 14:00, stăteam de vorbă cu ea, când a venit o clientă la tejghea.

Clienta: Cartea asta este 3,5 lire. O vreau cu 3 lire.

[Am observat că Nicky scrâșnea din dinți.]

Nicky: Nu, mă tem că nu o putem vinde cu atât. Costă 3,5 lire.

Clienta: Hm, ei, dacă-i așa, atunci bănuiesc că o să plătesc prețul întreg. Aveți ceva în care s-o pun, o pungă de cumpărături?

Nicky: Da, vă putem da o pungă, dar trebuie să vă taxăm 5 pence pentru ea.

Clienta a zis nu, a mormăit ceva despre jecmănire, pe urmă a scos o pungă de plastic din buzunar.

Nicky mi-a arătat păpușa Bratz cu aspectul complet schimbat. Arată exact ca mine.

Am terminat *Fără un sfanț prin Paris și prin Londra.*

Total încasări: 292,50 lire

21 de clienți

---

8. Titlu onorific acordat unor personalități locale, ca reprezentanți ai monarhiei.
9. Cârstei de câmp.

MARTIE

Trebuie să precizez că toți librarii sunt cinstiți. Nu aș sugera altceva; cu niciun preț. Dar unii sunt mai pișicheri decât alții. De multe ori, domnul Pumpherston îi lasă unui client un chilipir, dar este mult prea isteț ca să-i spună asta: așteaptă mereu să descopere clientul, știind bine că așa se întâmplă de fiecare dată. Așa se procedează pentru a obține rezultate bune.

Augustus Muir, *The Intimate Thoughts of John Baxter, Bookseller*

Augustus Muir este poate nemeritat de generos descriindu-i pe toți librarii ca „cinstiți". Sunt șarlatani și în domeniul acesta, la fel ca în oricare altul, dar puțini oameni intră în comerțul cu cărți nutrind speranța că se vor îngrășa. Poate că la asta s-a referit și el: nu e o afacere de la care majoritatea celor care au ales-o să se aștepte la o recompensă financiară enormă. Beneficiile vin sub alte forme. În cartea sa *Bits from an Old Book Shop*, publicată în 1904, R. M. Williamson observa: „Aceia puțini care fac averi din vânzarea cărților nu trebuie comparați cu cei mulți care abia își câștigă un trai modest. Cei mai fericiți oameni din această industrie nu sunt cei mai bogați, ci cei mai mulțumiți, oamenii care își iubesc ocupația, care consideră un mare privilegiu să cumpere și să vândă cărți".

Bizar totuși este că tocmai când cumpăr cărți întâlnesc cei mai lacomi oameni: cel care își vinde colecția și care se străduiește să extragă și ultimul bănuț pe care îl merită de la librarul căruia i-o vinde va fi, inevitabil, clientul care va trage de preț în jos până la limita profitului, atunci când cumpără cărți. Și deși asta înseamnă, fără îndoială, că are un bun simț al afacerilor, întreaga poveste are și un iz de prost gust. Nu există echitate. Invers, clientul care aduce cărți de vânzare și este bucuros să primească oricât îi oferi va fi acela care nu va încerca să tragă de preț în jos atunci când va cumpăra cărți de la tine. La fel ca domnul Pumpherston, aceștia sunt clienții pentru care voi rotunji cu plăcere totalul în minus de la 22 de lire la 20 de lire, fără să-mi ceară ei, și nu cei care cer poruncitor reduceri, arătând cu degetul spre defecte minore, cum ar fi o ruptură mică a supracopertei. Când am de-a face cu astfel de maniaci nenorociți, le răspund de fiecare dată ceva de genul: „Da, supracoperta este ruptă. Am ținut cont de asta când am pus prețul cărții. De ce să fac reducere de două ori pentru aceeași ruptură?". De obicei, asta le închide gura, dar ei sunt genul de oameni care nu cumpără nimic decât dacă simt că au reușit cumva să negocieze un chilipir. Sunt cei mai răi oameni cu care poți avea de-a face și cred că asta este din cauză că, în cele din urmă, nu amărâta aia de liră îi interesează, ci puterea. Vor să aibă ei ultimul cuvânt și, indiferent dacă ești negustor de antichități, furnizor de produse agricole sau vânzător de mașini, clienții aceștia vor să simtă că, în dinamica schimbului, ei dețin controlul. Ei sunt cei care vor cere o „reducere pentru cantitate mare" atunci când cumpără două cărți, care nu lasă niciodată bacșiș la restaurante, care se laudă că pleacă în vacanță undeva unde a avut loc un atac terorist „pentru că este mai ieftin".

Din câte îmi dau eu seama, dacă ești librar, secretul atunci când cumperi este să fii echitabil și consecvent. Dacă îți faci reputația că jecmănești oamenii din branșă, zvonurile circulă repede și vei rămâne fără resurse. Eu am renunțat la câteva tranzacții pentru că vânzătorii voiau mai mult decât eram eu pregătit să plătesc și, în majoritatea cazurilor, s-au întors ei la mine după ce au încercat alți comercianți, care i-au dezamăgit. Cei mai mulți comercianți de cărți sunt la fel când vina

vorba despre achiziții și pot să zic cu mâna pe inimă că nu știu pe nimeni care ar încerca să plătească doar câteva lire pentru o carte rară și valoroasă.

LUNI, 2 MARTIE

Comenzi online: 7

Comenzi găsite: 6

Șapte comenzi, toate de pe Amazon.

La 10:00, a venit în vizită Jeff, sălbaticul care trăiește în Doon of May — un fel de comună din pădure, pe care a înființat-o acum mulți ani. Jeff este și un om extrem de decent și foarte încrâncenat împotriva sistemului. Părea destul de tulburat și se tot fâțâia de colo-colo. Se pare că i s-a oferit o sumă considerabilă de bani pentru lemnul de pe terenul pe care l-a cumpărat pentru comuna lui, iar acum se confruntă cu problema de a deveni capitalist.

Chiar după ce a plecat Jeff, a urmat un viscol de jumătate de oră. Căpitan a fost surprins pe afară, în mod neașteptat, și a apărut în magazin acoperit de zăpadă la scurt timp după ce viscolul s-a terminat.

După prânz, o clientă a venit la tejghea cu o carte despre broderie și a zis: „Nu vreau să cumpăr cartea asta, dar am găsit-o în secțiunea de filatelie, care mi se pare un loc complet greșit pentru ea".

Total încasări: 68,99 lire

8 clienți

MARȚI, 3 MARTIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 1

O singură comandă prin Amazon și niciuna prin Abe astăzi, din nou, așa că fără îndoială Monsoon se confruntă cu încă o dificultate tehnică. Acum câțiva ani, mai întâi cu entuziasm, care în scurt timp a scăzut la indiferență, iar acum a devenit o reținere extremă, am început să vindem cărți online. Folosim o bază de date numită Monsoon, prin care ne gestionăm stocul, încărcăm pe website-uri și primim comenzi.

O femeie în vârstă a întrebat: „Puteți să-mi dați jos exemplarul acela de doamna Beaton și să-mi spuneți prețul și anul publicării?". Am făcut ce m-a rugat, doar ca să-mi răspundă: „Am aceeași ediție acasă. Acum știu cât valorează". O să introduc o taxă pentru irosirea timpului.

Total încasări: 39,49 lire

5 clienți

MIERCURI, 4 MARTIE

Comenzi online: 1

Comenzi găsite: 1

Nicky a lucrat în magazin azi, așa că m-am dus la Glasgow să las niște cărți la fabrica de reciclare a hârtiei. Înainte să plec, am rugat-o să facă ordine pe masă și să aranjeze altfel vitrina în lipsa mea.

Am sosit la fabrica de reciclare Smurfit Kappa la 14:30 și am lăsat cutiile de cărți din camionetă în patru containere mari, pătrate, din plastic (fiecare poate cuprinde aproximativ douăzeci de cutii). Conținutul containerelor este vărsat pe o bandă rulantă, apoi tocat și balotat înainte de a fi trimis în China sau în Birmingham pentru reciclare, în funcție de prețul internațional al hârtiei.

Nicky m-a rugat ca, dacă tot ajung în Glasgow, să mă duc la un depozit de obiecte arhitecturale salvate și să-i găsesc niște obloane, așa că, de îndată ce am terminat cu cărțile, am luat-o înspre acolo. În cele din urmă, după mult învârtit, timp în care am trecut din greșeală pe lumina roșie a unui semafor, am găsit locul cu pricina. Depozitul avea o mulțime de obloane și, când am întrebat cât costă, mi-au zis că 75 de lire perechea, așa că am sunat-o pe Nicky s-o întreb dacă îi convine prețul. A răspuns: „Ce? Cum? Au uitat să pună virgula la zecimală?“. Am plecat cu mâna goală.

M-am întors la magazin la 18:00 și am găsit haosul obișnuit al lui Nicky, cu teancuri de cărți pe podea, pe masă și chiar sub masă. Abătându-se radical de la comportamentul ei normal, Nicky îmi urmase instrucțiunile și crease un nou aranjament de vitrină, care părea o combinație buimăcitoare de cărți despre golf, cinema și politică.

Cele cinci ore de condus și ridicarea cutiilor din camionetă nu au ajutat la problemele mele cu spatele.

Magazinul a părut mai plin decât de obicei iarna asta, poate din cauză că vremea a fost așa de blândă. Majoritatea clienților noștri sunt pensionari și nu le place să conducă pe polei sau gheață, dar ploaia nu pare să-i descurajeze.

Total încasări: 61 lire

7 clienți

JOI, 5 MARTIE

Comenzi online: 3

Comenzi găsite: 3

E-mail azi-dimineață:

Bună ziua! Mă întrebam dacă aveți cumva cărți de Paul Barton? Le-am găsit pe internet la Cube Cart. Eu nu am card de credit, așa că i-am scris tipului anul trecut să-i explic că nu am card de credit și să-l întreb cum pot să cumpăr cărțile astea. Știți ce a făcut? Mi-a trimis scrisoarea înapoi, fără ca măcar s-o citească, și a pus o grămadă de prostii pe plic. Nicio explicație, nicio scuză, nimic. Asta mi se pare foarte urât din partea lui! Pare că nu poate fi contactat. Probabil e la închisoare sau în vreo instituție. Îl cunoașteți pe omul ăsta? I-am trimis mai multe e-mailuri, dar nu a răspuns. Poate vă răspunde dvs. Foarte ciudat! Mulțumesc.

Nu prea știu câți oameni ar trage concluzia — atunci când ar primi o scrisoare nedeschisă, returnată — că destinatarul este probabil la închisoare. Îmi vin în minte câteva explicații posibile mult mai simple, una dintre ele fiind și faptul că persoana care mi-a trimis acest e-mail ar trebui probabil să fie „în vreo instituție".

M-am dus în grădină să culeg niște plante pentru un aranjament de vitrină pe tema grădinăritului și am observat că crizantema a început să înflorească. Florile arată superb cam o zi, apoi devin maronii. Solul este prea alcalin pentru ea; cu toate astea, crizantema se străduiește să înflorească în fiecare an.

Computerul magazinului s-a restartat peste noapte și programul antivirus a eliminat ceva de la Monsoon, așa că acum nu se mai deschide. Habar nu am dacă am vreo comandă. Am trimis un e-mail la Monsoon, dar sediul este în Portland, Oregon, pe coasta de vest a Americii, așa că sunt cu șapte ore în urmă față de mine.

Total încasări: 60,49 lire

8 clienți

VINERI, 6 MARTIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 2

Azi a lucrat Nicky. A deturnat iar pagina de Facebook a magazinului și a lăsat postarea asta tipic de năucitoare:

Bună dimineața tuturor!

Cu inima plină de bucurie, mă duc dansând la muncă doar ca să fiu certată că am cumpărat cărți de la o clientă cu 45 de lire, deși NUR ar fi plătit 175 de lire. Clienta-i fericită, eu sunt fericită, țeava, pardon, am vrut să zic „șeful" e nefericit.

NUR este porecla pe care mi-a dat-o mie Nicky și vine de la Nemernic Uriaș și Roșcat.

„Țeavă“, pentru neinițiați, este o insultă scoțiană, care cel mai politicos ar putea fi tradusă ca „idiot“.

Una dintre comenzile de dimineață a fost pentru o carte intitulată *Moscow Has a Plan*, cu un design superb de copertă, și sunt sigur că domnul Putin ar fi încântat de titlu.

Am primit un e-mail de la Monsoon cu un cod de conectare pentru ca ei să-mi poată accesa de la distanță computerul și să rezolve problema. Și de data aceasta, din cauza diferenței de fus orar, asta a însemnat că baza de date a fost defectă aproape toată ziua, iar Nicky nu a putut să listeze stocul online.

Total încasări: 64,34 lire

7 clienți

SÂMBĂTĂ, 7 MARTIE

Comenzi online: 0

Comenzi găsite: 0

Azi-dimineață am fost la o casă de lângă Maybole (cam la o oră distanță) ca să mă uit la o bibliotecă privată. Cărțile erau într-o casă în care mai fusesem, aparținând unei văduve. Data trecută găsisem niște materiale excelente pentru anticariat. Astăzi nu erau prea multe de valoare, în afara unui exemplar din 1753 din *The Trial of James Stewart* — Crima din Appin, așa cum este cunoscut cazul în Scoția, povestea din care s-a inspirat Robert Louis Stevenson pentru *Răpit de pirați*. Tatăl lui Stevenson a cumpărat un exemplar din *The Trial of James Stewart* în aceeași ediție — poate chiar pe același — dintr-o librărie din Inverness și i l-a dat lui RLS. Astfel a fost plantată sămânța pentru ceea ce avea să devină *Răpit de pirați*. Stevenson chiar se referă indirect la această ediție a cărții numindu-și protagonistul (singurul personaj important care nu este bazat pe o persoană reală) David Balfour: *The Trial of James Stewart* a fost publicat de Hamilton and Balfour.

În toiul după-amiezii, la magazin a venit un fost soldat pe nume Adam Short. Călătorește pe jos în sens invers acelor de ceasornic pe coasta Regatului Unit, într-o excursie care a început acum 366 de zile. Avea nevoie de un pat pentru noaptea asta, așa că l-am cazat în depozit, de care a părut încântat, în ciuda condițiilor destul de rudimentare. Nu mă pot abține să mă gândesc că planificarea excursiei astfel încât să ajungă în nordul Regatului Unit exact în zilele cele mai scurte și pe vremea cea mai rea poate nu a fost ideea cea mai înțeleaptă.

Total încasări: 215,97 lire

17 clienți

LUNI, 9 MARTIE

Comenzi online: 3

Comenzi găsite: 3

M-am trezit în urletul vântului și bătaia ploii în fereastra dormitorului. Când am deschis magazinul, am observat că apa de pe vitrină se scurgea pe aranjamentul de cărți, așa că am înșfăcat niște cratițe din bucătărie ca să adune picăturile, pe urmă am aprins focul și am stat ghemuit deasupra lui vreo zece minute încercând în van să mă încălzesc.

La scurt timp după ce am deschis, în magazin a intrat un grup de vreo opt persoane destul de tinere (douăzeci și ceva de ani), care s-au plimbat printre rafturi vreo oră. Niciuna nu a cumpărat vreo carte.

Tracy (RSPB) a venit la 10:00 să folosească Wi-Fi-ul. Și-a petrecut dimineața stând lângă foc și căutându-și job.

Total încasări: 55 lire

7 clienți

MARȚI, 10 MARTIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 2

La 9:30, un bărbat uriaș cu pantaloni roșii de catifea a mărșăluit în magazin și a întrebat: „Spuneți-mi, Whithorn e deschis azi?". Whithorn este un oraș asemănător ca mărime și aspect cu Wigtown, aflat la vreo douăzeci de kilometri mai jos pe peninsulă. Încă sunt foarte confuz dacă un oraș poate fi considerat deschis sau închis, cu excepția cazului în care se află în carantină.

După prânz, a venit un cuplu cu doi copii mici. Copiii s-au dus direct la o carte care a venit anul trecut și pe care am așezat-o recent la vedere pe o masă. Cartea se numește *Fausto, impresiones del gaucho Anastasio el Pollo en la representación de esta ópera* și a fost publicată în Buenos Aires în 1951. Fascinația pentru copii totuși constă în faptul că este o carte neobișnuit de tactilă. Este legată cu piele tratată, dar părul de la pielea de vită nu a fost curățat, astfel că arată ca o piele de animal, ceea ce și este, bineînțeles. Tehnica aceasta produce ceea ce în branșa noastră se numește colocvial „legare păroasă".

Astăzi a fost o zi caldă, însorită, iar cu puțin timp înainte de prânz, un fluture a început să zboare prin magazin.

Total încasări: 163,50

8 clienți

MIERCURI, 11 MARTIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 2

Am deschis magazinul în zgomotul ploii scurgându-se încă o dată pe aranjamentul din vitrină. Găleți etc. Kate poștărița a adus corespondența, care a inclus o amendă și puncte de penalizare de la Poliția din Strathclyde pentru că am trecut pe roșu în Glasgow săptămâna trecută, când căutam obloane pentru Nicky.

Am ajuns la zece puncte. Anul trecut, când am cumpărat camioneta cea nouă, am fost nejustificat de încântat că avea încorporat un GPS care îmi dădea ora estimată a sosirii pentru călătorii. Atât de încântat încât, ca să mai alung plictiseala drumurilor lungi cu mașina către casele îndepărtate de unde cumpăram cărți, jucam „învinge GPS-ul" ca să văd câte minute pot să elimin din ora estimativă a sosirii. Acest lucru a avut drept consecință nefericită — dar complet previzibilă — că am fost prins de radar de trei ori. A trebuit să mă opresc din jocul ăsta.

Total încasări: 134,49 lire

12 clienți

JOI, 12 MARTIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 2

Și azi a plouat torențial. Gălețile din vitrină se umplu încet.

În timp ce făceam ordine la secțiunea de istorie, m-a acostat un client care mi-a zis: „Am fost aici acum doi ani și aveați o carte de Roger Penrose. Știți ce s-a întâmplat cu ea?". Sunt 100 000 de cărți în magazin și vindem probabil 20 000 de cărți pe an. Dacă includ stocul vechi, cărțile pe care le aruncă clienții la noi și cărțile pe care le-am vândut în ultimii cincisprezece ani, cred că mi-au trecut prin mâini aproape un milion de cărți. Nu-mi aduc aminte de cartea lui Roger Penrose.

Telefon de la Anna seara. Se simte că îi este dor de Wigtown. Ne-am amintit când am mers să o vizităm pe bunica ei într-un cămin de bătrâni din Baltimore, iar aceasta a insistat să ne scoată în oraș la prânz. Mulți dintre rezidenții căminului conduceau încă, dar cum memoria și vederea lor deveneau tot mai slabe, adesea nu reușeau să-și găsească mașina în parcare. Așa că, atunci când unul dintre ei a avut ideea genială să-și atașeze o jucărie de plastic de antena mașinii, toți ceilalți au făcut la fel. Asta rămâne și acum una dintre cele mai ciudate priveliști pe care le-am văzut vreodată: o parcare în care antena fiecărei mașini era decorată cu o jucărie.

Frieda (Bubeh), bunica maternă a Annei, nu și-a pierdut niciodată accentul polonez, nici măcar după șaizeci de ani petrecuți în America, așa că încă părea că tocmai coborâse de pe vapor

cu soțul ei, Max. Amândoi evrei, supraviețuiseră războiului și calamității naziste, în condiții foarte vitrege. Bubeh, care avea treisprezece ani când naziștii au invadat mica ei localitate din Polonia rurală și i-au adunat pe toți evreii, a petrecut cea mai mare parte a războiului ca fugară, depinzând de bunătatea celor mai milostivi dintre oameni și fiind expusă la cruzimea și răzbunarea celor mai răi. La sfârșitul războiului, se afla într-un lagăr de muncă și de acolo a fost eliberată.

Max, bunicul Annei, a fost transportat la Auschwitz cu prima lui soție și cei doi copii. A fost separat de ei la sosire. Nu i-a mai revăzut niciodată. Anna — deși, fără îndoială, nu-și dă seama — poartă moștenirea asta: cioburi ascuțite de tristețe îi străpung din când în când dispoziția altfel mereu optimistă. Eu văd asta de fiecare dată când mă uit la ea, dar mă întreb dacă nu cumva se manifestă propria mea tristețe legată de trecutul familiei ei. Primo Levi care, alături de bunicul Annei și alte câteva suflete norocoase, a supraviețuit lagărelor de concentrare, a fost martorul privirilor uimite ale eliberatorilor sovietici, care au tăiat sârmele din jurul lagărului pe 27 ianuarie 1945. În *Cei aleși și cei damnați*, a scris: „Până în 1944, la Auschwitz nu au existat copii; erau omorâți prin gazare de cum soseau. După această dată, au început să apară familii întregi de polonezi arestați aleatoriu în timpul insurecției din Varșovia: toți au fost tatuați, inclusiv nounăscuții“[10]. Copiii lui Max aveau cinci și, respectiv, șapte ani, doar doi dintre milioanele de copii care se estimează că au fost uciși la Auschwitz.

În schimb, bunicii mei materni au trăit războiul în Irlanda rurală, o țară atât de recent eliberată de sub lanțurile stăpânirii britanice, încât nici măcar nu a fost în stare să recunoască drept război conflictul din Europa, preferând în schimb să se refere la el ca la „Urgența“. Chiar dacă nu trăiau deloc în lux, măcar nu au fost în pericol de a fi executați pentru originea lor.

Total încasări: 155 lire

10 clienți

VINERI, 13 MARTIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 2

Îngrijorător, Nicky a ajuns la 9:00. A trebuit să-mi verific ceasul de trei ori ca să mă asigur că nu se oprise. La scurt timp după aceea, Jeff preotul a trecut pe aici ca să cerceteze secțiunea de teologie. Face asta deseori și, inevitabil, îmi discreditează stocul. Nicky se aricește toată când sosește el, dar, din fericire, Jeff este binecuvântat de uituc când vine vorba despre predilecțiile ei religioase.

O vânzare bună astăzi: 220 de lire pentru două ediții frumoase, vechi, legate în piele, din *Alice în Țara Oglinzilor* și *Alice în Țara Minunilor*. Nu erau ediții princeps, mai valoroase, dar cu siguranță nu se situau cu mult în urma lor.

În timp ce mă uitam prin niște cutii cu stoc proaspăt, am descoperit jurnalul încă unui observator al Forțelor Aeriene Britanice din timpul celui de-Al Doilea Război Mondial. O să-l pun pe eBay. Nu se va vinde în magazin. Lucrurile acestea mai neobișnuite au tendința să dispară de pe rafturi când sunt în magazin, dar online par să iasă în evidență și să se vândă la prețuri decente.

Recent am avut un exemplar din *The Little Grey Men*, de BB, publicată în 1942. Pe versoul (pagina din stânga, când te uiți la cartea deschisă) paginii de titlu fals, este următoarea notă: „PRODUCȚIA CĂRȚII RESPECTĂ STANDARDUL DE ECONOMIE PE VREME DE RĂZBOI". Cred că prima dată când am văzut așa ceva a fost pe o ediție princeps din *39 de trepte*, publicată în 1915, deși este posibil să înșel. Cu siguranță, calitatea de producție a ediției respective din *39 de trepte* nu era înaltă. Standardul de economie pe vreme de război a intrat în vigoare din cauza necesității de a rezerva resursele pentru efortul de război, astfel că editorii au fost nevoiți să diminueze consumul de hârtie cu 60%, iar dimensiunea caracterelor, paginile albe, numărul de cuvinte pe pagină etc. erau hotărâte de Ministerul Aprovizionărilor. Majoritatea cărților publicate între 1942 și 1949 poartă ștampila de conformitate pe una dintre paginile de început.

Standardul de economie pe vreme de război este responsabil și pentru o legendă în lumea editorială. Pan Books a fost înființată parțial din cauza regulamentelor: edițiile broșate ieftine respectau mai ușor rigorile și constrângerile războiului. Pan l-a însărcinat pe Mervyn Peake să conceapă un logo pentru ele, ceea ce a și făcut, folosind silueta celebră a lui Pan cântând la nai. I s-au oferit două variante: o plată unică de zece lire sau un procentaj din fiecare carte vândută de Editura Pan. Graham Green l-a sfătuit să accepte cele zece lire, convins fiind că „edițiile broșate erau doar o soluție temporară la deficitul de hârtie". Peake a urmat sfatul lui Greene, ceea ce, după cum s-a dovedit, a fost o greșeală care l-a costat scump.

Denys Watkins-Pitchford a scris și a ilustrat multe cărți de istorie naturală sub pseudonimul BB (dimensiunea proiectilului dintr-un cartuș de pușcă de vânătoare folosit la împușcat gâște). Cărțile lui — sau măcar unele dintre ele — sunt foarte căutate de colecționari și, chiar și pentru oamenii care nu sunt interesați de subiect, scriitura lui este captivantă și, pe alocuri, excelentă. Una dintre primele mele amintiri despre citit este că eram absorbit de o poveste pentru copii scrisă de el, intitulată *The Pool of the Black Witch*. Nu puteam să o las din mână, iar imaginile create de el prin cuvinte îmi sunt clare și astăzi, după treizeci și cinci de ani. Peisajul, tensiunea și entuziasmul erau atât de intense și de reale că poate, mai mult decât orice altceva, cartea asta m-a învățat ce bucurie poate aduce cititul.

Nicky a rămas peste noapte.

Total încasări: 366,50 lire

9 clienți

SÂMBĂTĂ, 14 MARTIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 2

Am luat micul-dejun cu Nicky, pe urmă ea a deschis magazinul, iar eu m-am întors în pat pentru încă o jumătate de oră.

După prânz, am primit un telefon de la Maria (care se ocupă de catering la Refugiul scriitorilor pe durata festivalului), cuprinsă de maximum de panică pentru ea, adică o surescitare ușoară, să mă întrebe dacă poate să folosească magazinul pentru restaurantul ei temporar,

Galloway Supper Club. Se pare că localul cu care se înțelesese făcuse o rezervare dublă, așa că nu putea să-l folosească. Am acceptat cu plăcere. Evenimentul are loc vinerea viitoare.

După prânz, o clientă — o femeie în vârstă — țâțâia tare și se plângea în secțiunea Penguin portocaliu a magazinului, așa că am întrebat-o ce-o deranjează. S-a lansat într-o reclamație lungă despre faptul că unele titluri de pe cotor se citesc de jos în sus, iar altele de sus în jos, așa că era nevoită să-și tot încline capul în direcții diferite, și mi-a zis că ar trebui să le aranjez astfel încât toate titlurile să poată fi citite de sus în jos. Asta ar însemna să pun destul de multe cu susul în jos și, din moment ce ea este singura persoană care s-a plâns vreodată de asta, i-am zis că nu sunt pregătit să-i îndeplinesc cererea.

Din câte știu eu, nu există nicio convenție în lumea editorială ca titlurile de pe cotor să fie citite într-o anumită direcție. În general, se citesc de sus în jos, cu numele sau logoul editurii la baza cotorului, dar destul de multe se citesc invers. Singura convenție pare să fie ca logoul editurii să apară în partea de jos.

Înainte să plece, Nicky mi-a dat o carte mică, intitulată *What Does the Bible Really Teach*[11]? Se pare că este materialul standard cu care bat la ușile oamenilor Martorii lui Iehova. Cuvintele ei la despărțire au fost: „Ascultă la mine! Vreau să citești două paragrafe din ea în fiecare săptămână. Și te testez data viitoare".

După ce a plecat, am profitat că ziua devine tot mai lungă și m-am dus la o plimbare de-a lungul vechii căi ferate. Este o plimbare plăcută, chiar și de la magazin până la baza dealului, pe lângă rândul de case în stil georgian de pe Bank Street, strada care urcă până la ruinele bisericii în stil normand, cu vedere spre sud, spre câmpurile adesea inundate, iar după aceea, de-a lungul căii ferate, având în stânga mlaștina cu apă sărată, extrem de populată în perioada aceasta a anului cu mii de gâște care așteaptă ca zonele lor de reproducere din Groenlanda și din Islanda să se dezghețe ca să poată migra din nou spre nord.

Total încasări: 165,50 lire

12 clienți

DUMINICĂ, 15 MARTIE

Comenzi online: 0

Comenzi găsite: 0

Am sunat-o pe Nicky dimineață ca să căutăm o ruină pierdută aproape de casa ei. M-am întâlnit cu ea la Whitefield Loch și ne-am lăsat în patru labe să descoperim urmele unui frumos castel scoțian ce a aparținut unui baron de demult. Cu excepția unei bucăți de zid, casa a fost distrusă în totalitate. Pe urmă, Nicky m-a dus la o casă minunată în stilul Arts and Crafts, aflată în apropiere, pe care se vede că cineva o restaurează. Când am întrebat-o de unde știe despre ea, mi-a răspuns: „Unul dintre avantajele de a fi Martor".

După aceea, ne-am dus la Knock Fell, cel mai înalt punct al peninsulei, ca să căutăm o capelă de care Nicky era convinsă că va fi în stare bună. Am asigurat-o că nu vom găsi decât un morman de pietre. Am reușit să împotmolesc camioneta și a trebuit să merg pe jos până la cea mai

apropiată fermă ca să cer ajutor. Până m-am întors eu, adus de soția fermierului în mașina ei 4x4, Nicky găsise craniul unei oi, pe care îl etala cu mândrie pe capota camionetei. După un mic efort, am reușit să ieșim și să plecăm spre casă.

LUNI, 16 MARTIE

Comenzi online: 3

Comenzi găsite: 1

Am găsit doar una dintre comenzi. Una dintre cele negăsite era un orar al autobuzelor pe timp de iarnă din Regiunea Highland, din anii 1970.

Primii clienți ai săptămânii au fost un cuplu de nemți care au cumpărat cărți de gătit în valoare de 37 de lire, în principal de Jamie Oliver.

Un client american a venit la tejghea la ora 16:00 și a întrebat: „Aveți cumva hărți vechi?".

Eu: Da, cât de vechi?

Clientul: Destul de vechi. Care este cea mai veche carte pe care o aveți?

Eu: Acum, e asta de aici. A fost publicată în 1582.

Clientul: Uau! Adică e veche de vreo 300 de ani.

N-a greșit decât cu 133 de ani.

Acum e momentul din an când în Râul Cree, care curge prin localitatea Newton Stewart din apropiere, are loc migrația anuală a stinților. Aceștia sunt pești mici care ajung în râu odată cu mareea (sunt faimoși pentru că-s înotători slabi — ceea ce e cam nasol, dacă ești pește) preț de câteva ore, doar o dată pe an, ca să se înmulțească. Cree este singurul râu pe coasta vestică a Scoției care mai are încă o populație de stinți, iar apariția lor este unul dintre semnele clare că, încet-încet, ieșim din iarna lungă.

Total încasări: 179,05 lire

14 clienți

MARȚI, 17 MARTIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 2

A fost o dimineață liniștită, a cărei pace a fost întreruptă la 11:00 de o femeie de vârstă mijlocie cu o haină de molton, care a strigat la soțul ei:

Femeia: Barry!… Barry!… Barry!

Barry: Da, dragă?

Femeia: Barry, am citit *1984*?

Nesurprinzător, Barry nu era sigur dacă ea o citise sau nu, așa că femeia a hotărât să nu arunce 2,5 lire pe un exemplar Penguin în stare impecabilă, în caz că totuși o citise.

Am listat pe eBay jurnalul observatorului din Forțele Aeriene Britanice și am observat că librăria din Colwyn Bay, Țara Galilor, nu a reușit nici din a doua încercare să-și vândă stocul angro online, așa că acum l-au împărțit în două loturi mai mici. Să vinzi tot stocul odată este tot mai greu, fiindcă majoritatea negustorilor de cărți vor presupune că cele mai bune cărți au fost deja scoase din el.

Total încasări: 94,20 lire

9 clienți

MIERCURI, 18 MARTIE

Comenzi online: 1

Comenzi găsite: 1

Până la 12:30, singura care mi-a călcat pragul a fost Kate (poștărița) cu corespondența de azi, care a inclus un colet pentru Anna, așa că a urmat lupta inevitabilă cu tehnologia cititoare de coduri de bare, până când, în cele din urmă, Kate a reușit să-l scaneze.

Mi-am petrecut cea mai mare parte a zilei ambalând cărțile pentru Random Book Club, în principal alese dintre cărțile cumpărate din New Abbey acum câteva săptămâni, printre care se afla și o cutie de Penguin portocalii. Una dintre acestea era *The Breaking of Bumbo* — minunat titlu — de Andrew Sinclair.

Pe la 14:00, am avut nevoie de carnetul de cecuri, ca să plătesc un client pentru cărțile aduse. Îl lăsasem în camionetă. Era o zi însorită de primăvară și, în secunda în care am deschis portiera, am fost lovit de o putoare insuportabilă ce provenea de la craniul de oaie pe care-l lăsase Nicky înăuntru după aventura de duminică.

Total încasări: 44,50 lire

3 clienți

JOI, 19 MARTIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 1

Mi-am petrecut dimineața timbrând, etichetând și ambalând toate cărțile de la Random Book Club, care a ajuns la 176 de abonați.

Nicky nu lucrează mâine pentru că pleacă la o convenție a Martorilor lui Iehova în weekend, așa că am chemat-o pe Flo în locul ei. Eu trebuie să mă duc să văd două colecții private de cărți, una în Dumfries și cealaltă în Thornhill.

Seara, am pregătit camera cea mare pentru Maria, să-și instaleze restaurantul Galloway Supper Club mâine seară. Douăzeci și trei de persoane așteptate, iar eu nu am reușit până acum să fac loc decât pentru douăzeci. O să mai mut niște mobilă dimineață.

Total încasări: 131, 95 lire

8 clienți

VINERI, 20 MARTIE

Comenzi online: 3

Comenzi găsite: 3

Flo a venit la 9:00, neobișnuit de punctuală. Nicky e plecată la convenția ei cu Martorii lui Iehova.

Toată ziua am condus și m-am uitat la colecții de cărți.

Prima a fost lângă Dumfries (la distanță de 80 de kilometri): o femeie care avea cam o sută de cărți. Am luat vreo patruzeci și i-am dat 50 de lire. Pe urmă am plecat spre Thornhill (la distanță de 65 de kilometri), la o casă veche, frumoasă. Când am intrat pe alee, am văzut un bărbat în vârstă împingând o roabă, îmbrăcat în ceva ce semăna cu niște pantaloni negri, strâmți, de piele. El și soția lui renunțau la o parte din lucruri și au fost extrem de drăguți, oferindu-mi constant ceai și biscuiți. Biblioteca includea o colecție bună de cărți de grădinărit, inclusiv două tratate de botanică din secolul al XVIII-lea, dar și o grămadă de cărți imposibil de vândut, multe în stare proastă. Am plecat cu vreo două sute de cărți. El voia să le iau pe toate, dar nu mai aveam cutii, așa că i-am zis că o să le iau și pe celelalte (încă vreo cinci sute) data următoare când mai trec pe acolo. Pantalonii de piele încă mi se par extraordinar de nepotriviți.

Am ajuns acasă la 17:30 și am găsit-o pe Katie, o fostă angajată și acum studentă la medicină în Glasgow, așteptându-mă în magazin. Uitasem că a zis că vine la ceai pe la 16:30. Flo o încuiase înăuntru.

La puțin timp după ce a plecat Katie, Maria și cohortele ei au apărut să pregătească Galloway Supper Club. Am aprins focul și am înveselit atmosfera în camera mare cu radiatorul electric

industrial înainte să înceapă să sosească oaspeții, la 19:30. A fost o seară foarte distractivă, iar mâncarea Mariei, ca de obicei, a fost delicioasă. M-am târât în pat pe la 1:00, după ce am terminat de făcut curat.

Total încasări: 115,49 lire

8 clienți

SÂMBĂTĂ, 21 MARTIE

Comenzi online: 1

Comenzi găsite: 1

Azi a venit Flo și a fost o zi frumoasă, așa că mai mult am grădinărit. Grădina din spatele magazinului este un labirint lung și destul de îngust de gazon, răzoare și copaci. De când am cumpărat magazinul, în 2001, am replantat-o și reconfigurat-o în cea mai mare parte și, în ciuda iernilor lungi și sumbre, în perioada aceasta din an, trezirea la viață a grădinii îmi aduce o plăcere uriașă.

Seara, mi-am verificat e-mailurile și l-am găsit pe ăsta de la Nicky:

> Oh, ce dezamăgire să mă întorc la IKEA după 18 ani, locul era PLIN de copii mici, smiorcăiți și urlători, iar lucrurile pe care abia așteptam să le văd nu mai erau pe stoc… DAAAR, cine crezi că era la casa de lângă mine? Nimeni altcineva decât montaniardul Jamie Cum-îi-zice, care a rămas izolat pe Eiger (sau alt munte) zile în șir, și-a pierdut partenerul de cățărat, mâinile și picioarele. Își cumpăra o plantă.

Katie a venit iar pe aici după program și ne-am uitat la finala turneului de rugby al celor Șase Națiuni. După ce a plecat, mi-am zărit exemplarul din *The New Confessions*, din care reușisem să citesc numai cincisprezece pagini înainte să-l las în spatele unui teanc de cărți. Am citit din el timp de o oră și am descoperit că, la fel ca în cazul lui *Any Human Heart,* Boyd surprinde atmosfera oprimantă din școlile cu internat ca nimeni altul citit de mine. Descrierea naratorului care fuge de la școală — „Era o seară răcoroasă, cu nori înalți și grei. În aer plutea un miros de miere de la smochini, iar o ciocârlie de pădure șoptea sus deasupra noastră. Totul era acoperit de o lumină mată, albăstruie“ — m-a transportat imediat la vârsta de cincisprezece ani și la mirosurile și sunetele nopții de vară când, împreună cu un prieten, am fugit pentru scurt timp de la școala cu internat, în toiul nopții. Spre deosebire de Todd, protagonistul lui Boyd, bineînțeles că noi am fost descoperiți și duși înapoi în captivitate.

Total încasări: 106,30 lire

15 clienți

LUNI, 23 MARTIE

Comenzi online: 3

Comenzi găsite: 2

Comandă pentru o carte intitulată *Save Your Own Seed*.

Apel la 9:30:

Bună dimineața, domnule. Am niște cărți pe care m-ar interesa să le vând. O să vă citesc toate titlurile și dumneavoastră puteți să-mi spuneți cât îmi oferiți pe ele. *Harmsworth's Universal Encyclopedia*, volumul I, *Harmsworth's Universal Encyclopedia*, volumul II, *Harmsworth's Universal Encyclopedia*, volumul III, *Harmsworth's Universal Encyclopedia*, volumul IV…

De fiecare dată când încercam să-l întrerup ca să-i spun că niciuna nu e valoroasă, doar vorbea mai tare și continua să deruleze lista de cărți bune de nimic.

Doi clienți în vârstă au venit la 11:00 și au plecat după cinci minute, zicând: „Ei, ăsta e un loc în care ai putea să-ți petreci toată ziua, nu-i așa?". Păi, se pare că nu.

Toată după-amiaza am listat cărți în baza de date pentru vânzări online.

La ora 16:00, un client a venit la tejghea cu două cărți, una cu prețul de 20 de lire, cealaltă cu prețul de 8,50 lire, și m-a întrebat: „Le dați pe amândouă cu 20 de lire?".

Total încasări: 189 lire

13 clienți

MARȚI, 24 MARTIE

Comenzi online: 3

Comenzi găsite: 3

Una dintre comenzi a fost pentru o carte listată ieri. Este surprinzător cât de des se întâmplă asta.

Total încasări: 153,39 lire

16 clienți

MIERCURI, 25 MARTIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 1

Azi-dimineață, un client a găsit o carte rară, intitulată *Cairo to Persia and Back*, din 1933, cu ilustrații minunate. Prețul ei era de 30 de lire. A adus-o la tejghea, a trântit-o și a zis: „Dacă vă interesează, vă dau una de zece pe cartea asta, care cred că are un preț cu totul exagerat".

Nu am fost nici pe departe interesat.

Nu la mult timp după ce a plecat, un bărbat în vârstă îmbrăcat în pantaloni de ciclism din lycra, geacă de puf și o pălărie din piele cu bor lat, a intrat în magazin și s-a dus direct la secțiunea de anticariat, unde a petrecut o grămadă de timp scoțând cărțile de pe rafturi, deschizându-le, țâțâind, apoi punându-le la loc.

La prânz, aveam încasări de 2,5 lire.

Telefon de la o femeie care a întrebat de o carte intitulată *La vida breve*. Văzuse că avem două exemplare online și a întrebat dacă pot să i le pun deoparte. O să vină sâmbătă „să se uite la ele". Eu nu prea m-am uitat la exemplare când le-am cumpărat, dar este vorba despre o carte foarte atrăgătoare, imprimată în particular pe hârtie artizanală, legată cu pânză, cu gravuri bine executate, iar poeziile sunt toate inspirate din această zonă. Exemplarele noastre costă 100 de lire bucata.

La ora închiderii, am verificat pe eBay jurnalul observatorului de la Forțele Aeriene Britanice: avea patru oferte, 218 vizualizări, 30 de persoane care se uitau la el în momentul acela și ajunsese la 26 de lire. A mai rămas o zi până la termen.

Am încărcat camioneta cu patruzeci de cutii cu stocuri vechi/nevandabile ca să le duc la fabrica de reciclare din Glasgow mâine, pe drum spre o tranzacție cu cărți din Hawick.

Total încasări: 40,50 lire

5 clienți

JOI, 26 MARTIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 1

Nicky a sosit la timp, atipic pentru ea, și imediat mi-a spus că arăt ca un vagabond. Când am întins mâna să trag draperiile în magazin, probabil că mi s-a ridicat tricoul și mi s-a văzut un pic de piele. Nicky mi-a spus că „n-a văzut ceva așa de dezgustător" în viața ei.

După-amiază am plecat la Hawick peste noapte, ca să pot să văd două colecții de cărți din biblioteci private mâine-dimineață.

La hotel, am intrat pe contul de Facebook și am descoperit că Nicky deturnase din nou contul magazinului și scrisese următoarele:

> Dragi prieteni, cum am fost plecată două săptămâni, vorbeam bucuroasă cu NUR, în timp ce el mă ignora și netezea draperiile pufoase de la ușă. Eram atât de bucuroasă, încât mi-a luat un minut să-mi dau seama că efectul înșelător de foi albe păstoase, brânzoase, care mă

nedumerea, era MIJLOCUL lui — care se vedea de sub UN TRICOU SCURT! BLEAAAH! Tare neplăcut!

Am mâncat de seară în Hawick, unde am încercat să citesc *The Bankrupt Bookseller Speaks Again*, în timp ce mă luptam cu un castron imens de midii. Zic „am încercat să citesc", pentru că eram la concurență cu sunetul de fundal al unei canadience extrem de vocale, care desfăta un grup de oameni ce păreau uimiți, plictisiți și vag speriați în egală măsură, în timp ce ea domina toate conversațiile de la masa lor.

Total încasări: 199,40 lire

19 clienți

VINERI, 27 MARTIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 1

Dimineață, am plecat de la hotel la 9:30 și m-am îndreptat spre prima casă — un conac frumos de țară, al cărui proprietar este un bărbat foarte elocvent pe nume Christopher Ward, jurnalist la pensie și pe vremuri editor la *Daily Express*. A fost la Wigtown la festival, în calitate de autor, acum doi ani. A scris o biografie a bunicului său, care fusese violonist în orchestra care a continuat să cânte în timp ce Titanicul se scufunda. Cartea se numește *And the Band Played On*. Avea un număr considerabil de cărți, cele mai multe moderne și în stare bună. L-am sfătuit să oprească tot ce era de păstrat și să mă sune din nou peste câteva luni, ca să mă întorc atunci și să evaluez ce rămâne. Cât am băut o ceașcă de ceai, am discutat (pe îndelete) despre starea industriei editoriale și despre problemele cu care se confruntă scriitorii, al căror venit mediu acum este de 11 000 de lire, mai puțin decât „standardul minim de trai", conform Fundației Joseph Rowntree. E un lucru pe care îl aud frecvent din partea scriitorilor în timpul festivalului de carte, o parte dintre aceștia, după douăzeci de ani de când și-au lansat carierele, câștigând la fel ca la început, și nu doar „ajustat la inflație", ci ca venit efectiv.

Am plecat de la Cristopher la 12:30 și am ajuns la casa următoare de pe listă (cu o oră mai devreme) la 13:00. Casa este a mătușii unui prieten, rămasă văduvă anul trecut. Și în acest caz, clădirea era superbă — o casă parohială de data aceasta — și cu grădină minunată. Am luat câteva cutii și m-am despărțit de 300 de lire. Am găsit un set frumos din *The Gentleman's Magazin*e de la începutul secolului al XIX-lea.

Am plecat din Hawick la 14:30 și am ajuns înapoi la magazin la 17:30, unde Nicky mai pierdea vremea. Când (în sfârșit) a descuiat ușa și m-a lăsat să intru, am descoperit că făcuse cel mai cumplit dezastru — chiar și după standardele ei îngrozitoare — și acum încerca să pună totul în ordine înainte de întoarcerea mea. Peste tot erau cărți și stilouri împrăștiate, cârpe pe jos („Le folosesc ca să șterg cărțile murdare") și cutii așezate strategic astfel încât să provoace cât mai mult deranj posibil.

După ce a terminat Nicky de aranjat, am verificat e-mailurile și am găsit unul de la un client

despre o carte, *A Haunted Inheritance: A Story of Modern Mysticism*, pe care am listat-o pe Abe cu 75 de lire: „Bună ziua! Ați fi de acord să vindeți cartea aceasta cu 45 de lire, plus taxe de transport etc.? Vă rog să-mi spuneți ce părere aveți. Vă mulțumesc anticipat". Am răspuns că nu, nu sunt de acord să o vând la prețul ăsta. Asta ar însemna o reducere de 40%, adică am pierde bani.

M-am dus la pub să beau o bere cu Callum după ce Nicky a plecat acasă și ne-am adus aminte de când ne-am dat noi în canoe pe Râul Bladnoch, care curge la baza dealului pe care este situat Wigtown. Este un râu superb, străjuit de păduri de foioase, iar în cele mai înalte puncte ale sale se află niște vâltori repezi, după care se varsă în întinderea plată și lată a mlaștinii cu apă sărată. Callum e de fiecare dată inițiatorul aventurilor și atunci a reușit să împrumute o canoe pentru mine de la un prieten. Într-o zi caldă de vară, am navigat fără incidente până când am ajuns la o porțiune mai rapidă, unde am reușit să-mi găuresc canoea. Mai precis, canoea prietenului lui Callum. Din momentul acela, n-a mai contat decât să nu mă duc la fund, așa că am fost nevoit să răstorn canoea ca să o golesc. Din fericire, distileria și pubul se aflau la un kilometru distanță, așa că ultima parte a călătoriei nu a fost prea chinuitoare.

Total încasări: 127,78 lire

18 clienți

SÂMBĂTĂ, 28 MARTIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 1

Bineînțeles, din cele două comenzi, cea pe care nu am găsit-o era și cea mai scumpă, o carte de 50 de lire despre Mohammed.

Într-un colț al magazinului avem câteva rafturi cu mici obiecte de anticariat: bijuterii, carafe, ornamente, lucruri de genul ăsta. Deasupra este un indicator mic pe care scrie: „Anticariat". Un bărbat a venit la tejghea cu două bricege fără preț de acolo și a întrebat: „Cât costă astea două? Le-am luat de pe rafturile cu vechituri de acolo". Oh, ciomag-de-cotonogit-clienții, unde-mi ești?

Am verificat pe eBay cu cât s-a vândut jurnalul observatorului. Spre surprinderea mea, prețul a ajuns la 156,09 lire.

Clienta care mă rugase să-i pun deoparte cele două exemplare din *La vida breve* a venit cu soțul ei. I-am dat amândouă exemplarele să se uite la ele. Le-au studiat timp de oră, apoi au plecat zicând „Ne mai gândim", ceea ce, așa cum știe orice librar, înseamnă că „sunt prea scumpe".

După-amiază am descoperit că Nicky și-a reinstalat raftul „Frontul de acasă", deși i-am dat instrucțiuni clare să nu facă asta. Acum un an, a descoperit o cutie cu ficțiune romantică plasată în timpul Primului Război Mondial și a hotărât să inventeze un gen literar, „Romane despre frontul de acasă". Nu s-a vândut niciunul, așa că i-am zis că nu vreau să le mai văd. Au tot reapărut de-a lungul anului și eu le-am tot scos de pe rafturi. Le-am înlocuit cu un raft de Penguin verzi. Penguin a fost întotdeauna o editură inovatoare, iar copertele simple, elegante — o singură culoare și o bandă albă pe mijloc —, precum și reputația sa de editură care vinde cărți bune sunt motivele pentru care este căutată și acum. Fiecare culoare de pe coperte indică un anumit subiect, astfel:

portocaliu înseamnă (de obicei) ficțiune, verde înseamnă crimă (astea se vând cel mai bine de la Penguin în magazinul meu), violet înseamnă biografie, negru înseamnă autori clasici, roz înseamnă literatură de călătorii și așa mai departe.

După prânz, am primit un e-mail de la o italiancă:

Stimați domni,

Scriu acest e-mail cu speranța că nu voi deranja. Mă numesc Emanuela Maranci și sunt studentă italiană la Universitatea din Torino. Am studiat cinema și arte și îmi caut un job (chiar și temporar, în momentul de față). În anii aceștia de studiu și sacrificii, am avut privilegiul de a observa îndeaproape lumea cărților, o experiență care m-a făcut să înțeleg adevărata valoare a fiecărei pagini și a fiecărui cuvânt scris. În special jobul de la Arhiva Națională a Filmelor despre Rezistență a necesitat mai multe competențe: a trebuit să întocmesc un catalog dedicat cinematografiei italiene din 1964, am fost implicată în cercetarea și selectarea articolelor (inclusiv digitale), am căutat material în reviste, am făcut layoutul folosind Photoshop (util și pentru a îmbunătăți calitatea unor articole deteriorate de trecerea timpului). Am douăzeci și cinci de ani și simt că trebuie să fac ceva cu viața mea, pentru că, din păcate, studiile nu sunt suficiente. Să-mi extind cunoștințele, să lucrez în contact cu cărțile, într-o țară ca Marea Britanie, ar fi un adevărat vis. Aveți nevoie de cineva care să vă ajute?

Vă mulțumesc pentru timpul acordat și pentru atenție. Veți găsi CV-ul meu anexat.

Cu stimă,

Emanuela Maranci

O să-i răspund mâine să văd dacă este dispusă să lucreze la magazin în schimbul cazării și meselor.

Un bărbat enorm cu un câine minuscul (mai mic decât Căpitan) a petrecut jumătate de oră în secțiunea de materiale erotice, după care s-a mutat la secțiunea de teologie.

Total încasări: 268,94 lire

18 clienți

LUNI, 30 MARTIE

Comenzi online: 3

Comenzi găsite: 3

S-a dat ora înainte azi-noapte, dar eu am uitat să setez ceasul deșteptător, așa că am deschis magazinul cu jumătate de oră întârziere.

Magazinul a fost aglomerat toată dimineața, deci probabil e vacanță școlară.

În muntele obișnuit de e-mailuri de luni dimineața, am găsit și unul de la bărbatul care voia cartea de 75 de lire cu 45 de lire și care mi-a cerut o contraofertă. I-am spus că 60 de lire e cel mai

mic preț pe care îl pot accepta ca să mai fac și profit.

Înainte de prânz, am observat că Nicky lipise o bucățică de hârtie peste abțibildul „Urmăriți-ne pe Twitter“ de pe unul dintre panourile din sticlă de pe ușă. Când am întrebat-o, a reieșit că încercase să-l dezlipească, dar mai rău făcuse mizerie, așa că lipise ceva deasupra, sperând că nu o să observ.

I-am răspuns Emanuelei, italianca din e-mailul de ieri, care își căuta de lucru, și i-am spus că am stabilit deja să iau pe cineva pe durata verii, dar că este bine-venită să lucreze dacă nu o deranjează că nu ar fi plătită. Nu am mai făcut niciodată asta și mă simt foarte stânjenit, dar nu-mi permit să plătesc două salarii.

Total încasări: 114,98 lire

15 clienți

MARȚI, 31 MARTIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 2

O zi agitată, cu vânt și ploi, dar și cu un soare strălucitor în egală măsură. Mi-am amintit comentariul preferat al Annei despre vremea din perioada aceasta a anului: „Ploile de aprilie aduc florile de mai[12], iar florile de mai ce aduc? Pelerini“. Bănuiesc că e o chestie tipică pentru Noua Anglie, la fel cum avem noi vorba aceea cu „Martie vine ca un leu și se duce ca un miel“.

Amândouă comenzile de azi au provenit de pe Amazon.

Clientul care voia cartea de 75 de lire cu 45 de lire a răspuns că este de acord să plătească 60 de lire, dacă asta include și transportul în America. Am răspuns că nu poate să primească transportul gratuit, după cum îi explicasem deja cum e cu marja de profit, și că, dacă se uită online, o să vadă că singurul exemplar disponibil, în afară de al meu, costă 250 de lire.

La 9:15 a venit o clientă care a zăbovit prin magazin, arătând de parcă voia să întrebe ceva, ceea ce m-a împiedicat să mă duc să-mi fac o ceașcă de ceai, de care aveam nevoie cu disperare.

Magazinul a fost din nou plin de copii care au țipat și au făcut tărăboi pe toată durata zilei.

Chiar înainte de închidere, un client a adus patru sacoșe cu cărți despre păsări sălbatice. A lăsat numărul de telefon, iar eu i-am spus că mă gândesc la un preț și îl anunț.

Total încasări: 138,54 lire

23 de clienți

10. Traducere de Doina Condrea Derer, Editura Art, București, 2019, p. 132.
11. *Ce ne învață, de fapt, Biblia?*
12. Aluzie la Mayflower, vasul cu pelerini din Anglia care au înființat o colonie în America de Nord, la Plymouth.

APRILIE

> Când femeia a descris librăria second-hand în care soțul ei lucrase cei mai buni ani din viață, i-am spus că îl cunosc pe soțul ei foarte bine, fiindcă pe vremuri obișnuiam să cercetez librăriile din labirintul acela de străzi înguste de lângă clădirile Universității vechi din Edinburgh. La un moment dat, magazinele respective erau în număr considerabil: din păcate, acum, acesta s-a redus mult.
>
> August Muir, *The Intimate Thoughts of John Baxter, Bookseller*

Dacă Augustus Muir, care a scris aceste cuvinte în falsul jurnal al lui Baxter în 1942, ar fi putut să prevadă cât de semnificativ se va reduce numărul librăriilor în deceniul de după 2005, cu siguranță ar fi fost îngrozit; numărul lor aproape s-a înjumătățit în Regatul Unit de la data respectivă, iar acesta este al zecelea an la rând de când este în declin.

Cei care au trecut cu bine de furtuna avansului tehnologiei online datorează asta în mare parte faptului că s-au adaptat sau că au diversificat sau că modelul lor original de afaceri e insensibil la schimbările capricioase ale obiceiurilor cumpărătorilor. Este cazul librăriilor consacrate de vârf, cu cărți la mâna a doua, ca Maggs, Harrington, Jonkers și celelalte asemănătoare, ai căror clienți nu simt ravagiile ciclurilor economice chiar la fel ca noi ceilalți, aflați mult mai jos în lanțul trofic economic. Și, ca semne ale redresării financiare, se deschid încă librării independente: poate cea mai cunoscută dintre ele în ultimii câțiva ani a fost Mr. B's Emporium of Reading Delights, care s-a deschis în Bath în 2006 și al cărei proprietar, Nic Bottomley, recunoaște bucuros că numărul considerabil de turiști din oraș contribuie la succesul continuu al afacerii sale. Asta însă nu diminuează rolul ideilor inovatoare care au apărut după deschiderea magazinului, cum ar fi liste de lectură personalizate și un „spa de citit". Acestea sunt firele care par să unească majoritatea librăriilor supraviețuitoare: ele fac din librărie o „experiență" și oferă ceva nou și diferit, imposibil de reprodus de cumpărăturile online. Poate fi vorba despre o cafea sau o machetă de cale ferată ce traversează magazinul (Barter Books), despre o librărie amenajată pe o barjă, așa cum este uimitoarea Book Barge a lui Sarah Henshaw, sau despre evenimente frecvente găzduite în librărie, de exemplu, spectacole de stand-up comedy, poezie sau muzică. Clienții se așteaptă la mai mult și, dacă librăriile nu continuă să le ofere mai mult, numărul lor va tot scădea. Afacerea mea a supraviețuit parțial datorită Random Book Club, ai cărui membri primesc o carte pe lună din stocul meu, fără să aibă idee ce vor primi, și, chiar dacă înseamnă destul de multă muncă suplimentară pentru mine, această activitate m-a salvat de la faliment acum câțiva ani.

MIERCURI, 1 APRILIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 2

Ambele comenzi de azi au provenit de pe Abe. Niciuna de pe Amazon.

Katie poștărița a adus corespondența la ora 10:00. Aceasta a inclus și o înștiințare de la spitalul din Dumfries, prin care mi se confirma programarea la IRM pentru spate pe 14 aprilie la ora 12:45.

Emanuela, italianca aceea care mi-a scris că vrea să lucreze la librărie, a răspuns că ar fi încântată să lucreze fără plată, în schimbul cazării și al mâncării. Toată ziua m-am gândit la asta. M-am obișnuit să am spațiul meu anume, așa că am vorbit cu Callum despre posibilitatea de a transforma camera dinspre grădină (o parte îndepărtată a magazinului, care generează foarte puține vânzări) într-o căbănuță autonomă[13]. După calculele noastre, costurile amenajării ar putea fi recuperate din economisirea plății unui salariu în termen de două luni. Când casa era locuită de George McHaffie și familia lui, care au construit-o pe la 1830, partea aceea era destinată unui membru al personalului.

Sandy McCreath, un fermier local, a trecut pe aici să discutăm ideea lui de a aduna patru fermieri pentru a ține un jurnal video timp de un an și de a face un serial despre realitatea vieții la fermă, spre deosebire de versiunea cosmetizată arătată în *Countryfile*.

Primii clienți ai zilei, o familie formată din patru persoane, au sosit la 11:30 și au stat vreo zece minute, după care au plecat cu mâna goală.

M-am uitat prin cărțile despre păsări sălbatice, primite ieri, cărora uitasem să le fac un preț. Nu erau în stare grozavă, dar printre ele erau și câteva cărți rezonabile. Acum zece ani, m-aș fi repezit să cumpăr lotul ăsta, dar prețurile cărților despre vânătoare par să fie în cădere liberă, la fel ca cererea. Cred că un preț de 200 de lire este corect în condițiile pieței din zilele noastre. Acum un deceniu, ar fi fost dublu.

Un client cu coadă de cal urcată aproape în creștetul capului și cu părul ras la baza gâtului a cumpărat o sacoșă din magazin. Am ezitat înainte să i-o vând, fiindcă m-am gândit că oamenii care o să-l vadă cu ea vor fi mai degrabă descurajați decât atrași.

Total încasări: 287,47 lire

25 clienți

JOI, 2 APRILIE

Comenzi online: 4

Comenzi găsite: 4

Patru comenzi, toate de pe Amazon.

O zi frumoasă, însorită.

Katie poștărița a adus o scrisoare de la Anthony Parker din Dumfries, care întreba dacă pot să mă uit la cărțile lui, fiindcă se mută într-un azil de bătrâni. Mai am o tranzacție cu cărți în Dumfries mâine, așa că o să încerc să le combin.

La ora 11:00, o femeie în vârstă care purta ostentativ o insignă cu Partidul Național Scoțian s-a tocmit pentru un exemplar vechi, cartonat, din *Pinocchio*, în stare impecabilă. Costa 4,5 lire. „Doar nu vă așteptați să plătesc atâta, nu în vremurile astea strâmtorate." Evident, nu-i trecuse

prin minte că librăriile sunt mai expuse decât majoritatea celorlalte afaceri la constrângerile „vremurilor strâmtorate“.

Trei persoane au adus cutii cu cărți, aproape numai prostii. Este vremea aceea din an în care oamenii încep să facă ordine, să se mute din casă și să se ocupe de curățenia de primăvară, așa că, în martie și aprilie, suntem mereu invadați de cărți.

Am avansat cu cutiile de cărți pe care le-a cumpărat Nicky din East Kilbride (s-a nimerit să fie acolo chiar când a sunat cineva să spună că are cărți de vânzare, așa că s-a ocupat ea de tranzacție în locul meu). Cele mai multe erau în stare foarte proastă, dar asta putea să fie și din cauză că fuseseră ținute două săptămâni în camioneta lui Nicky. Încă mai am de descărcat douăzeci de cărți din camionetă, rămase din tranzacțiile de la Hawick, iar magazinul se umple de cutii.

După ce am închis magazinul, i-am răspuns Emanuelei și am întrebat-o când crede că ar putea să înceapă.

Total încasări: 98,50 lire

8 clienți

VINERI, 3 APRILIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 1

Vinerea Mare, sărbătoare legală. Din fericire, Nicky lucrează cu plăcere de sărbătorile legale și a venit „să ajute“. De fapt, este așa de indiferentă la sărbătorile de orice fel — inclusiv la cele religioase —, că pot să o chem cam oricând și, dacă e liberă, vine.

Azi-dimineață l-am sunat pe bărbatul care a adus cărțile despre păsările sălbatice și i-am oferit 200 de lire pentru ele. Nu a fost încântat și era evident că se aștepta la mult mai mult. De fapt, a zis că cineva i-a oferit 250 de lire acum doi ani pentru o singură carte din colecție. Am o bănuială că asta a fost o tactică menită să mă facă pe mine să cresc oferta — ca să ajung la suma asta, verificasem prețurile online pentru toate cărțile, iar printre ele nu era niciuna care să se apropie măcar de 250 de lire. Deci ori mințea el ca să încerce să scoată mai mult de la mine, ori — dacă într-adevăr i s-au oferit 250 de lire pentru carte acum doi ani — a fost lacom și a crezut că poate obține mai mult. În oricare din cazuri, a avut de pierdut. O să vină marți să le ia înapoi.

Vânătoarea de păsări sălbatice este un sport rezonabil de popular prin părțile acestea: ținuturile mlăștinoase sărate, străbătute de pâraie, de la baza dealului pe care se înalță Wigtown, sunt un habitat imens pentru gâște iarna, iar adesea — după ce se ghemuiesc în șanțurile noroioase la ivirea zorilor — vânătorii intră în magazin cu tălpile bocancilor pline de mâl. Mereu întreabă de cărți despre păsările sălbatice, dar niciodată nu cumpără nimic din stocul nostru, sub pretextul că sunt prea scumpe, însă atunci când vor să vândă propriile cărți se așteaptă să le plătesc mult mai mult decât valorează. Rar se întâmplă ca oamenii care își vând cărțile să nu accepte ce sunt eu dispus să le ofer, doar vânătorii de păsări sălbatice fac excepție, părând să aibă un simț exacerbat al valorii.

După prânz, m-am dus să văd biblioteca lui Anthony Parker, care îmi scrisese să mă întrebe dacă pot să-i cumpăr cărțile, dat fiind că el se mută la un azil de bătrâni. În timp ce conduceam pe drumul bolovănos de țară către căsuța lui îndepărtată, mi-am dat seama că mai fusesem acolo în urmă cu câțiva ani și cumpărasem cărți de la el. Pe vremea aceea, soția lui trăia, iar el era destul de mobil. Astăzi l-am găsit singur. Vederea îi slăbește de la o zi la alta și poate să se miște doar cu ajutorul unui cărucior vechi din lemn, de care are lipite cu bandă adezivă două bastoane. Este o invenție impresionant de practică, cu rafuri și roți. Omul se mută în Surrey, într-un azil, să fie mai aproape de copii. Mâine împlinește nouăzeci de ani. Am cumpărat o cutie cu cărți de la el și vreo cincizeci de hărți Ordnance Survey.

Am ajuns înapoi acasă pe la 17:30 și m-am dus la pub cu Callum și Tracy, pe care nu-i mai văzusem de ceva vreme. Ea a fost ocupată să-și găsească un job, dar zona este atât de puțin dezvoltată industrial, încât majoritatea cunoscuților mei au propriile mici afaceri.

Mai târziu, când m-am întors acasă, mi-am verificat e-mailurile și am găsit unul de la Emanuela, care mă întreba dacă poate începe munca pe 2 iulie, dată cu care am fost imediat de acord. Acum trebuie să rezolv problema transformării camerei dinspre grădină. Probabil sunt vreo 2 000 de cărți acolo și nu am unde să le stochez. Va trebui să termin de amenajat camera înainte de sosirea ei.

Cloda și Leo au sosit din Irlanda la 23:00, împreună cu bebelușul lor, Elsa. M-am culcat la 2:00. Cloda este o prietenă irlandeză pe care am cunoscut-o când locuiam în Bristol. Este farmacistă și acum trăiește în Dublin cu Leo, partenerul ei argentinian. Facem deseori schimb de povești despre clienți, deși ai ei tind să fie ușor mai infracționali decât ai mei, furând frecvent narcotice sau având tentative de jafuri armate.

Total încasări: 228 lire

22 clienți

SÂMBĂTĂ, 4 APRILIE

Comenzi online: 0

Comenzi găsite: 0

Nicky a lucrat și azi, iar ziua a fost senină. Cloda și Elsa erau treze, în bucătărie, când am coborât eu.

Azi a fost prima piață volantă din an în Wigtown. Tarabele mi s-au părut mai bune decât în anii trecuți. Piața este deschisă din aprilie până în octombrie, iar tarabele sunt un amestec pestriț, vânzând de la CD-uri cu muzică country și pături de călătorie din tartan la legume cultivate local.

Imediat după prânz, am primit un telefon de la cineva din Castle Douglas, cu accent englezesc din nord, care vrea să aducă marți niște cutii de banane pline cu cărți. „Abia m-am mutat aici, cum ajung la Wigtown?“ În Galloway, ca să ajungi undeva, e destul de simplu: locul este puțin populat și are doar câteva drumuri, așa că i-am zis s-o ia spre vest.

M-am dus la Steam Packet pe Insula Whithorn la prânz, împreună cu Cloda, Leo, Callum, prietenul lui, Murray, și prietena lui Murray, Vivien. Insula Whithorn este un sat pescăresc

minunat, aflat la vreo 25 km distanță, iar Steam Packet este un pub excelent, situat pe partea cu portul. Vizitatorii întreabă mereu de ce se numește „insulă“ când, de fapt, nu este. Conform folclorului local, pe vremuri era insulă, separată de uscat de un banc mic de nisip, iar bărcile cu pescaj mic, ce făceau contrabandă și erau urmărite de vasele grănicerilor, dacă prindeau fluxul, se duceau spre sud prin culoarul dintre Insulă și țărm. Ele puteau să-l traverseze, dar vasele mai adânci ale grănicerilor rămâneau înțepenite. Prin urmare, autoritățile au construit un dig rutier ca să împiedice escapadele contrabandiștilor. Oricât mi-ar plăcea pitorescul acestei explicații, tind să-i pun veridicitatea sub semnul întrebării.

Magazinul a fost înviorător de aglomerat toată ziua. Oamenii încep să iasă din hibernare în perioada aceasta din an, iar sărbătoarea Paștelui, cu datele ei schimbătoare, aduce întotdeauna vizitatori în oraș.

Total încasări: 672,93 lire

52 clienți

LUNI, 6 APRILIE

Comenzi online: 3

Comenzi găsite: 2

Zi liberă de Paște.

O dimineață rece, cenușie, cu o ceață groasă, venită dinspre mare deasupra orașului, dar clienți din plin: în special familii cu copii mici, care nu cheltuie niciun ban. O zi foarte diferită de sâmbătă.

Nu am găsit una dintre comenzi: *Two Sons of Galloway,* de McKerlie. Am avut câteva exemplare din ea, dar probabil se găsesc rar online, fiindcă asta s-a vândut cu 120 de lire. Una dintre celelalte comenzi a fost pentru un set în două volume din *The Works of Lucy Hutchinson*, care s-a vândut cu 152 de lire, ceea ce compensează puțin pentru lipsa lui McKerlie și este o mare îmbunătățire față de media obișnuită a vânzărilor noastre online de 7 lire.

Two Sons of Galloway este un titlu care, pentru mine, pune problema identității. Localnicii de aici nu spun despre ei înșiși că „vin“ dintr-un loc; ei spun că „aparțin“ unui loc, de parcă locul i-ar deține pe ei și nu invers. Janetta (care face curățenie în magazin și în casă) a trăit în Wigtown aproape toată viața ei, dar ar spune că „aparține“ unui sat micuț aflat la vreo 13 km de aici, pe nume Mochrum. Eu am crescut aici cu o mamă irlandeză și un tată englez, așa că mereu am simțit că, deși m-am născut în Galloway, nu aș putea spune niciodată că îi „aparțin“. Nu din cauză că nu simt asta, ci mai degrabă pentru că există concepția că, pentru a fi îndreptățit să spui asta, trebuie ca mai multe generații din familia ta să se fi născut aici ca să ți se permită să simți că te identifici cu locul.

Acum mulți ani, când îl ajutam pe tata cu tunsul oilor, unul dintre oamenii care tundeau — un bărbat pe nume Lesley Drysdale — l-a întrebat de cât timp trăiește în Galloway. El a răspuns că locuiește aici cu mama mea de douăzeci de ani. Omul i-a răspuns că peste cinci ani o să aibă destulă vechime cât să fie considerat „stabilit“. Este o senzație ciudată, de înstrăinare, că în locul în

care te simți mai acasă decât în oricare altă parte ceilalți nu te văd ca pe unul de-ai lor. Morenele unduioase, râurile șerpuite și coasta colțuroasă a peninsulei Machars sunt atât de ancorate în ființa mea, încât cred că, dacă aș locui în altă parte, aș simți că lipsește ceva din mine.

Până la 14:00, ceața s-a ridicat și a ieșit soarele, moment în care clienții au părăsit magazinul și au pornit-o spre dealuri și plaje. După ora 15:00, n-am mai văzut pe nimeni.

După muncă, m-am dus cu bicicleta la casa părinților mei (zece kilometri), fiindcă sora mea Vikki venise în vizită cu soțul ei, Alex, și cu cele trei fiice ale lor. M-am întors acasă pe la 23:00.

Total încasări: 155,49 lire

19 clienți

MARȚI, 7 APRILIE

Comenzi online: 0

Comenzi găsite: 0

Nici azi n-am primit comenzi. Ăsta este un lucru extrem de ciudat, indiferent de circumstanțe, dar faptul că s-a întâmplat de două ori în trei zile, și în perioada vacanței, în plus, mă face să bănuiesc că iar sunt probleme cu Monsoon.

M-am trezit cu o răceală urduroasă și productivă. Mă întreb care dintre odraslele obraznice și mucoase venite la magazin pe durata Paștelui a fost destul de generoasă cât să-mi dea și mie virusul.

La 9:45, a apărut un bărbat scund și gras, care strângea o hârtie în mână. A venit agitat la tejghea și a întrebat: „Am nimerit unde trebuie?“. S-a dovedit a fi omul cu cutiile de banane care telefonase sâmbătă. A adus cutiile înăuntru, a șoptit conspirativ: „Unde este cea mai apropiată toaletă publică?“, pe urmă a fugit s-o găsească.

Mi-a luat douăzeci de minute să mă uit prin cele șase cutii. Toate cărțile erau în stare impecabilă și acopereau o combinație extrem de neobișnuită de subiecte: predominant, transport, combaterea dăunătorilor (douăsprezece cărți) și familia de călăi Pierrepoint. Ne-am înțeles la un preț de 120 de lire.

După-amiază, după ce am lipit prețurile pe cărțile din cutiile de banane și le-am așezat în rafturi, am început să sortez cutiile pe care le-am cumpărat din Hawick acum două săptămâni. Am dat peste o serie frumoasă de Stevenson, formată din 25 de volume, în ediția limitată de la Swanston. Din păcate, nu am spațiu pentru el în magazin, așa că l-am listat pe eBay.

E-mail de la o femeie care vrea să vândă cărțile tatălui ei decedat:

> Știu că unele dintre cărțile despre vânătoare pot fi revândute la preț bun și am nevoie să obțin cât de mult posibil din ele. La fel cum dumneavoastră vreți să plătiți cât de puțin posibil.
>
> Va exista întotdeauna o poziție de compromis.

M-am simțit vag insultat că un om absolut străin mă percepe ca pe un cerșetor aproape infractor.

Vikki și Alex au venit la magazin cu fetele, iar cea mai mică dintre ele, Lily, a început să-l fugărească pe Căpitan pe aici, apoi a insistat să se urce în vitrina din fața magazinului. Nu a durat mult până la o ciorovăială pentru o cutie de Pringles, la care s-au alăturat și celelalte două și, în general, fetele au fost cât se poate de enervante. Habar nu am cum rezistă Vikki. Ea susține că, atâta timp cât sunt doar două, se înțeleg bine, dar imediat ce vine și a treia, combinația devine volatilă.

Două persoane au vrut să plătească cu cardul cumpărături de 1,5 lire. Până recent — la fel ca multe alte firme —, am refuzat plățile cu cardul pentru cumpărături mai mici de 10 lire. Asta parțial din cauză că e ceva bătaie de cap, dar și pentru că plătim o mică taxă bancară. Însă de când în Londra s-a introdus plata contactless la metrou, în 2014, tot mai mulți oameni consideră acceptabil să plătească și cele mai mici tranzacții în felul acesta. Bănuiesc că va trebui să ne adaptăm la tranziția inevitabilă către o societate fără numerar.

Până la ora închiderii, bărbatul care spusese că o să-și ia înapoi cărțile despre păsările sălbatice încă nu venise, așa că m-am dus la o bere cu Callum și Tracy, care, în sfârșit, a reușit să obțină un interviu pentru job. Se duce la Turnberry să participe la un interviu pentru un job de recepționeră. În ciuda eforturilor egocentriste, majoritatea oamenilor din sud-vestul Scoției refuză să se refere la hotel și la terenul de golf cu noul nume, *Trump Turnberry*. Bănuiesc că, după reamenajare, hotelul va deveni un monument al gustului diabolic. Eu și fostul meu coleg de apartament Martin ne făceam cadouri de Crăciun, când locuia aici. Într-un an — absolut din întâmplare — fiecare i-a dăruit celuilalt un exemplar dintr-o carte de Peter York intitulată *Dictators' Homes*. Nu am nicio îndoială că Trump o folosește pentru designul interior la fel cum oamenii normali ar folosi *House Book* a lui Terence Conran.

Total încasări: 162,89 lire

17 clienți

MIERCURI, 8 APRILIE

Comenzi online: 6

Comenzi găsite: 5

Una dintre comenzi cuprindea trei cărți, dintre care una a fost adusă ieri de omul cu cutiile de banane – *Outrage,* de Ian Nairn, o carte neobișnuită. Nairn a fost un critic arhitectural care a inventat termenul de „subtopie". Cum o persoană a comandat trei cărți online, numărul total al cărților vândute astăzi a fost opt, în valoare totală de 99 de lire. O sumă neobișnuit de mare pentru vânzările noastre online, dar compensează cele două zile fără comenzi de săptămâna trecută.

La ora 10:00, o tânără italiancă a venit să discute despre viața în librărie pentru un articol pe care îl scrie pentru un blog. În timp ce stăteam de vorbă despre greutățile cu care se confruntă librăriile în ziua de azi, un client s-a uitat pe rafturi și a venit la tejghea cu trei cărți. Totalul a fost de 23 de lire. A zis: „Mi le dați cu 20 de lire, nu-i așa?". Italianca a rămas cu gura căscată, nevenindu-i să creadă. Asta îmi aduce aminte că nu am mai primit vești de la Emanuela în ultima

vreme. Poate s-a răzgândit în privința venirii în Scoția.

O tânără a petrecut mult timp în secțiunea de materiale erotice și a cumpărat cinci cărți de acolo. Asta este o schimbare bine-venită după bărboșii în pantaloni de poliester care bântuie de obicei secțiunea aceasta.

Total încasări: 293,27 lire

30 de clienți

JOI, 9 APRILIE

Comenzi online: 3

Comenzi găsite: 3

Dimineață, puneam prețurile și așezam stocul achiziționat recent, când am observat *Two Sons of Galloway*, de McKerlie, pe care nu o găsisem. Din fericire, nu anulasem comanda de luni, fiindcă bănuiam că e pe undeva cartea asta. Probabil vreun client a luat-o de pe raft, a citit-o, pe urmă a așezat-o pe alt raft. Din păcate, nu este deloc ceva neobișnuit.

E-mail de la Emanuela:

Shaun,

Nu știu cum să mulțumește ție pentru ajutor. Mâine fac rezervarea la avion (2 iulie).

Sunt foarte fericită.

Emanuela

Tot printre mesajele primite astăzi a fost și unul de la cineva care caută niște cărți de la Penguin:

Bună ziua!

Mă căsătoresc luna viitoare și avem o nuntă tematică cu cărți de la Penguin.

Vom avea câteva cărți Penguin la localul unde are loc petrecerea, ca decorațiuni. Am reușit să găsim câteva cărți portocalii online, dar am nevoie de mai multe, precum și de alte culori: verzi, albastre, galbene, lila etc. Ne dorim foarte mult fundalul bine-cunoscut cu dunga orizontală alb/crem pe mijloc.

Credeți că ați putea să ne ajutați? Nu suntem în Scoția, așa că ar trebui să aranjăm transportul.

Ideal ar fi să găsim încă 5 cărți portocalii și 20-25 de alte culori.

Starea paginilor nu este importantă și, dacă sunt puțin uzate la exterior, cu condiția să fie întregi și nu prea rufoase,

atunci ar fi în regulă. Suntem dispuși să plătim 20-25 de pence pe carte.

Este interesant de observat că, în astfel de situații, dat fiind că pentru ei cărțile sunt seturi de masă sau decorațiuni sau mai știu eu ce vor să facă cu ele, oamenii le consideră relativ nevaloroase. De ce să vând cărți pe care pot să iau 2,5 lire cu doar o zecime din prețul ăsta?

Imediat după prânz, o adolescentă vorbăreață a venit într-o fugă la tejghea și mi-a zis entuziasmată: „Librăria asta e supertare! Tocmai am dat peste verișoara celei mai bune prietene aici. Ea locuiește în Dundee, iar noi în Newcastle". Adevărul este că librăriile par să favorizeze un soi de serendipitate, în sensul că aici poți găsi nu numai cărți despre care nici nu știai că există sau pe care le căutai de ani de zile, ci și oameni. Adesea clienții — nu localnicii — dau în magazin peste oameni pe care îi știu din cu totul alte circumstanțe ale vieții lor. Am auzit fără să vreau zeci de conversații de genul acesta.

La 16:45, un bărbat slab cu barbă rară a venit și s-a plimbat prin magazin, scoțând câte un mormăit din când în când, dând impresia că se lupta cu cardiganul. Nu era clar dacă încerca să se îmbrace sau să se dezbrace. A plecat după douăzeci de minute cu mâinile goale și cu un braț băgat pe mânecă, iar celălalt, nu.

Până la ora închiderii, bărbatul care adusese cărțile despre păsările sălbatice tot nu dăduse niciun semn, așa că l-am sunat să-i amintesc că ocupă loc în magazin. A rămas că vine să le ia sâmbătă. Magazinul geme sub povara cutiilor de cărți primite recent, iar ale lui nu doar că mă încurcă, dar riscă și să primească prețuri și să fie așezate pe rafturi ori să fie aruncate.

Total încasări: 432,20 lire

16 clienți

VINERI, 10 APRILIE

Comenzi online: 4

Comenzi găsite: 4

Nicky a apărut la 9:10. A început imediat să scotocească prin cutiile cu stocuri pe care le marcasem pentru reciclare și să scoată cărți pe care să le așeze la loc pe rafturi. Pe urmă, când eu eram la etaj să-i fac o ceașcă de ceai, a cheltuit 60 de lire din banii mei pe trei cărți provenite de la bibliotecă, pe care le-a adus un client să le vândă.

În mesajele de azi, am găsit un e-mail de la un client Amazon:

Caut o carte, dar nu-mi aduc aminte titlul.

A apărut prin 1951.

O parte din subiect este despre un căruț cu mere care este răsturnat, asta e tot ce știu, este pentru un prieten căruia vreau să-i fac o surpriză.

Puteți să mă ajutați, vă rog?

Cu stimă

În timp ce puneam prețuri, am găsit *Casa bântuită*, de Shirley Jackson, o carte pe care mi-au recomandat-o mai multe persoane. Răsfoind-o, am dat peste pasajul de mai jos, care mi-a amintit de afirmația lui Joyce că librăria este bântuită:

„Există un conac în Scoția infestat cu poltergeist, unde până la șaptesprezece incendii spontane au izbucnit într-o singură zi: unui poltergeist îi place să arunce oamenii cu violență din pat, azvârlind patul cât colo, și îmi aduc aminte de cazul unui preot care a fost nevoit să-și părăsească domiciliul pentru că era terorizat, zi de zi, de un poltergeist care îi arunca în cap cu cărți de imnuri furate de la o biserică rivală"[14].

Am închis magazinul cu zece minute mai devreme și m-am dus la pub cu Callum și alți câțiva.

Total încasări: 177,99 lire

17 clienți

SÂMBĂTĂ, 11 APRILIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 1

Azi nu a venit Nicky. Nu mai știu ce motiv a avut, dar a fost ciudat, așa cum era de așteptat. Cred că avea legătură ori cu iepurele, ori cu pisica ei. Posibil cu amândouă. Comanda lipsă de azi era pentru o carte de 40 de lire despre evacuarea Insulei Raasay, pe care Nicky a listat-o recent. Am căutat-o pe rafturile apropiate, dar nici urmă de ea.

La 10:30, a apărut Callum pentru o ceașcă de ceai. Venise în oraș să-și ia mașina, pe care o lăsase la pub c-o seară înainte. După câteva beri, hotărâse că este mai prudent să se ducă pe bicicletă acasă.

Nu la mult timp după Callum, au sosit și Fenella cu copiii ei, urmați îndeaproape de Tris. Fenella și Tris sunt prietene de-ale mele din copilărie. Deși eu le cunosc pe amândouă de mici, ele nu se știau prea bine între ele, ceea ce este neobișnuit într-un loc atât de puțin populat. Ne-am dus în bucătărie chiar când magazinul se umplea de clienți, așa că l-am lăsat pe Callum să se ocupe de ceai, iar eu m-am întors în magazin în timp ce ei stăteau cu toții de vorbă în bucătărie.

Bărbatul care a adus cărțile despre păsările sălbatice a venit să le ia înapoi chiar după prânz. L-am ajutat să le încarce în mașină. A reapărut furios după cinci minute, susținând că *Snowden Lights*, cea mai valoroasă dintre cărți, nu e acolo. L-am rugat să se uite din nou, în timp ce eu căutam în stocul magazinului, în caz că fusese pusă pe raft, cu tot cu preț, din greșeală. După alte cinci minute, a venit iar ținând cartea în mâini ca scuză.

Un client a adus o geantă de piele plină cu cărți și a întrebat dacă ar putea să primească credit

în magazin pentru ele, așa că am pescuit câteva și i-am oferit 20 de lire credit. Restul erau de Alexander McCall Smith — cărți ce apar tot mai des în aproape toate cutiile sau genții pe care le aduc clienții și care se vând prost — la fel ca majoritatea best-sellerurilor — la mâna a doua.

La ora 16:00, a sosit un bărbat cu o mașină plină de cărți. Erau, în general, de nevândut, dar am găsit și două titluri interesante printre ele: *Marijuana Potency* și *Marijuna Botany*. Știu deja care client o să le cumpere.

Total încasări: 316,87 lire

36 clienți

LUNI, 13 APRILIE

Comenzi online: 4

Comenzi găsite: 4

Cea mai bună comandă de azi a fost un exemplar din *Rubaiate*, ilustrat de Frank Brangwyn, care s-a vândut cu 75 de lire.

Până la 11:20, nici măcar un client nu trecuse pragul librăriei, nici măcar Katie poștărița.

Am citit din nou înștiințarea de la spitalul din Dumfries despre IRM. E acolo un chestionar despre starea generală de sănătate, care include o întrebare despre piercinguri. În partea de jos, scrie: „Dacă ați răspuns cu «Da» la oricare dintre aceste întrebări, vă rugăm să sunați la secția de IRM înainte de programare". Așa că i-am sunat și le-am zis că am un piercing. Specialistul m-a sfătuit să găsesc un magnet și să verific dacă răspunde sau nu la forța magnetică. Dacă da, atunci o să-mi fie smuls din corp când IRM-ul trece pe deasupra lui. Ușor motiv de îngrijorare, așa că am căutat prin casă, dar nu am găsit niciun magnet.

Un bătrân m-a abordat în timp ce puneam prețurile pe cărți și m-a întrebat: „Oare mă puteți ajuta? Caut cărți de self help". Sunt aproape sigur că nu a sesizat ironia, așa că l-am întrebat ce fel de cărți de self help caută, la care el a răspuns: „Nu știu".

La ora 16.00, a sunat telefonul. Era o femeie care încercase să cumpere o carte pe care o listasem pe Amazon, dar computerul ei se defectase în timpul achiziției, așa că se gândise să facă asta prin telefon. I-am notat numele, adresa, detaliile cardului de credit și numărul de telefon. După apel, în timp ce introduceam manual informațiile cardului în computer, nu înțelegeam de ce nu reușesc deloc să finalizez tranzacția, până când, în sfârșit, mi-am dat seama că, în loc de numărul de card, introduceam numărul de telefon.

Chiar înainte de închidere, un cuplu în vârstă a adus o Biblie veche de familie. Rareori se întâmplă ca așa ceva să fie valoros, chiar și dacă este în stare bună. Aproape orice familie avea o astfel de Biblie în epoca victoriană și, din câte știu eu, nu există deloc cerere pentru ele. Singura Biblie care s-a dovedit cât de cât valoroasă și relativ ușor de vândut a fost „Biblia Breeches", o ediție a Bibliei de la Geneva publicată în 1579 (precedând Biblia Regelui Iacob), și cunoscută sub denumirea aceasta deoarece în Geneză, capitolul 3, versetul 7 se zice: „Atunci li s-au deschis ochii la amândoi; au cunoscut că erau goi, au cusut laolaltă frunze de smochin și și-au făcut șorțuri din

ele“[15].

Total încasări: 130,29 lire

15 clienți

MARȚI, 14 APRILIE

Comenzi online: 3

Comenzi găsite: 3

Azi a lucrat Flo la magazin, pentru că aveam nevoie de cineva care să-mi țină locul cât eram la spital pentru IRM. Am plecat cu mașina din Wigtown la 10:00. După multe căutări, am reușit să găsesc un magnet la Homebase. Nesigur dacă piercingul va fi magnetic sau nu, am cumpărat și un clește, în caz că era nevoie să-l scot, pe urmă m-am dus la spital și am găsit secția de IRM. Nu era nimeni acolo, așa că m-am dus la toaletă cu cleștele și cu magnetul. Piercingul părea să nu răspundă la magnet, așa că l-am lăsat la locul lui, pe urmă am așteptat cu emoții jumătate de oră până să fiu chemat. Mi-au dat un halat de spital și mi-au pus toate întrebările din chestionar încă de două ori, de fiecare dată de altă persoană. În cele din urmă, am intrat în sala cu scannerul și am fost băgat în mașinăria aia ca un sicriu, incapabil să mă mișc douăzeci de minute, timp în care drăcovenia scotea zgomote îngrozitoare, ca o mașină din *Doctor Who*, îngrozit de-a dreptul că piercingul meu s-ar putea totuși dovedi magnetic.

Am plecat din Dumfries pe la 14:00, iar la 15:00 am ajuns înapoi la magazin, unde Flo citea o carte, înconjurată de cutii cu cărți pe care le aduseseră clienții să le vândă. Într-o zi, va trebuie să-mi fac timp s-o învăț cum merg lucrurile într-o librărie, ca să nu cadă toată treaba pe mine și pe Nicky.

Flo: Încasările cresc de fiecare dată când lucrez eu în magazin.

Eu: Nu pentru că ești tu aici, ci pentru că nu sunt eu aici.

Total încasări: 297,08 lire

22 clienți

MIERCURI, 15 APRILIE

Comenzi online: 1

Comenzi găsite: 1

Apel la 8:20 de la Radio Scotland. Voiau să facă un reportaj despre oamenii care merg în librării pentru a răsfoi cărțile, iar apoi le cumpără online. Au sunat din nou la ora 10:00 și am participat la o discuție în direct cu Sara Sheridan, o scriitoare de la care, ce coincidență, închiriasem o cameră când eram student la Dublin. Am tremurat de emoții pe toată durata emisiunii — am o frică paralizantă de vorbitul în public și urăsc ideea de a vorbi la radio în direct. Cu siguranță am dat impresia că sunt un mare idiot — din numeroasele SMS-uri și e-mailuri care soseau în timp real în emisiune și erau citite cu voce tare, a reieșit că o grămadă de oameni sunt de părere că este ceva absolut acceptabil să răsfoiești cărțile în librării și apoi să le cumperi online.

O familie formată din patru persoane a venit în magazin după prânz. „Deci gata cu radioul pe ziua de azi, ei? Am ascultat emisiunea în mașină pe drum încoace." Au răsfoit și au cumpărat câteva cărți. În timp ce femeia plătea, mi-a spus că ne-am cunoscut când eu eram copil. Fuseserăm în vacanță cu familia în vizită la niște prieteni din Jersey când aveam zece ani, iar ea lucra pentru ei ca au-pair. M-am abținut să-i spun că gazda noastră avea o regulă ca femeile să intre fără sutien în piscină, iar sânii ei au fost primii pe care i-am văzut în viața mea.

Uitasem complet că listasem seria Swanston de Stevenson pe eBay. Nu m-am obosit să pun un preț țintă. S-a vândut cu 20 de lire, o sumă insignifiantă pentru un set complet din ediția aceasta limitată de Stevenson. Fără îndoială, am pierdut bani în tranzacția asta, dar bănuiesc că, dacă atât este pregătită piața să plătească pentru el, atunci atât valorează, iar cărțile ocupau mult spațiu în magazin.

După-amiază, am observat o tânără uitându-se îndelung la scheletul suspendat de tavan în galeria din librărie. Mama ei mi-a zis că refuză să treacă pe sub el. Fata m-a întrebat dacă are nume, ceea ce nu mă mai întrebase nimeni până atunci și nici eu nu mă gândisem la asta, așa că am întrebat-o pe ea ce nume crede că ar trebui să aibă. Ea a răspuns imediat „Skelly", o coincidență, pentru că așa se referă la Stuart Kelly (critic literar, scriitor și o adevărată instituție a Festivalului de carte din Wigtown) adepții lui.

Un cuplu de americani foarte înalți a venit târziu, chiar când mă gândeam să închid mai devreme. Ea a cumpărat o carte. La plecare (la 16:55), a întrebat: „E vreun local pe aici unde putem lua un prânz târziu?". Este destul de greu să mănânci prânzul la prânz în Wigtown, cu atât mai puțin când e aproape ora 17:00.

Callum a sunat să spună că se duce la cățărat pe dealuri mâine, așa că i-am trimis un e-mail lui Nicky, s-o întreb dacă poate să-mi țină locul ca să evadez și eu vreo două zile.

Am închis și am ieșit la o bere cu Tracy, care astăzi a avut un interviu pentru job în Turnberry.

Total încasări: 146 lire

15 clienți

JOI, 16 APRILIE

Comenzi online: 3

Comenzi găsite: 2

Nicky a venit în locul meu la magazin ca să pot pleca vreo două zile. Callum a sosit la 9:00, așa că mi-am făcut bagajul de drumeție și am pornit la drum. Am ajuns în Lochinver la 17:00, în același timp cu Murray și Vivien, doi dintre prietenii lui Callum, care vin cu noi. De obicei, în astfel de excursii, eu și Callum împărțim o cameră.

Total încasări: 200,99 lire

18 clienți

VINERI, 17 APRILIE

Comenzi online: 4

Comenzi găsite: 3

Am plecat toți patru de la pensiune la 8:30 și ne-am îndreptat spre Suilven. Pe drum, am discutat despre posibilitatea de a transforma camera dinspre grădină într-o căbănuță în care să stea Emanuela pe durata verii. Callum a părut foarte interesat de idee. Va trebui să începem cât de curând posibil dacă vrem să fie gata la timp.

Total încasări: 205 lire

16 clienți

SÂMBĂTĂ, 18 APRILIE

Comenzi online: 3

Comenzi găsite: 3

Am petrecut o zi extraordinară, dar extenuantă, plimbându-mă prin munții Assynt, în lumina splendidă a soarelui, îmbrăcat în pantaloni scurți și tricou.

Total încasări: 337,92 lire

29 clienți

LUNI, 20 APRILIE

Comenzi online: 3

Comenzi găsite: 1

M-am întors cu Callum de la Lochinver ieri. Am ajuns acasă la 18:00.

Și azi a fost o zi frumoasă și însorită de primăvară.

Se pare că Monsoon iar nu merge, antivirusul îl tot vede ca pe un fel de infecție și elimină părți esențiale din el, așa că nu se mai deschide.

Nicky a lăsat un bilet cu activitățile pe care le-a făcut în absența mea:

Am cumpărat niște cărți

Am refuzat câteva

Am măturat afară

Am golit rafturile din camera feroviară

Am adus Heraldica din camera dinspre grădină

M-am jucat cu Căpitan

Am servit niște clienți drăguți care sufereau de diaree

Am zâmbit tuturor

M-am uitat prin cutii

Deci am făcut foarte puține lucruri, ca de obicei

Am avut de-a face cu mulți idioți

Am dat jos TOATE cărțile cu Biggles pentru un bătrân simpatic

L-am ascultat iar pe domnul Needy

O mulțime de clienți copleșiți, care pur și simplu au ADORAT magazinul

Au mai fost câteva comentarii, dar aș risca să fiu dat în judecată dacă le-aș menționa aici.

Monsoon a răspuns, în sfârșit, la e-mailurile mele, mi-a accesat computerul de la distanță și a rezolvat problema.

Un bărbat mai în vârstă, cu pantaloni evident gândiți să fie purtați de cineva mult mai tânăr decât el, s-a uitat o vreme la secțiunea de anticariat, după care a zis: „Dacă ar putea vorbi cărțile

astea și ne-ar spune la ce lucruri au fost martore“.

Total încasări: 74,50 lire

9 clienți

MARȚI, 21 APRILIE

Comenzi online: 0

Comenzi găsite: 0

Nicio comandă, dar încă o zi însorită, superbă. Jeff a trecut pe aici la ora 10:00. Era în drum spre înmormântarea unei enoriașe, dar mai degrabă ca prieten decât în calitate de preot. „Of, era dintre cei buni!“, a remarcat el sumbru când a plecat. De obicei, trece pe aici când așteaptă să-și ridice medicamentele pe rețetă de la farmacie și are o dispoziție veselă, dar astăzi a fost diferit.

La 11:00, un client a venit la tejghea și a zis: „Este o librărie mai mare decât asta în Alnwick“. Pe urmă a plecat. Clienții menționează adesea Barter Books din Alnwick făcând comparație cu magazinul meu. Eu nu am fost niciodată acolo, dar chiar ar trebui să le fac o vizită. Pe lângă superba reputație ca librărie, merită și recunoaștere (sau o eternitate petrecută în focurile lui Hades) pentru descoperirea afișului din Al Doilea Război Mondial, devenit ubicuu acum, cu „Fii calm și vezi-ți de treabă“, pe care proprietarul l-a găsit într-o cutie cu cărți pe care o cumpărase la o licitație.

Sandy, păgânul tatuat, a adus șapte bastoane noi, așa că i-am adăugat 42 de lire la creditul acordat în registru. În timp ce stăteam de vorbă cu el, un client a venit la tejghea cu trei cărți și mi-a zis că el „a avut dintotdeauna o relație“ cu cărțile, apoi m-a întrebat ce relație am eu cu ele. Nu am putut să răspund — chiar nu aveam habar ce să zic sau care este relația mea cu cărțile — doar că sunt obiecte pe care le cumpăr și le vând. Numai că reprezintă mult mai mult de atât.

Domnul Deacon a sunat să comande o carte despre Henry al IV-lea. A trecut ceva vreme de când l-am văzut ultima dată, dar a părut ca de obicei, în ciuda mărturisirii recente, atipic de sincere, că are Alzheimer. După ce am discutat despre detaliile cărții pe care dorea să o comande, un alt client vechi, cunoscut personalului drept „Omul-Cârtiță“, a venit și a cheltuit suma obișnuită de 35 de lire pe o gamă variată de cărți. Am încercat să-l atrag într-o conversație, dar nici nu a vrut să audă. Omul-Cârtiță este ca un văr mai scund, sărac și miop al domnului Deacon: ras neîngrijit și îmbrăcat în poliester mai degrabă decât în mătasea cuvenită unui consilier al reginei, dar nu mai puțin însetat de cunoaștere decât domnul Deacon — de fapt, chiar mai mult decât acesta. Scormonește și scotocește în liniște prin magazin, aproape invizibil, apoi apare la tejghea, răvășit și clipind prin lentilele ca fundul de borcan. Teancul de cărți pe care le aduce la tejghea are întotdeauna titluri din tot felul de domenii și rar constă din mai puțin de zece volume. Dar, spre deosebire de domnul Deacon, nu vorbește niciodată și nici nu te privește în ochi. Nu a rostit nici măcar un cuvânt în toate tranzacțiile noastre din cei vreo cinci ani de când ne este client și de fiecare dată plătește în numerar, pe care îl smulge nerăbdător din portofelul zdrențăros și deteriorat din piele. Spre deosebire de domnul Deacon, este mic de statură și, cu excepția unor momente ocazionale în timpul exercițiilor lui de săpare de tunele prin magazin, nu i-am putut vedea

jumătatea de sus a feței decât atunci când a venit la casă să plătească. Nu știu cum îl cheamă și mă îndoiesc sincer că el știe — sau că îl interesează măcar — cum mă cheamă pe mine. Îmi închipui că este un cititor pătimaș care și-a cultivat pasiunea pentru citit în detrimentul deprinderii unor abilități sociale rudimentare. Îmi place enorm. Habar nu am de ce vine în Wigtown; poate că are rude aici. Bănuiesc că nici nu o să aflu vreodată.

Azi-dimineață, a apărut o nouă recenzie a magazinului pe Facebook din partea unei cliente pe nume Jenna Fergus. Eu nici măcar nu mi-o aduc aminte.

> Sunt complet dezgustată de cât de nepoliticos și arogant este patronul. A refuzat să mă ajute să mă uit la cărțile la care nu ajungeam din cauza lenei lui și a unei nepăsări absolute față de satisfacția clienților.

Total încasări: 128,5 lire

9 clienți

MIERCURI, 22 APRILIE

Comenzi online: 0

Comenzi găsite: 0

Astăzi a lucrat Nicky. Primul lucru pe care l-a spus când a sosit a fost: „Ți-am adus un cadou săptămâna trecută, dar erai plecat. Cârnați organici de porc". Am întrebat-o ce a făcut cu ei, având în vedere că ea este vegetariană. „I-am mâncat. Au fost minunați."

Nici azi nu am avut comenzi, așa că am trimis un e-mail la Monsoon ca să văd care e problema.

Un bărbat a oprit în fața magazinului într-un Land Rover străvechi, zgomotos, pe urmă a adus înăuntru o cutie cu cărți despre ceasuri. Nicky s-a uitat prin ele și a verificat valoarea online. Mi-a zis să-i ofer 70 de lire, ceea ce am și făcut când s-a întors la magazin, după o plimbare. Tot ce a zis a fost „Nu prea cred", așa că le-a luat și a plecat fără să mai adauge nimic.

A fost o zi frumoasă, însorită, așa că am sunat-o pe Tracy să văd dacă vrea să iasă la o plimbare. Ne-am întors până în prânz, când le-am găsit pe Nicky și Petra în fața magazinului, cu gurile căscate de uimire, uitându-se prostește la cer. Păreau că se uită la ceva ce — credeau ele — era o pasăre rară. Petra a arătat spre ea și a întrebat-o pe Tracy (membră a Societății Regale pentru Protecția Păsărilor) ce este. Tracy le-a răspuns că este un pescăruș.

În timp ce noi ne plimbam, Nicky a avut următoarea discuție cu doi clienți:

Soțul: Dumneavoastră sunteți proprietara magazinului?

Nicky: Nu.

Soția: Dumneavoastră sunteți proprietara magazinului?

Nicky: Nu.

Soțul: bla bla bla cel mai mare magazin bla bla pot să fac o fotografie cu dumneavoastră? *[băgându-i camera telefonului în față]*

Nicky: Nu. Cumpărați o carte?

[acoperindu-și gura cu mâna]

Soția: Ah, m-ați lăsa să fac o fotografie dacă aș cumpăra o carte.

Au ieșit amândoi din librărie fără să cumpere nimic.

După-amiază am avut o scurtă întâlnire cu Davy Brown, un artist local, despre evenimentul Spring Fling pe care vrea să-l organizeze aici, în magazin. Spring Fling este un eveniment anual în care artiștii și creatorii își deschid studiourile pentru public. A crescut de la an la an și (la fel ca Festivalul de carte din Wigtown) este unul dintre cele mai importante evenimente culturale din calendarul din Galloway. Mii de oameni vin în regiune sperând să găsească un chilipir la unul dintre artiștii participanți (fără taxele de galerie, își permit să scadă prețurile) și curioși să vadă spațiul în care creează artiștii. Sunt câteva rute sugerate, iar una dintre ele trece prin Wigtown. De obicei, toate firmele din oraș au de câștigat de pe urma lui, în special restaurantele și cafenelele.

Am plecat de la magazin la 14:30 ca să mă duc la fabrica de reciclare a hârtiei din Glasgow. Din păcate, am ajuns la 16:40 ca să aflu că se închide la 16:30, așa că am rămas la un prieten în oraș.

Total încasări: 66 lire

6 clienți

JOI, 23 APRILIE

Comenzi online: 1

Comenzi găsite: 1

Am lăsat cutiile cu cărți la reciclare și am plecat acasă. Am ajuns la magazin la prânz. O zi spectaculos de liniștită, dar aproape fiecare client a cumpărat o carte.

Total încasări: 64 lire

12 clienți

VINERI, 24 APRILIE

Comenzi online: 3

Comenzi găsite: 1

Singura comandă pe care am găsit-o astăzi a fost un exemplar dintr-o carte intitulată *The Camper's Hand Book*, datând din 1908, care conținea o reclamă superbă pentru Burberry, în care apărea un bărbat ale cărui haine nu ar fi arătat nelalocul lor în Războaiele Burilor.

Celelalte două cărți comandate fuseseră vândute cu ani în urmă pe Amazon, dar Monsoon a hotărât, ca prin magie, că le avem încă. Din cauza asta, acum avem mari bătăi de cap: va trebui să anulăm comenzile, riscând să primim feedback negativ pe Amazon (ceea ce este aproape sigur), din cauza unei probleme tehnice cu software-ul de la altă firmă.

Callum a venit să mă întrebe dacă vreau să merg la o conferință despre St. Kilda la County Buildings în Wigtown, dar cum Nicky a lucrat deja cele două zile săptămâna asta, am fost nevoit să rămân la magazin. În 2001, când m-am mutat înapoi în Wigtown, orașul arăta cu totul altfel decât astăzi. Grădinile georgiene din mijlocul pieței fuseseră profanate oribil de planurile de urbanism din anii 1970, cu straturi construite din blocuri de granit reconstituite, pline de flori de munte și de trandafiri, iar County Buildings — probabil bijuteria arhitecturală din coroana orașului — fusese închisă și împrejmuită cu garduri. Acum însă grădinile au fost restaurate la grandoarea de altădată și sunt mult mai folosite de vizitatori și de localnici decât monstruozitatea din granit pe care au înlocuit-o; iar County Buildings, fostul sediul al conducerii municipale — măreața clădire a primăriei —, a fost renovată minunat și este folosită constant de tot felul de întreprinderi comunitare.

La ora 10:00, un client a adus trei cărți la casă:

Eu: Astea fac 24 de lire în total, vă rog.

Clientul: 24 de lire? Ce? Astea două sunt 2 lire fiecare.

Eu: Da, dar cealaltă este 20 de lire.

Clientul: Dar arată la fel ca celelalte două.

Tracy a sunat să mă anunțe că a primit jobul de la Turnberry. Începe miercuri și îmi spune că umblă zvonul că Donald Trump are de gând să vină în curând în vizită. Sper să fie mai mult adevăr în zvonurile astea decât în cele că are de gând să candideze la președinția SUA.

După-amiază, un bărbat a adus trei cărți despre Lee Harvey Oswald și a întrebat: „Cumpărați în perioada asta?". I-am dat 5 lire pentru ele, iar el mi-a răspuns cam trist: „Am ajuns într-un punct în viață în care nu mai recitesc cărți".

Total încasări: 48 lire

7 clienți

SÂMBĂTĂ, 25 APRILIE

Comenzi online: 1

Comenzi găsite: 1

Cea mai mare parte a dimineții, un client care clar nu avea nicio intenție să cumpere o carte veche în valoare de 400 de lire despre heraldica scoțiană a stat lângă foc și a citit-o, pe urmă a lăsat-o pe masă.

Un client a adus un teanc de cărți pe tejghea, apoi a luat una înapoi și a spus: „Pe asta o duc la loc, mi-am adus aminte că am descărcat-o deja pe Kindle". Asta m-a inspirat să fac niște căni pe care să scrie „Moarte Kindle-ului", așa că i-am trimis un e-mail lui Luise (o clientă ocazională și un designer excelent din Edinburgh) să văd dacă ar vrea să creeze un design pentru ele.

Am gândit o nouă strategie pentru când am de-a face cu clienții care se tocmesc. De acum, când o să-mi ceară o reducere, o să-i întreb cu ce se ocupă. Pe baza unor bănuieli nelegitime, o să evaluez dacă ei câștigă mai mult sau mai puțin decât mine. În eventualitatea extrem de improbabilă că ar câștiga mai puțin, le fac o reducere de zece la sută. În eventualitatea aproape inevitabilă că ar câștiga mai mult, pot ei să-mi plătească zece la sută în plus. Asta înseamnă economie progresivă.

După închiderea magazinului, Katarina (o fotografă tânără care s-a mutat din Bristol în Wigtown) a venit și m-a întrebat dacă ar putea să folosească librăria pentru o sesiune foto, așa că i-am dat cheia și am lăsat-o să-și vadă de treabă. A plecat la 19:00.

Total încasări: 334,89 lire

23 clienți

DUMINICĂ, 26 APRILIE

Magazinul a fost închis. Dimineață, am început să pun în cutii cărțile din camera dinspre grădină, ca să poată începe lucrările. Callum o va transforma într-o căbănuță, sper că în câteva zile.

Luise a trimis două designuri pentru cănile „Moarte Kindle-ului", așa că i le-am dat mai departe lui Bev, care are o mașină de imprimat căni, și am întrebat-o dacă poate să mi le facă așa.

LUNI, 27 APRILIE

Comenzi online: 7

Comenzi găsite: 3

Printre comenzile de dimineață, era și una pentru *Georgian London*, de Lucy Inglis, publicată

în 2013, cu prețul original de 20 de lire. Exemplarul nostru s-a vândut cu 11 lire. Este foarte neobișnuit ca ceva atât de recent să nu fi scăzut drastic pe Amazon.

Bineînțeles, una dintre cărțile pe care nu le-am găsit era și cea mai scumpă comandă a zilei.

Domnul Deacon a venit la 15:00 după cartea despre Henric al IV-lea, care încă nu a sosit.

Lisa, soția doctorului local, a adus o cutie cu cărți, așa că i-am dat 10 lire pe ele. În timp ce stăteam de vorbă, un client a întrebat: „În care piesă a lui Shakespeare apare maurul?". Înainte să recunosc că nu-mi aduc aminte, Lisa a răspuns *Othello*, scutindu-mă de un moment extrem de jenant.

După-amiază, a avut loc o întâlnire foarte satisfăcătoare cu un client care era pe cale să ceară o reducere la un teanc de cărți despre compania Rolls-Royce. Prietenul lui i-a dat un ghiont, zicând: „Ce tupeu ai să ceri o reducere de la săracul om, când tu te fâțâi în Rolls-Royce-urile tale elegante". Nu a primit reducere.

Am ieșit la o bere cu Tracy după serviciu, ca să marcăm începerea noului ei job la Turnberry miercuri. De acum, este o angajată a lui Donald Trump.

Total încasări: 214 lire

18 clienți

MARȚI, 28 APRILIE

Comenzi online: 3

Comenzi găsite: 3

Callum a sosit la 9:00 să înceapă lucrările de transformare a camerei dinspre grădină.

Doi clienți în vârstă au intrat în magazin la 9:30 și s-au plimbat pe acolo o vreme, pe urmă, în timp ce se îndreptau spre ușă, și-au zis „Nu, nu, nu" unul altuia. Pot doar să presupun că nu au fost impresionați de magazin. Sau de mine.

Cartea domnului Deacon a sosit cu poșta de azi, așa că i-am lăsat un mesaj pe robotul telefonic.

Bev a adus douăzeci de căni cu mesajul „Moarte Kindle-ului". Arată fantastic. Luise a făcut o treabă excelentă cu designul. Acum trebuie doar să vând drăcoveniile. Mi-am dat seama că singurul mod de a evita competiția feroce de pe Amazon, care îți scoate profitul la limită, este să controlezi furnizarea produsului pe care îl vinzi, ceea ce înseamnă să creezi chiar tu produsul; cănile sunt exemplul perfect.

La prânz, a sunat un client care căuta o carte de telefoane din Edinburgh din 1966. Nu avem una din anul acela, dar — lucru bizar — cărțile vechi de telefoane, în special cele de afaceri, se vând foarte bine online. Am una din 1974-1975, dar nu și din 1966. Imediat după ce am lăsat telefonul jos, a venit un om la casă cu cartea despre heraldica scoțiană, de 400 de lire, și a cumpărat-o fără să se tocmească. Poate că am fost cam neînțelegător față de clientul care își petrecuse dimineața citind-o lângă foc săptămâna trecută. Poate că el i-a spus clientului ăstuia — bărbatului care a cumpărat-o — despre ea.

Toată ziua, în fața magazinului, a fost parcată o rulotă monstruoasă care nu doar că a blocat

vederea, ci a și ascuns magazinul de posibilii clienți. Proprietarul ei a intrat în magazin și a zis: „Aveți la raft *Lancaster* de Baines într-o serie dezarticulată. Are prețul de 60 de lire. Acceptați 40 pentru el?“. A trebuit să caut în dicționar „dezarticulat“ după ce i-am răspuns că oferta lui nu este convenabilă.

Total încasări: 650 lire

19 clienți

MIERCURI, 29 APRILIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 1

Cartea pe care nu am găsit-o astăzi era *The Mystical Flora of St. Francis de Sales*, cu prețul de 75 de lire. O listare veche. Astea sunt întotdeauna cel mai greu de găsit, deoarece cu cât o carte a stat mai mult timp pe raft, cu atât mai mari sunt șansele să fi fost vândută (și neeliminată de la vânzarea online) sau mutată pe alt raft de vreun client.

O femeie din Glasgow, cu o pereche de pantaloni incredibil de strâmți (și de culoarea pielii), care m-au făcut inițial să cred că este goală de la brâu în jos, a cerut o hartă a zonei ca să poată „evita drumurile“. Prin asta, se pare, înțelegea drumurile înguste, cu o singură bandă. Este soția proprietarului rulotei.

Un client s-a învârtit prin magazin timp de o oră după-amiază, repetându-i soției: „Nu pare să fie nimic în germană“, apoi a plecat fără să întrebe dacă, de fapt, avem ceva în germană. Am fost tentat să intervin și să-i atrag atenția că noi chiar avem o secțiune cu cărți în germană, dar, ca să fiu sincer, în situațiile de genul acesta, dacă clientul nu are măcar minte să întrebe, atunci probabil șansele să cumpere ceva sunt aproape zero.

M-am dus la pub după muncă să mă întâlnesc cu Samara, care se ocupă de The Open Book timp de două săptămâni.

Total încasări: 78 lire

5 clienți

JOI, 30 APRILIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 1

Katarina (fotografa care a folosit magazinul pentru o ședință foto) mi-a trimis câteva poze.

Habar nu aveam că modelul ei mlădios o să fie nud pe întreaga durată a ședinței.

Total încasări: 67 lire

6 clienți

13. În mod tradițional, căbănuța este o căsuță folosită pentru a găzdui muncitorii de la ferme, dar în ultimii ani a devenit mai degrabă asociată cu bordeiele renovate din munți, folosite ca refugii pentru alpiniști și drumeți (n.a.).

14. Volum apărut și în versiune românească, traducere de Marius Michal Klimowicz, Litera, 2019, p. 143.

15. *Breeches* se referă la „fund" sau „nădragi". Pentru versiunea în limba română, am folosit traducerea lui Dumitru Cornilescu din 1931.

MAI

> E ciudat cum închipuirea îmi este stârnită de ciudățeniile firii umane. Poate asta se întâmplă fiindcă eu sunt atât de obișnuit. M-ar trece fiorii dacă aș crede că sunt țipător sau dacă lumea m-ar considera excentric în vreun fel. Sper că nu dau nimănui motiv să vorbească despre vreo ciudățenie de-a mea pe la spate. În magazin, am auzit odată un student, un tânăr foarte nepoliticos, mormăindu-i însoțitorului său „Du-te și întreabă-l pe mocofanul ăla dubios". La început, am crezut că se referă la mine, fiindcă se uita în direcția mea, dar imediat am observat că McKerrow era chiar în spatele meu. Probabil la McKerrow se referea. Bătrânul nu are cum să-și schimbe înfățișarea.
>
> Augustus Muir, *The Intimate Thoughts of John Baxter, Bookseller*

Sigur că despre Baxter zicea studentul că este un „mocofan dubios", dar observația lui că fantezia îi este stârnită de ciudățeniile firii umane probabil este rezultatul multelor decenii de lucrat într-o librărie. Nici nu vreau să mă gândesc la ce cred despre mine majoritatea clienților mei, dar bănuiesc că „mocofan dubios" ar fi la capătul mai flatant al spectrului de descrieri.

De obicei, comerțul cu amănuntul presupune interacțiuni cu tot felul de oameni, dar, așa cum a arătat și Orwell în eseul *Amintirile unui librar*, „Mulți dintre cei care intrau la noi erau genul de oameni care sunt o pacoste oriunde, dar care într-un anticariat se pot manifesta și mai bine"[16]. În cărțile a căror acțiune se desfășoară în librării sau care sunt despre librării, pare că scriitorii ordonează clienții aproape în niște grupuri taxonomice linneene: R. M. Williamson a făcut asta în *Bits from an Old Bookshop* în 1904; Will Y. Darling, în *The Private Papers of a Bankrupt Bookseller*, în 1931; Orwell, în *Amintirile unui librar*; și Augustus Muir a făcut același lucru cu Baxter, în 1942. Și, într-un mod mai generos, Jen Campbell a procedat la fel cu *Weird Things Customers Say in Bookshops* în 2012. Poate că toată lumea face asta, dar pare cumva mai ușor să clasifici clienții unei librării; oamenii par să se încadreze mai bine în categorii, posibil din cauză că poți să-ți dai seama cum este un client pe baza cărților pe care le cumpără, deși Darling contrazice această idee în *The Bankrupt Seller*, zicând: „Unii dintre clienții mei sunt un mister pentru mine, iar întunecimea misterului lor nu este risipită de cărțile pe care le cumpără".

Probabil acest lucru are legătură mai puțin cu cărțile pe care le cumpără și mai mult cu interacțiunea umană pe care o descrie Darling, iar — într-un sens foarte larg — oamenii pot fi împărțiți în două grupuri: cei care au lucrat într-un bar sau o cafenea, un restaurant sau un magazin și restul. Și deși ar fi și injust, și neadevărat să spun că toți cei din a doua categorie îi tratează pe cei din prima ca pe niște cetățeni inferiori, este probabil corect să spun că practic nimeni din prima categorie nu ar face asta.

VINERI, 1 MAI

Comenzi online: 3

Comenzi găsite: 1

Nicky a lucrat azi, așa că mi-am făcut bagajul și am plecat la Edinburgh la înmormântarea lui Alastair Reid, care a avut loc la ora 18:00 într-un corp al universității. Am condus până la Lockerbie, am lăsat camioneta acolo și am luat trenul până la Edinburgh în loc să mă duc cu mașina. Alastair a fost un scriitor extraordinar de talentat, originar din Galloway (un loc în care s-a întors în fiecare primăvară la apusul vieții). Mi-a devenit bun prieten în acești ultimi ani și o să i se simtă groaznic lipsa prin părțile noastre și prin multe altele. La înmormântare au fost Finn, Eliot și numeroși alții. După eveniment, m-am dus la sora mea cea mai mică, Lou, pe la 22:30, și am băut whisky cu soțul ei, Scott, o vreme, iar la miezul nopții eram deja în pat.

Azi a început Festivalul primăverii — un festival mic, cu buget modest, organizat de AWB (asociația librarilor din Wigtown). De obicei, cuprinde vreo douăsprezece conferințe și evenimente care se desfășoară în locuri diferite din oraș — în principal, librării — și are loc întotdeauna în weekendul dinainte de prima luni din mai, care e sărbătoare legală.

Total încasări: 126,60 lire

9 clienți

SÂMBĂTĂ, 2 MAI

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 1

Trezit la 7:00 de Daniel și Martha, copiii lui Lou și Scott, care se jucau în fața ușii mele. Am plecat la 9:00 și am luat-o spre Gara Waverly, cu oprire la o cafenea pentru micul-dejun. Când am ajuns în gară, am aflat că toate trenurile spre Lockerbie fuseseră anulate și înlocuite cu autobuze. În locul călătoriei plăcute de o oră cu trenul la care mă așteptam, am avut parte de una în care am stat înghesuiți ca sardinele într-un autobuz destul de incomod, cu un slăbănog care s-a așezat imediat pe locul de lângă mine și și-a petrecut tot drumul trăgându-și nasul și pufnind, uneori de câteva ori pe secundă. A durat două ore și jumătate până când, în sfârșit, autobuzul și-a făcut intrarea de melc în Lockerbie.

M-am întors la magazin pe la 15:30, unde am găsit-o pe Nicky îmbufnată: „Mi-ai zis că ajungi până la prânz". Mi-am cerut scuze și am trimis-o acasă devreme. Chiar înainte să plece, unul dintre clienții obișnuiți a adus o cutie cu cărți. Majoritatea erau cărți pe care nu le-aș accepta, dar am și cumpărat câteva. În cutia cu titlurile pe care le refuzasem, Nicky a observat o ediție uzată din *Poldark*, cu marca unui club de lectură. A urmat o ceartă în care ea a insistat că o să se vândă. Când i-am spus că ani de zile am avut mai multe exemplare din Winston Graham în secțiunea Penguin și nu am vândut nici măcar un exemplar din *Poldark*, m-a ignorat și i-a dat omului o liră, zicându-mi: „Asta o să se vândă până la sfârșitul săptămânii viitoare".

Magazinul a fost aglomerat toată după-amiaza, iar eu mi-am petrecut ultima oră de program făcând ordine după haosul previzibil la care mă întorsesem.

Cred că motanul are paraziți, așa că am scos pastilele contra viermilor, la vederea cărora Căpitan a zbughit-o cu viteza fulgerului.

Total încasări: 375,98 lire

35 clienți

DUMINICĂ, 3 MAI

Comenzi online: 3

Comenzi găsite: 3

Am deschis magazinul la 11:00 și am găsit un client așteptând afară: un bărbat cu barbă, care, la intrarea în magazin, m-a întrebat „Aveți ceva special despre alpinism?“. Am răspuns că asta e o întrebare foarte subiectivă — „special“ poate să însemne lucruri diferite pentru oameni diferiți —, la care el a zis: „Păi, cred că pentru mine înseamnă scumpă“, așa că i-am zis doar să dubleze prețul cărților de pe rafturi. Până la urmă mi-a explicat că este comerciant specializat în cărțile despre explorarea polară.

Istoricul local din Ayrshire, cu minunatul nume Dane Love, a venit să țină o conferință despre cea mai recentă carte a lui, *The Galloway Highlands*. Din fericire, a fost o zi ploioasă și evenimentul a avut un public numeros, vreo treizeci de persoane. Din păcate, cum trebuia să mă ocup singur de magazin, nu am putut să particip la conferința lui Dane. La scurt timp după ce a început, un client a venit la tejghea cu o carte: „Cartea asta are trei etichete cu prețul. Care e de aici?“. Pe una din etichete scria WATERSTONES, iar pe alta, OXFAM.

Zilele se măresc vizibil și, deși sunt încă răcoroase, temperatura crește atât de mult, încât nici nu mai e nevoie să fac focul în sobă seara.

Total încasări: 330,98 lire

26 clienți

LUNI, 4 MAI

Comenzi online: 3

Comenzi găsite: 3

Toate cele trei comenzi de azi au provenit de pe Abe, așa că le-am procesat și am dus sacii cu corespondență la poștă, unde am descoperit că e închis din cauza zilei libere naționale.

În timp ce puneam etichetele cu prețuri, am dat peste o carte scrisă de o femeie pe nume Kay Brellend. Sper sincer că-i merge tasta R de pe tastatură.[17]

Spre furia mea și, fără îndoială, spre încântarea lui Nicky, prima clientă a zilei a cumpărat exemplarul din Poldark pe care l-a achiziționat ea sâmbătă. Îmi înghit lacrimile de amărăciune când scriu asta.

Dimineață, am primit o scrisoare de la specialistul în dureri de spate din Dumfries. Rezultatele scanării IRM arată că problema este uzura și că singura soluție este gestionarea durerii (Ibuprofen) și exerciții, așa că mi-a dat trimitere la fizioterapeuta din Newton Stewart.

Reprezentantul Nicholson Maps, de la care cumpăr hărți Ordnance Survey pentru magazin, a sosit la prânz. Stocul nostru era redus, așa că am comandat patruzeci de hărți. Hărțile Ordnance Survey ale regiunii se vând foarte bine în magazin, în mare parte vizitatorilor care vin în drumeții.

O femeie s-a apropiat de tejghea cu un teanc de cărți după prânz și a zis „Aș vrea o reducere comercială la astea", în timp ce-și trântea cartea de vizită pe tejghea, fără „vă rog" sau „mulțumesc". Am fost foarte amuzat mai târziu, când i-am citit descrierea de pe cartea de vizită:

Greyladies Booksellers and Publishers — cărți cu bune maniere ale unor doamne de demult.

După închiderea magazinului, am zărit motanul cu capul în castronul de mâncare, așa că m-am dus încet la dulapul de bucătărie și am scos o pastilă de viermișori din folie, m-am furișat înapoi la el și l-am prins de ceafă. De fiecare dată când am încercat să-i împing pastila pe gât, m-a mârâit și m-a zgâriat așa de rău, încât până la urmă a trebuit să-i dau drumul, înainte să pierd prea mult sânge și să leșin.

Total încasări: 347,38 lire

18 clienți

MARȚI, 5 MAI

Comenzi online: 1

Comenzi găsite: 1

Azi a fost o zi rece, umedă, mai degrabă de ianuarie decât de mai. Davy Brown a telefonat să întrebe dacă sala cea mare este disponibilă. În mod normal, cursul de artă al doamnelor are loc în aer liber vara, de obicei într-una dintre grădinile lor, dar cum vremea era așa de urâtă, Davy a hotărât să-l țină în interior astăzi.

O femeie de vârstă mijlocie cu Ugg-uri a venit la 10:30 și a întrebat: „Aveți ceva despre istoria proprietarilor de terenuri din zonă? Cercetez un pic istoria familiei mele". Așa că am condus-o în sala scoțiană, unde este un set de cinci volume din *Lands and their Owners in Galloway*, de McKerlie, 1877, la 100 de lire. Peste o oră, a venit la tejghea și a spus: „Mulțumesc foarte mult. O să-l împrumut de la bibliotecă".

În timp ce făceam ordine pe un raft din secțiunea de teologie, am dat peste o broșură subțire publicată de o organizație pe nume AOL. La scurt timp după ce am cumpărat magazinul, a venit o femeie cu o cutie de broșuri tipărite de cineva în urmă cu vreo sută de ani sub numele AOL, care — judecând după iconografie și după limbajul textelor pe care le conțineau — părea să fie un fel de societate secretă. Îmi amintesc vag că era devotată lui Osiris. Habar nu aveam ce sunt, așa că i-am dat 50 de lire pe ele și le-am listat online. S-au vândut incredibil de repede și toate au ajuns peste Atlantic, la o femeie din Canada, dar nu înainte să primesc un e-mail foarte amenințător,

prin care eram avertizat că broșurile nu erau ale mele, ca să le vând, și că ar trebui mai degrabă distruse decât să ajungă în mâinile cui nu trebuie. Îmi amintesc cuvintele „Habar nu ai cu ce ai de-a face. Asta este o organizație foarte puternică. Oprește vânzarea lor sau o să suferi consecințe grave". Din câte îmi amintesc, nu am suferit nicio consecință. Sau poate pedeapsa mea a fost să vând cărți timp de paisprezece ani.

Total încasări: 134,50 lire

17 clienți

MIERCURI, 6 MAI

Comenzi online: 1

Comenzi găsite: 1

Astăzi, printre mesajele primite, a fost și unul despre un exemplar din *The Merrick and the Neighbouring Hills*, pe care am listat-o online la 30 de lire, cu întrebarea dacă sunt dispus să o vând cu 15 lire. Nu se mai termină odată?

După ce am închis magazinul, m-am dus la Dumfries s-o iau pe Anna de la gară. Cred că se simte mai acasă în Scoția decât în America acum și, deși relația noastră s-a terminat, din cenușa ei s-a ridicat o prietenie incredibil de puternică.

Acum câțiva ani — pe 26 martie 2010, după doi ani de locuit împreună —, la reintrarea în țară după o vizită în Boston, la părinții ei, Anna a fost reținută și interogată de un angajat băgăcios al Agenției pentru gestionarea frontierelor pe aeroportul din Glasgow. Eu am fost lăsat să aștept în sala de sosiri timp de trei ore, fără să știu ce se întâmplă. Știam că zborul ei aterizase, dar nu era nici urmă de ea. În cele din urmă, cineva a ieșit și m-a căutat, la rugămintea Annei, și mi-a explicat că este reținută și că ar putea fi trimisă înapoi cu următorul zbor. Când, în cele din urmă, i-au dat drumul, era vizibil supărată. Fusese chestionată ore în șir, oficialul îi umblase chiar în jurnalul personal și subliniase pasajele în care ea își notase ocaziile în care mă ajutase în magazin câte o oră, din când în când. Conform condițiilor vizei ei (o viză de vacanță), nu avea voie să facă niciun fel de muncă.

L-a rugat pe angajat să-i dea voie două zile să se întoarcă la Wigtown și să-și ia lucrurile, înainte s-o deporteze, și în cele din urmă acesta a fost de acord. A trebuit să fim înapoi la aeroport lunea următoare, la ora douăsprezece.

Au fost niște zile groaznice, încordate și pline de emoții, dar nici nu se compară cu ce a urmat. Luni dimineață, am condus-o înapoi la aeroportul din Glasgow și ne-am anunțat prezența la departamentul de imigrări. A fost o farsă; cei de acolo păreau să nu știe ce au de făcut și nici măcar nu îi rezervaseră loc la vreun zbor. La un moment dat, ofițerul i-a spus că i-au găsit un loc la un zbor Iceland Air către Boston, prin Reykjavík, dar că va trebui să-și plătească singură biletul. Mi-aduc aminte cât de mândru m-am simțit când le-a răspuns că, dacă o vor afară din țară, n-au decât să-i „plătească dracului" biletul. La început, au fost de acord să-i achite drumul până la Reykjavík, dar de acolo trebuia să se întoarcă singură la Boston. Chiar și când le-a explicat că astfel ar rămâne fără adăpost în Islanda și fără destui bani să se întoarcă în America, ei au rămas

neclintiți. Numai când am amenințat amândoi că ne întoarcem la camionetă și plecăm înapoi în Wigtown, au cedat și au acceptat să plătească biletul întreg. Comportamentul Agenției pentru gestionarea frontierelor în această situație a fost jenant de la început până la sfârșit: un șir nesfârșit de incompetență, insensibilitate și proastă organizare. Expresia de tristețe profundă, cu nuanțe de optimism neabătut, de pe fața Annei când au luat-o de acolo îmi va rămâne în memorie pe viață.

Lunile următoare au fost cumplite, în special pentru Anna, care era disperată să se întoarcă în Scoția, la tot ce iubea, dar nu putea să facă asta din cauza unei chestiuni mărunte de birocrație. În ceea ce mă privește, am făcut tot ce am putut — m-am întâlnit cu membri ai Parlamentului și cu membri ai Parlamentului scoțian, am încercat să discut cu cei de la Agenția pentru gestionarea frontierelor — dar fără rezultat. Agenția pentru gestionarea frontierelor este o organizație impenetrabilă și nici măcar membrii Parlamentului nu au influență asupra deciziilor ei. Unul dintre motivele pentru care am votat pentru independența Scoției la referendum a fost modul în care au tratat-o pe Anna. Scoția rurală are nevoie de oameni ca ea — inteligenți, muncitori, pasionați de locul ăsta — și cu toate astea, ea a fost scoasă cu forța din țară din cauza unor reguli concepute pentru sud-estul Angliei.

După câteva încercări nereușite de a o aduce înapoi în Scoția, inclusiv plătind sume exorbitante unui avocat care a susținut fals că poate să organizeze o „viză accelerată", și după câteva luni, când a avut inclusiv săptămâni în care a dormit în mașină, nu mai rămăsese decât o opțiune, pe care niciunul nu voiam să o folosim: viza pentru logodnă. Am completat formularele și ea s-a întors fericită în Scoția, având la dispoziție șase luni ca să găsească o alternativă, fiind nevoită altfel să se căsătorească. Sigur, nu ar fi fost cea mai cumplită soartă din lume, dar pe mine mă îngrozea dincolo de orice închipuire.

După câteva luni, trecând peste orice instinct, ne-am căsătorit în decorul tipic, anost, al oficiului stării civile din Castle Douglas, cu Carol-Ann ca martoră. Evenimentul acela — mai mult decât oricare altul — a fost rădăcina problemelor cu care ne-am confruntat mai târziu în relația noastră.

Total încasări: 210 lire

13 clienți

JOI, 7 MAI

Comenzi online: 5

Comenzi găsite: 5

Printr-o minune, am găsit toate cele cinci comenzi dimineață. Toate erau primite prin Amazon. Total: 40 de lire.

Anna pare foarte încântată să fie iar în Galloway. Toată ziua a făcut vizite prin zonă. Am hotărât că cel mai bine ar fi ca, în timpul petrecut aici, să stea parțial într-una dintre camerele de oaspeți de deasupra magazinului și parțial la prieteni. Toți prietenii mei au devenit și ai ei și ea este infinit mai populară decât mine. Din fericire, nu a apucat să-și vândă mașina înainte să plece, așa

că a găsit-o aici, așteptând-o, ruginită toată și acoperită de mușchi, exact cum a lăsat-o. Într-o iarnă, acum vreo trei ani, când plănuiam să facem o plimbare pe jos într-o după-amiază de duminică, tocmai încuiam ușa magazinului, când Anna a intrat în panică și a anunțat că i-a fost furată mașina. Am încercat s-o liniștesc și s-o asigur că trebuie să existe altă explicație: în Wigtown nu se fură mașini, cu atât mai puțin rable. Am sugerat că poate Vincent (care are cheia de rezervă) a luat-o să verifice ceva, așa că ne-am dus pe jos până la garajul lui, care e aproape, și am explicat situația. Vincent ne-a răspuns că mașina nu fusese furată, tocmai o văzuse el parcată în față la co-op, așa că ne-am dus acolo și, ce să vezi, chiar acolo era, nu chiar parcată, mai degrabă abandonată în mijlocul drumului. Până la urmă, ne-am dat seama ce se întâmplase. Anna îl vizitase pe Finn cu câteva zile înainte și, pe drum spre casă, se oprise la co-op să cumpere pâine și lapte. Parcase în paralel cu o altă mașină, fiindcă nu erau locuri (practica normală pe strada principală, lată, din Wigtown), iar la plecare uitase complet că venise cu mașina până acolo. Mașina ei stătuse abandonată în mijlocul drumului timp de patru zile. Nimeni nu se plânsese; oamenii doar o ocoliseră, de parcă era un sens giratoriu.

Din câte știu eu, singura mașină care a fost vreodată „furată" în Wigtown a aparținut părinților mei și asta s-a întâmplat acum mai bine de douăzeci de ani. Mașina fusese la service pentru o revizie tehnică și mecanicul lăsase cheia în contact peste noapte (absolut normal pe vremea aceea). Un elev de cincisprezece ani a trecut pe acolo și, încercând să impresioneze o fată, a sărit în mașină cu ea și a condus pe drumurile liniștite de țară timp de zece minute, după care a parcat-o frumos unde o găsise. Singurul motiv pentru care i-a fost descoperită fapta a fost că-i căzuse din buzunar o hârtie cu tema și mecanicul a găsit-o a doua zi dimineață, când ajusta scaunul.

Un client a venit la tejghea și a pus o liră pe ea, zicând: „Luați-o înapoi. Am venit anul trecut și ne-ați taxat cu o liră mai puțin. Cum vă plângeți mereu pe Facebook că sunteți lefter, ne-am gândit să vă dăm banii înapoi". I-am mulțumit și l-am întrebat cine l-a taxat mai puțin, la care el a răspuns: „Femeia aia brunetă cu care vă certați mereu".

La ora 16:00, o clientă a adus la tejghea o copertă frumoasă, victoriană, făcută complet din piele de vițel. Cineva (nu dau niciun premiu dacă ghiciți cine) îi pusese prețul 9,50 lire. Ar fi trebuit să fie cel puțin 45 de lire, dar clienta a părut atât de încântată de ea, că i-am lăsat-o cu prețul de pe etichetă.

Total încasări: 106 lire

13 clienți

VINERI, 8 MAI

Comenzi online: 1

Comenzi găsite: 1

Azi a lucrat Nicky. Vinerea păpicii și-a scos iar capul urât la iveală; de data asta, a adus o cutie cu gogoși cu ciocolată, pe care sunt destul de sigur că s-a așezat la un moment dat. Sau poate că pisica ei dormise pe ea. În orice caz, toată ciocolata se topise într-o mâzgă curgătoare.

Azi-dimineață era o grămadă de pene sub masa de bucătărie, ceea ce înseamnă că una dintre rândunicile nefericite care a făcut călătoria din Africa până aici a devenit cea mai recentă victimă a lui Căpitan. Sub masa din bucătărie este locul lui preferat în care să le devoreze.

După-amiază, am primit un telefon de la o femeie din Cumbria, care m-a informat că ar vrea să vândă două cutii cu cărți broșate pentru copii din anii 1960. I-am spus că e puțin probabil ca banii pe care i-ar primi pe cărți să compenseze costul benzinei până aici și am sfătuit-o să găsească un magazin mai aproape căruia să i le vândă. Este o librărie în Carlisle care ar putea să le ia, așa că i-am dat detaliile de contact. Măcar a fost inspirată să sune și să verifice înainte să facă drumul până aici. Mult prea des, oamenii apar în magazin fără să sune mai întâi și sunt extrem de nefericiți când li se spune că, după ce au făcut efortul de a-și aduce cărțile, acestea nici nu valorează nimic.

După prânz, m-am dus la Newton Stewart și am cumpărat un tratament pentru viermi la pisici sub formă de pipetă. S-ar putea să fie mai ușor să-l aplic pe piele decât să încerc să-i îndes o pastilă pe gât.

M-am dus la pub cu Callum și Tracy. Am stat până destul de târziu.

Total încasări: 64 lire

7 clienți

SÂMBĂTĂ, 9 MAI

Comenzi online: 0

Comenzi găsite: 0

Nicio comandă în dimineața asta.

M-am târât jos din pat la 8:45 și am coborât la parter, unde am găsit-o pe Nicky veselă, ținând urmăritorii de pe Facebook la curent cu mahmureala mea și cu proasta dispoziție.

În momentul în care Nicky a dispărut în pauza de prânz, un bărbat foarte în vârstă, care mergea sprijinindu-se în două bastoane, a cumpărat un exemplar dintr-o carte intitulată *Advanced Sex: Explicit Positions for Explosive Lovemaking*.

Am reușit să imobilizez motanul și să-i aplic pipeta pentru deparazitare pe ceafă. A plecat țanțoș, uitându-se înapoi spre mine cu ochi reci, acuzatori.

Total încasări: 242,99 lire

30 clienți

LUNI, 11 MAI

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 2

Azi am primit o comandă pentru o carte de 4 lire, care a fost listată în secțiunea feroviară, pe raftul D3. După douăzeci de minute de căutări, am găsit-o până la urmă pe raftul B2. Nu am avut niciodată problema asta cu cărțile în depozit; numai în magazin, unde clienții pot să ia cărți de pe rafturi și să le așeze pe urmă într-un cu totul alt loc.

În fiecare an, încerc să fac ceva în magazin care să fie observat de vizitatori, chiar și de cei care au mai fost aici. De obicei, este o chestie care oamenilor li se pare suficient de interesantă ca s-o fotografieze și s-o posteze pe social media. Acum câțiva ani, când eu și Norrie înlocuiam podeaua putredă de lemn din secțiunea feroviară, am găsit dedesubt un spațiu gol și mare, cu pereți de piatră. Sunt convins că era o ascunzătoare de brandy, pentru alcoolul de contrabandă. Norrie a venit cu ideea să construim în locul ăla o machetă de cale ferată și să punem un geam securizat deasupra, ca să o vadă clienții. Am construit macheta și pe urmă am aflat cât costă geamul securizat; ne-ar fi costat 600 de lire să o acoperim, așa că a rămas acolo, nevăzută. Într-o zi, o să cumpăr geamul ăla, ca s-o vadă și clienții.

Azi-dimineață, timp de jumătate de oră, i-am explicat unei bătrâne că nu avem cartea lui Orwell din care face parte eseul despre o spânzurare în Burma (îmi închipui că e vorba despre *Zile birmaneze*). Cu toate astea, ea a continuat să-mi spună că îi trebuie pentru nepoata ei, care scrie o lucrare despre pedeapsa capitală. În cele din urmă, a plecat, bodogănind în barbă despre stocul din magazin.

Total încasări: 306,79 lire

25 de clienți

MARȚI, 12 MAI

Comenzi online: 1

Comenzi găsite: 1

La ora 11:00, un client a întrebat dacă poate să intre cu câinele în magazin. Ca de obicei, am spus „da", însă am regretat imediat ce am văzut fiară imensă, antică, păroasă și puturoasă, ce lăsa urme murdare, enorme, de labe prin tot magazinul în care tocmai se făcuse curat (Janetta vine lunea și joia pentru curățenie).

În timp ce dădeam cu mopul peste urmele câinelui din Baskerville, o femeie s-a apropiat de tejghea și a întrebat: „Dumneavoastră sunteți Shaun?". Când i-am confirmat, mi-a spus că Anna Dreda de la Wenlock Books îmi trimite salutări și că ea venise în vacanță aici pentru că Anna îi recomandase Wigtown.

La ora 14:00, am tras o fugă până la poștă, să las pachetele, iar când m-am întors, o clientă venise să ridice cartea pe care o comandase. Probabil sosise de un minut sau două și stătea în prag, strigând nerăbdătoare „Aloooo!". I-am răspuns la fel, la care ea a răspuns: „Unde sunteți? Nu vă văd". Stăteam în spatele ei. Fusese în magazin în urmă cu câteva săptămâni și comandase o carte. Mi-a dat o bucățică de hârtie pe care notase numele autorului, titlul și ISBN-ul. Cartea a sosit

săptămâna trecută, așa că am scos-o din spatele tejghelei și i-am dat-o.

Total încasări: 379,50 lire

13 clienți

MIERCURI, 13 MAI

Comenzi online: 1

Comenzi găsite: 1

Comanda de azi-dimineață a fost *Mochrum: The Land and its People*, de John McFadzean. John este un fermier local la pensie, iar fiul lui, Ian, e căsătorit cu verișoara mea. A scris cartea aceasta cuprinzătoare și impresionantă de istorie locală acum câțiva ani și m-a rugat să i-o public eu. Neavând absolut deloc experiență în domeniul editorial, am apelat la John Carter, de la care am cumpărat magazinul, să mă sfătuiască el. John a fost, ca de obicei, incredibil de îndatoritor și și-a petrecut o parte considerabilă din timp ghidându-mă pe parcursul lucrului la volum. În cele din urmă, cartea a ieșit într-o ediție limitată de 500 de exemplare numerotate, în 2009. A fost bine primită local și, deși mai am câteva exemplare din ea, a atins pragul de rentabilitate într-un interval surprinzător de scurt.

Femeia care a venit să-și ridice cartea ieri s-a întors azi după-amiază. Era furioasă, deoarece cartea nu este cea pe care crezuse că a comandat-o. Când i-am arătat hârtiuța scrisă de mână cu titlul, autorul și ISBN-ul, pe care mi-o dăduse ea, s-a calmat oarecum și a recunoscut că făcuse „o greșeală de înțeles".

Total încasări: 170,48 lire

14 clienți

JOI, 14 MAI

Comenzi online: 4

Comenzi găsite: 4

Azi-dimineață a durat mai bine de o oră să găsesc cărțile comandate; numai una era pe raftul corect.

Un client tânăr cu șapcă de baseball m-a întrebat: „Unde e secțiunea de călătorii?", în timp ce așezam o carte pe care tocmai lipisem prețul pe un raft din secțiunea cu pricina. Am răspuns: „E chiar în fața ta. De fapt, te uiți la ea acum".

Clientul: Unde? Aici?

[A arătat spre rafturile din dreapta raftului la care se uita, unde este secțiunea de istorie.]

Eu: Nu. Chiar în fața ta.

Clientul: Ce? Aici?

[A arătat spre rafturile din stânga raftului la care se uita, unde este secțiunea despre India.]

În cele din urmă, a trebuit să pun mâna pe eticheta raftului pe care scria „CĂLĂTORII" și care era la vreo cincisprezece centimetri de nasul lui.

Lisa, soția doctorului, a venit cu două seturi de romane grafice, *Blake and Mortimer* (17 volume) și o serie franțuzească intitulată *Adèle Blanc-Sec* (8 volume), pe lângă alte câteva cărți. I-am dat 70 de lire pentru toate și am listat cele două seturi de romane grafice pe eBay după-amiază, cu prețuri țintă de 50 de lire și, respectiv, 40 de lire. Deși sunt primul care se recunoaște depășit când vine vorba de valoarea romanelor grafice, sper să se vândă până săptămâna viitoare pe vremea asta.

Eliot a sosit la ora 20:00, în timp ce eu și Anna o vizitam pe Carol-Ann în Dalbeattie. Când ne-am întors acasă, la 22:30, l-am găsit clefăind o pizza în bucătărie (unde Janetta făcuse curat mai devreme). Fiecare ușă de dulap era deschisă și pe aproape fiecare suprafață erau tacâmuri. Înainte măcar să apuc să-l salut, m-am împiedicat de pantofii lui.

A întâmpinat-o pe Anna ca pe o prietenă de mult pierdută, ceea ce presupun că și este.

Total încasări: 69 lire

12 clienți

VINERI, 15 MAI

Comenzi online: 3

Comenzi găsite: 2

Eliot a stat în baie de la 8:30 la 9:20, așa că nu am reușit să mă spăl pe dinți înainte să deschid magazinul. De data asta, a venit pentru că diseară are loc o licitație de strângere de fonduri pentru festivalul de carte. A devenit un eveniment anual, iar susținătorii festivalului donează multe lucruri, cum ar fi o zi de pescuit pe unul dintre râurile locale sau un weekend într-un apartament din Edinburgh — orice își permit.

Nicky a sosit la 9:00, îmbrăcată cu o bluză care semăna izbitor cu un mic balon cu aer cald. I-am spus că nu-i vine foarte bine. Nu mai e nevoie să zic că și-o făcuse singură.

În timp ce măturam trotuarul din fața magazinului, au trecut două femei. Una i-a spus celeilalte: „N-are rost să intrăm aici. Sunt numai cărți".

La ora închiderii, m-am dus la Newton Stewart să iau vin și mâncare pentru o petrecere

premergătoare licitației, la care nu a venit nimeni. Perfect. Am rezolvat cu rezerva de vin pe o lună.

Licitația a avut loc în seara asta în sala principală a primăriei, cu Finn ca maestru de ceremonii. Eu am donat două lucruri: un videoclip filmat cu drona și un abonament la Random Book Club. Primul a obținut 140 de lire, al doilea, 45 de lire.

După licitație, câțiva am mers la pub, inclusiv Nicky. Când ne-am întors acasă, m-a asigurat că deschide ea magazinul, ca eu să pot să stau în pat până mai târziu.

Total încasări: 295 lire

15 clienți

SÂMBĂTĂ, 16 MAI

Comenzi online: 4

Comenzi găsite: 3

M-am trezit la 8:55 și nu am auzit niciun sunet de trebăluială de la parter, așa că am coborât și am deschis magazinul. În cele din urmă, a apărut și Nicky pe la 10:00, arătând dărâmată și mahmură.

Client cu beretă și monoclu: „Aveți ceva de Eric «Winkle» Brown?".

Eu: Nu mi-e cunoscut.

Client: Cum? Nu ați auzit niciodată de Eric „Winkle" Brown?

Și tot așa.

Căpitan, care de obicei nu este protector când vine vorba despre bunăstarea mea, pare să fi format o linie de apărare între mine și clienți și și-a petrecut o mare parte a după-amiezii întins pe tejghea, atacând pe oricine îndrăznea să se apropie cu intenția de a cumpăra o carte.

Total încasări: 100,48 lire

8 clienți

LUNI, 18 MAI

Comenzi online: 8

Comenzi găsite: 4

Din fericire, comenzile pe care le-am găsit astăzi erau cele mai valoroase dintre toate cele opt.

Suma totală încasată din comenzile livrate a fost de 180 de lire.

Callum a venit să continue demolarea camerei dinspre grădină și transformarea ei serioasă într-o căbănuță pentru Emanuela, așa că partea din spate a magazinului a răsunat de zgomote de ciocan și de bormașină toată ziua.

La Anna a venit în vizită Carol-Ann ca să discute o idee de afacere nouă de promovare a regiunii. Carol-Ann este consultant de afaceri și i-a fost prietenă apropiată Annei încă de când s-a mutat aici. Amândouă clocesc mereu idei de afaceri improbabile.

La 16:00, un client a intrat în magazin, s-a uitat în jur, m-a zărit și a spus: „Oh, ești acolo. Înainte erai dincolo", arătând spre capătul celălalt al camerei. Tejgheaua se află în același loc de când am cumpărat magazinul și probabil tot aici a fost și în deceniul dinainte. Nu a fost niciodată unde a arătat el, dar memoria este un lucru bizar și chiar n-am vrut să intru într-o discuție pe subiectul ăsta, așa că am încuviințat politicos și m-am întors la citit.

Nu am primit nicio ofertă pentru seturile de romane grafice de pe eBay, dar sunt destul de multe persoane care au văzut anunțurile, ceea ce, de obicei, înseamnă că vor veni și ofertele la un moment dat.

Total încasări: 113,50 lire

14 clienți

MARȚI, 19 MAI

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 1

Davy Brown și-a adus tablourile să pregătească Spring Fling, care va avea loc weekendul ăsta. O să le atârne în sala cea mare, pe care o folosim pentru Refugiul scriitorilor pe durata festivalului din septembrie și care, în cele câteva luni pe an în care este suficient de cald, îmi servește drept salon.

O femeie cu părul scurt, vopsit blond, a venit și a cumpărat o carte de gravuri făcute pe plăci de cupru cu ilustrații de William Hogarth. Am recunoscut-o dintr-o altă vizită și am început să vorbim. Când i-am spus că îmi amintesc că a mai venit aici acum vreun an, mi-a răspuns că a fost exact în ziua asta acum trei ani.

Acum câțiva ani, chiar și când am cumpărat magazinul, gravurile se vindeau foarte bine și multe cărți bune au fost „stricate" de-a lungul timpului prin ruperea paginilor pe care le ilustrau. Plăcile de cupru se caută în mod deosebit și pentru că reprezintă o tehnologie mai veche, ceea ce invariabil înseamnă că gravurile au o vechime mai mare, dar și pentru că, din punct de vedere estetic, sunt mai calde decât tehnologia ulterioară, pe plăci de oțel, care este mai rece. Gravurile, înrămate sau nu, se vând rareori în zilele noastre, dar acum cincisprezece ani femeia care a cumpărat cartea lui Hogarth probabil că ar fi putut să vândă gravurile din interior cu 10 lire bucata. Acum însă, nu. Dacă se vând totuși, prețul e de 3 sau 4 lire fiecare.

După ce a plecat, în timp ce lipeam prețuri în secțiunea de alpinism, un client a întrebat: „Aveți o secțiune despre cărți mai vechi?". Am răspuns: „Adică dacă avem cărți despre cărți vechi?

Bibliografii și chestii de genul ăsta? Sau dacă ținem cărțile mai vechi într-un singur loc?“. Clientul: „Nu știu“.

Un bărbat a adus un set complet de *Statistical Accounts of Scotland* (prima serie, 21 de volume, 1791-1799). Majoritatea erau în stare proastă, dar arătau bine la interior. Avem deja un set pe rafturile din sala scoțiană, pe care l-am cumpărat acum doi ani și încă nu l-am vândut. Nu știu de ce, i-am dat 200 de lire pe el.

Cea mai mare parte a după-amiezii mi-am petrecut-o împachetând cărțile pentru Random Book Club.

Total încasări: 187 lire

15 clienți

MIERCURI, 20 MAI

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 1

Încercând să mai reduc costurile de livrare, am discutat cu cineva pe nume Gary de la Royal Mail. Astăzi, după ce a analizat „situația costurilor de livrare“, m-a sunat să-mi sugereze „să înlocuim OBA cu un DMO și în felul ăsta STL va migra către un CRL“. După o tăcere lungă din partea mea, a fost evident că Gary mi-a simțit iritabilitatea crescândă la auzul atâtor acronime de trei litere într-o singură frază și m-a liniștit: „Nu vă faceți griji, veți avea un *training* bine pus la punct“. *Training*. Un cuvânt care garantat dă fiori pe spinarea celor mai mulți liber-profesioniști. Eu nu vreau să mai fiu niciodată în viața mea supus vreunui *training*. Nu că mi-ar displăcea să învăț lucruri noi. Doar că, invariabil, atunci când ești angajat, *training* înseamnă să asculți pe cineva îndrugând chestii evidente vreme de trei zile, în timp ce tu te gândești la toate celelalte lucruri, mult mai productive, pe care ai putea să le faci în schimb. Ăsta este unul dintre motivele pentru care nu cred că aș mai putea să lucrez pentru altcineva. Ăsta și faptul că nimeni întreg la minte nu m-ar angaja vreodată pe mine.

În timp ce sortam cutii și lipeam prețurile pe cărți, am găsit o scrisoare îndesată în supracoperta unui exemplar din *About the House*, de Auden:

Apartamentul nr. 150

Către chiriașii de la nr. 158

Aș fi foarte recunoscător dacă ați putea evita zgomote precum închiderea unei uși și răsucirea întrerupătoarelor electrice, care par să se producă frecvent, dat fiind că, în urma unui accident suferit recent în care mi-am rupt un braț și o mână, nervii mei au devenit foarte fragili și trebuie să merg zilnic la spital pentru tratament. Doctorul mi-a spus să stau cât mai mult în liniște și să dorm cât de mult pot, așa că vă scriu biletul acesta să vă rog frumos să nu

mai faceți zgomotele respective, în special după zece seara.

Probabil nu știți că acestea se aud în apartamentul meu.

Vă mulțumesc anticipat pentru amabila cooperare.

Mă întreb dacă exemplarul din Auden îi aparținea destinatarului sau dacă expeditorul a hotărât până la urmă să nu mai trimită biletul și l-a pus în copertă, la păstrare.

O americancă a venit să caute „secțiunea de cărți despre clanul McConnell". Majoritatea americanilor care vizitează librării scoțiene par să caute povești despre clanuri și familii. Mai târziu a venit și un grup de americani, de data asta căutând orice despre *Outlander*.

Femeia care a cumpărat ieri gravurile de Hogarth s-a întors la magazin să se înscrie în Random Book Club.

Total încasări: 221,99 lire

12 clienți

JOI, 21 MAI

Comenzi online: 1

Comenzi găsite: 1

Încă o lună până la cea mai lungă zi din an.

Callum a venit la 9:00 să excaveze în camera dinspre grădină, pentru transformare. Norrie (fosta angajată) a trecut pe la 10:00 să împrumute camioneta, iar Isabel a apărut la 10:30 să se ocupe de contabilitate. Davy Brown a sosit la 11:00 să-și aranjeze tablourile în sala cea mare. Deci multă agitație pe aici, dar în mare parte costându-mă bani, nu aducându-i.

Seturile de romane grafice s-au vândut pe eBay, dar nu înainte ca cineva să-mi trimită un e-mail cu o ofertă de 30 de lire pentru un set pe care eu pusesem un preț țintă de 40 de lire. Dându-mi seama că își încearcă și el norocul, am răspuns că, dacă setul nu se vinde, atunci o să vând volumele separat pe eBay. Până la urmă, a rămas singurul ofertant și a plătit prețul integral de 40 de lire. Celălalt set a obținut prețul țintă de 50 de lire.

Printre mesajele primite astăzi:

> De când am plecat din Londra în Australia în 1950, am încercat sporadic să identific seria de cărți cu istorii ilustrate pe care am fost nevoit să o las în urmă, de exemplu, Britania preistorică, Imperiul Britanic, Americile. M-am gândit că ar putea fi publicații ale unui muzeu, poate în format in-cvarto, cu coperte moi, 100-200 de pagini ilustrate cu gravuri din mai multe surse împrăștiate pe pagini, fiecare cu câte un mic text sau o notă. Mă puteți ajuta? O editură, niște titluri corecte?

Sincer, ar putea fi orice serie de cărți.

Total încasări: 162,50 lire

14 clienți

VINERI, 22 MAI

Comenzi online: 1

Comenzi găsite: 1

Azi a lucrat iar Nicky. Din fericire, nu a adus bunătăți de Vinerea păpicii de data asta. Am încărcat camioneta și m-am dus la fabrica de reciclare a hârtiei din Glasgow. Acolo era plin de camioane și camionete care soseau și plecau, așa că a trebuit să aștept o oră să-mi vină rândul la cântar și cam la fel și la plecare.

Pe drumul spre casă, m-am oprit în Crosshill (la vreo 50 de kilometri distanță de Wigtown) la cineva de la care mai cumpărasem cărți cu ani în urmă. Actuala ocupantă este fiica oamenilor de la care am cumpărat cărțile; între timp, aceștia s-au mutat într-un cămin de bătrâni. Îmi aduc aminte că la prima vizită am cumpărat două cărți foarte neobișnuite despre porțelanurile din vremea dinastiei Ming, amândouă aducându-mi prețuri care mi-au depășit cu mult așteptările. Cărțile de astăzi au fost, majoritatea, dintre cele care se găsesc în magazinele obișnuite, cu excepția unora de W.W. Jacobs cu cotoare ilustrate și a câtorva ediții princeps (fără copertă) de P. G. Wodehouse, așa că i-am dat 170 de lire pentru trei cutii. Înainte de asta însă, după ce i-am făcut oferta, femeia a umblat prin cutii și a scos vreo douăzeci de cărți, așa că a trebuit să renegociem prețul. E incredibil de enervant când se întâmplă asta.

Mâine are loc Festivalul mâncării din Wigtown, așa că am încărcat în camionetă cortul pe care l-am cumpărat acum câțiva ani. În cea mai mare parte a timpului, stă în șopron și, când l-am mișcat, am observat un număr îngrijorător de mare de excremente de șoareci căzând din el. Fără îndoială, ceva supărător și, probabil, un pericol pentru sănătate. Bev și Fiona îl vor monta dimineață. Festivalul mâncării din Wigtown este evenimentul care marchează sfârșitul primăverii și începutul verii și de fiecare dată cade într-una dintre cele mai plăcute zile ale anului.

Total încasări: 40,50 lire

8 clienți

SÂMBĂTĂ, 23 MAI

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 1

Nicky nu a lucrat azi: a venit fratele ei în vizită, așa că vrea să-i arate împrejurimile. Ar trebui să fie o adevărată plăcere pentru el să se plimbe cu o camionetă care, de obicei, are un sac cu

bălegar în benă.

Ziua de azi a fost minunat de însorită: perfectă pentru Festivalul mâncării, care, pentru prima dată, a avut loc în piață. Bev și Fiona au venit să ia cheia camionetei la 9:00 și au montat cortul. A venit și Robbie, soțul Fionei, așa cum se întâmplă de regulă când este nevoie de încă o pereche de mâini, la fel ca soțul lui Bev, Keith. Librarii din Wigtown sunt împărțiți clar în cei care fac chestii și cei care nu, deși eu nu știu în ce categorie intru.

Davy Brown a sosit la 9:30 cu alte materiale pentru Spring Fling. Uitasem complet că fusesem de acord ca spațiul respectiv să fie folosit de un grup de scriitori, așa că am fost luat complet prin surprindere când o americancă cu părul ca pana corbului, pe nume Marjorie, s-a prezentat drept gazda grupului la 10:30. La ora unsprezece, au apărut și scriitorii, așa că i-am lăsat să se certe între ei.

Imediat după unsprezece, la tejghea a venit o femeie blondă, înaltă. Găsise o carte care trebuie să fi fost aici cu mult înainte să cumpăr eu magazinul. Era o carte zdrențăroasă din seria Observers, cu prețul de 50 pence. „Două întrebări. Mai întâi, puteți să-mi faceți reducere, fiindcă arată destul de uzată, și pe urmă, pot să plătesc cu cardul?“ Când i-am zis că probabil e singura carte din tot magazinul care are prețul de 50 de pence și că nu este posibil să-i fac reducere, a părut îngrozită și a lăsat-o pe tejghea. Majoritatea cărților din seria Observers costă 4 lire fără copertă și 6 lire, dacă au copertă, și se vând bine cu prețurile astea.

La prânz, un bărbat gras cu părul prins în coadă de cal a reușit să se înțepenească între un teanc de cutii și secțiunea de science-fiction. A trebuit să mut câteva cutii ca să-l scot de acolo.

Total încasări: 279,91 lire

33 de clienți

DUMINICĂ, 24 MAI

Comenzi online: 1

Comenzi găsite: 1

Am deschis magazinul la 9:00. Tricia și Callum (fiica și fiul lui Davy) au sosit la 10:00 să ajute cu expoziția Spring Fling.

Primul e-mail al zilei a început cu următoarele cuvinte amenințătoare: „Buna am o colectie de 96 de carti readers digest legate in piele editii prescurtate si o multime de volume individuale te-ar interesa. pot sa dau mai multe informatii daca e nevoie mersi“. Cărțile *Reader's Digest*, în special seriile de literatură prescurtată, sunt probabil cele mai puțin dorite lucruri pe care le puteți întâlni în comerțul de cărți la mâna a doua. Nu valorează nimic și, în cei peste paisprezece ani de când fac meseria asta, cred că o singură dată mi s-a cerut așa ceva.

Chiar înainte de prânz, la tejghea a venit un bărbat cu un mic teanc de cărți vechi despre istoria locală, pe care Nicky lipise prețuri mult prea mici. Printre acestea se afla și un set în două volume de Sir Herbert Maxwell, *A History of the House of Douglas*, pe care pusese prețul de 40 lire. Pentru ultimul set pe care l-am cumpărat am plătit 80 de lire și l-am vândut cu 120 de lire.

Bărbatul m-a întrebat: „Dacă le cumpăr pe toate, cât ar fi totalul?“. Habar nu aveam că a aduna 40 de lire cu 25 de lire și cu 45 de lire poate să fie așa o provocare intelectuală pentru un om în toată firea.

Un bărbat cu o șapcă cu Crocodilul Dundee și barbișon alb pe care îl vopsise albastru a luat în mâini un exemplar de *Tripe Advisor*, a citit un pic, a chicotit și le-a spus prietenilor lui: „Ăsta e umor pe gustul meu“, pe urmă l-a pus la loc și a cumpărat o carte despre abuzul asupra copiilor.

După ce am închis magazinul, m-am dus cu Anna, Callum și Gerald (vărul meu, venit în vizită din Irlanda) la pub. Cred că are loc vreun raliu, fiindcă pe toată strada erau aliniate motociclete cu ataș.

Total încasări: 224,92 lire

33 clienți

LUNI, 25 MAI

Comenzi online: 0

Comenzi găsite: 0

Nicio comandă, așa că bănuiesc că iar e o problemă cu Monsoon.

Astăzi a fost sărbătoare legală și ultima zi din Spring Fling. Magazinul a fost înțesat de copii care au făcut iureș. Danny (vecinul meu instalator) a venit să vadă căbănuța din spate, unde am de gând să fac ceva lucrări. Mi-am cerut scuze că-l deranjez într-o zi liberă, dar el doar a râs și mi-a zis că sărbătorile legale sunt la fel ca orice altă zi. Liber-profesioniștii și majoritatea celor care lucrează în retail nu le percep precum cei mai mulți oameni. Pentru cea mai mare parte a țării, sărbătorile legale sunt un weekend prelungit: o pauză, o vacanță. În schimb, pentru afacerea mea, atunci sunt zilele în care vin mai mulți oameni în magazin, oameni care vor să cheltuiască, deci în loc să am timp liber, eu ajung să muncesc mai mult decât aș munci într-un weekend obișnuit. Asta coincide, în mod normal, și cu o casă plină de vizitatori care vor să stea până târziu, să bea și să stea la taclale.

La prânz, mama unei foste prietene, Anna Campbell, a venit cu patru cutii de cărți de vânzare, așa că le-am sortat și am ales câteva în valoare de 25 de lire. Adesea, când vând cărți, oamenii îmi spun că vor ca acestea „să ajungă într-o casă bună“, ca și cum ar fi fost un animal de companie sau o moștenire de familie mult iubită. Habar nu am dacă volumele pe care le vând eu ajung sau nu „într-o casă bună“ și, dacă aș fi așa de ciudat încât să insist și să-mi întreb clienții dacă au „o casă bună“ în care să le ducă, cred că mi-aș pierde o bună parte din ei.

Sandy, păgânul tatuat, a adus încă patru bastoane și a cheltuit 12 lire.

Un bărbat din Irlanda de Nord a stat patru ore în magazin, reușind să se așeze în fața fiecărui raft la care aveam eu nevoie să ajung. Tot timpul cât a stat acolo, nu l-am văzut nici măcar o dată luând o carte de pe raft. În cele din urmă, a întrebat unde este secțiunea de teologie, așa că i-am spus că e pusă în cutii și stocată în fața secțiunii de muzică. De când am pus toate cărțile de teologie în cutii și le-am depozitat în fața secțiunii de muzică (astfel încât acum nici la secțiunea de muzică nu se mai ajunge), cam unul din doi clienți care au intrat în magazin m-a întrebat ori de

muzică, ori de teologie. Irlandezul nu a cumpărat nimic.

O femeie a venit la tejghea la 17:30 și a spus: „Aveți un singur titlu de R.S. Thomas“. I-am mulțumit că m-a informat și am continuat să pun prețuri pe cărți.

Chiar înainte de închidere, a intrat o familie mare — cred că avea cincisprezece membri. Au fost minunați și toți au cumpărat cărți. Una dintre fete a insistat ca familia să vină la magazin, renunțând la toate celelalte atracții turistice din Galloway pentru librărie.

Total încasări: 357,37 lire

44 clienți

MARȚI, 26 MAI

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 2

La 9:00 a sosit Callum, să lucreze la căbănuță.

Azi am vândut o carte intitulată *The 100 Most Pointless Things in the World* cu 2,50 lire. Era o carte cartonată veche de un an, cu supracopertă în stare impecabilă, având prețul inițial de 14,99 lire. Nicky i-a pus prețul de 2,50 lire. Aș fi putut s-o vând cu 6,50 lire. Argumentul ei că ar trebui să avem prețuri care să concureze cu Amazon nu stă în picioare, când acolo sunt atât de multe lucruri disponibile cu un penny. O să încerc s-o conving că nu ar trebui să luăm în considerare articolele la un penny, ci să ne gândim la cât ar costa cartea dacă ar fi nouă-nouță astăzi și să împărțim prețul acela la trei.

Un client Amazon a trimis un e-mail să spună că este dezamăgit deoarece cartea pe care a comandat-o de la noi nu are supracopertă ca cea din fotografia de pe Amazon. I-am explicat că Amazon folosește fotografii generice și că, în aceeași listă, mai erau alte douăsprezece exemplare ale aceleiași cărți. Nu este posibil să fie toate aceeași ediție.

Un bărbat care era leit Căpitanul Mainwaring din *Dad's Army* a venit la tejghea și a spus: „Am 89 de ani și locuiesc în Minnigaff. Mă mut din casă și am o grămadă de cărți de care vreau să scap. Există o piață cu cărți la mâna a doua?“.

Total încasări: 193,98 lire

16 clienți

MIERCURI, 27 MAI

Comenzi online: 1

Comenzi găsite: 1

Callum a venit la 10:00 să lucreze la transformarea camerei dinspre grădină. În timp ce trecea prin magazin, a comentat sarcastic că e aglomerat. În afară de noi doi, în magazin nu mai era niciun suflet.

La 11:00, un client a adus o cutie cu cărți. „Toate, ediții princeps." Erau toate ediții princeps, dar în mare chestii de genul Dick Francis, care nu prea au nicio valoare din cauză că au fost scoase în tiraj așa de mare. Am ales totuși câteva romane de Miss Read și Terry Pratchett și o carte veche, interesantă, despre Insulele Sandwich. Există doar două online, cea mai ieftină fiind 200 de lire. Am listat-o pe a noastră cu 125 de lire.

După-amiază a început să plouă tare și magazinul — liniștit înainte — s-a umplut de clienți. Callum a venit să mă întrebe ceva despre poziția ușii chiar atunci. Cred că erau patruzeci de oameni în librărie. Când, în cele din urmă, a reușit să ajungă la tejghea, înaintând cu greu prin magazinul aglomerat, i-am amintit de comentariul de dimineață: „Aglomerat pe aici, nu-i așa?".

O franțuzoaică foarte înaltă a cumpărat cărți în valoare de 4,5 lire și a insistat să plătească cu cardul, acoperind tot POS-ul cu mâna ca să nu-i vadă cineva PIN-ul, deși, în afară de mine, nu mai era nimeni în cameră în momentul acela. După ce a plecat ea, a apărut Omul-Cârtiță, care a trecut în grabă pe lângă casă, spre secțiunea de istorie, unde și-a început săpăturile literare, după care s-a mutat în tăcere la secțiunea feroviară. Când a venit la tejghea, avea un teanc de douăsprezece cărți, ținut de dedesubt, sprijinit pe burtă, care îi ajungea aproape până la nas. Era amestecul eclectic obișnuit și includea, printre altele, un volum răzleț (volumul 5) din *Jurnalul* Virginiei Woolf, o carte despre istoria mineritului în ținutul Durham, trei romane Penguin de Evelyn Waugh și o carte ilustrată despre jilțurile de rugăciune din Catedrala din Bristol. În timp ce își îndesa mâinile în diverse buzunare încercând să scoată suma corectă, am observat că în vârful nasului i se formase o picătură mare și am privit cu fascinație cum s-a lungit și a început să se legene, oglindindu-i mișcările. Din fericire, înainte ca gravitația să aibă ultimul cuvânt de spus în destinul acesteia, el și-a trecut cu îndemânare mâneca peste vârful nasului și a transferat-o pe poliesterul deloc absorbant al gecii, înainte de a-mi întinde cele 37 de lire necesare pentru a acoperi costul cărților.

Total încasări: 429,83 lire

45 clienți

JOI, 28 MAI

Comenzi online: 1

Comenzi găsite: 1

Printre e-mailurile de azi, am găsit un răspuns de la Monsoon, prin care mă informau că primesc comenzi pentru cărți pe care le-am vândut deja, din cauza unei erori tehnice la Amazon, și că trebuie să delistez și să relistez tot stocul. Totul posibil cu un singur clic, se pare.

Când am deschis magazinul dimineață, irlandezul mic și bărbos stătea pe bancă și mă aștepta. Nu știu despre el decât că vine de două sau trei ori pe an cu o camionetă mare, albastră, rablagită și îmi vinde cărți, de obicei destul de interesante și în condiție decentă. Sunt sigur că doarme în

mașină, deși nu are cine știe ce dotări pentru asta: nu are nici măcar o saltea. E un bărbat tăcut și cred că, dacă l-aș descrie ca „fioros“, ar fi foarte flatat. Am cumpărat șase cutii de cărți amestecate și i-am dat 180 de lire.

A plouat tare azi-noapte, așa că am verificat nivelurile râurilor: Cree avea 106,7 centimetri, ceea ce însemna că Minnoch ar fi fost perfect după-amiază, și i-am trimis un e-mail lui tata, să văd dacă vrea să mergem la pescuit. Mi-a răspuns că îl doare prea tare spatele. Din câte știu, nu a mai ratat niciodată ocazia de a merge la pescuit de somon.

Chiar înainte de prânz, a venit un bărbat care a întrebat dacă vreau să cumpăr niște cărți: „Am trei sacoșe și aici, la fel“. Deci șase sacoșe. S-a dovedit o colecție de ficțiune broșată modernă, în condiție impecabilă, foarte bună pentru vânzare, care includea și un exemplar din *Săgeata timpului*, de Martin Amis, pe care țin minte că mi-a recomandat-o un fost coleg de apartament de pe vremea când locuiam în Bristol. Nu am citit nimic de Martin Amis, așa că am pus-o în teancul meu tot mai mare de „Cărți de citit“.

În timp ce sortam volumele de pe masă, un client în vârstă s-a hotărât să se așeze pe ea, chiar dacă în magazin erau câteva scaune disponibile.

Total încasări: 323,90 lire

32 clienți

VINERI, 29 MAI

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 2

Una dintre cărțile comandate astăzi a fost cea despre Insulele Sandwich. Când vând repede ceva mă simt și ușurat, și asigurat că am cumpărat și vândut la un preț relativ corect. Adesea, clienții vin la magazin cu o carte pe care vor s-o vândă și spun că au văzut un exemplar pe Abe la câteva sute de lire. După o scurtă verificare, constat că mai sunt câteva duzini, cu prețuri de la zece la sute de lire. Chiar și exemplarul la 10 lire are probabil prețul umflat, pentru că e încă acolo.

Azi a lucrat Nicky, așa că, inevitabil, ziua a început cu o ceartă despre cărțile aduse de irlandez, pentru care plătisem 180 de lire. Erau destul de mediocre și am aruncat cam un sfert din ele. Primul lucru pe care l-a făcut Nicky a fost să se uite prin cărțile pe care le respinsesem, în ciuda faptului că avem o restanță de vreo treizeci de cutii cu stocuri proaspete care trebuie sortate.

În partea din față a magazinului este un birou georgian frumos, pe care l-am cumpărat la licitație în Dumfries acum vreo doi ani. Capacul este deschis, dar azi am observat-o de câteva ori pe Nicky închizându-l, susținând că „ăia mici se tot lovesc cu capul de colțul lui“. Stă deschis de câteva săptămâni și, cât timp am fost eu în magazin, nu a avut loc niciun astfel de incident.

Monsoon încă ne arăta stocul „în curs de delistare“ pe Amazon. După douăzeci și patru de ore, le-am trimis un e-mail să întreb dacă e ceva normal, având în vedere că e nevoie să se afișeze butonul de „relistare“ pentru ca cele 10 000 de cărți pe care le-am listat online să fie active din nou.

După muncă, m-am dus la pub cu Callum.

Total încasări: 187,50 lire

18 clienți

SÂMBĂTĂ, 30 MAI

Comenzi online: 1

Comenzi găsite: 1

Nicky s-a trezit devreme și a deschis magazinul în dimineața asta.

Comanda de azi a fost pentru una dintre cărțile de la irlandez pe care le respinsesem și pe care o recuperase Nicky. S-a vândut cu 30 de lire, iar ea nici nu a încercat să-și ascundă bucuria că făcusem o greșeală.

În timp ce Nicky era în pauza de prânz, a venit un cuplu (cam de vârsta mea) cu două cutii de cărți care îi aparținuseră tatălui femeii. Erau într-o stare extrem de proastă și majoritatea vechi de o sută-două sute de ani. A reieșit că tatăl învățase singur să fie legător și mersese la licitații câțiva ani, căutând cărți în stare proastă pe care să le repare. Acestea erau cărțile de care nu mai apucase să se ocupe înainte să moară, anul trecut, iar ei nu prea știau ce să facă cu ele. Din cauza stării lor, aș fi putut să vând doar vreo două, iar costul reparării acestora ar fi prohibitiv, așa că le-am dat 20 de lire pe ele și sper să-l conving pe Christian, legătorul local, să-mi repare vreo două în schimbul celorlalte.

De-a lungul anilor, tot văzând cărți în starea asta, am învățat foarte multe despre cum se fac. Dacă dai la o parte copertele și cotorul unei cărți de la începutul secolului al nouăsprezecelea, poți să vezi exact cum se face legătura, pe deasupra sforilor care apoi, după ce pielea este bătută cu ciocanul peste ele, devin „striațiile“ de pe cotor. În mod normal, pe o carte legată în piele din această perioadă se găsesc cinci astfel de striații. Până și „fasciculele“ devin evidente când te uiți la o carte dezmembrată.

Pe vremuri, dimensiunea unei cărți era stabilită de doi factori: dimensiunea colii originale pe care era imprimat textul și de câte ori era îndoită pentru a produce un „fascicul“ sau numărul de pagini:

1 îndoitură producea un fascicul de 2 foi, ceea ce este cunoscut drept format folio

2 îndoituri produceau 4 foi, ceea ce dă formatul quarto (abreviat 4to)

3 îndoituri produceau 8 foi, ceea ce dă formatul octavo (8vo, cea mai răspândită dimensiune de carte, chiar și în prezent)

4 îndoituri produceau 16 foi, cunoscute și ca sextodecimo (16mo)

Mai sunt și alte variații: 12mo, 32mo și 64mo.

Odată imprimate (pentru un fascicul 8vo, culegătorul trebuia să pregătească 16 pagini de

scris, 8 pentru partea de sus și 8 pentru partea de jos a colii) și îndoite într-un fascicul, fasciculele numerotate erau plasate în ordinea corectă și cusute împreună peste sforile de pe cotor. După aceea, legătorul are opțiunea de a tăia marginile, nu doar dându-le uniformitate astfel, ci și detașând fiecare filă de celelalte din fascicul. Din când în când, mai apar cărți cu paginile încă lipite (netăiate pe margini), dar asta se întâmplă de obicei numai pe lungime. Marginile de sus și de jos sunt aproape întotdeauna tăiate.

După ce a plecat Nicky, mi-am turnat un gin tonic, pe urmă m-am dus în grădină și am început *Săgeata timpului*. Acum, că a sosit primăvara și zilele devin mai lungi, iar pământul începe să se încălzească la soare, serile liniștite în grădină sunt din nou un mod plăcut de a-mi petrece timpul după o zi în magazin.

Total încasări: 189,99 lire

16 clienți

16. În volumul *Cărți sau țigări*, trad. de Ciprian Șiulea, Polirom, Iași, 2011, pp. 15–16.
17. Fără litera „R", cuvântul rămas ar fi *bellend*, care în argou se referă la capul penisului.

IUNIE

De cele mai multe ori, de la reprezentanții clerului primim teologie veche și aceștia sunt uimiți când le oferim treizeci și cinci de șilingi sau cam pe acolo pentru tot pachetul. De obicei, ne răspund ușor țâfnoși că ei au plătit mai mult de atât, în urmă cu patruzeci de ani, pentru *Concordance*, de Cruden, și *Travels in the Holy Land*, de Smith. Cruden încă se vinde cu câțiva șilingi, dar ei nu pot să înțeleagă că teologia veche este…, păi…, doar asta, teologie veche. Deunăzi aproape i-am zis unui preot că cea mai bună folosință la care mă pot gândi pentru volumele astea vechi este să le îngrop în brazdele din grădină, drept îngrășământ.

Augustus Muir, *The Intimate Thoughts of John Baxter, Bookseller*

În privința aceasta, nu s-au schimbat multe de când a scris Muir cuvintele de mai sus. Teologia rămâne un subiect greu de vândut: nici măcar Cruden nu se mișcă de pe rafturi în ultima vreme. Majoritatea colecțiilor teologice pe care le-am cumpărat nu au provenit de la preoții înșiși, ci de la văduvele lor, care adesea sunt dornice să scape de ele ca să facă loc pentru alte lucruri. Dar văduvele preoților nu sunt singurele care încearcă să ne vândă cărți de teologie; aproape zilnic suntem abordați de oameni care vin cu Biblii enorme de familie din perioada victoriană, adesea legate elaborat și cu încuietori metalice. Probabil au costat sume frumoase pe vremea lor. Cu Bunyan e la fel. Există o mulțime de exemplare vechi din *Călătoria pelerinului*, dar, și în acest caz, practic fără valoare. Nu există o piață pentru ele în prezent și nici nu cred că va mai exista. Totuși, teologia foarte veche este valoroasă, dar asta doar datorită vechimii ei: o singură pagină din Biblia Gutenberg (1455) s-a vândut cu 74 000 de dolari la o licitație în 2007. Cu toate acestea, astfel de lucruri se întâmplă în mod excepțional, iar valoarea ei vine din faptul că a fost prima carte imprimată cu tiparul cu litere mobile.

În ceea ce privește clienții, aceștia ne întreabă adesea de teologie sau „cărți religioase“ sau — chiar și mai frecvent — „cărți creștine“, dar rareori le și cumpără. De cele mai multe ori, ni se cer cărți de spiritualitate și religie orientală. Dintre cei care întreabă de teologie, majoritatea covârșitoare au accent din Irlanda de Nord. Cu siguranță, acest lucru se datorează parțial apropierii noastre geografice de această provincie, al cărei interes față de chestiuni teologice este păstrat viu datorită faptului că, pentru mulți oameni de acolo, religia, politica și identitatea sunt crunt de legate între ele. De obicei, clienții aceștia caută literatură post-Reformă îndreptată împotriva Romei.

Pe lângă bibliotecile teologice, celelalte colecții monotematice care ni se oferă adesea sunt bibliotecile juridice. De-a lungul anilor, am cumpărat câteva, deși nu sunt sigur că m-aș mai atinge vreodată de una, dacă nu ar conține ceva foarte interesant. În general, constau în rapoarte din revista scoțiană *Scots Law Times* și în legislație. De obicei, sunt legate în piele de vițel și, dacă am noroc, pot să le vând cuiva care are de umplut o bibliotecă cu cărți care arată bine sau, așa cum s-a întâmplat o dată, unei firme care construiește decoruri pentru filme. Valoarea lor este dată doar de coperte.

LUNI, 1 IUNIE

Comenzi online: 1

Comenzi găsite: 1

E-mail azi-dimineață de la cineva care clar nu a fost niciodată în magazin:

Dragă The Bookshop,

În primul rând, vreau să zic doar ce magazin nemaipomenit aveți. Ador faptul că The Bookshop se concentrează pe bunuri unice, de calitate, și pe un design inovator — de fapt, aceste calități m-au inspirat să vă contactez.

Deloc surprinzător, era un autor care se publicase singur și care încerca să mă convingă să iau la raft exemplare din romanul său despre sirene sau zâne sau vreo prostie din asta. N-are decât să „contacteze" pe altcineva.

Jeff, preotul, a trecut pe aici la ora 11:00. Când e vremea mai caldă, schimbă mijlocul de deplasare de iarnă, autobuzul, cu bicicleta electrică. Mi-a spus că predica lui de duminică a fost despre pericolele infidelității, inspirat de un zvon pe care îl auzise despre unul dintre enoriașii lui.

Am petrecut o oră la telefon cu echipa tehnică de la Royal Mail după ce nu am reușit să configurez DMO, sistemul lor de gestionare a livrărilor, ca să înlocuiesc dinozaurul ăla stângaci de OBA, contul de business online. Până la urmă, când totul a fost rezolvat și sistemul a devenit funcțional, am descoperit că DMO cel lăudat este și mai prost decât OBA. O urmare a statutului Royal Mail de instituție publică este afecțiunea profundă pentru abrevieri. Habar nu am ce înseamnă toate astea. Fără îndoială, sistemele astea sunt concepute de oameni care nu sunt niciodată nevoiți să le folosească.

Total încasări: 330 lire

29 clienți

MARȚI, 2 IUNIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 2

Două comenzi, una de pe Abe, alta de pe Amazon. *Municipal Buildings of Edinburgh*, o frumoasă carte victoriană cartonată, cu margini în unghi înclinat, titluri aurite și 13 planșe, 1895, vândută cu 60 de lire. Comanda de pe Amazon a fost o carte broșată mică, neremarcabilă, intitulată *Antar, the FV12000 Series British Army Service*, despre un vehicul militar, care s-a vândut cu 58 de lire. Vremea în care se putea presupune firesc că prima ar valora în jur de 50 de lire, iar a doua poate ar ajunge la 8 lire, s-a dus de mult. Acum ar putea fi cu ușurință invers și este aproape imposibil să alegi cărțile broșate moderne valoroase dintr-o grămadă fără să verifici aproape totul online.

O femeie în vârstă a venit la tejghea și a întrebat: „Puteți să mă ajutați? Caut o carte, dar nu-

mi amintesc titlul. Se numește *Balonul roșu*“. A urmat o conversație năucitoare previzibilă.

Domnul Deacon a sosit chiar înainte de închidere și a cumpărat o biografie a lui Nelson. Nu este niciodată vorbăreț, dar astăzi nici măcar nu a salutat.

Total încasări: 322,97 lire

23 clienți

MIERCURI, 3 IUNIE

Comenzi online: 7

Comenzi găsite: 6

Șapte comenzi în dimineața asta. Creșterea bruscă este probabil consecința delistării și relistării bazei de date din Monsoon pe Amazon.

Isabel a venit să se ocupe de contabilitate și a găsit o pisică neagră în birou. Timp de zece minute am fugărit-o pe ticăloasa aia mică prin magazin.

Doi pensionari americani au venit la ora 15:00 îmbrăcați în echipament de ciclism din lycra grețos de mulat. Au făcut ce fac toți cicliștii, adică s-au dus direct la hărțile Ordnance Survey, s-au uitat cu atenție la ele și și-au planificat traseul, după care au plecat cu mâna goală. Mai târziu, au venit și alți cicliști americani, iar unul dintre ei mi-a explicat îndelung că poți să folosești cărți vechi pentru a face obiecte artizanale interesante. Dacă ar fi fost Nicky aici, ar fi trăncănit împreună ore în șir.

Mi-am luat din nou exemplarul din *The New Confessions* din teancul de „Cărți de citit“ și am mai citit din el după muncă. De regulă, când încep o carte, o citesc cap-coadă, dar pe asta se pare că o alternez cu altele. Poate că încerc în subconștient s-o fac să dureze mai mult. Este remarcabil de asemănătoare cu *Any Human Heart* în unele privințe, deși lui John James Todd (naratorul) îi lipsește farmecul lui Logan Mountstuart. Este povestea unei vieți pline și fascinante. Am ajuns la partea în care s-a înrolat în armată și trăiește câteva dintre ororile Primului Război Mondial. O s-o pun la loc în teancul de „Cărți de citit“, ca s-o reiau mai târziu. Felul în care este structurată cartea se pretează în mod ciudat unei astfel de lecturi; aproape că sunt mai multe cărți într-una. La aproape 600 de pagini, ar putea cu ușurință să fie mai multe cărți.

Total încasări: 154 lire

12 clienți

JOI, 4 IUNIE

Comenzi online: 4

Comenzi găsite: 3

Azi a venit Callum să lucreze la căbănuță. Se apropie de finalizare, dar nu cred că va fi gata la timp pentru Emanuela.

În toiul dimineții, un australian a venit la tejghea și mi-a zis că a cumpărat un chilipir de la un magazin din Sydney; un set de cinci volume în stare proastă din seria de romane Waverley a lui Walter Scott, publicat în 1841. M-a întrebat cu cât le-aș vinde, așa că i-am răspuns că aș cere maximum 20 de lire pe ele. A părut șocat. El plătise 23 de lire și era convins că pusese mâna pe ceva care valora o avere. Romanele Waverley — indiferent de vechimea lor — rareori costă mult, cu excepția cazului în care au coperte frumoase. Se găsesc peste tot și au făcut obiectul atât de multor reeditări, încât — la fel ca în cazul lui Burns — foarte puține ediții valorează ceva. Regula principală când vine vorba despre Burns este că, dacă au fost publicate înainte de moartea lui (1796), atunci probabil au ceva valoare. După aceea, costul le scade considerabil. Burns are un bibliograf principal, J.W. Egerer, iar lista de ediții ale lucrărilor lui Burns, pe care o detaliază în cartea lui, este uimitoare. Acum câțiva ani, un client a venit la tejghea cu un set foarte rufos din Burns, în două volume, datând de prin 1820. M-a întrebat cât cred că ar consta legarea, așa că i-am spus că probabil ar fi mai ieftin s-o arunce pur și simplu și să cumpere alt set din aceeași ediție. Reacția lui neașteptată a fost să strige: „Cum îndrăznești? Asta a fost a străbunicului meu!“. De ce s-ar fi așteptat el să știu informația asta, habar nu am.

Specialistul în fibră optică a venit la ora 10:00 și a instalat noile cabluri pentru viteză de bandă superrapidă.

Carol-Ann a sosit pe la 14:00 să se ocupe de magazin cât timp eu sunt plecat la petrecerea burlacilor pentru logodnicul ei, Craig. Mergem cu barca cu pânze pe Clyde. M-am dus cu mașina până aproape de Ayr, unde rămân peste noapte la niște prieteni. Mă întâlnesc cu petrecăreții mâine-dimineață la barcă, în port.

Total încasări: 229,54 lire

21 clienți

VINERI, 5 IUNIE

Comenzi online:

Comenzi găsite:

Am ajuns în port la 8:00 și i-am găsit pe toți cam mahmuri. Băuseră pe barcă în noaptea dinainte. Am ridicat pânzele la prânz din Largs și ne-am îndreptat spre Tarbert, aflat pe peninsula Cowal. Am sosit în jur de 17:00, împinși de vânt în condiții foarte plăcute. Am ancorat și ne-am dus la un bar, unde Craig, afumat rău după noaptea trecută, a reușit să bea mai puțin de un sfert de halbă.

Total încasări: 230 lire

17 clienți

SÂMBĂTĂ, 6 IUNIE

Comenzi online:

Comenzi găsite:

Telefon la 10:00 de la Carol-Ann ca să-mi spună că telefonul fix din magazin nu are ton și că POS-ul nu funcționează. Probabil tehnicianul de fibră optică a umblat pe acolo și a deranjat ceva, așa că i-am zis să sune la furnizorul de internet și la compania de telefonie, să rezolve ei.

O zi extrem de ploioasă și de vântoasă, așa că am rămas în Talbert până pe la 15:00, pe urmă am ridicat pânzele spre Portavadie, pe partea opusă a golfului. Am reușit să rupem vela principală când am înălțat-o. Am ajuns cu chiu, cu vai în Portavadie, unde ne-am dus să mâncăm și să bem ceva în portul nou, luxos, pe care l-au construit acolo.

Total încasări: 310,98 lire

36 clienți

DUMINICĂ, 7 IUNIE

Comenzi online:

Comenzi găsite:

Ne-am trezit destul de devreme și am plecat înapoi spre Largs. Am coborât de pe barcă și am pornit-o cu mașina înapoi spre Wigtown. Am ajuns acasă înainte de 18:00.

LUNI, 8 IUNIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 2

Astăzi a fost prima zi de lucru a lui Flo în magazin pe durata verii. Telefonul și POS-ul tot nu funcționau la ora prânzului, așa că am verificat toate prizele noi și am descoperit un cablu care ar fi trebuit băgat în priză, dar nu era, așa că l-am conectat și totul a mers din nou.

M-am logat în contul de vânzător al magazinului de pe Amazon ca să verific mesajele și am aflat că, din cauza unei reglementări noi, trebuie să le furnizăm ceva numit Codul unic al societății, o copie scanată a pașaportului meu și o copie scanată a unui extras de cont din contul în care ne plătesc ei firimiturile meschine o dată la două săptămâni. Dacă nu respectăm cerința aceasta, contul va fi suspendat și nu vom mai putea face vânzări online, așa că am trimis un e-mail la autoritatea financiară și am solicitat Codul unic al societății. Bănuiesc că scopul este să controleze mai strict comportamentul Amazon, dar asta va avea drept consecință inevitabilă penalizarea micilor întreprinderi, asupra cărora Amazon transferă toate costurile suplimentare.

Total încasări: 265,50 lire

24 clienți

MARȚI, 9 IUNIE

Comenzi online: 4

Comenzi găsite: 2

Azi a lucrat Flo, ziua a fost călduroasă și însorită: la polul diametral opus față de dispoziția ei. Până la prânz, nu a rostit nici măcar un cuvânt ca răspuns la întrebările sau rugăminţile mele, ci doar o serie de ridicări din umeri și mormăieli.

A venit și Callum. Lucrează cât de multe ore poate ca să termine căbănuța înainte să sosească Emanuela.

O femeie a intrat în magazin și a făcut un scandal imens din cauza stării unei cărți de 4 lire. O găsise online și hotărâse să vină în magazin să o vadă înainte să investească așa o sumă uriașă. Când a adus-o la tejghea și a început să se plângă de coperta ruptă și de semnătura fostului proprietar, i-am arătat listarea în care era menționat fiecare defect de care se plânsese ea. A refuzat să plătească mai mult de 2 lire pe ea, așa că am relistat-o la 8 lire (următorul preț online este 12 lire).

Cartea cu pricina se intitulează *The Princess in the Castle* și a fost publicată în 1885 de Religious Tract Society. Cărțile lor arată întotdeauna interesant și par valoroase la prima vedere, dar de îndată ce vezi numele editurii, poți să garantezi că vor valora foarte puțin. Religious Tract Society a fost înființată în 1799 cu intenția de a evangheliza femeile, copiii și săracii. Publicațiile lor ulterioare — începând cu aproximativ 1850 — sunt destul de siropoase și moraliste. De exemplu, *The Princess in the Castle* conține o povestire intitulată „The Boy Who Obeyed His Mother“. Am vreo douăsprezece cărți RTS pe rafturi, dar nu-mi aduc aminte să fi vândut vreodată una.

Mi-am petrecut seara citind *Săgeata timpului*.

Total încasări: 166,38 lire

9 clienți

MIERCURI, 10 IUNIE

Comenzi online: 5

Comenzi găsite: 3

Încă o zi călduroasă, cu soare. Flo a fost punctuală. Callum a sosit la scurt timp după ea.

Am coborât cu o ceașcă de ceai pentru Flo la 11:00 și am găsit-o holbându-se cu gura deschisă a groază la un bărbat care purta o beretă roșie neobișnuită. De obicei, critica ei tăioasă și distrugătoare este îndreptată împotriva mea, așa că a fost o schimbare bine-venită să-i văd privirea cruntă adresată altcuiva.

Aproape toată ziua am lucrat cu Callum în căbănuță. La un moment dat, puneam niște rigips, când în prag a apărut un client. Ca să ajungă acolo, trebuia să sară peste moloz și materiale de construcții. L-a întrebat pe Callum: „Asta e camera dinspre grădină?“, la care Callum a răspuns că nu, tocmai trecuse pe lângă ea. Clientul a întrebat apoi: „A, e acolo unde-i ușa pe care scrie «Camera dinspre grădină»?“.

Total încasări: 223,99 lire

17 clienți

JOI, 11 IUNIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 0

Azi a lucrat Flo, ursuză și necomunicativă, ca de obicei.

Total încasări: 40,50 lire

7 clienți

VINERI, 12 IUNIE

Comenzi online: 0

Comenzi găsite: 0

Zi călduroasă, însorită. A venit Nicky, din fericire, fără tratația de Vinerea păpicii. Callum a sosit imediat după 9:00. Ieri a urcat pe Cairnsmore, un deal din apropiere, înalt de 600 de metri, loc frumos de drumeție, cu priveliști uimitoare în toate direcțiile. Ashley și George au sosit la

10:30. Ashley m-a asigurat că vor termina până marți sau miercuri săptămâna viitoare, cel mai târziu. Ashley și George montează boilere și lucrează la firma tatălui lui Ashley, Solarae, cu sediul în Dumfries. Au venit să monteze un boiler cu biomasă în spatele magazinului.

Mi-am petrecut o mare parte din zi ajutându-l pe Callum la căbănuță. Ca salahor, am fost izgonit în spațiul auxiliar care servește drept pod, cu niște cabluri electrice. În timp ce ieșeam cu spatele, am reușit să-mi rup tricoul într-un cui ieșit. Este un loc oribil, încins, plin de fibră de sticlă și praf. Astăzi, cum soarele de vară bătea direct pe el, aerul acolo a fost aproape insuportabil de încremenit și sufocant.

Nicio comandă de pe Amazon, deci bănuiesc că mi-au suspendat contul din cauza nerespectării noilor reglementări. Formularul pentru Codul unic al societății de la autoritatea fiscală a sosit prin poștă, așa că după prânz, timp de o oră, am completat formulare pe Amazon. La sfârșitul zilei, starea contului se schimbase în „În așteptare".

După muncă, am dus camioneta la service-ul lui Vincent, pe urmă am ieșit la o bere cu Nicky și Callum. Nicky a rămas aici peste noapte, refuzându-mi oferta de a dormi într-un pat confortabil în favoarea culcușului ei de vagabond din vechiul depozit.

Total încasări: 176,48 lire

16 clienți

SÂMBĂTĂ, 13 IUNIE

Comenzi online: 4

Comenzi găsite: 4

La 9:00, când am coborât eu, Nicky era deja trează și reorganiza secțiunea de muzică. Hotărâse de capul ei că ar trebui să folosim spațiul din secțiunea SF pentru cărțile despre muzică stocate în teancuri pe podea. Secțiunea SF, spre deosebire de majoritatea celorlalte secțiuni — pare să aibă mereu goluri mari. Este și una dintre secțiunile pe care e cel mai greu să le ținem ordonate. Dacă asta este din cauză că se află departe de tejghea și oamenii au impresia că nu sunt observați sau din cauză că fanii SF sunt dezordonați de felul lor, nu știu.

Toate comenzile de astăzi au provenit de pe Amazon, deci probabil că starea „În așteptare" a fost depășită. Una dintre comenzi a fost pentru o carte despre studiourile Hammer, al căror actor principal, Cristopher Lee, a murit alaltăieri.

În poșta de azi, am primit o scrisoare de la British Library prin care îmi confirmau că au primit exemplarul din *Tripe Advisor* pe care l-au solicitat. Dat fiind că am atribuit un ISBN cărții când am produs-o, anul trecut, suntem obligați (ca orice editor) să furnizăm un exemplar gratuit tuturor bibliotecilor care depozitează drepturi de autor din Regatul Unit și din Irlanda. Sunt șase în total:

- The British Library (Londra)

- National Library of Scotland (Edinburgh)
- Bodleian Library (Oxford)
- Cambridge University Library
- Trinity College (Dublin)
- National Library of Wales (Aberystwyth).

După prânz, m-am dus să iau camioneta de la Vincent, numai că era încă pe butuci, așteptându-și frânele noi, care trebuie să sosească luni.

Total încasări: 235,96 lire

23 clienți

LUNI, 15 IUNIE

Comenzi online: 5

Comenzi găsite: 3

A venit Flo, sarcastică și ostilă, ca de obicei.

Callum lucrează la căbănuță, unde au venit și Ashley și George ca să monteze noul boiler, și — la un moment dat — și Janetta, care face curățenie în magazin. O să fie o săptămână scumpă.

Am cerut pe Facebook sugestii de titluri de cărți pentru spiralele de cărți din beton și am primit imediat cinci. Ideea de a ne finanța astfel costul cererii către departamentul de urbanism a fost a Annei și s-a dovedit remarcabil de inspirată. Conceptul este că, pentru a „cumpăra" un titlu de carte, un client plătește 20 de lire și fie inventează un titlu, fie propune unul real. Ian le gravează apoi într-o bucată de plastic și eu le lipesc pe cărțile de beton.

Vincent a adus camioneta — reparată, cu frânele noi — la 15:30.

Am terminat *Săgeata timpului*. Mi-a plăcut foarte mult — sumbră și captivantă, cu o tehnică narativă foarte neobișnuită, aceea a unei vieți trăite invers. O să încerc ceva de Kingsley Amis în continuare.

Total încasări: 208,98 lire

23 clienți

MARȚI, 16 IUNIE

Comenzi online: 3

Comenzi găsite: 2

La 9:00, Flo, Callum, George și Ashley au apărut toți în același timp.

Am lucrat iar cu Callum toată ziua, în mare parte tot sus, în spațiul auxiliar oribil ce trece drept pod, de data asta cu țevile de apă pentru noul boiler. Am stat jumătate de oră acolo sus, în praf și căldură, încercând să împing țeava din polietilenă printr-o găurică pe care o făcuse George. Am ieșit, ca de obicei, transpirat, însetat și cu mâncărimi din cauza prafului, așa că m-am răzbunat furându-i lui Callum ceașca de ceai.

La începutul după-amiezii, în timp ce îl ajutam pe Callum să pună rigips pe tavan, a apărut Flo în căbănuță:

Flo: E un om aici care vrea să vorbească cu tine.

Eu: Cine e?

Flo: Nu știu.

Eu: Ce treabă are cu mine?

Flo: Nu știu.

Așa că m-am desprins cu greu să mă duc în magazin, lăsându-l pe Callum într-un echilibru precar pe un taburet, de unde încerca să fixeze rigipsul cu șuruburi deasupra capului, doar ca să fiu întâmpinat de un bătrân zâmbitor, cu o geantă de la Farmfoods plină de numere vechi din revista *People's Friends*.

Total încasări: 124,49 lire

12 clienți

MIERCURI, 17 IUNIE

Comenzi online: 5

Comenzi găsite: 3

Flo a venit la 9:00, iar Callum lucra deja la căbănuță înainte să deschid magazinul. George și Ashley au apărut pe la 10:30, dar nu înainte de electrician, care a venit de la 9:30, așteptându-i pe ei. A trebuit să stea în mașină între timp. Fără îndoială, eu plătesc pentru tot timpul ăsta mort.

Electricianul a reușit să oprească de câteva ori curentul electric, cufundând tot magazinul într-o beznă totală. A provocat și o mică inundație când a pornit pompa din greșeală și din țevile deschise la care lucraseră Ashley și George a țâșnit apă neagră, udându-l pe bietul George.

Un client a adus o cutie de reviste *National Geographic* legate, din anii 1960, în timp ce eu lucram în spate la căbănuță cu Callum, așa că i-am zis lui Flo să-l sune și să-i spună că nu primim reviste. Am încercat să vindem și așa ceva, dar în afară de *Playboy*, *Penthouse* și *Mayfair* din anii 1970 nu se caută deloc în magazin. Alte reviste, de exemplu primele numere din *Scots Magazine* (primul a fost publicat în 1739), din *Tatler* (primul datând din 1709) și chiar din *National Geographic* (primul, scos în 1888), se vând rezonabil de bine, dar în afară de pornografia ușoară din anii 1970, revistele din secolul douăzeci nu prea au șanse. De departe, cel mai valoros număr *Scots Magazine* este cel din august 1776, care cred că a fost prima publicație din lume care a tipărit integral Declarația americană de independență.

Nu am avut apă caldă în seara asta — fără îndoială, din cauza schimbărilor de instalație pentru noul boiler.

După-amiază, am dus-o pe Anna la Lockerbie să ia trenul spre Edinburgh pentru un curs de film la care a fost invitată să participe. Drumul era închis la Carsluith (cam la 25 de kilometri de Wigtown) din cauza unui accident — se ciocniseră două camioane. Erau resturi de mașină distrusă peste tot, iar traficul era deviat printr-un sat mic și un drum foarte îngust, deloc potrivit pentru traficul cu mărfuri pentru feribot, dar ne-am strecurat și abia am ajuns la tren la timp. Până când m-am întors eu acasă, drumul a fost eliberat.

Total încasări: 144 lire

10 clienți

JOI, 18 IUNIE

Comenzi online: 0

Comenzi găsite: 0

M-am dus în magazin la 17:00, pentru ca Flo să poată pleca acasă, și am găsit-o holbându-se îngrozită, de data asta la un client în pantaloni scurți, șosete albe până la genunchi și sandale. A fost vizibil ușurată să plece acasă. E fascinată de ceea ce ea consideră a fi încălcări ale codului vestimentar. Bărbatul cu beretă roșie de săptămâna trecută fusese aproape prea mult pentru ea, dar combinația de azi a fost evident mult mai rea.

După ce a plecat, am început să lipesc prețuri pe niște cărți pe care le primisem cu câteva luni în urmă, printre care și nouă volume din seria *Highways and Byways*. Acestea au fost publicate de Macmillan la începutul secolului douăzeci și au fost legate în mod distinct (și uniform) cu pânză albastră și titluri aurite pe prima copertă și pe cotor. Erau ghiduri regionale scrise de oameni care aveau cunoștințe cuprinzătoare despre fiecare zonă, pline de ilustrații. Alte edituri au încercat să copieze succesul seriei, în special Hodder și Stoughton cu *The King's England*, de Arthur Mee, și Robert Hale cu *The County Books*, dar pentru mine niciuna nu se apropie de estetica, de calitatea producerii sau de conținutul lui *Highways and Byways*.

Volumul despre Wigtown, *Highways and Byways in Galloway and Carrick*, a fost scris de preotul Charles Hill Dick și a fost publicat în 1916, cu ilustrații de Hugh Thomson, un cunoscut artist din perioada aceea. Despre Wigtown, Dick scrie că „este privit cu un anumit respect, nu doar pentru că situația impune demnitate, ci și datorită prafului martirilor așezat în cimitirul său", apoi analizează elemente din istoria și arhitectura orașului. De asemenea, compară Galloway cu Rockall din cauza felului în care este trecut cu vederea — colțul uitat al Scoției —, un sentiment care își găsește ecou într-un ghid al regiunii din anii 1950, pe care l-am descoperit recent, care zice așa: „Chiar și pentru turiștii scoțieni, invadarea Galloway-ului pe jos sau cu mașina presupune un dram de aventură, fiindcă nicio altă parte a Scoției nu mai este așa de izolată de traseele cunoscute, iar din punct de vedere geografic este mai aproape de Irlanda și mai legată de ea decât de centrul Scoției".

Însă, așa cum se întâmplă cu majoritatea cărților la mâna a doua, valoarea le-a scăzut în ultimii cincisprezece ani și, dacă în 2001 puteam să mă aștept la 25-30 de lire pentru un exemplar decent, în ziua de azi clienții sunt dispuși să plătească doar 10-15 lire pe unul.

Total încasări: 151,75 lire

14 clienți

VINERI, 19 IUNIE

Comenzi online: 3

Comenzi găsite: 2

Nicky a sosit cu Albăstrica, microbuzul ei, la 9:12.

George și Ashley au venit să pună în funcțiune noul boiler. Acum trebuie doar să construiesc o protecție impermeabilă pentru el.

Avem vreo douăzeci de cutii cu stocuri proaspete, interesante, care trebuie sortate și puse pe rafturi. În alt colț, avem cinci cutii cu cărți care vor ajunge la container. Ca de obicei, Nicky s-a dus direct la cutiile pe care le aruncăm și a început să răscolească prin ele. Pentru ea, ăsta este echivalentul literar al containerului de la Morrisons.

Am închis la 17:00 și m-am dus la pub cu Callum și Bob. Acolo am văzut-o pe femeia care se ocupă de The Open Book — o americancă ce scria ceva într-un carnețel la masa din colț. M-am prezentat și am invitat-o să stea cu noi. Are o librărie în State și, după ce au plecat ceilalți, am mai stat de vorbă despre dificultățile comerțului cu cărți în secolul XXI.

Total încasări: 260,99 lire

22 clienți

SÂMBĂTĂ, 20 IUNIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 2

Nicky a sosit târziu, ducând în mână o pungă mică de plastic, pe care mi-a aruncat-o în față anunțând: „Eh, ia uită-te la ăștia. I-am cules din grădina mea dimineață". Așteptându-mă la fructe sau măcar la flori, m-am aplecat în față, doar ca să văd o pungă cu melci slinoși și să aud cuvintele „Îi pun în grădina ta". După ceva negocieri, a fost de acord să-i elibereze pe câmp.

Callum lucra deja la căbănuță când m-am dus eu acolo. A ajuns într-un impas și îl aștepta pe Danny, instalatorul, care ar fi trebuit să vină azi.

La 14:30, Nicky mi-a amintit că un cor galez a programat sala mare pentru repetiții, așa că am pregătit-o în grabă pentru ei. Au sosit la 15:00.

Cum a fost o zi însorită, am hotărât să mănânc de prânz în grădină, dar am fost ușor descurajat când am descoperit o cioară moartă pe mijlocul peluzei, așa că am săpat o groapă mică și am înmormântat-o decent. Probabil că motanul o să-i exhumeze corpul și o să-l tragă după el în casă.

Total încasări: 250,96 lire

21 clienți

LUNI, 22 IUNIE

Comenzi online: 5

Comenzi găsite: 2

Azi a lucrat Flo, așa că am plecat la 10:00 să prind feribotul către Belfast, să mă uit la niște cărți pentru evaluarea unei moșteniri. Am sosit la casa cu pricina (lângă Grădina Botanică) pe la 15:00 și m-am întâlnit cu executorul averii, fratele decedatului, un bărbat mult mai tânăr decât mă așteptasem, cu o mustață roșcată impresionantă. Erau cărți în toată casa și o mulțime de materiale scoțiene vechi. Până la 17:00, am parcurs abia un sfert din ele, așa că i-am spus că trebuie să rămân peste noapte și să le termin dimineață. Mi-a recomandat un hotel din apropiere, care, din fericire, avea o cameră liberă. Am sunat-o pe Flo, care a fost de acord să deschidă ea magazinul dimineață.

Total încasări: 120 lire

12 clienți

MARȚI, 23 IUNIE

Comenzi online: 3

Comenzi găsite: 0

Flo a deschis magazinul, așa că eu am continuat să estimez restul cărților din casa din Belfast. Valoarea totală la care am evaluat cărțile lăsate moștenire a fost de 10 000 de lire, ceea ce este de departe cea mai mare sumă la care am evaluat vreodată o colecție. Aceasta conținea două exemplare din *Britannia* lui Camden și câteva alte cărți care se ridicau la câteva sute de lire. Ca întotdeauna în cazul evaluărilor de moșteniri, a fost o sumă mai mică decât m-aș aștepta să obțin din vânzare. Am discutat cu fratele decedatului despre ce să facă cu ele; i-am spus că nu sunt în poziția de a-i oferi așa o sumă și că ar trebui să le ducă la o casă scoțiană de licitații.

Am prins feribotul de 15:30 și am ajuns acasă înainte de 19:00.

Am ieșit la o plimbare în grădină (evitând locul în care fusese cioara moartă) și am cules un castron mare cu căpșuni din solar.

Total încasări: 247,25 lire

20 clienți

MIERCURI, 24 IUNIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 0

Și azi a lucrat Flo. Nu știu de ce găsim așa puține dintre cărțile comandate. O să contactez Monsoon din nou ca să văd care e problema.

Magazinul e un dezastru absolut de câteva săptămâni, cu teancuri de cărți peste tot — parțial din cauză că volumele din partea din spate a camerei dinspre grădină (acum căbănuță) sunt împrăștiate în toată librăria și parțial pentru că oamenii aduc încontinuu cutii cu cărți de vânzare.

Telefon de la o femeie de la Radio Scotland la 11:00, să vadă dacă am ceva de spus despre cea mai recentă politică Amazon, care a iscat controverse: să plătească autorilor de cărți care se vând pe Kindle drepturi de autor bazate doar pe numărul de pagini pe care le citește cumpărătorul. Bănuiesc că voia să zic că asta mi se pare minunat și că o să-i încurajeze pe oameni să se întoarcă la cărți, dar nu este cazul, iar consumatorului rareori îi pasă de fleacuri de genul ăsta, dacă autorul primește sau nu drepturi de autor. Am postat noutatea pe Facebook și s-a iscat discuția următoare:

> John Francis Ward: Hmm… și dacă îmi comand de mâncare și mănânc doar o parte, pot să plătesc numai pentru cât am mâncat? Asta ne duce mai degrabă înapoi în vremurile victoriene, când se practicau foiletoanele — și dacă aș începe să-mi vând cărțile prin Amazon trimițând câte o pagină? Este prelungirea unei nesiguranțe deja existente, în sensul că o carte se vinde abia când cineva o cumpără din magazin — până în momentul respectiv, aceasta ar putea fi returnată. Singurul lucru bun aici este că asta ar putea convinge mai mulți autori să nu mai lucreze cu Amazon.

Page & Blackmore Booksellers Ltd: Cred că ideea Amazon este ca tu să plătești pentru toată mâncarea comandată, dar ca bucătarul să fie plătit numai pentru cât ai mâncat.

A venit și Callum să lucreze la căbănuță. A venit și tencuitorul, care a făcut cam două treimi din tencuială și a zis că se întoarce joia viitoare să termine.

Un client care purta crocși și pantaloni scurți roșii, cu un câine îndesat și agresiv, s-a uitat timp de o oră prin cutiile de pe podea, lăsând cărțile în teancuri peste tot, în timp ce câinele mârâia la oricine trecea pe lângă el. Au plecat fără să cumpere vreo carte.

Scoteam nisip cu lopata din sacul mare (care stă pe trotuar între magazinul meu și al vecinei de alături, Fiona, de când am început să lucrăm la căbănuță, acum o lună), când soțul ei, Robbie, a venit și mi-a spus că e dezamăgit că îl iau de acolo și că fusese un adaos bine-venit la peisajul străzii principale. E acolo de atât de mult timp, încât au crescut buruieni în el, care acum își lasă semințe.

Înainte de a închide magazinul, m-am dus la bancă în Newton Stewart și m-am oprit la brutărie pe drum înapoi spre mașină, ca să-mi cumpăr un rulou cu cârnat. Femeia de la tejghea mi-a spus: „Îmi place tare mult videoclipul pe care l-ați făcut în magazin". Anul trecut, împreună cu Anna și Nicky, am făcut o parodie după „Rapper's Delight" și am postat-o pe Facebook. Nu mai știu cine a venit cu ideea — Nicky sau Anna —, dar țin minte că, într-o seară după muncă, am intrat în bucătărie și le-am găsit planificând entuziasmate coregrafia și versurile. Se pare că versiunea noastră este foarte populară în China.

După ce am închis magazinul, m-am dus în Golful Rigg, la vreo 11 kilometri distanță, să înot. Era absolut pustiu și, chiar dacă marea mai trebuie să se încălzească destul de mult, a fost un sfârșit reconfortant al zilei, după ce am cărat nisip o mare parte a după-amiezii. Prietena mea Michelle zice că Golful Rigg este „un Kate Moss al plajelor" pentru că e imposibil să-i faci o fotografie proastă.

Total încasări: 407,98 lire

37 clienți

JOI, 25 IUNIE

Comenzi online: 7

Comenzi găsite: 7

La prânz, a sosit un camion cu o livrare de nouăzeci și șase de saci de peleți pentru noul boiler. Exact în același timp, au sosit și muncitorii să monteze mocheta pentru noul preș de la intrarea în magazin. Eu și Callum ne chinuiam să scoatem ușa din față pentru ca ei să poată trece la treabă, când a apărut și reprezentantul Nicholson Maps, care a stat răbdător într-o parte în timp ce noi ne luptam cu ușa. Ultimul actor pe scena aglomerată a fost o clientă, care a spus de mai multe ori „Scuze" până când, fără tragere de inimă, am lăsat ușa din mâini și am întrebat-o politicos ce dorește. „Care e parola de la Wi-Fi?"

La 15:00 a venit un cuplu; greu de zis ce sex avea fiecare, pe baza aspectului sau a vocii. Unul dintre ei a întrebat: „Unde aveți cărțile de chiromanție?".

După ce toate s-au aranjat și muncitorii și-au văzut de mochetă, am cumpărat o cutie cu cărți de la o femeie. Printre ele, o ediție princeps a *Războiului lumilor* (1898, Heinemann).

Total încasări: 165,98 lire

16 clienți

VINERI, 26 IUNIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 2

Nicky a sosit la 9:15, cu întârziere, ca de obicei. A deturnat pagina de Facebook și a comentat: „Prima dezamăgire a zilei… 2 cutii de bere și 8 cutii de vin pline cu… dap, cărți".

Programare la fizioterapeuta din Newton Stewart la 14:00. Mi-a dat două pagini de exerciții pe care să le fac de trei ori pe zi.

Am închis magazinul la 17:00 și m-am dus la pub cu Callum. Când m-am întors, la 19:00, am găsit un rahat de câine în prag. Știu exact al cui e câinele responsabil.

Total încasări: 298,36 lire

28 clienți

SÂMBĂTĂ, 27 IUNIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 2

Nicky s-a hotărât să anunțe pe Facebook ce progrese am făcut cu căbănuța:

Știri despre camera dinspre grădină transformată în căbănuță, de ieri de la 17:10…

— Deci punem ușa în seara asta?

— Îmmm.

— Ai putea s-o iei cu camioneta și s-o montăm în seara asta.

— Îmmm.

— Sau am putea s-o facem mâine.

— Da, deși e adevărat că am camioneta.

— Mda, și am putea s-o montăm în seara asta.

— Poate ar trebui.

— Sau ne ocupăm de ea mâine…

Nu a fost montată nicio ușă.

Cam urât din partea ei, având în vedere că „făcuse curat" în secțiunea de topografie engleză, care arăta cam ca o casă proaspăt jefuită.

După prânz, m-am dus la Dumfries să prind trenul pentru botezul fiului lui Eliot — sau ceremonie de numire, așa cum este numit eufemistic. Pe drum, din cauza unui accident, traseul a fost deviat prin Carsluith. Era un Land Rover în mijlocul unui câmp, dar nu arăta prea rău. După o oră, când eram în tren, am primit un mesaj de la Anna că Robbie Murphie — a cărui soție, Fionna, are magazinul de lângă al meu — a fost ucis într-un accident de motocicletă. Robbie era un om tare de treabă și un medic generalist excelent. Toți cei care îl cunoșteau aveau un respect profund pentru el și, chiar dacă asta sună banal când moare cineva tânăr, el era atât de cunoscut și de plăcut în comunitate, încât i se va simți din plin absența. Era o combinație rară de bună-dispoziție, inteligență și bunătate fără seamăn.

Total încasări: 286,27 lire

19 clienți

LUNI, 29 IUNIE

Comenzi online: 4

Comenzi găsite: 1

Am verificat Facebook-ul la prima oară și am descoperit încă o deturnare a paginii de către Nicky, de sâmbătă:

> Iuhuuu! Muzicieni tradiționali în piață (cu boxe! — mori de ciudă, Radio 3!), mirosul de cai asudați trecând în galop mic pe lângă ușă, fără să le pese nici cât negru sub copită, pentru a încânta mulțimile, fiindcă Marșul călăreților se reia după o întrerupere de 60 de ani! Bere! Se poate mai bine de atât? Da! Shaun e în Londra!

Azi a lucrat Flo. Ca de obicei, abia a făcut un efort minim pentru a găsi cărțile comandate, parțial pentru că astăzi împlinește optsprezece ani, ceea ce — în lumea ei — o absolvă de obligația de a face ceva productiv la locul de muncă.

Grădina este înflorită, iar mireasma florilor umple aerul serii. Una dintre preferatele mele este un arbust pe care l-am plantat lângă o poartă, *Viburnum x Burkwoodii.* Conform grădinarului pensionat de la Galloway House (reședința conților din Galloway), ultimul deținător al acestui titlu care a locuit acolo a insistat ca acești arbuști să fie plantați lângă ferestrele în stil franțuzesc ale sufrageriei, ca să le poată savura mireasma în timp ce mânca.

La aproape 23:00, era încă destul de lumină afară să stau pe bancă citind, cu o bere, în timp ce liliecii zburătăceau pe lângă mine.

Total încasări: 260,47 lire

27 clienți

MARȚI, 30 IUNIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 2

A venit Flo, cu o ușoară mahmureală după sărbătorirea majoratului de aseară.

Un client cu barba împletită a întrebat: „Cât costă exemplarul ăsta din *Edinburgh and Leith Post Office Directory 1938*? Mă interesează foarte mult".

Eu: E 35 de lire.

Clientul: Cât? E scandalos! Cine ar vrea să cumpere așa ceva?

Păi, de exemplu, tu.

Când mă schimbam în hainele de lucru (adică văruit și grădinărit, nu pus prețuri pe cărți), am zărit câteva molii zburând prin dormitor, așa că mi-am verificat kiltul și costumul de tweed. Amândouă au suferit pierderi grele în războiul de uzură cu moliile, așa că data viitoare când plec pentru câteva zile o să dezlănțui apocalipsa moliilor și o să afum camera.

Trebuie să mă apuc de exercițiile pentru spate. Par așa de plictisitoare, că tot găsesc scuze să nu le fac.

Total încasări: 193 lire

13 clienți

IULIE

Nu se întâmplă prea des ca noi, vânzătorii de cărți la mâna a doua, să intrăm într-unul dintre locurile alea spilcuite în care cărțile sunt învеșmântate în copertele lor de hârtie ca femeile în pelerine de ploaie colorate pe un peron aglomerat de tramvai. În zilele de azi, pesemne, vânzătorul de cărți noi trebuie să se ducă să moțăie într-un raion elegant în care poți să cumperi orice, de la penițe de stilou până la rame de fotografii. Este o decădere tristă și un semn al vremurilor pe care le trăim. Va veni oare ziua când vânzătorii de cărți la mâna a doua vor fi nevoiți să aibă un raion în care să se poată cumpăra bomboane de tuse, aspirine și murături? Doamne ferește! Avem și noi mândria noastră. Domnul Pumpherston nu folosește niciodată termenul „de mâna a doua". Zice că îi amintește de un magazin cu haine vechi. Firma de deasupra ușii lui le zice oamenilor că este Anticar. Mă întreb ce spun unele dintre cărțile rufoase din taraba de șase pence de afară când trag cu ochiul în sus. Poate își umflă pieptul zdrențăros și gândesc că, la urma urmei, există ceva demnitate în moarte.

Augustus Muir, *The Intimate Thoughts of John Baxter, Bookseller*

Muir are dreptate că noi, vânzătorii de cărți la mâna a doua, nu întunecăm pragul „locurilor spilcuite", dar asta în principal din cauză că majoritatea nu ne mai permitem angajați și ne ocupăm singuri de afacerile noastre, așa că în cea mai mare parte a timpului suntem blocați în micile noastre lumi, înconjurați de cărți prăfuite. Nu mă pot gândi, de fapt, la un mediu mai plăcut, dar și acesta are dezavantajele lui, și atunci când călătoresc, ori de câte ori am ocazia, îmi bag nasul în alte librării cu cărți la mâna a doua ca să văd cum se fac lucrurile acolo și dacă au idei pe care aș putea să le fur sau să le diversific.

Are dreptate și că vânzătorii de cărți noi au fost nevoiți să se adapteze și să vândă și alte lucruri. Pare o observație remarcabil de vizionară și ar fi putut fi scrisă în urmă cu doar câțiva ani, date fiind schimbările care fac ravagii în rândul librăriilor atât cu cărți noi, cât și cu cărți la mâna a doua, din cauza ghearei Amazonului, care înhață tot. Dar să vorbesc despre Amazon ar însemna să încep să ar un teren care are deja brazde adânci. Sper sincer totuși că nu voi ajunge să vând bomboane de tuse, aspirină și murături ca să am siguranța financiară necesară pentru a continua să vând cărți.

Cu toate acestea, Muir a fost straniu de vizionar cu previziunile lui că „bomboanele de tuse, aspirina și murăturile" se vor vinde alături de cărți pe raft. Ar fi putut să adauge aproape orice produs pe lista aceasta scurtă și ar fi descris supermarketul modern.

Cât despre comparația dintre anticar și vânzător de cărți la mâna a doua, sensul termenului este suficient de vag cât Pumpherston să se poată numi liniștit anticar, din moment ce „tranzacționează sau este interesat de cărți vechi sau rare". În general însă, anticarul se ocupă de cărți cu o vechime de peste o sută de ani, de calitate și interes suficiente pentru a le da o valoare semnificativă. O carte ieftină de imnuri bisericești veche de o sută de ani ar putea fi material de anticariat, dar puțini vânzători de cărți ar încerca să o prezinte ca atare.

MIERCURI, 1 IULIE

Comenzi online: 3

Comenzi găsite: 1

A lucrat Flo. Callum a venit să-l ajute pe instalator, care se pare că toată ziua a trăncănit bârfe locale și a montat două țevi, chestie care, așa cum m-a asigurat Callum, ar fi durat vreo jumătate de oră. Totuși e un mic pas înainte cu instalația.

Anne Barclay a apărut să ia cortul (pe care l-am cumpărat acum câțiva ani cu iluzia că aș putea să dau o petrecere la patruzeci de ani) pentru Relay for Life. Anne se ocupă de Festivalul de carte din Wigtown și este o vitează ce lucrează neobosit pentru a organiza tot felul de lucruri, inclusiv evenimentul acesta de strângere de fonduri pentru bolnavii de cancer.

După-amiază m-am dus la Edinburgh cu Anna ca să participăm la petrecerea Reginei din grădina Palatului Holyrood. Era plin de lume și am dat peste destul de mulți cunoscuți. Anna pregătise un discurs în cazul în care Regina hotăra să vorbească cu ea, dar având în vedere că erau 8 000 de oameni acolo, nu a fost nicio surpriză că nu a fost aleasă pentru această conversație. Versiunea Annei despre realitate este cea a unei americance romantice care a văzut prea multe comedii produse de studiourile Ealing. Cred că, în imaginația ei, Regina invită cu regularitate oameni ca noi la petreceri.

Pe drumul spre casă, ne-am oprit la aeroportul din Prestwick să o luăm pe Emanuela, tânăra din Italia care s-a oferit să lucreze voluntar în magazin pe durata verii. Prestwick nu este cunoscut pentru lux. Nici măcar sloganul lui („Mortal“) nu evocă lumea sofisticată a călătoriilor aeriene internaționale. M-am întrebat adesea despre înțelepciunea celui care a aprobat folosirea cuvântului „mort“ în marketingul de brand al unui aeroport. Emanuela a făcut senzație printre obișnuiții din zona de Sosiri, foarte înaltă și suplă și bine îmbrăcată. A vorbit tot drumul până acasă, dar abia dacă am înțeles două vorbe. Engleza ei scrisă este mult mai bună decât cea vorbită, care — deși corectă — este rostită cu un accent atât de pronunțat, că e aproape neinteligibilă. „Vocala fantomă“ caracteristică multor italieni când vorbesc engleza este prezentă cu siguranță și în versiunea Emanuelei, așa că totul primește litera „a“ ca prefix sau sufix. Am ajuns acasă pe la 19:00, Anna fiind vizibil supărată că mai e o femeie în casă (așa cum era de închipuit, căbănuța nu este gata încă). Spre deosebire de Emanuela, Anna a fost complet tăcută tot drumul de la Preswick până acasă, iar dispoziția ei senină și încântarea la orice din jurul ei, care o caracterizează de obicei, au părut acoperite de un nor greu.

Total încasări: 108,20 lire

22 clienți

JOI, 2 IULIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 1

Pare să fie o problemă cu magazinul FBA Amazon. Nu am mai primit comenzi de acolo de

ceva vreme. Flo le-a trimis un e-mail și a reușit să remedieze problema până la sfârșitul zilei.

Emanuela a apărut la 9:00 din camera de oaspeți, așa că i-am arătat magazinul și am pus-o să facă ordine pe rafturi și să se familiarizeze cu dispunerea. Asta a fost prima sarcină pe care mi-a dat-o John Carter când am lucrat pentru el, în săptămânile dinainte să preiau magazinul și, fără îndoială, una dintre cele mai utile, fiindcă dacă știi unde se află fiecare secțiune și fiecare subiect, vei putea să răspunzi la 80% din întrebările clienților. Nu am habar însă cum o să meargă cu engleza vorbită a Emanuelei. De fiecare dată când îi zic ceva, își lungește gâtul și se uită la mine ca o curcă, prin ochelarii ei incredibil de groși, și zice „Poftim?". De obicei, după trei sau patru repetări, ajungem la un soi de înțelegere. În plus, insistă să-mi pronunțe numele „Shone" și își descrie felul de a vorbi drept „engleză chinezească". E aproape ca o parodie proastă a unui comic incorect din punct de vedere politic din anii 1970, care întruchipează un italian.

Limbile străine nu sunt punctul meu forte, așa că ar fi nedrept din partea mea să o critic pe Emanuela pentru engleza ei rudimentară, deși adesea provoacă un mare amuzament. Când aveam patru ani și m-am dus prima dată la școala din Wigtown — crescusem la o fermă, cu un tată englez și o mamă irlandeză și, deși aveam prieteni (mama a înființat grupul de joacă pentru copii preșcolari din Wigtown tocmai din motivul ăsta) —, încă nu fusesem pe deplin expus la dialectul din Wigtownshire. La școală, toți păreau să se cunoască între ei, iar eu abia dacă înțelegeam ce vorbesc. În primele clase, adesea simțeam că vorbesc două limbi. Chiar și cuvintele pentru „unu" și „doi", fundamentale pentru înțelegerea oricărei limbi, sunt diferite: în Wigtownshire, sunt „yin" și „twa"[18]. Părinților li se părea mereu foarte amuzant când mă auzeau vorbind cu prietenii mei în copilărie.

Mark a venit la 19:00 și a terminat de tencuit căbănuța. După ce se usucă, o să vopsesc imediat și Emanuela se poate muta în ea, presupunând că vine și instalatorul să-și termine treaba. La scurt timp după aceea, eram în bucătărie cu Emanuela când a început *The Archers*[19] la radio. Emanuela a ciulit urechile și a ascultat absorbită. După genericul de sfârșit, a întrebat: „Ce-i-a asta? O comedie?".

Total încasări: 322,48 lire

22 clienți

VINERI, 3 IULIE

Comenzi online: 1

Comenzi găsite: 1

Azi a lucrat Nicky. După ce a găsit singura comandă a zilei, a localizat și trei dintre cărțile comandate în timpul săptămânii, cărora Flo nu reușise să le dea de urmă. I-a făcut și Emanuelei un tur ghidat al magazinului, care bănuiesc că a cuprins sfaturi utile, precum „Șefului îi place dacă lași cărțile în teancuri răspândite pe toată podeaua" și „Dacă nu ai loc să pui cartea pe raft în secțiunea potrivită, găsește-i și tu unul în altă secțiune". Cu toate astea, nu a părut la fel de

exuberantă ca de obicei. Mă întreb dacă se gândește că jobul ei e în pericol din cauza Emanuelei.

Cei de la Samye Ling (care aduc cărți nedorite din biblioteca refugiului tibetan din Dumfriesshire) au adus patru cutii, inclusiv una care avea doar cărți despre incest — atât povești sumbre ale supraviețuitorilor, cât și cărți de psihologie pe subiectul abuzului sexual. Nu știu dacă există vreo cerere pentru așa ceva în magazin.

A fost o zi însorită, așa că am făcut cocktailuri cu gin și fructe pentru Nicky și Emanuela, pe care le-am băut în magazin înainte de închidere. Emanuela l-a dat pe al ei pe gât din vreo două înghițituri mari, declarând că e prima dată când bea așa ceva și că e „a-foarte bun-a".

Total încasări: 131,99 lire

11 clienți

SÂMBĂTĂ, 4 IULIE

Comenzi online: 4

Comenzi găsite: 3

O zi plicticoasă și un cer plumburiu.

Emanuela pare să se acomodeze bine și lucrează din greu, deși insistă să poarte mănuși albe când umblă cu cărțile. Nu știu dacă Nicky o place, dar, din fericire, Emanuela pare să nu observe dezaprobarea ei.

După muncă, am gătit cina pentru Emanuela, care, în ciuda siluetei suple, a înfulecat o porție de vreo trei ori mai mare decât a mea. La fel ca în cazul cocktailului, mi-a zis că a fost „a-foarte bun-a", după care a dispărut în camera ei pentru tot restul serii.

Total încasări: 159,99 lire

23 clienți

LUNI, 6 IULIE

Comenzi online: 10

Comenzi găsite: 9

Când am coborât, dimineață, Emanuela era așezată în bucătărie având pe cap ceva care semăna cu un turban imens. De fapt, era doar un prosop. Mi-a explicat că trebuie să-l țină timp de o oră după ce se spală pe cap.

Callum a venit să lucreze la căbănuță. Flo nu a fost azi — e plecată la Paris cu mama ei pentru o săptămână. Emanuela s-a oferit să se ocupe de partea din față a magazinului. Cel puțin, cred că asta a spus.

Nu era curent în circuitul care duce la căbănuță. Se pare că a rămas așa de când a venit electricianul să monteze cablurile pentru noul boiler pe peleți, prin urmare l-am sunat pe Ronnie, electricianul, care întotdeauna vine cât ai zice pește. Și acum a apărut în câteva minute și a rezolvat tot.

După muncă, am fost până la restaurantul chinezesc Unicorn din Newton Stewart cu niște prieteni vechi, Anne și David. Anne a fost președinta Festivalului de carte din Wigtown și o știu de o viață. Ne-am întors pe la unsprezece, iar eu și David am mai rămas și am vorbit despre pescuit și cricket până pe la 1:00. Emanuela părea plictisită, așa că m-am oferit să-i explic regulile cricketului. S-a uitat dezaprobator la mine pe deasupra ochelarilor ei excepțional de groși și a zis emfatic: „a-nu-a, mulsumesc".

Total încasări: 333,81 lire

24 clienți

MARȚI, 7 IULIE

Comenzi online: 3

Comenzi găsite: 3

Una dintre cărțile comandate azi s-a intitulat *R.F.D. Country! Mailboxes and Post Offices of Rural America*. Pe interiorul copertei din față era o fotografie a autorilor, posibil cele mai tocilare specimene pe care le-am văzut vreodată.

În timp ce făceam ordine pe rafturi, am zărit un exemplar din *Jim cel norocos*, de Kingsley Amis, în secțiunea Penguin și l-am pus în odăiță, să-l citesc mai târziu.

După prânz, am lăsat-o cu emoții pe Emanuela să se ocupe de magazin și m-am dus la râu. Ăsta este unul dintre locurile mele preferate din Galloway, iar porțiunile mai joase ale râului Luce șerpuiesc leneș prin peisajul molatec al văii, înainte de a se vărsa în mare. E un loc liniștit, străjuit de copaci, pe care îl știu aproape dintotdeauna. Tata m-a dus prima oară la pescuit când aveam doi ani și am prins un păstrăv mic (cu ajutorul lui). Din momentul acela, se pare, doar asta am vrut să fac, iar când îl vedeam că își aruncă echipamentul de pescuit în mașină, deveneam agitat și insistam să mă ia cu el. Azi am pescuit în balta în care am prins primul meu somon și am agățat un păstrăv de mare de aproape un kilogram și jumătate. Anna (care în momentul de față stă la Finn și Ella) a venit la mine și l-am mâncat la cină. Emanuela a părut înspăimântată la vederea peștelui mort, arătând înspre capul lui și zicând „a-săracul-a peește-a" de câteva ori, înainte de a devora jumătate din el.

Total încasări: 325,53 lire

35 clienți

MIERCURI, 8 IULIE

Comenzi online: 3

Comenzi găsite: 3

Azi a lucrat Flo, care s-a întors din excursia de la Paris, așa că dimineață am dus-o pe Emanuela la oficiul poștal, să-i arăt unde să lase sacii cu comenzile online și s-o cunoască pe Wilma, femeia minunată care lucrează acolo. Pe drumul de întoarcere, Emanuela a exclamat: „Uau, asteaaa sunt super. Nu doar oficiu-a poștal. Se vinde de toate". Când am trecut pe lângă farmacie, am văzut un bărbat care îi spunea pudelului său că nu poate să intre acolo pentru că nu este voie cu câini. Dar încă e băiat bun, se pare. Emanuela a mângâiat pudelul vorbindu-i în italiană.

Mai târziu, după-amiază, un client a adus unsprezece cutii cu cărți imposibil de vândut: enciclopedii Chambers cu cotoarele lipite cu bandă adezivă, ediții broșate rufoase din Dick Francis și Jeffrey Archer, reviste educative de la Harmsworth, ediții din John Galsworthy pentru cluburile de carte și așa mai departe. Din cele unsprezece cutii, am reușit să aleg vreo douăzeci de cărți care, la limită, s-ar putea vinde în magazin.

Pe la 16:00, m-am dus la râu timp de o oră, dar nu am prins nimic. După muncă, am fost cu Anna la Golful Rigg să căutăm o bucată de lemn eșuat pe care s-o folosim drept coloană pentru scara în spirală din căbănuță. Am găsit o bucată superbă de frasin, în jurul căreia se răsucise o iederă.

Când m-am întors acasă, pe la 19:00, am găsit-o iar pe Emanuela în toată splendoarea, înfășurată în turban. Când am întrebat-o la ce oră ar vrea să mănânce, a răspuns „Juma' de oră. Mă duc sus să mă spăl-a pe picioare mai întâi". M-am gândit că e mai bine să nu cer lămuriri.

Total încasări: 233,47 lire

20 clienți

JOI, 9 IULIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 2

În timp ce verificam cărțile comandate, am găsit o scrisoare adresată cuiva cu numele nefericit „Henry H. Crapo" pe interiorul copertei uneia dintre ele.

După muncă, Emanuela a dispărut la co-op, de unde s-a întors după jumătate de oră părând cu gândul departe. Când am întrebat-o unde a fost, mi-a zis „La co-op. Ador co-op-a. Oamenii e așa prietenoși și are de toate. Petrec câte o oră acolo în fiecare zi de acum".

Total încasări: 196,80 lire

20 clienți

VINERI, 10 IULIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 2

Azi a lucrat Nicky. Amorul ei nebun de la Martorii lui Iehova o să fie în zonă weekendul ăsta ca să țină o conferință la Kingdon Hall în Stranraer.

Nicky: Trebuie să slăbesc 13 kilograme în două zile.

Eu: Cum o să faci asta?

Nicky: Păi, m-am ras pe picioare. Asta înseamnă deja două kilograme.

Eu: Cu ce te îmbraci când te întâlnești cu el?

Nicky: Am ales un look comunist polonez din 1972.

Am hotărât că cea mai bună soluție pentru ca Nicky să slăbească 13 kilograme în două zile este să-și amputeze ceva. Am fost cu toții de acord că ar trebui să fie capul, fiindcă asta rezolvă și problema coafurii.

După-amiază, m-am dus la înmormântarea lui Robbie Murphie împreună cu Anna și Callum. S-a strâns enorm de multă lume. Fiica lui, Christie, a vorbit foarte emoționant despre el.

Total încasări: 270,58 lire

31 clienți

SÂMBĂTĂ, 11 IULIE

Comenzi online: 1

Comenzi găsite: 1

Nicky a venit la timp.

O zi însorită și Grupul de tobe africane a fost în grădina publică toată dimineața, dând un aer

exotic orașului. Grupul provine din vestul ținutului și este format în mare parte din femei, deși și Sandy, păgânul tatuat, a fost membru o vreme. I-a făcut o deosebită plăcere să mă informeze că a fost „dat afară cu tam-tam". De obicei, vin la Wigtown pentru festival sau, dacă au chef, în alte momente primăvara și vara.

Un bărbat cu pantaloni scurți decolorați și păr alb a venit și a vorbit cu Emanuela jumătate de oră. „În Grecia e un copac mare în care cresc bani și oamenii pur și simplu îi culeg de acolo, când vor… aceeași problemă și cu PNS, e o cultură feroce, dar fii atentă aici, e o poveste amuzantă, la debarcarea normandă…" — punctând totul cu mișcări ale șoldurilor și dans, în combinația lui de șosete și sandale, și scoțând adevărate mârâituri în fața ei. Biata fată habar nu avea ce tot zicea el. Poate că a fost mai bine așa.

Nicky a vândut o hartă cu 180 de lire unui bărbat care, a hotărât ea, din nu știu ce motive, era pocăit. „Sunt duși cu capu' ăștia." Ea și Emanuela par să se înțeleagă un pic mai bine. Engleza Emanuelei — deși infinit mai bună decât cele câteva cuvinte italienești pe care le știu eu — a fost motivul câtorva probleme de comunicare cu clienții, iar mănușile ei albe nu sunt chiar la fel de albe ca în prima zi.

După muncă, am filmat un scurt video în grădină despre cum să-ți faci upgrade de la Kindle la Kindle Fire. Am avut nevoie de jumătate de galon de benzină și de o cutie de chibrituri.

Total încasări: 546,45 lire

30 clienți

LUNI, 13 IULIE

Comenzi online: 7

Comenzi găsite: 6

Azi au fost în magazin și Flo, și Emanuela. Le-am lăsat instrucțiuni să facă ordine și să listeze eventualele stocuri noi în Monsoon, pe urmă, la 9:00, am plecat la Yetholm (în regiunea Borders, la vreo trei ore distanță) ca să mă uit la o colecție de istorie militară, apoi la o bibliotecă privată din Melrose. Colecția din Yetholm a fost un pont de la prietenul meu Stuart Kelly și i-a aparținut unui bărbat care lucrează în Orientul Mijlociu și care voia să vândă cărțile tatălui său răposat. I-am oferit 350 de lire pentru cărți. Când am deschis ușa din spate a camionetei ca să le încarc, o cutie cu emulsie pe care o cumpărasem ca să vopsesc bucătăria din căbănuță a căzut pe alee și s-a spart, revărsând vopsea peste tot. Din fericire, omul a fost foarte înțelegător.

În Melrose, am ajuns la o casă orășenească enormă; oamenii care vindeau cărțile se mutau într-o casă mai mică, unde nu aveau loc pentru bibliotecă. El fusese implicat în înființarea Festivalului de carte din Melrose. Cărțile erau așezate în teancuri pe o masă de biliard și a trebuit să trec prin câteva camere și pe lângă o piscină interioară ca să ajung la ele. Voiam numai o treime din bibliotecă, dar cum se mutau din casă, m-au întrebat dacă n-aș putea să le iau pe toate. Din fericire, o echipă de transportat mobilă, formată din trei oameni, deja împacheta conținutul casei, așa că au fost drăguți și m-au ajutat să car cutiile la camionetă. Am plătit 600 de lire pentru cărțile pe care le voiam, inclusiv câteva titluri interesante de anticariat.

După o zi destul de obositoare, mi-am petrecut noaptea cu niște prieteni de lângă Peebles, fiindcă dimineață trebuie să văd altă bibliotecă dintr-o casă din apropiere.

Total încasări: 253,50 lire

48 clienți

MARȚI, 14 IULIE

Comenzi online: 3

Comenzi găsite: 3

La 8:30, am primit un telefon de la persoana cu care trebuia să mă întâlnesc în dimineața asta, să-mi spună că a fost chemată pe neașteptate în altă parte și să mă întrebe dacă putem amâna. Așa că am plecat acasă și am ajuns la timp pentru prânz, când am descoperit că Flo și Emanuela împrăștiaseră cărți și cutii prin tot magazinul într-un fel care ar fi făcut-o până și pe Nicky să roșească.

După muncă, am ieșit la o plimbare cu Emanuela ca să-i arăt puțin zona. Când am trecut pe lângă un câmp cu vaci, s-a oprit brusc și m-a înșfăcat de braț. Am întrebat-o ce s-a întâmplat, iar ea a arătat spre o vacă aflată mai aproape (dincolo de un zid de piatră) și a zis: „Vaca ăla se uită la mine. Uite, uite, ochiul lui! Mă urăște-a!". Am încercat să-i explic că vaca nu o urăște, dar a reușit să se convingă singură că nu doar vacile, ci toate animalele o urăsc-a.

Total încasări: 259,49 lire

29 clienți

MIERCURI, 15 IULIE

Comenzi online: 1

Comenzi găsite: 1

Azi a lucrat Flo. A împachetat cărțile pentru club, aproximativ 150. În timp ce le ambala, mi-a zis: „Am avut un vis când am fost la Paris că ai pus o cameră de luat vederi în spatele computerului și că ai încărcat un video cu mine dormind la muncă". Ah, ce calibru are personalul din vara asta!

Din cauza lipsei de spațiu din magazin, a trebuit să las majoritatea cărților din biblioteca din Melrose la Finn. I-am zis că, dacă vrea, pot să i le dau pe cele mai multe ca stoc pentru The Open Book.

Seara, am făcut o oală mare de supă cu păstârnac și mere pentru cină (care să rămână și pentru prânz în restul săptămânii). Emanuela a apărut în bucătărie pe la 20:00 și a întrebat ce e asta, așa că i-am spus, la care ea a răspuns: „Ce porcărie e supa de mere?“. I-am zis să o încerce, pe urmă m-am dus în grădină să culeg căpșuni. Când m-am întors, după douăzeci de minute, Emanuela stătea zâmbind într-un fotoliu. Oala de supă era complet goală.

Am ajuns la capitolul din *Jim cel norocos* în care Welch dă o petrecere acasă, iar Dixon stă peste noapte. De mult timp nu am mai râs atât la un text, mai ales la momentul în care pomposul profesor Welch îi oferă ceva de băut lui Dixon: „În clipa următoare înșfăcă o sticlă de porto dintre sticlele de sherry, bere și cidru ce umpleau jumătatea unui raft. Era chiar sticla din care, cu o seară în urmă, Welch îi turnase cea mai mică cantitate de băutură ce i se oferise vreodată lui Dixon“[20].

Total încasări: 172,49 lire

20 clienți

JOI, 16 IULIE

Comenzi online: 5

Comenzi găsite: 5

Lucru ieșit din comun, nici urmă de Emanuela când am deschis magazinul. A apărut peste jumătate de oră, puțin fâstâcită și scuzându-se că a întârziat pentru că „trebuie să pun-a fața în ordine-a“.

Echipa de la Norman Furnishings a sosit la 11:00 să monteze mocheta în căbănuță.

După prânz, le-am lăsat pe Flo și pe Emanuela să se ocupe de magazin și m-am dus să mă uit la niște cărți la The Barony. The Barony este un liceu agricol aflat la aproape zece kilometri de Dumfries, iar Karen, bibliotecara, mă sună ori de câte ori dau din cărți. Majoritatea sunt cărți de bibliotecă și nu deosebit de bune, dar din când în când printre ele apare ceva pentru care merită să fac drumul. Tocmai eram blocat în trafic la semaforul de lângă cotitura spre Glenkiln, când m-a sunat Flo. De obicei, asta se întâmplă numai dacă e vreo urgență, așa că am răspuns. O pianistă de concert venise în magazin să vândă CD-uri cu muzica ei, care, din câte am înțeles, era însoțită de niște povești pentru copii. Nu-mi plac chestiile astea, așa că i-am zis lui Flo să-i spună că nu vindem CD-uri. Evident nemulțumită de răspunsul acesta, pianista a cerut să vorbească direct cu mine, așa că i-am zis lui Flo să-i transmită că nu pot, pentru că sunt la volan. Am auzit-o pe pianistă în fundal zicând: „Spune-i să tragă pe stânga ca să vorbesc cu el“, așa că am închis telefonul.

Total încasări: 157 lire

16 clienți

VINERI, 17 IULIE

Comenzi online: 5

Comenzi găsite: 5

Azi a venit Nicky, aducând niște grozăvii cu feta și spanac pe care le șterpelise din containerul de la Morrisons aseară, după întâlnirea ei de la Kingdom Hall.

În urma unui apel primit săptămâna asta, m-am dus la Troon (aflat cam la 100 de kilometri distanță) ca să mă uit la o colecție de istorie maritimă. Suspiciunile mi-au fost stârnite de prezența unui terrier care mă lătra și a unui bărbat cu mustață pufoasă și cu pantaloni de nailon proaspăt călcați, care își spăla mașina în fața casei. Era evident că și terrierul, și mașina (și probabil și mustața) făceau obiectul agitației și adorației stăpânului. O femeie de vreo șaizeci și ceva de ani, ce purta fustă de poliester (care cred că genera destulă electricitate cât să alimenteze jumătate din Troon de fiecare dată când se ridica de pe canapea), mi-a explicat că proprietarul colecției fusese răposatul ei frate. M-am uitat prin cărți și i-am făcut o ofertă de 200 de lire pentru aproximativ jumătate dintre ele. Soțul ei a luat o pauză de la mângâiatul capotei Mondeoului galben-vomă și a intrat să vadă care-i treaba. După ce am explicat situația, m-a rugat să separ cărțile pe care le voiam de cele pe care nu le voiam — lucru pe care în mod normal l-aș fi făcut de la început, dar ea mă rugase să nu fac asta. După vreo două minute, când mutasem cam un sfert din ele, m-a întrerupt și a zis: „200 de lire nici măcar nu se apropie de cât face". Din când în când, se întâmplă ca vânzătorul să vrea mai mult decât sunt eu dispus să plătesc pentru o colecție, dar e destul de rar. Încă și mai rar e ca vânzătorul să nu aibă capacitatea de a exprima acest lucru într-un mod politicos și de a lăsa loc de discuții, însă asta a fost o astfel de ocazie și eu m-am bucurat să plec cu mâna goală și cu 200 de lire încă în buzunarul meu.

Noul boiler a început să scoată un sunet ca de vaiet, deci clar e o problemă cu el.

Total încasări: 202,96 lire

25 clienți

SÂMBĂTĂ, 18 IULIE

Comenzi online: 1

Comenzi găsite: 1

Nicky a deschis magazinul. Făcuse un soi de amestec din prăjitură cu ciocolată de casă, plăcintă cu cireșe, căpșuni și iaurt. Cică era sănătoasă datorită fructelor și iaurtului. I-am refuzat politicos invitația de a gusta.

Cu puțin timp înainte de prânz, un client a venit hotărât la tejghea și a întrebat: „E vreun loc pe aici unde se fac biblioteci?".

Eu: Noi ni le-am făcut singuri pe ale noastre, dar majoritatea tâmplarilor pot să vă

construiască o bibliotecă, dacă îi rugați.

Client: Dar eu caut pe cineva care se specializează în așa ceva și le face în mod obișnuit.

După ce i-am zis că nu e nimeni prin zonă care să le facă „în mod obișnuit", timp de zece secunde a tot încercat să iasă din magazin împingând ușa pe care trebuie s-o tragi ca s-o deschizi.

Total încasări: 310,47 lire

33 clienți

LUNI, 20 IULIE

Comenzi online: 3

Comenzi găsite: 3

Flo și-a petrecut cea mai mare parte a zilei etichetând pachetele pentru clubul Random Book. Nu am găsit timbrul Royal Mail pentru livrare în 48 de ore — toți trei (eu, Flo și Emanuela) l-am căutat vreo două ore (de obicei, e într-o cutie de plastic de sub tejghea, cu toate celelalte accesorii pentru corespondență) — așa că am dus cutiile cu pachete la poștă, să le proceseze Wilma. Erau aproximativ 150. De obicei, taxa de expediere e de 1,80 lire pe carte prin sistemul online pus la dispoziție prin contract de Royal Mail. Prin intermediul oficiului poștal, costul mediu a fost de 2,20 lire. Comentariul idiot al lui Flo pe ziua de azi: „Insulele scoțiene sunt în străinătate?".

Flo și Emanuela au continuat să sorteze cărțile de la Melrose. Au fost foarte entuziasmate când au găsit un set de cărți *Golliwog*, care se vindeau online cu vreo 40 lire fiecare.

Janetta a venit să facă curățenie în magazin pe la 15:00, ca în fiecare luni, și a găsit timbrul lipsă în cinci minute.

În timpul cinei cu Anna și Emanuela, Emanuela a început să se plângă de diversele ei afecțiuni. Am comentat că este foarte neobișnuit pentru cineva care abia are douăzeci și cinci de ani să sufere de atâtea (genunchi, spate, vedere foarte slabă), la care ea a răspuns: „Da, dar pe dinăuntru am optzeci și cinci de ani, ca o bunicuță foarte bătrână". Și atunci a luat naștere porecla ei: „Bunicuța".

Total încasări: 699,29 lire

53 clienți

MARȚI, 21 IULIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 2

Le-am lăsat pe Bunicuța (Emanuela) și pe Flo să se ocupe de magazin și m-am dus la Borders să mă văd cu alt prieten din copilărie, Tris, care a avut amabilitatea să mă învețe toată ziua un tip de aruncare a undiței care este util pe râuri mai mari sau unde sunt copaci în apropierea malului. Este cunoscută drept aruncarea Spey. Ne-am întâlnit pe Râul Tweed (la distanță de vreo trei ore cu mașina). După ce am pescuit câteva ore, am luat ceaiul cu el și cu soția lui, Delia, o bună prietenă din adolescență și fostă vecină la ferma unde am crescut. Are o cafenea-galerie în Lilliesleaf, în Borders. Am comparat caracterul sezonier al afacerilor noastre și încercările asemănătoare prin care trecem, legate de costurile cu personalul și alte lucruri pe care le descoperi cu adevărat doar când ai o mică firmă în Scoția rurală. Am ajuns înapoi acasă la 21:00, unde am găsit un aranjament uriaș cu cărțile *Golliwog*, făcut de Flo. L-am dat jos imediat. Sunt departe de a fi corecte din punct de vedere politic. De fapt, sunt extrem de nehotărât când cumpăr cărți și dau peste astfel de lucruri în ele. Au și valoare financiară, și istorică, dar cine știe în mâinile cui vor cădea: posibil în ale cuiva interesat de atitudinea față de culoarea pielii de-a lungul timpului sau în ale cuiva care vrea să le folosească într-un context contemporan fie pentru a le ridiculiza, fie pentru a semnala prejudicii rasiale sau poate chiar în mâinile unui rasist. În mod sigur nu vreau ca vizitatorii magazinului să fie întâmpinați de un aranjament uriaș cu cărțile astea.

Total încasări: 299,67 lire

30 clienți

MIERCURI, 22 IULIE

Comenzi online: 1

Comenzi găsite: 1

O singură comandă azi. Flo a listat toată ziua cărți în FBA. Ieri a reușit să listeze 120, printre care și câteva care nu cred că se vor vinde vreodată cu mai mult de un penny pe Amazon, dar pentru care Monsoon afișează prețuri de 5 și 6 lire, cum ar fi autobiografia lui Edwina Curie. Probabil ar trebui să am o discuție cu Flo ca să-i explic asta; Nicky înțelege, probabil pentru că lucrează în magazin de atât de mult timp, dar Flo ar fi în stare să pună P.G. Wodehouse la coșul de gunoi dacă Monsoon arată că este disponibil pe Amazon cu un penny, deși absolut toate titlurile lui se vând ca pâinea caldă în magazin cu 2 și 3 lire, chiar și în ediții broșate rufoase.

Isabel a venit să se ocupe de contabilitate.

După-amiază i-am arătat lui Flo cum să completeze formularul de expediere FBA și să se organizeze cu UPS ca să vină să ridice cele unsprezece cutii cu cărți pe care le-a listat, astfel încât să ajungă în depozitul Amazon din Dunfermline și, sper, să se vândă de acolo.

Bunicuța a început să facă un fel de gest mafiot: arată spre ochii ei, apoi spre ai mei și mimează tăierea gâtului când fac ceva cu care nu este de acord. Din fericire, ghetele ei au tocuri mari, cu flecuri metalice, care, atunci când tropăie prin magazin, bocăne ca o armată în marș, așa că o aud dinainte apropiindu-se și fac ceva să o evit. Când i-am atras atenția asupra acestui lucru, a

răspuns: „A, da, sunt foarte elefant-a“.

Total încasări: 254,48 lire

27 clienți

JOI, 23 IULIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 1

Și azi a lucrat Flo. A anunțat cu mândrie că și-a perfecționat o nouă expresie facială, pe care era clar că și-a exersat-o mult timp în fața oglinzii aseară. E o combinație de privire încruntată și bosumflare. Am încercat să-i găsesc un nume. Până acum, e ori „încrunflare“, ori „bosumtată“. Am întrebat-o pentru cine a lucrat la expresia asta nouă fermecătoare și a recunoscut că are un prieten „secret“.

În ciuda faptului că a fost o zi caldă, însorită, Bunicuța și-a petrecut o mare parte din ea plângându-se de temperatura scăzută. A hotărât că vede tot mai slab și și-a scos ochelarii ca să ne demonstreze: „Toate sunt-a doar culori, fără forme“.

Șoferul UPS a venit la prânz să ridice cele unsprezece cutii care trebuie livrate la depozitul Amazon.

Will, vecinul meu, a sunat să se plângă de faptul că zgomotul pe care îl face boilerul îl trezește noaptea, așa că am trimis un e-mail la Solarae, să văd dacă poate veni Ashley să se uite la el.

Weekendul ăsta are loc Wickerman, un festival de muzică lângă Dundrennan (la vreo 65 de kilometri distanță). Cântă și Zoe Bestel, o cantautoare locală talentată. Festivalul se organizează de vreo cincisprezece ani și atrage niște nume destul de mari în ultima vreme. Peter, tatăl lui Zoe, a întrebat dacă ar putea să ia camioneta cu împrumut pe durata weekendului și a venit după ea chiar înainte să închid magazinul. Flo se duce mâine și rămâne până duminică.

VINERI, 24 IULIE

Comenzi online: 0

Comenzi găsite: 0

În timp ce punea prețurile pe cărți, Bunicuța a dat peste o carte intitulată *Mother of God: A History of the Virgin Mary*[21]. Pe pagina de titlu sunt mâzgălite în creion, cu un scris ce seamănă suspect de mult cu al lui Nicky, cuvintele „mama lui Isus, nu a lui Dumnezeu“.

Am avut o discuție cu Bunicuța despre starea cărților la mâna a doua. În calitate de comerciant, vreau să fie într-o stare cât mai bună posibil, dar Bunicuța are o perspectivă diferită și mai interesantă. Mi-a zis: „Îmi place să citesc-a cărți-a care au fost citite de mulți, mulți oameni. Ador-a colțurile îndoite ale cărților-a pentru că mă fac să mă întreb de ce s-a oprit cineva din citit-a acolo. Ce s-a întâmplat-a? Trebuia să-și hrănească pisica? A bătut-a poliția la ușă să-i spună că soțul ei a fost omorât? Sau trebuia doar-a să facă pipi? Toate lucrurile astea te fac să te gândești-a la ceilalți oameni care au citit-a cartea asta".

Total încasări: 254,99 lire

26 clienți

SÂMBĂTĂ, 25 IULIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 2

Primul comentariu al lui Nicky pe ziua de azi a fost „Ooo, ți-am adus ceva bun de patiserie din containerul de la Morrison. Are ciocolată belgiană și sare de mare caramelizată".

Eu: Ai mâncat-o pe drum încoace, nu-i așa?

Nicky: Îhâm.

Pe la mijlocul dimineții, am primit un telefon de la Davy Brown, să-mi aducă aminte că am fost de acord să-i împrumut camioneta luni dimineață. Uitasem cu totul. Peter Bestel este cu ea la Wickerman. Sper să mi-o aducă înapoi până luni dimineață.

A fost o zi superbă, așa că după prânz le-am lăsat pe Nicky și pe Bunicuța în magazin și m-am dus cu bicicleta la New Luce, vreo 90 de kilometri dus-întors.

Peter Bester a adus camioneta la 17:00, din fericire.

Total încasări: 174 lire

22 clienți

LUNI, 27 IULIE

Comenzi online: 5

Comenzi găsite: 5

Anna a plecat într-o scurtă excursie la Amsterdam să se întâlnească cu niște prieteni. A lăsat-o și pe Bunicuța la Lockerbie, ca să se poată duce la Edinburgh pentru câteva zile de „turistic".

Primii clienți ai săptămânii au fost o familie formată din cinci persoane, care timp de o oră s-au uitat prin magazin, apoi au plecat cu mâna goală, plângându-se că „Sunt prea multe din care să alegi".

Flo a dat telefon că e bolnavă. Se pare că nu se simte bine după cheful cu tequila de la Wickerman, așa că am sunat-o pe Nicky, care a fost de acord să vină în locul ei. Pe vremuri, fetele (studentele) veneau indiferent de cât de mahmure sau încă bete erau. Nu reușesc să-mi aduc aminte vreo zi în care predecesoarea lui Flo, Sara Pearce, să nu fi venit la muncă din cauza unei forme de beție. Nu mi-am închipuit că o să-i duc dorul vreodată. Într-o zi am coborât în magazin după prânz și am descoperit că își făcuse o fotografie pe care o înrămase și scrisese „Angajata lunii", apoi o așezase mândră nevoie mare pe tejghea.

Chris Brown, un prieten vechi, a venit în magazin cu familia. Ei locuiesc în China, așa că am făcut un scurt videoclip în fața magazinului cu fiica lui vorbind mandarină, pentru oamenii din China cărora se pare că le-a plăcut mult videoclipul *Reader's Delight*. Lara, fiica prietenului meu Colin, a venit cu ei și a rămas după ce au plecat: vrea să acumuleze experiență de lucru o săptămână.

Total încasări: 527,45 lire

45 clienți

MARȚI, 28 IULIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 2

A plouat tare azi-noapte și astăzi. Flo a venit târându-se imediat după ora 9:00, arătând rău, așa că m-am dus la râu și am lăsat-o să-i arate Larei cum merg treburile în magazin.

La 15:00, când m-am întors, l-am găsit pe irlandez așteptându-mă cu șapte cutii de cărți despre trenuri și autobuze, așa că i-am dat 140 de lire pentru ele.

Și Robert (instalatorul), și Callum au venit astăzi să lucreze la căbănuță.

Total încasări: 414,99 lire

41 clienți

MIERCURI, 29 IULIE

Comenzi online: 7

Comenzi găsite: 4

O zi însorită minunată. Și azi a lucrat Flo, în sfârșit, cu fața ei încruntată și bosumflată obișnuită. Callum a venit să lucreze la căbănuță. Robert, instalatorul, a sosit la 9:00.

Am sortat cu Flo cărțile de la The Barony și am încărcat cele patruzeci și șapte de cutii cu stocuri reciclate și respinse în camionetă, apoi le-am dus la fabrica de reciclare din Glasgow. După ce am lăsat cărțile la Smurfit Kappa, m-am întors direct acasă. Am ajuns imediat după închiderea magazinului.

Ashley de la Solarae a sunat să spună că trebuise să înlocuiască ventilatorul boilerului care nu-l lăsa pe Will să doarmă toată noaptea. După ce l-a scos, a descoperit o pasăre decapitată prinsă între palele elicei. Probabil căzuse prin horn.

Total încasări: 197 lire

32 clienți

JOI, 30 IULIE

Comenzi online: 3

Comenzi găsite: 2

Robert, instalatorul, a lucrat la bazinul cu apă caldă din căbănuță. Boilerul meu pe peleți nou-nouț are un defect nou-nouț; presiunea apei din rezervorul-tampon a scăzut. Robert a recunoscut fără tragere de inimă că s-ar putea să fie din cauză că a deranjat el ceva la țevi.

Total încasări: 467 lire

35 clienți

VINERI, 31 IULIE

Comenzi online: 0

Comenzi găsite: 0

Azi a venit Nicky de dimineață.

Am descoperit că Flo nu verificase mesajele de la Amazon Seller Central toată săptămâna și aveam mai multe reclamații, așa că i-am arătat cum să le acceseze și să le rezolve. Majoritatea vânzătorilor trăiesc cu frica permanentă că vor fi suspendați de pe Amazon și nu le trebuie mult ca

să-ți facă vânt, aparent arbitrar.

Bunicuța mi-a arătat degetele, care, în jurul unghiilor, erau umflate și inflamate. Crede că e din cauză că a umblat cu cărți prăfuite. Încă o afecțiune pe care s-o adaug la bogata ei listă.

Total încasări: 212,69 lire

23 clienți

---

18. *One* și *two* în engleză.
19. Un program radiofonic, cel mai lung din lume, cu 19 500 de episoade, din anii 1950, cu povești dintr-o zonă rurală.

20. Traducere de Mariana Chițoran, Polirom, Iași, 2011, p. 72.
21. *Mama lui Dumnezeu: o istorie a Fecioarei Maria.*

AUGUST

Părerea mea este că bătrânii ăştia sunt coloana vertebrală a comerţului cu cărţi. Pe măsură ce cad unul câte unul ca frunzele dintr-un copac, se cască un hău pe care niciun vânzător tânăr, modern şi insistent nu îl poate umple şi lasă o amintire mult mai puternică decât mirosul uleiului de păr al tuturor deştepţilor care vin să-mi ceară de lucru pe tonul încrezător al cuiva care se crede în stare să mă înveţe propria meserie. Îi salut pe bătrânul McKerrow şi pe colegii lui, care se duc pe rând dintre noi.

Augustus Muir, *The Intimate Thoughts of John Baxter, Bookseller*

Bătrânul McKerrow şi colegii lui s-au dus în număr mare dintre noi, dar câţiva tot au rămas. Au fost înlocuiţi, însă nu cu deştepţi lucioşi de la uleiul mirositor de păr, ci cu o dihanie fără chip care a distrus umanitatea comerţului cu cărţi la mâna a doua (şi noi). Coloana vertebrală a comerţului cu cărţi despre care vorbeşte Augustus Muir aproape a dispărut, iar domeniul este în pericol să devină o nevertebrată. Scriu aceste rânduri la doar câteva ore după ce un prieten vechi din Edinburgh a trecut pe aici să mă salute, împreună cu tatăl lui în vârstă. Acesta s-a uitat prin magazin cu o expresie nostalgică, atingând din când în când câte o carte şi privind meditativ în jur, cu uimirea unui copil care a intrat într-un magazin de dulciuri pentru prima oară. Înainte să plece la prânz cu nişte prieteni comuni, a venit la tejghea şi a spus: „Ştii, Edinburgh era plin de locuri ca ăsta. Toată viaţa am rătăcit prin ele şi aşa mi-am alcătuit biblioteca. Am cumpărat un exemplar din *Chronicles* de Holingshed din secolul al XVI-lea — aici aveţi o ediţie mai recentă, din câte am văzut — dintr-o librărie din Leith în anii 1940. Îmi aduc aminte de parcă ar fi fost ieri. Acum au dispărut aproape toate, doar o mână au mai rămas".

Colecţionarea de cărţi a fost, cu siguranţă, o parte importantă a vieţii lui, iar fără librării demersul nu prea mai aduce bucurie. Întâmplarea fericită de a găsi ceva ce nici nu ştiai că există sau de a întreba librarul ce ar recomanda pe un anumit subiect încă nu este posibilă online, dar bănuiesc că va fi. Acum vreo doi ani, am abordat Universitatea Napier cu această idee; un model 3D al unui magazin prin care avatarurile să se poată plimba, controlate de cumpărători online, şi să poată vedea stocul existent pe rafturi şi chiar să interacţioneze între ele. Mi-au răspuns că ar fi nevoie de o tehnologie care încă nu a fost dezvoltată. Într-un fel, mă bucur că deocamdată nu există, dar mă îndoiesc că va mai trece mult timp până atunci. Cu toate acestea, mirosul, atmosfera şi interacţiunea umană vor rămâne apanajul librăriilor tradiţionale. Poate, la fel ca în cazul vinilurilor şi al filmelor de 35 mm, ar exista o mică resuscitare, suficientă pentru a ne mai ajuta pe câţiva dintre noi să mai rămânem la suprafaţă o vreme.

SÂMBĂTĂ, 1 AUGUST

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 2

A lucrat Nicky. Primul lucru pe care l-a făcut a fost să-și ridice piciorul încălțat în sandală pe tejghea și să-mi arate degetul mare, pe care scăpase o bucată mare de lemn. Ca să fiu drept, degetul era negru-albăstrui. La scurt timp după aceea, a scris următoarele pe pagina de Facebook a magazinului:

Nicky la butoane!

Refrenul din dimineața asta a fost așa: „De ce ai pus prețurile la cutia aia imensă de hărți și le-ai așezat frumos pe rafturi? Și de ce tot promovezi „Tripe" și „Rockets", clienții cumpără o grămadă de exemplare. Și ce dacă ți-ai rupt degetele de la picioare, lucrează mai repede".

Telefon la 10:00 de la Solarae. Rob, șeful, mi-a spus cum să resetez boilerul, ceea ce am și făcut. S-a supraîncălzit imediat și iar n-a mai mers.

După-amiază m-am dus la oficiul poștal să iau un exemplar din *The Guardian*. Am aflat de la fetele de acolo că umblă un zvon cum că distileria Bladnoch din apropiere, care a intrat în lichidare anul trecut (distileria aflată în punctul cel mai sudic din Scoția și, prin urmare, distileria de scotch aflată în punctul cel mai sudic din lume) ar fi fost cumpărată de un milionar australian.

Bunicuța a apărut purtând o pereche nouă de mănuși albe, de arhivă, care — a zis ea — o să-i protejeze degetele umflate de ravagiile provocate de lucrul cu cărțile. Când i-am zis că arată ca Michael Jackson, m-a făcut „nenorocitul dracului".

Total încasări: 187,93 lire

38 clienți

LUNI, 2 AUGUST

Comenzi online: 4

Comenzi găsite: 2

A venit Flo, pe jumătate adormită și mai supărată decât de obicei.

Am condus până la Gatehouse (30 de kilometri) după prânz și, pe drum, am lăsat-o pe Bunicuța la Newton Stewart. Voia să se ducă la o plimbare. Am plecat să mă uit la cărți într-o casă de pe domeniul Cally Palace Hotel — aparținând unei bătrâne care se mută la azil. Adesea achiziționez stocuri în acest fel, ceea ce îmi servește drept bine-venit memento al propriei condiții de muritor. Există o senzație deprimantă de resemnare că acesta este, într-adevăr, ultimul capitol atunci când o persoană în vârstă face acest pas, deși, în cazul de față, femeia părea să-l aștepte cu nerăbdare. Am luat trei cutii cu stocuri amestecate și i-am plătit 100 de lire.

Căpitan are un dușman care se strecoară prin ușița de pisici și îi mănâncă prânzul. Astăzi, Bunicuța i-a auzit bătându-se la parter. Probabil n-ar trebui să-i pomenesc despre asta Annei, fiindcă doar îi va spori nevrozele și așa numeroase.

Bunica a ajuns acasă la 18:00.

Total încasări: 199,78 lire

21 clienți

MARȚI, 3 AUGUST

Comenzi online: 1

Comenzi găsite: 0

Azi a lucrat Flo. A muncit din greu ieri, așa că m-am gândit să încep ziua cu niște cuvinte de încurajare care s-o motiveze: „Mersi, Flo, ai sortat o mulțime de cărți. Bravo!". Flo, după o tăcere de uimire, a răspuns: „Pot să te înregistrez zicând asta?".

La scurt timp după aceea, o femeie tânără care împingea un cărucior de copil a zis: „Caut cărți despre tapiserii, dar nu din alea moderne, simandicoase. Tapiserii din alea bune, de modă veche".

În timp ce sortam cu Flo stocurile proaspete, am găsit încă un exemplar din *Famous Last Words*. Până acum, preferatele mele sunt ultimele cuvinte ale lui H.G. Wells, adresate asistentei medicale: „Du-te de aici. Mă simt bine".

M-am dus iar la plimbare după muncă împreună cu Bunicuța și, când am trecut pe lângă câmpurile cu vaci (vite din Galloway, majoritatea viței), una dintre ele își întea capul peste zid și păștea niște iarbă de pe margine, așa că m-am dus la ea și am scărpinat-o pe cap. Bunicuța a părut îngrozită și a început să strige: „Ce faci? Ai grijă, A-Shone!". Am asigurat-o că vitele de Galloway sunt creaturi blânde și am chemat-o și pe ea să se convingă. S-a apropiat ezitând și, în scurt timp, o scărpina pe cap și îi vorbea în italiană. Pe urmă, am întrebat-o dacă tot mai crede că vacile o urăsc. A răspuns: „O, da, toate în afară de asta. Când se uită la mine, zic cu ochii lor furioși «Șterge-o de aici, ăsta-i câmpul meu»".

Când am ajuns acasă, a dispărut la etaj să se spele pe picioare și pe cap și a coborât (ca de obicei) cu un turban pe cap, în timp ce eu am gătit cina pentru ea și Lara.

Total încasări: 390,89 lire

36 clienți

MIERCURI, 5 AUGUST

Comenzi online: 1

Comenzi găsite: 0

Ziua târgului agricol din Wigtown. A plouat torențial toată ziua. Bunicuța și Lara au filmat

vitele; eu am filmat oile, iar la 15:00 am plecat la Lairg (șase ore cu mașina) ca să pescuiesc cu niște prieteni. Am luat *The New Confessions* cu mine.

Total încasări: 528,22 lire

52 clienți

JOI, 6 AUGUST

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 1

La pescuit. Flo și Bunicuța s-au ocupat de magazin.

Total încasări: 480 lire

36 clienți

VINERI, 7 AUGUST

Comenzi online: 3

Comenzi găsite: 3

La pescuit. După o cină cu băutură, o vreme am stat la foc și am citit *The New Confessions*. Todd este acum prizonier de război și un gardian german (Karl-Heinz) îi face rost pe ascuns de pagini din *Confesiunile* lui Rousseau în schimbul unor săruturi furate. Boys surprinde perfect pasiunea cititorului vorace cu paragraful acesta:

> „Karl-Heinz m-a «hrănit» cu toată cartea în următoarele șapte săptămâni. Metafora este exactă. Fasciculele subțiri de hârtie erau ca niște bucățele esențiale de mâncare. Le-am devorat. Am mestecat, înghițit și digerat cartea aceea. I-am spart oasele și i-am supt măduva; fiecare fibră de carne, fiecare porțiune de zgârci era ingurgitată cu o fervoare gurmandă".

Mai târziu, reiese că i-a dat lui Karl-Heinz pachetele lui de la Crucea Roșie în schimbul celei de-a doua jumătăți a cărții, zicând „mi-am dat mâncarea pentru o carte". În magazin, am un citat din Erasmus pictat pe un perete, care sună așa: „Oricând am bani, cumpăr cărți. Ce îmi rămâne cheltuiesc pe mâncare și haine".

Total încasări: 114,94 lire

10 clienți

SÂMBĂTĂ, 8 AUGUST

Comenzi online: 1

Comenzi găsite: 1

Am pescuit în Oykel toată ziua.

Total încasări: 349,89 lire

34 clienți

LUNI, 10 AUGUST

Comenzi online: 1

Comenzi găsite: 0

Azi-dimineață, Flo și Bunicuța au împachetat cărțile pentru următorul Random Book Club. Bunicuța a anunțat că este activitatea ei preferată să „pun-a cărțile în confecție[22]".

M-am întors de la Lairg ieri, pe o ploaie torențială. Azi-dimineață, în timp ce verificam corespondența adunată în absența mea, am găsit un colet cu o carte frumoasă, pe care mi-o trimisese cineva. Era în totalitate în chineză, cu excepția titlului de pe copertă, care era în engleză. Se numea *Wanderlust for Books* și conținea câteva fotografii din magazinul meu. Era însoțită de o vedere pe care scria:

Stimate domnule Bythell,

Sunt Rebecca Lee (în chineză, numele meu ar trebui să fie Ya-Chen-Lee). Sunt o fată din Taiwan care a vizitat Wigtown și magazinul dumneavoastră minunat vara trecută. Magazinul dumneavoastră și Random Book Club m-au inspirat mult. După ce m-am întors în Taiwan, ca să promovez conceptul de oraș al cărților și să imortalizez călătoria mea prin cultura orașului cărților, am scris despre experiența mea și apoi am publicat-o. Vă trimit un exemplar al cărții mele, chiar dacă e posibil să nu înțelegeți chineza, cu câteva fotografii din magazinul dumneavoastră, care sper să vă placă.

Cu stimă, Rebecca. 30 iulie 2015.

Faima noastră în Orient continuă să crească.

După ce au terminat de împachetat cărțile pentru club, Flo și Bunicuța au strâns restul cutiilor din tranzacția cu Barony și am primit încă o livrare de la Samye Ling, pentru care o să le trimit un cec de 30 de lire.

În timp ce Bunicuța lucra la tejghea, un client a abordat-o și i-a zis „uniforme". Atât. Bineînțeles că ea a fost nedumerită și a scos la înaintare răspunsul ei standard, „Poftim?", de câteva ori, până când chestiunea a fost ușor clarificată.

Înainte să plece, Flo mi-a zis așa: „În timp ce tu te plimbai alene pe dealuri, a venit un omuleț ciudat. L-am mai văzut și înainte, dar niciodată nu vorbește, nici măcar când îi zic eu câte ceva în timp ce plătește cărțile. Mi-am pus în minte să vorbesc cu el". Nu a fost nevoie de prea multe întrebări ca să stabilim identitatea misteriosului personaj: era Omul-Cârtiță.

Total încasări: 454,51 lire

36 clienți

MARȚI, 11 AUGUST

Comenzi online: 1

Comenzi găsite: 0

Flo a venit la 9:00 și un pic.

După prânz, m-am dus la Port William să mă uit la o bibliotecă particulară. O femeie fermecătoare din Irlanda de Nord m-a condus înăuntru, alături de soțul și fratele ei. Casa le aparținuse părinților lor și era absolut plină de lucruri, inclusiv mii de cărți, aproape toate de teologie creștină. Am ales câteva cutii și le-am dat 250 de lire. Au fost foarte amabili, dar evident dezamăgiți. După ce am mai discutat, a reieșit că, în urmă cu cincisprezece ani, cărțile fuseseră evaluate la 1 200 de lire. Când le-am explicat că, din cauza internetului, prețurile cărților au scăzut până la un nivel aproape nesustenabil, au părut și compătimitori, și înțelegători. Fratele chiar m-a ajutat să car cutiile la mașină, lucru care se întâmplă surprinzător de rar. Părinții lor, se pare, fuseseră misionari și călătoriseră în toată lumea.

Am primit un e-mail de la Eliot la ora 17:00 prin care mă întreba dacă poate să stea la mine mâine-noapte. Toate dormitoarele sunt ocupate, casa e plină cu Catriona, Edward (administratorii Festival Company, care au venit pentru o ședință și au nevoie de un loc unde să doarmă) și Bunicuța, așa că i-am pregătit canapeaua din odăiță.

Săptămâna trecută, am primit două comenzi prin Amazon pentru cărți pe care nu le-am găsit. Le-am trimis câte un e-mail de scuze umile clienților și le-am dat banii înapoi. Iată feedbackul:

Clientul 1, 4 steluțe: „Am primit banii înapoi din cauză că articolul nu mi-a putut fi livrat. Am rezolvat situația amiabil cu vânzătorul."

Clientul 2, 1 steluță: „Cărțile nu au fost disponibile pentru vânzare așa că furnizorul mi-a

anulat comanda nu sunt mulțumit deloc."

Am închis magazinul și m-am dus în golful Rigg să fac o baie în mare. E destul de cald să stai în apă cam jumătate de oră acum, iar dacă nu stropești prea mult în jur, vezi cercurile concentrice formate de chefalii care mănâncă la suprafața apei de jur împrejur.

Odată, când eram mult mai tânăr și grătarele pe plajă erau un lucru la ordinea zilei vara, câțiva dintre noi am hotărât să ne petrecem noaptea acolo și, în timp ce înotam la miezul nopții, am descoperit cu încântare că apa agitată se lumina fosforescent în jurul nostru.

Total încasări: 360,81 lire

39 clienți

MIERCURI, 12 AUGUST

Comenzi online: 3

Comenzi găsite: 3

Flo și Bunicuța au deschis magazinul. Campania Bunicuței de a organiza riguros fiecare articol din magazin a ajuns acum la secțiunea Shakespeare, pe care a hotărât să o împartă în mai multe subcategorii: biografie, critică, opere complete și piese răzlețe. Noii membri ai personalului sunt aproape întotdeauna obsedați de supracategorisire. Când a început Flo să lucreze aici, a hotărât să împartă secțiunea de psihologie, care constă în două rafturi. Erau etichete peste tot, de la „Feminism" la „Freud" și la „Psihologie educațională", și ar fi fost în stare să pună câte o etichetă pentru fiecare carte de pe raft. Când i-am explicat că oamenii sunt suficient de inteligenți să se descurce prin vreo două sute de cărți fără să le fie distrasă atenția de un haos de etichete, a părut puțin rănită, așa că nu am mai menționat lucrul ăsta pe urmă.

Jeff preotul a apărut la 14:00, chiar când eu și Anna comparam rolul vinei în catolicism și iudaism. Jeff nu știa că Anna este evreică, iar când a aflat, i-a spus: „Oh! Șeful meu e de-al tău!".

Eliot a sosit la ora 16:00. El, Catriona și Edward au rămas. La miezul nopții, Anna ne-a dus pe toți la cercul de piatră de la Torhouse, unde am privit ploaia de Perseide pe un cer senin. Torhouse este o structură din bolovani de granit din Epoca bronzului, situată la vreo șase kilometri spre vest față de Wigtown. E un loc minunat, cu vedere în jos spre valea Bladnoch, înconjurat de morene și de crânguri.

Total încasări: 241,50 lire

25 clienți

JOI, 13 AUGUST

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 2

Am terminat *Jim cel norocos*. Azi a lucrat Flo, așa că m-am ascuns, pe urmă m-am dus să mă tund.

Total încasări: 320,37 lire

26 clienți

VINERI, 14 AUGUST

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 1

Nicky a sosit la 9:00 și, în clipa în care a dat cu ochii de tunsoarea mea, a izbucnit într-un râset de necontrolat, zicându-mi: „Arăți ca un pudel uriaș!". După ce și-a șters lacrimile de râs, ne-a spus și veștile ei, și anume că niște creștini renăscuți pichetaseră conferința Martorilor lui Iehova la care participase și ea. Când am întrebat-o de ce, a răspuns: „Nu au nimic mai bun de făcut".

Callum a fost aici toată ziua și a lucrat la căbănuță.

Am dus-o pe Bunicuța la Steam Packet, la prânz. Tot timpul a vorbit despre Eliot. „De ce tropăie-a peste tot? De ce trântește-a ușile? De ce în baie toată dimineața?"

Două comenzi în dimineața asta: una de 4 lire, cealaltă de 94 de lire. Tipic, nu am găsit-o pe cea de 94 de lire.

Când ne-am întors de la prânz, Flo mi-a transmis un mesaj de la cineva pe nume Jane din Castle Douglas, dar nu mi-am dat seama din scrisul ei dacă numărul de telefon se termina cu 4 sau cu 9, așa că le-am format pe amândouă. Amândouă erau numere greșite. E a patra oară când Flo preia un mesaj și reușește să noteze numărul de telefon incorect. Sper numai că nu era ceva prea important.

Nicky a ținut magazinul deschis încă douăzeci de minute pentru un bărbat care se uita pe acolo. A venit la tejghea cu un teanc de cărți, al căror preț total era 47 de lire, și le-a cerut cu 40 de lire. A plecat cu mâna goală când Nicky a hotărât că mai puțin de 42 de lire nu poate să accepte. După ce ușa s-a închis în urma lui cu o bufnitură surdă, Bunicuța a anunțat: „Ne trebuie un-a pista". După multe repetări și scărpinări în cap, a reieșit că zicea „ne trebuie un pistol" — presupun că pentru astfel de clienți.

Total încasări: 292,99 lire

39 clienți

SÂMBĂTĂ, 15 AUGUST

Comenzi online: 0

Comenzi găsite: 0

Eliot a stat în baie de la 8:30 la 9:00, din nou.

Azi a lucrat Nicky și a fost tot o zi frumoasă, așa că m-am dus iar să iau prânzul pe Insula Whithorn, de data asta cu Anna. Pe drumul spre casă mi-a spus, cu tristețe considerabilă, că se mută înapoi în America la sfârșitul lunii. Deși am legat o prietenie foarte puternică, mă întreb dacă nu cumva asta nu este destul ca să-și dorească să rămână în Wigtown acum, că relația s-a terminat cu adevărat.

Christian, un administrator al Festival Company, a lăsat câteva cărți pe care le reparase, inclusiv o ediție princeps din *Peter Pan în Grădinile Kensington*, pe care o aveam de la Samye Ling. La pensionarea de la Citizens Theatre din Glasgow, a hotărât să se apuce de legătoria de cărți, ca să-și ocupe timpul. Este extrem de bun la asta și are prețuri foarte rezonabile, ceea ce înseamnă că, atunci când cumpăr, pot să cumpăr cărți valoroase în stare proastă, să adaug prețul reparațiilor și să-mi mai rămână și profit.

Actualizarea lui Nicky pe pagina de Facebook a magazinului:

Nicky sunt! Oh, ce bine mă simt că m-am întors!

Deocamdată, pentru Premiul zilei avem doi clienți la egalitate:

1 — „2,5 lire, vă rog!“ „Pot să plătesc în dolari?“

2 — „Puteți să ascundeți asta după tejghea?“ (Asta se întâmplă, de obicei, când clienții vor să cumpere o carte ca surpriză.) „Fiul meu o vrea, dar eu nu vreau să i-o cumpăr.“

Voi hotărâți! Atenție, au mai rămas patru ore de program…

Callum și Sigrid au venit la cină. Sigrid este noua prietenă a lui Callum (el și Petra s-au despărțit), o olandeză pe care a cunoscut-o pe Camino de Santiago de Compostela.

Total încasări: 197 lire

15 clienți

LUNI, 17 AUGUST

Comenzi online: 1

Comenzi găsite: 1

Am scotocit prin pivniță după tabla de scris și i-am zis lui Flo să scrie ceva amuzant și spiritual pe ea și s-o așeze pe trotuar, în fața magazinului. Efortul ei de azi este:

Întrebări frecvente

„Pot să fac o poză cu Kindle-ul?"

Bineînțeles.

„Toate cărțile voastre sunt înregistrate în sistem?"

Nu, suntem prea leneși.

„Putem să intrăm cu câinele?"

Da, dar numai dacă putem să-l mângâiem.

„Ce miroase așa?"

...

„Aveți cărți pentru copii?"

Da, sunt lângă indicatorul ăla cu „Cărți pentru copii".

„Shaun e aici?"

Absolut nu/probabil nu/se ascunde.

Total încasări: 195,45 lire

15 clienți

MARȚI, 18 AUGUST

Comenzi online: 0

Comenzi găsite: 0

A fost o zi frumoasă și însorită. Anna a urcat pe Merrick, cel mai înalt deal din sud-vest (843 m), cu două prietene. Dragostea Annei pentru Galloway este molipsitoare și probabil că a făcut

mai multe singură decât VisitScotland pentru a încuraja turiștii să vină aici în anii în care a locuit în regiune. Numai cartea ei a crescut considerabil numărul vizitatorilor magazinului.

Azi a lucrat Flo, iar eu a trebuit să mă uit la niște cărți într-o casă din Gelston (la vreo 65 de kilometri spre est de Wigtown). Am luat-o și pe Bunicuța, ca să vadă ce înseamnă partea de cumpărare a comerțului cu cărți. Am ajuns tot într-un mic bungalou: de data aceasta, al unui cuplu în vârstă care se muta într-o casă și mai mică, lângă Dumfries, ca să fie mai aproape de principalul spital din regiune când vor fi și mai în vârstă. Am luat cinci cutii cu stocuri destul de obișnuite și le-am plătit 130 de lire. Bunicuța a fost în elementul ei în compania unor oameni care erau cam de vârsta de care se simte ea și tot timpul și l-a petrecut comparându-și durerile și fragilitatea cu ei. La sfârșitul conversației, probabil că oamenii au simțit că au o stare de sănătate relativ bună, prin comparație cu ea.

Am rugat-o pe Bunicuța să scrie mesajele pe tablă azi și așa a rezultat mesajul mai degrabă bizar de mai jos:

VĂ RUGĂM SĂ NU MÂNCAȚI CĂRȚILE.

(NE PLAC COPERTELE.)

La 13:00, o piatră imensă a căzut din hornul comun al unuia dintre acoperișurile pe care le împart cu vecinul meu și a făcut o gaură în el, așa că am sunat la un constructor local și am lăsat un mesaj. Din fericire, nimeni nu a fost ucis sau măcar rănit. Cred că piatra aia cântărea un sfert de tonă.

Ken Barlow, un client ocazional și autobiograf cu succes parțial, a adus două cutii cu cărți despre pescuit. I-am zis că-i dau răspuns săptămâna asta.

Total încasări: 369,49 lire

35 clienți

MIERCURI, 19 AUGUST

Comenzi online: 1

Comenzi găsite: 1

Bunicuța a apărut la ora micului-dejun căutând un plasture pentru o tăietură pe față. Anna venise să-și ridice corespondența și era în bucătărie când a intrat Bunicuța. A găsit un plasture și i l-a dat, presupunând că-și storsese un coș sau ceva. Bunicuța i-a spus Annei că se tăiase bărbierindu-se. Probabil că fața Annei îi trăda groaza în timp ce Bunicuța îi povestea că, în Italia, e ceva obișnuit ca femeile să se bărbierească. Trăiască stereotipurile naționale, când se dovedesc corecte. I-a mai povestit Annei că tăietura se întâmplase când „făceam ordine pe față".

Am ieșit la un prânz alcoolizat împreună cu Carol-Ann și Anna la The Open Book, de care se ocupă Anna săptămâna asta. Ele două hotărâseră să deschidă o sticlă de Cava la prânz și să ia niște gustări de la co-op.

Niciun răspuns de la constructor în privința hornului, așa că am sunat la altul și i-am lăsat un mesaj în căsuța vocală. Abia aștept să găsesc pe cineva care să se uite la spărtură înainte să se mai desprindă și alte bucăți de mortar, care să facă daune posibil fatale.

Total încasări: 529,52 lire

45 clienți

JOI, 20 AUGUST

Comenzi online: 1

Comenzi găsite: 1

Flo și Bunicuța au fost în magazin, Bunicuța încă afișându-și plasturele pe bărbie.

Contribuția lui Flo la tablă azi a fost o schiță cu creta a unui bărbat ciufulit în pantaloni scurți (evident, eu), cu o bulă în care era textul următor: „Scrie ceva care să primească like-uri pe Facebook".

O femeie în vârstă a venit cu cinci cutii de cărți broșate de science-fiction. Nu mi s-a părut că ar fi cititoare de SF, așa că am întrebat-o ale cui fuseseră. Am regretat imediat, când mi-a spus că îi aparținuseră fiului ei, care se sinucisese în urmă cu zece ani. Abia acum se simțise în stare să se despartă de ele. Mi-am cerut scuze că am întrebat și i-am dat 100 de lire pentru ele.

Ashley a sosit la 11:00 și a reușit să pună iar boilerul în funcțiune.

După-amiază, m-am deplasat până la o casă din Carronbridge (la vreo 65 de kilometri distanță) să cumpăr cărți. Două femei extrem de elocvente („Suntem în Debrett's[23], știți") eliberau casa părinților decedați, o vilă victoriană masivă situată pe un teren superb. O colecție foarte bună despre pescuit și vânătoare, inclusiv câteva de BB (mereu ușor de vândut), câteva cărți ilustrate de Thorburn și una de Malloch, maestrul pescuitului de somon la începutul secolului XX, precum și niște materiale victoriene interesante. Au părut mulțumite de oferta mea de 750 de lire pentru cinci cutii.

Nu am primit răspuns de la niciunul dintre constructori în legătura cu bucata de granit care a căzut din horn.

Total încasări: 325,95 lire

31 clienți

VINERI, 21 AUGUST

Comenzi online: 1

Comenzi găsite: 1

Nicky a adus o tratație de Vinerea păpicii. De data asta, au fost două eclere cu ciocolată, dar ciocolata fie se topise de pe ele, fie fusese linsă de ea pe drum spre magazin. Oricum, n-aveam de gând să risc.

Dimineață, am descoperit, spre groaza mea, că un client mutase cutiile de cărți despre pescuit, aduse de Ken Barlow, în teancul care urma să fie listat în FBA, iar Flo nu observase, așa că le listase și le trimisese la Dunfermline înainte să apuc să discut cu el despre preț. Asta nu este niciodată o situație de dorit. Dacă își vrea cărțile înapoi, e aproape imposibil să le recuperez de la Amazon.

Asta a fost a treia zi la rând cu o singură comandă. Se întâmplă ceva cu Amazon, Abe sau Monsoon.

Nicky a făcut o rochie pentru petrecerea de nuntă a Rebeccăi Plunkett de mâine seară. Rebecca este fiica cea mare a lui Mary și Wilson, niște prieteni care locuiesc în apropiere de Newton Stewart. Fiica lor mijlocie, Charlotte, a lucrat în magazin într-o vară. Rebecca se căsătorește la ferma unde are Nicky căbănuța, iar Nicky a avut gentilețea de a ne invita pe mine, Anna, Callum și Sigrid să rămânem la ea peste noapte. A cusut niște draperii ca să-și facă ținuta de nuntă. „A trebuit să le folosesc pe cele de la fereastra dinspre golf. Celelalte erau prea mici."

Pe drum către poștă, am dat peste Stuart McLean, locuitor din Wigtown și creierul din spatele The Dark Outside, care mi-a amintit că încă nu i-am trimis materialul meu audio pentru evenimentul de anul acesta. Sunt unul dintre cei câțiva oameni care au produs câte o piesă pentru el în fiecare an. The Dark Outside este invenția lui Stuart. Acum câțiva ani, i-a venit ideea să producă ceva complet diferit de muzica digitală devenită sursă inepuizabilă de copiat, trimis și distribuit, așa că a invitat lumea din industria muzicală să înregistreze o piesă absolut nouă (sau orice fel de conținut audio) și să i-o trimită, apoi să distrugă fișierul audio original. Stuart, cu singurele exemplare ale acestor înregistrări, a instalat un transmițător FM pe dealurile din Galloway și, timp de douăsprezece ore, a transmis acest material audio nemaiauzit până atunci oricui dispunea de un radio FM și îl regla pe frecvența lui, pe o rază de șase kilometri față de transmițător, după care a distrus fișierele. Ca să-i citez website-ul: „Transmisiunile radioului The Dark Outside FM pot fi auzite doar dacă vă deplasați la fața locului cu un radio; nu se redau în flux, nu se înregistrează și toate fișierele se șterg după difuzare".

Locul din care transmite este vârful unui deal cu un monument ridicat în onoarea unui bărbat pe nume Alexander Murray, un fiu de păstor autodidact care a devenit profesor universitar de limbi orientale la Universitatea din Edinburgh în 1811. Priveliștea de la Monumentul lui Murray este fabuloasă și, chiar dacă se află la doar câțiva kilometri de peisajul verde, fertil, în mișcare, al peninsulei Machars, diferența este extraordinară. Este înconjurat de dealuri aspre, sălbatice — necultivate, populate de capre și cerbi. Sălbăticia de granit este presărată de cascade și de porțiuni arse de trăsnete. Parcă ar fi o altă țară, așa de diferit e. Are grandoarea faimoaselor dealuri scoțiene, dar fără autocarele de turiști. Este aproape nepopulată pe o suprafață de sute de kilometri pătrați, iar drumul de sub dealul pe care se află monumentul — Calea Reginei — se numește așa fiindcă se pare că Regina Victoria l-a descris drept cel mai frumos drum din Scoția.

Kevin — chiriașul meu, care a închiriat căsuța din grădina din spate — m-a rugat să-i împrumut o scară. Dacă tot l-am prins la telefon, i-am spus și despre problema cu hornul, iar el mi-a dat numărul unui prieten constructor, așa că l-am sunat; mi-a răspuns imediat și vine să se uite luni la el.

Ken Barlow a trecut pe aici să discutăm despre prețul cărților lui despre pescuit. I-am zis că

nu vreau multe dintre ele, dar că îi dau cu plăcere 40 de lire pe cele pe care le vreau. A cerut să le vadă pe cele care mă interesează, ca să le ia pe celelalte acasă. Când i-am spus că nu le găsesc, a fost destul de supărat și mi-a zis că se întoarce săptămâna viitoare. Speranța mea că o să ia banii și o să mă întrebe dacă poate să le lase și pe celelalte s-a năruit.

Total încasări: 270,96 lire

30 clienți

SÂMBĂTĂ, 22 AUGUST

Comenzi online: 0

Comenzi găsite: 0

Nicio comandă azi. Am verificat Monsoon și pare să meargă bine.

Telefon de la Ken Barlow. A răspuns Bunicuța, care a lăsat următorul mesaj: „A sunat Ken Barlow. EL FOARTE SUPĂRAT!!!".

Nicky și-a luat liber ca să-și facă rochia pentru petrecerea de nuntă din seara asta, așa că azi am lucrat doar eu și Bunicuța.

Seara, am mers la nunta Rebeccăi. Toți am băut prea mult și am dansat o grămadă.

Total încasări: 214,68 lire

22 clienți

DUMINICĂ, 23 AUGUST

Ne-am trezit în coșmelia lui Nicky, razele soarelui pătrundeau prin geamuri, iar priveliștea spre Golful Luce era fantastică. Am stat cu toții afară, în fața casei, la un mic-dejun cu ceai și cafea. Nu-mi amintesc să mai fi petrecut de mult astfel de momente idilice.

LUNI, 24 AUGUST

Comenzi online: 3

Comenzi găsite: 3

Azi a lucrat Flo. Contribuția ei la tablă a fost o schiță cu creta reprezentând o baterie cu avertisment că se descarcă, iar deasupra ei, cuvintele „Cărțile adevărate nu mor niciodată“.

Callum și Tracy au venit la 11:00 la o cafea.

Bunicuța s-a rănit la genunchi ridicând cărți. S-a plâns că i s-a umflat, dar mie mi s-a părut normal. M-a întrebat dacă la farmacie au pachete cu nămol, așa că i-am zis că-i aduc niște nămol din estuar, dacă asta vrea. A părut încântată și a zis că speră că asta nu o să-mi „deranjească“ ziua prea mult.

Constructorul pe care l-am sunat săptămâna trecută a telefonat să spună că ajunge pe la 15:00 și — spre uimirea mea — a ajuns la 15:00.

În timp ce Flo așeza o carte pe raft, un client a tras un pârț în fața ei. S-a uitat la ea, și-a cerut scuze, apoi a tras încă o rafală și a continuat să răsfoiască.

Anna a invitat câțiva prieteni aici pentru cină și un film, așa că am scos proiectorul și ne-am uitat la *Marea hoinăreală.* Tracy a rămas peste noapte.

Total încasări: 300,47 lire

24 clienți

MARȚI, 25 AUGUST

Comenzi online: 1

Comenzi găsite: 1

Flo a ajuns la 9:00.

Constructorul a venit iar la 13:00 să spună că el și partenerul lui de afaceri, Sean, o să vină mâine-dimineață să se asigure că hornul e sigur.

Bunicuța „a făcut ordine“ în secțiunea de cărți cartonate până la prânz, când a reușit să verse ceai pe laptopul ei, care acum nu mai merge.

După ora închiderii, l-am sunat pe Ken Barlow și i-am explicat ce s-a întâmplat cu cărțile lui, și anume că au fost trimise din greșeală la FBA. M-am oferit să înlocuiesc tot ce avea pe listă sau să-i plătesc 150 de lire în loc de cele 40 de lire oferite inițial. După ceva negocieri, am căzut de acord asupra celei de-a doua variante.

Bunicuța, în semn de mulțumire că m-am oferit să mă duc în port și să sap după niște nămol pentru ea, mi-a adus o tratație de la măcelărie. Mi-a spus că celor de acolo le-a luat mult timp să-și dea seama ce le cerea ea și, până la urmă, toți cei trei angajați (Stephen, Jack și Nancy) s-au tot ciorovăit până când au înțeles că un „carnatanaluat“ era, de fapt, un cârnat în aluat.

Total încasări: 276,48 lire

19 clienți

MIERCURI, 26 AUGUST

Comenzi online: 1

Comenzi găsite: 1

Azi a lucrat Flo. Pe tablă, a fost un citat din *Cum vă place*, însoțit de o schiță destul de competentă în cretă a lui Shakespeare zicând: „Îmi place locul ăsta și mi-aș pierde de bunăvoie timpul aici".

John și Sean, constructorii, au apărut la 9:10 cu montatorul de schele ca să se uite la horn. Sean s-a cocoțat prin fereastra de la dormitorul meu pe acoperiș să se asigure că nu există riscul să mai cadă și altceva. Din fericire, nu a fost. După ce au plecat, un tânăr cu un moț splendid în frunte a venit cu trei ediții princeps de Ian Fleming, inclusiv un *Dr. No* fără copertă. I-am dat 150 de lire.

După-amiază, am condus până la Newton Stewart, la optică, doar ca să aflu că programarea mea era mâine. O dovadă incontestabilă că am nevoie de ochelari noi. Am luat-o pe Bunicuța cu mine — din moment ce nu am avut timp să sap după nămol în estuar, căuta un fel de cataplasmă pe care să și-o pună pe genunchi ca să reducă umflătura. S-a dus la amândouă farmaciile și în câteva alte locuri unde erau slabe șanse să aibă așa ceva și, lucru deloc surprinzător, nu a găsit. Se pare că „asta normal în Italia".

După ce am lăsat-o înapoi la magazin, m-am dus la râu și am prins un somon de aproape trei kilograme, căruia i-am dat drumul înapoi. (Asta a devenit normă — când eram tânăr, păstram aproape tot ce prindeam, cu excepția peștilor de la sfârșitul sezonului, a căror stare se deteriorase.) Râul, într-o zi caldă din perioada asta a anului, este locul cel mai relaxant, fără alte sunete decât briza prin frunzele copacilor, clipocitul ușor al apei și cântecul păsărilor. Este antidotul perfect pentru orice. Culorile toamnei încă sunt departe, dar încep să apară semne.

Bunicuța a gătit cina pentru mine și Anna. Atenția ei ciudată la chestiunile culinare s-a manifestat evident în ofertă: pizza cu un fel de blat din făină integrală, cu gust de carton și fără brânză; dovlecei cruzi; un bol bizar cu dovleac copt, bucăți de portocală și așchii de baton de scorțișoară. Nimic din astea nu a fost pe gustul meu. De fapt, a fost aproape ca și cum Bunicuța ar fi fost legată la ochi când le-a pregătit și doar a apucat la întâmplare ingrediente din frigider și din dulap. Când gătește altcineva, apetitul ei este de nestăvilit și deloc pretențios, dar când își gătește singură, este foarte atentă să nu folosească grăsime, ulei sau unt.

Total încasări: 612,89 lire

45 clienți

JOI, 27 AUGUST

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 2

Tabla lui Flo de azi:

Banii nu pot cumpăra fericirea, DAR pot cumpăra cărți

(ceea ce, practic, este același lucru).

Nicio comandă prin Abe de aproape o lună, așa că am trimis un e-mail la Monsoon să verific dacă baza noastră de date se încarcă cum trebuie.

Laptopul Bunicuței tot nu a revenit la viață, așa că ea a început să-l folosească pe cel din magazin și acum, ori de câte ori mă conectez la Facebook, dau peste versiunea în limba italiană.

Mi-am petrecut dimineața săpând un șanț în grădină pentru țeava de evacuare de la căbănuță, pe o ploaie orizontală. Trebuie să termin odată cu asta și să pregătesc grădina cu cel puțin două săptămâni înainte de festival, care va avea loc în mai puțin de o lună. Și în magazin e harababură, fiindcă am mutat majoritatea stocurilor din căbănuță și le-am lăsat pe podea în sala feroviară. Tot înainte de festival trebuie să organizăm și asta, așa că Bunicuța le-a adus pe toate în camera din față, iar Flo a verificat și a listat ce era viabil pe FBA, apoi le-a ambalat ca să le expedieze. Pe restul le-am pus în cutii ca să le trimitem la fabrica de reciclare din Glasgow. Recunosc meritul lui Flo de a fi listat câteva sute de cărți în ultimele câteva săptămâni. Oricât mi-ar displăcea să fac asta, adevărul este că rezolvă problema spațiului de depozitare a cărților, iar cărțile — odată ce nu ne mai încurcă pe noi — par să se vândă mai repede decât stocul pe care îl listăm pe Amazon și care rămâne în magazin.

Încă n-am desfăcut cutiile de la casa din Carronbridge, pentru care am plătit 750 de lire. Nicky poate începe să le listeze pentru vânzare în magazin mâine-dimineață.

Total încasări: 525,89 lire

42 clienți

VINERI, 28 AUGUST

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 1

Azi au venit Nicky, Callum și Robert.

Încă de când a sosit, Nicky mi-a îndesat în față, mândră nevoie mare, un pachet de biscuiți digestivi cu caramel. „Uite ce am găsit în containerul Morrisons — da, s-au lipit unii de alții, dar tot sunt delicioși."

Bunicuța s-a plâns întruna de genunchi, așa că am dus-o în port cu o găleată și o lopată, ca să-și adune suficient nămol să se trateze.

Săpam o groapă în grădină să pun un stâlp, ca să extind magazia de lemne și să fac loc pentru sacii de peleți pentru boilerul cel nou, când Amy, care a întrebat dacă poate să deschidă un *wine bar* la parterul incintei de pe Lochancroft (fostul nostru depozit și locul unde doarme Nicky acum, când se hotărăște să rămână peste noapte), a venit cu bebelușul ei. Amy este o tânără

căsătorită cu un prieten de-ai mei, mai tânăr cu câțiva ani decât mine. E din sud, dar pare să se fi adaptat remarcabil de bine la Galloway. Ne-am dus acolo și am discutat despre opțiunile pe care le avem, inclusiv despre acces. Dacă hotărâm să facem accesul prin grădină, atunci o să am enorm de lucru înainte de festival. Și Eliot a întrebat dacă poate să instaleze un restaurant temporar în cortul din grădină (pe drum spre *wine bar*) pe durata festivalului. Trebuie să verific datele, să știu exact când începe, dar o să fie cândva la sfârșitul lui septembrie, așa că ar fi cazul să-mi suflec mânecile, mai ales că Flo nu o să mai vină la lucru de la sfârșitul săptămânii viitoare, iar Bunicuța o să se ocupe de The Open Book, deci eu o să rămân singur în magazin cea mai mare parte a săptămânii.

La ora 15:00, curierul UPS a sosit să ridice încă paisprezece cutii cu stocuri (pe care le-a listat Flo pe FBA) și să le ducă la depozitul Amazon din Dunfermline.

Bunicuța mi-a zis că — printre numeroasele ei afecțiuni — suferă de dureri de șale, așa că i-am spus că și eu la fel și că fizioterapeuta mi-a dat să fac niște exerciții. Am fost foarte leneș, ceea ce — dacă e să fiu sincer — înseamnă că nu le-am făcut deloc. Ea a zis că, de luni înainte, o le facem împreună. A făcut și gestul ăla mafiot cu tăiatul gâtului, care aparent înseamnă că nu am de ales. Eu i-am zis ei „Mussolini". Ea mi-a zis mie „Nenorocitul dracului".

Am întocmit o listă cu treburi de rezolvat înainte de festival:

să strâng cărțile de pe podeaua sălii dinspre grădină și a sălii feroviare, să le listez pe FBA și să expediez cutiile, ca să scap de ele de aici;

să strâng materialele de construcții din grădină și toate deșeurile din căbănuță;

să termin căbănuța (încă vreo săptămână pentru dat cu vopsea și curățenie);

să pun prețurile pe stocurile noi, din ultimele câteva tranzacții, și să le așez la raft;

să organizez sala cea mare pentru Refugiul scriitorilor;

să mut lucrurile lui Emily pentru Cafeneaua festivalului din Lochancroft, ca să fac loc pentru *wine bar* pentru Amy;

să instalez indicatoare pentru *wine bar*;

să mut aleea din grădină din fața căbănuței și să însămânțez peluza;

să fac boxele să meargă în sala feroviară și în cea scoțiană;

să pregătesc camerele pentru Stuart Kelly și Robert Twigger, care stau aici pe durata festivalului;

să înlocuiesc ușa de la balcon în apartamentul de pe Lochancroft Lane;

să nivelez partea de sus a grădinii, ca să poată fi instalat cortul pentru restaurantul temporar;

să fac etichete noi de rafturi pentru subiectele pe care le-am mutat din căbănuță;

să editez videoclipul de prezentare a Wigtownului;

să editez videoclipul de prezentare a Whithornului, pentru Julia Muir Watt;

să organizez cărțile pentru următoarea livrare a Random Book Club;

să fac cererea de despăgubire pentru daunele provocate de horn;

să repar hornul;

să fac o protecție pentru noul boiler;

să fac o treaptă pentru ușa din față a magazinului;

să vopsesc banca din grădină;

să ridic cortul în grădină pentru restaurantul temporar;

să duc restul de izolație la Callum;

să vopsesc podeaua magazinului;

să vopsesc ușa laterală a casei;

să înlocuiesc toate bateriile de la luminile din grădină.

Carol-Ann a rămas peste noapte. Am gătit toți: Nicky s-a ocupat de legume, Anna a făcut negrese (ca bucătăreasă, e diabolică, dar la prăjituri e excelentă), iar eu am gătit budincă cu cârnați.

Din fericire, Bunicuța nu s-a băgat la gătit. Am stat până târziu și am băut prea mult. După ce toată lumea a terminat de mâncat, Bunicuța s-a năpustit pe resturi ca o piranha flămândă și a lins tot — adică aproximativ cât mâncaserăm deja cu toții.

Total încasări: 236,79 lire

23 clienți

SÂMBĂTĂ, 29 AUGUST

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 2

M-am trezit în sunet de pălăvrăgeală și în miros de ars din bucătărie. Am coborât și le-am găsit pe Carol-Ann ungându-și cu unt o bucată de pâine carbonizată, pe Nicky mâncând restul de negrese și pe Bunicuța făcându-și un fel de băutură scârboasă cu lapte de soia, pudră din germeni de grâu și o banană. Între timp, Anna mânca o bucată din biscuiții digestivi cu caramel pe care îi adusese Nicky ieri de Vinerea păpicii. Ciocolata căpătase o nuanțe albicioasă, pe care în mod normal aș asocia-o cu ciupercile otrăvitoare.

A venit Callum. A venit Robert. Robert a plecat la 11:00, după un telefon urgent, dar s-a întors la 14:00 și a plecat iar la 16:00.

Piața de sâmbătă, care are loc în Wigtown vara, angajează ocazional un cimpoier să cânte timp de o oră, iar astăzi a fost o astfel de zi. În timp ce îmi făceam bagajul să plec la Edinburgh, m-am gândit la Anna și la cât de devastator trebuie să fie pentru ea să plece din locul și de lângă oamenii pe care îi iubește atât de mult. La 15:00, cimpoierul a cântat „Will ye no come back again". Cu cât se apropie mai mult spectrul plecării ei, mă întreb dacă fac ce trebuie. Am patruzeci și patru de ani și vreau o familie. Ea are treizeci și doi și, în ciuda diferențelor dintre noi, sunt mult mai multe lucrurile care ne unesc decât cele care ne despart.

Odată cu trecerea anilor, îmi văd prietenii cu copii — pe care îi știu de când erau bebeluși — trimițându-i la facultate sau să-și facă o viață a lor și îmi dau seama că șansele să am propria familie îmi alunecă ușor printre degete. Imaginea copiilor devine tot mai neclară cu trecerea timpului. Acum, copiii la care speram sunt aproape invizibili: nu doar fantome, ci umbre ale unor fantome. La fel ca Rosie Probert în *Under Milk Wood*, par să „intre în bezna beznei pentru totdeauna".

Am plecat cu Anna din Wigtown spre Edinburgh pe la 13:30. Ne-am oprit ca să-și ia rămas-bun de la părinții mei și am sosit la sora mea Lulu pe la 17:30. Lulu îi invitase la cină pe Vikki, cealaltă soră a mea, și pe soțul ei, Alex, împreună cu doi dintre copiii lor, Rosie și Lily. Au venit și prietena din școală a lui Lulu, Meach, și logodnicul ei, Ben. După un început destul de serios, am ajuns să bem, să dansăm și să cântăm până la 5:30 dimineața.

Total încasări: 436,14 lire

45 clienți

DUMINICĂ, 30 AUGUST

Comenzi online:

Comenzi găsite:

M-am trezit pe la 14:00 simțindu-mă mult mai bine decât mă așteptasem. M-am plimbat cu Anna prin Edinburgh, am văzut câteva spectacole de stradă independente și am mâncat de prânz foarte târziu în Grassmarket. Ne-am întors la Lulu pe la 19:00.

LUNI, 31 AUGUST

Comenzi online: 1

Comenzi găsite: 1

Flo a deschis magazinul, iar eu am dus-o pe Anna de la Edinburgh la aeroportul din Glasgow, să ia avionul spre Dublin și apoi mai departe spre Boston. Am luat micul-dejun împreună în aeroport la 8:45, timp în care apetitul meu a fost redus considerabil de vederea unui bărbat de la masa alăturată: un bărbat scund și gras, în pantaloni strâmți de nailon, care insista să stea cu picioarele lăbărțate înspre mine, astfel încât eram expus la priveliștea burții/organului său genital clătinându-se parcă nerăbdătoare în timp ce-și băga cu lingura micul-dejun scoțian complet în leoarba căscată de sub mustața de morsă.

A fost un rămas-bun foarte emoționant pentru amândoi. Înainte să intre în labirintul interminabil de verificări de securitate, i-am dat o scrisoare pe care o scrisesem vineri, în care (sper că) am reușit să-mi articulez scuzele neputincioase că n-am fost capabil să mă angajez într-o relație și aprecierile mele pentru ea, cea mai darnică, bună și minunată persoană pe care am avut vreodată norocul s-o cunosc.

Am condus înapoi pe Nick of the Ballot — un drum îngust, printre dealuri, lung de 32 de kilometri, numai că, atunci când am ajuns la Glentrool, am descoperit că drumul fusese închis pentru reparații și am fost nevoit să mă întorc tocmai la Maypole, iar de acolo să o iau pe altă rută.

Total încasări: 156 lire

12 clienți

---

22. Se referă la pachete, dar face un „furculision“ cu termenul din italiană.
23. Listă cu titlurile nobiliare ale familiilor din Marea Britanie.

SEPTEMBRIE

Unii clienți sunt vorbăreți, alții sunt ursuzi și tăcuți. Eu de vorbăreți mă feresc. Te țintuiesc cu privirea scânteietoare câte jumătate de oră, uneori și mai mult, și nu le pasă că mai așteaptă trei oameni să fie serviți. După ce te obișnuiești puțin, e ușor să-i ghicești pe guralivi. Vin cu un rânjet solicitant, plini de bonomie, plescăind din buze înainte de câte o remarcă spirituală. Cu cei de felul lor, întotdeauna mă limitez la afaceri. La primul chicotit sau chiar la prima încuviințare din cap, îmi înfig degetele în butonieră și strâng. Tare sunt prietenoși vorbăreții ăștia. Sunt genul care dădeau năvală în librării în vremurile de demult, când astfel de locuri erau frecventate adesea de iubitorii de cărți.

Augustus Muir, *The Intimate Thoughts of John Baxter, Bookseller*

Baxter face o descriere remarcabil de precisă a comportamentului clienților. Vorbăreții de genul celor menționați de el bântuie librăriile și azi și mă îndoiesc că magazinele de altă natură beneficiază de înțelepciunea lor atât de plictisitoare. E greu de spus de ce noi, cei care lucrăm în librării, suntem victime ale acestor oameni. În anumite circumstanțe, ar fi interesant să asculți pe cineva vorbind despre reactoare nucleare timp de patruzeci și cinci de minute, dar nu când ești la muncă, înconjurat de cutii cu cărți pe care trebuie să le scoți, să pui prețurile și să le așezi la raft, sau de teancuri de cărți care trebuie listate online, sau de alți clienți care au nevoie de ajutorul tău. Avem câțiva din aceștia, totuși nu prea mulți, însă unul anume mă face să simt un gol în piept de fiecare dată când apare în magazin. În interesul diplomației, nu ar trebui să dezvălui prea multe despre identitatea lui, fiindcă locuiește în zonă, dar am petrecut multe ore lungi blocat în spatele tejghelei, ascultându-i părerile despre independența Scoției (împotrivă), căsătoria dintre homosexuali (împotrivă), imigrație (împotrivă) și marile multinaționale (foarte în favoarea lor), precum și despre o grămadă de alte subiecte. O singură dată a cumpărat o carte cu 2,5 lire. Cred că pe viitor o să-l taxez la minut pentru cât timp îmi iroșește într-o zi de muncă.

Tactica lui Baxter de a rămâne ferm indiferent la acest tip de oameni este eficientă uneori, dar asta se întâmplă rar. De cele mai multe ori, clienții de felul acesta nu caută o discuție sau o dispută, totul este doar un monolog, iar atenția ta este necesară doar pentru ca situația să pară mai puțin excesivă privitorilor ghinioniști. Nu se pot face prea multe pentru a-i opri, deși recent am început să formez discret de pe mobil numărul de telefon fix al magazinului și să răspund, prefăcându-mă că am de primit un retur de la un client sau ceva care să spargă monotonia. Aproape inevitabil, monologul continuă în secunda în care îmi închid telefonul.

Sandy, păgânul tatuat, este un maestru al conversației. E mereu interesant, antrenant și spiritual. Îl găsesc adesea în magazin purtând un dialog intens cu oameni complet necunoscuți. Cea mai frumoasă calitate a lui însă este că știe exact cât timp să stea de vorbă fără să deranjeze, motiv pentru care îmi face întotdeauna plăcere să-l văd.

MARȚI, 1 SEPTEMBRIE

Comenzi online: 1

Comenzi găsite: 1

Azi a lucrat Flo. Contribuția ei la tabla de scris de azi-dimineață:

OFERTĂ SPECIALĂ

Voi ne dați bani,

iar noi vă dăm cărți!

Am făcut o înțelegere cu Flo ca, după ce nu o să mai lucreze aici (de joi), să-i dau 5 lire pentru fiecare idee pentru tablă care adună mai mult de douăzeci de distribuiri pe Facebook, dar nu are voie să-și pună prietenii să le distribuie. Cea de azi a fost distribuită de patruzeci și nouă de ori în prima oră de la postarea pe Facebook. Cea de ieri a fost distribuită de șaizeci și cinci de ori.

Bunicuța mi-a amintit că am hotărât să facem exercițiile pentru spate pe care mi le-a dat fizioterapeuta. Am fost amândoi de acord că toată experiența ar fi îmbunătățită considerabil de un gin tonic, așa că am pregătit câte unul destul de tare pentru fiecare. La scurt timp după ce l-a terminat pe al ei, Bunicuța m-a întrebat „A fost vreun pic de gin în el? Parcă a fost apă". În scurt timp, a dispărut la etaj să se spele pe picioare.

După muncă, am vopsit ușa laterală de acces în grădină. I-am dat un mesaj lui Willie Wright, un localnic care mai face diverse lucruri pentru mine din când în când, să văd dacă poate să mă ajute să mut deșeurile mâine-dimineață. Willie este o figură cunoscută în Wigtown. Își petrece mult timp plimbându-se în susul și în josul străzii, arătând ca și cum s-ar duce într-un loc foarte important și afișând o motivație impresionantă, dar, în general, se plimbă doar între co-op și casă.

Total încasări: 239,22 lire

23 clienți

MIERCURI, 2 SEPTEMBRIE

Comenzi online: 1

Comenzi găsite: 1

Azi a lucrat Flo. S-a apucat să listeze titlurile de science-fiction în FBA.

Bunicuța a coborât la 9:15 și a făcut gestul ăla al ei mafiot, zicând: „a-Shone, azi-noapte mă duc la pipi la trei dimineața și aud un zgomot ciudat. Mă ghindesc-a Ce asta-a? Animal? Pe urmă îmi dau seama că ești tu, sforuind. Era foarte tare-a".

Tata a venit la 11:00 să discutăm despre pescuit și dacă se duce să arunce o undiță în Luce anul viitor. O să fie o zi tristă aceea în care o să renunțe la Luce. Pescuiește în râul ăsta de peste

patruzeci de ani.

Așa cum ne-am obișnuit acum, după muncă eu și Bunicuța ne-am făcut exercițiile. În seara asta, a dat pe gât ginul tonic în șapte secunde. Devine mai rapidă.

După ce am închis magazinul, am terminat de vopsit ușa laterală spre grădină.

Total încasări: 145,49 lire

10 clienți

JOI, 3 SEPTEMBRIE

Comenzi online: 1

Comenzi găsite: 0

Callum și Robert au sosit la 9:00, iar Flo puțin mai târziu, dar, cum a fost ultima ei zi, nu mi s-a părut că ar avea vreun rost să-i atrag atenția. Nu că a ajutat cu ceva până acum.

Dimineață, m-am dus la Newton Stewart să ridic două perechi noi de ochelari, făcuți după noua rețetă. O pereche este puțin mai la modă, cealaltă e foarte asemănătoare cu cea pe care am purtat-o în ultimii douăzeci de ani. I le-am arătat Bunicuței, care mi-a zis că perechea la modă mă face să arăt ca un hipster. Nu va mai vedea vreodată lumina zilei. Cât am fost în Newton Stewart, am cumpărat și vopsea pentru ușa căbănuței și o încuietoare pentru ușa laterală. Claire de la Home Hardware mi-a spus că fiica ei a obligat-o să se uite la videoclipul nostru rap, „Readers' Delight". Nu era nici pe departe impresionată.

Pe drum spre casă, m-am oprit pe la părinții mei să iau laptopul. L-am cumpărat pentru ei acum doi ani, dar cum au amândoi iPad, nu-l mai folosesc, așa că o să i-l dau Bunicuței, fiindcă al ei a dat ortu' popii când a vărsat ceai pe el. Mi-am purtat ochelarii noi toată ziua și m-am ales cu o durere de cap îngrozitoare și cu senzația că am luat o doză imensă de LSD.

Am încercat s-o îmbrățișez pe Flo la sfârșitul zilei, când pleca, și să-i mulțumesc pentru că a muncit (relativ) din greu, dar m-a împins la o parte.

Am făcut exercițiile cu Bunicuța la 18:00, ca de obicei. În timp ce mă ridicam anevoie de pe podea, scârțâind și gemând, m-am plâns că e deprimant să am patruzeci și ceva de ani. Ea a răspuns: „Nu, Shaun, la patruzeci acum te simți ca la treisprezece". În seara asta, ginul tonic a durat — aș zice — două secunde. Parcă s-ar antrena pentru un concurs.

Toată seara am vopsit în căbănuță. Am terminat la 21:00.

Total încasări: 125,50 lire

8 clienți

VINERI, 4 SEPTEMBRIE

Comenzi online: 1

Comenzi găsite: 0

Nicky a adus turte de ovăz, brânză și murături, toate șterpelite din containerul de la Morrisons. Bunicuța le-a mâncat pe toate înainte de prânz.

Dennis — un fost angajat The Bookshop (înainte de vremea mea) și, la rândul lui, pescar, mereu dornic să facă diverse munci, ori de câte ori are ocazia — a sosit la 10:00 și am încărcat remorca cu deșeuri din căbănuță, pe care le-am depozitat pe terenul lui Bob. Am încărcat iar remorca și ne pregăteam s-o ducem la groapa de gunoi, când Nicky s-a apucat să scotocească prin ea și a întrebat dacă pot să-i dau ei toate resturile de cherestea, așa că ne-am dus la Auchenmalg și le-am depozitat într-un morman în fața coșmeliei ei. Pe drumul spre casă, am lăsat remorca înapoi la Callum.

Grădina începe să arate aproape prezentabilă pentru festival. Pe drumul spre Nicky, Dennis m-a delectat cu povești cusute cu ață albă. E bine-cunoscut în Wigtown pentru fantasmagoriile lui, care inevitabil se încheie cu o luptă în care sorții îi sunt împotrivă și pe care o câștigă printr-o combinație de viclenie și forță brută. Astăzi mi-a povestit despre un prieten de-ai lui care a căzut de la o înălțime de cincizeci de metri și și-a rupt spatele, dar s-a ridicat, s-a scuturat de praf și s-a întors la muncă, și despre anul în care și-a pierdut douăzeci și șapte de dinți în tot felul de bătăi, despre cum a scăpat el dintr-o dubă de poliție după ce a fost arestat și despre cum i-a tras un pumn directorului școlii generale. Chiar și dinainte să-și piardă dinții era absolut de neînțeles, dar după ce i-au fost extrași și ultimii, parcă ar vorbi în swahili.

Bunicuța a ieșit și a zis: „Eu scuze că deranj, dar pot-a să fac curat în sala feroviară?“. Ajunsese un ditamai haosul acolo, așa că am acceptat bucuros. Până la 15:00, făcuse ordine și reorganizase fiecare raft, iar sala arăta imaculat. La 16:00, mi-a atras atenția că, deși mi-am cumpărat două perechi noi de ochelari, îi purtam tot pe cei vechi. Sincer, habar nu am cum de s-a întâmplat asta. Probabil am luat perechea greșită din toc când m-am dus la culcare.

Total încasări: 357,29 lire

20 clienți

SÂMBĂTĂ, 5 SEPTEMBRIE

Comenzi online: 1

Comenzi găsite: 1

Azi a lucrat Nicky. O zi însorită și caldă acum, că vântul bate iarăși dinspre vest.

Vânzările online par să se fi împuținat, de la un pârâiaș la câteva picături.

Denis a venit din nou, așa că l-am pus să sape prin iarbă pentru noua cărare din fața căbănuței. La 11:00, m-am dus la Penkiln Sawmill să cumpăr niște materiale și să comand cherestea și nisip, astfel încât cărarea să fie gata înainte de festival. În sfârșit, sacul de nisip din fața magazinului, care stă acolo de când am început să lucrăm la căbănuță, e aproape gol. De fiecare

dată când mă uit la el, îmi aduc aminte ce a spus Robbie Murphie despre el, că a devenit parte din decorul străzii.

Mesajul zilei de pe tablă a fost scris de Bunicuța. Mi-am dat seama că e aici de două luni și abia dacă a văzut restul zonei, așa că după-amiază ne-am luat liber și am dus-o la St Medan's, o biserică și un cimitir străvechi (este obsedată de cimitire) și o plajă nisipoasă frumoasă. „Ce frumos, apa-a, e frumoasă, nu ca apa-a din Italia."

Ne-am întors la 19:00 și am făcut exercițiile pentru spate cu Bunicuța (a durat un minut întreg până să-și dea pe gât ginul tonic), pe urmă am gătit cina și am ieșit să vopsesc căbănuța. Am terminat la 22:20.

Total încasări: 249,45 lire

12 clienți

LUNI, 7 SEPTEMBRIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 2

Bunicuța a deschis magazinul. Părinții au venit la cafea la 11:00 și am discutat despre posibilitatea ca ei să cumpere o altă proprietate în oraș și să deschidă o rezidență pentru scriitori, Writers' Workshop. Cum era de așteptat, asta a fost ideea Annei.

I-am spus Bunicuței — în glumă — că nu poate să-și ia pauză de masă. M-a făcut „nenorocit căcăcios", pe urmă mi-a zis că iar am „sforuit" azi-noapte. Am hotărât că probabil ar fi o idee bună să facem ordine în secțiunea de science-fiction înainte de festival, așa că ne-am ocupat de asta. Nu m-am considerat niciodată un fan al genului, dar, în timp ce sortam cărțile, am fost surprins de cât de multe dintre ele citisem, mai ales în adolescență: toate volumele de Douglas Adams, majoritatea seriei cu Stainless Steel Rat, de Harry Harrison, ceva Isaac Asimov, Terry Pratchett, John Wyndham.

Denis și Robert, instalatorul, au venit azi. Amândoi sunt în stare să vorbească ore în șir, așa că niciunul nu a făcut mare lucru.

Am scos de la bancă 160 de lire în monede de o liră și de 50 pence, ca să mă pregătesc pentru festival. Nu vreau să rămân fără rest în cea mai aglomerată săptămână din an.

În corespondența din dimineața asta, printre facturi, am găsit o scrisoare frumoasă de la Anna.

Total încasări: 326,40 lire

17 clienți

MARȚI, 8 SEPTEMBRIE

Comenzi online: 4

Comenzi găsite: 4

Bunicuța și-a început schimbul la The Open Book azi, așa că am rămas singur în magazin pentru prima dată după câteva luni și mi-a revenit mie sarcina de a scrie pe tablă:

Tocmai ai trecut pe lângă o librărie.

E ceva în neregulă cu tine?

Am postat asta pe Facebook la 11:00. Spre surprinderea mea, după câteva minute, fusese deja distribuită de douăzeci de ori. Până la sfârșitul zilei, a fost distribuită de 1 400 de ori, recordul pentru orice postare de pe pagina de Facebook a magazinului.

A venit Robert și m-a întrebat dacă pot să fac un suport pentru caloriferul din baia cabănuței.

Anne Barclay, managerul festivalului, a apărut pe la amiază cu stagiarele festivalului de anul ăsta, Beth și Lindsey. M-a întrebat dacă aș putea selecta niște cărți pe care să le țină ele la o ședință foto joi.

La prânz, am primit un telefon de la Stuart Kelly, care mi-a confirmat că stă aici pe durata festivalului și a întrebat dacă e vreo cameră liberă pentru un prieten de-al lui în al doilea weekend.

Livrarea de la Penkiln Sawmill a sosit la 14:00 cu materiale pentru noul adăpost de peleți și cu pietrișul pentru cărarea din grădină. Toate astea trebuie făcute înainte de festival, care o să aibă loc peste două săptămâni și un pic.

Total încasări: 256,95 lire

14 clienți

MIERCURI, 9 SEPTEMBRIE

Comenzi online: 3

Comenzi găsite: 3

Când am coborât să deschid magazinul, la 9:00, am auzit clac-clac-clacul tipic al ghetelor cu flecuri metalice ale Bunicuței. Deschisese devreme, așa că am preluat eu, iar ea s-a dus la The Open Book.

Stuart McLean s-a întors să pescuiască în cutiile rămase cu cărți science-fiction. Până la sfârșitul zilei, am primit trei e-mailuri de la prieteni pe care îi contactase el să le spună de colecție și, datorită lui, am vândut cărți de 70 de lire.

În corespondența de azi, a fost și o scrisoare de la doamna Phillips (care, pe vremea când suna la magazin, începea fiecare conversație cu „Am nouăzeci și doi de ani și sunt oarbă“, deși acum probabil are nouăzeci și patru de ani și este oarbă), adresată simplu lui „Shaun, The Bookshop,

Wigtown“. Doamna Phillips este absolut minunată. Îmi cere tot timpul cărți pe care crede că ar trebui să le citească nepoții ei. Îndeosebi de șarmantă este și semnătura ei din scrisori, pur și simplu „Phillips“.

Un client în magazin la 17:10 (închidem la 17:00) a întrebat-o pe Bunicuța: „La ce oră închideți?“.

Emanuela: Am închis. Închidem la 17:00.

Clientul: Oh!

După zece minute, l-am zărit încă acolo și i-am spus că am închis. După alte zece minute, a plecat în sfârșit, fără să cumpere vreo carte.

Cum se apropie vremea rece, am hotărât să gătesc o tocană la cuptor pentru mâine. I-am spus Bunicuței că o să fiu plecat în cea mai mare parte a zilei și că o să rămână singură în magazin. (De The Open Book se ocupă un voluntar.) M-a făcut „Rahat-a împuțit“. Pare că a depășit sfiala care a caracterizat-o în primele săptămâni.

Total încasări: 203,48 lire

21 clienți

JOI, 10 SEPTEMBRIE

Comenzi online: 1

Comenzi găsite: 1

O zi superbă, însorită. O singură comandă, deci clar Abe încă trebuie să ne dea OK-ul ca să ne încărcăm baza de date. La prima oră din zi i-am arătat Bunicuței cum să listeze cărți în FBA și am pus-o să se ocupe de teancul enorm de cutii cu volume science-fiction pe care îl începuse Flo. În timp ce îi explicam ce are de făcut, Bunicuța a menționat-o de câteva ori pe Flo, numind-o „Flo-a“.

În corespondența de azi, era și un plic de la constructor; costul estimat pentru repararea hornului este 7 500 de lire. Trebuie să îl comunic cât de repede posibil companiei de asigurări. Acum pare puțin probabil să termin cu reparațiile înainte de festival, chiar dacă asigurătorul hotărăște să contribuie cu o parte din sumă, ceea ce nu prea cred să se întâmple, dacă mă iau după ultima discuție telefonică pe care am avut-o cu ei pe tema asta.

Am plecat de la magazin la 11:30 și am condus până la Clydebank să mă uit la o colecție de cărți. Aparținuse unui bărbat care a murit anul trecut. Văduva vindea cărțile despre Războiul civil american. Am ajuns cu o mică întârziere și i-am găsit pe văduvă, pe fiica și pe nepotul acesteia așezați în cămăruța în care se aflau rafturile cu colecția. M-am prezentat, pe urmă am luat cărțile la rând, făcând teancuri pe podea; în tot timpul ăsta, ei au stat acolo în liniște, fixându-mă cu privirile. Rareori se întâmplă așa ceva. De obicei, oamenii mă lasă să mă uit la cărțile lor fără să mă urmărească și ei își văd de treburile zilnice. Este foarte stânjenitor când știu că șase ochi îmi

monitorizează fiecare mișcare. După ce am adunat un teanc de vreo patruzeci de cărți, fiica m-a întrebat ce sumă se pot aștepta să le ofer pe cărțile pe care le scosesem deja, așa că le-am spus că volumele broșate (toate în condiție impecabilă) ar fi cam 1 liră fiecare — unele mai mult, altele mai puțin, dar asta ar fi media — iar cele cartonate s-ar situa între 2 și 20 de lire fiecare, în funcție de raritate, stare, subiect și cerere. Au părut ușurați, pe urmă văduva mi-a spus că mai fusese deja un comerciant să se uite la colecție și le oferise 50 de pence pe carte pentru toate. Nedorindu-mi să-mi fac un dușman din comerciantul absent și nenumit, am explicat că este o perioadă dificilă pentru comerțul cu cărți și că fiecare are propriile strategii de evaluare și prețuri de cumpărare. Văduva mi-a spus că l-a dat afară după ce a auzit oferta. Era o colecție destul de bună, iar starea cărților era aproape perfectă în aproape toate cazurile, așa că am ales cărți cât să încapă în șapte cutii și le-am oferit 365 de lire. Au acceptat imediat, apoi am așezat cărțile în cutii, le-am scris un cec și am plecat. Cărțile despre Războiul civil american se vând foarte bine în magazin și întotdeauna este o idee bună să cumpăr colecția cuiva care știa exact ce cumpără când și-a făcut biblioteca.

M-am întors la 17:30, așa că pentru cină am încălzit mâncarea pe care o făcusem aseară. M-am așezat cu Bunicuța să mâncăm la 20. Pe la 20:30, am ieșit să mai lucrez la căbănuță. La 22:00, când m-am întors, am descoperit că, și de data asta, Bunicuța mâncase toată mâncarea. Îmi făcusem planuri să-mi ajungă până duminică, dar ar fi trebuit să țin cont de experiențele trecute și să mă gândesc că o s-o devoreze pe toată. Când i-am vorbit de asta, mi-a răspuns „Du-te-n mă-ta, muistule". Vocabularul ei s-a îmbogățit considerabil cu înjurături de când a sosit.

M-am culcat la 4:30, după o conversație îndelungată pe Skype cu Anna, care pare resemnată să se reacomodeze în America, deși este evident că vede Scoția ca pe casa ei spirituală.

Total încasări: 257,88 lire

26 clienți

VINERI, 11 SEPTEMBRIE

Comenzi online: 1

Comenzi găsite: 1

Nicky a intrat târșâit în magazin imediat după 9:00. A început ziua cu o prelegere terorizantă despre evoluție și ce concept ridicol e. După numai trei ore de somn, nu prea aveam chef.

A fost o zi cu vânt, dar însorită. La 11:30, în magazin au venit niște oameni de la Teatrul Național al Scoției pentru o ședință foto, pentru publicitatea dinainte de festival.

Bunicuța a fost la The Open Book și, la scurt timp după ce a plecat să deschidă, am primit un e-mail de la Anna, din America, să-mi spună că a fost intervievată la Radio Noua Zeelandă despre proiectul ăsta, așa că am intrat online și am ascultat. A fost extrem de impresionantă, mai puțin când a spus că *Ring of Bright Water* a fost scrisă de John Buchan, în loc de Gavin Maxwell.

După ce Nicky s-a potolit cu declamațiile ei despre evoluție, m-am dus la Whithorn (aflat la vreo 20 de kilometri distanță) cu niște deșeuri de la căbănuță.

Dave Borsetă a venit pe la mijlocul după-amiezii, bănuiesc că în circuitul lui obișnuit cu

autobuzul. Acum, că are abonament, profită din plin de el și pare să se ducă de la o bibliotecă publică la alta folosind transportul public gratuit. A petrecut vreo zece minute în librărie, diversele ceasuri, telefoane și alte dispozitive scoțând întruna bipuri, ca de obicei. Când a plecat, mi-a zis că se duce să vadă cine se ocupă de The Open Book, așa că am sunat-o repede pe Bunicuța, s-o avertizez. După ce a închis magazinul și s-a întors, la 16:30, m-a întrebat: „Cine bărbatul ăsta cu toate gențile? E *clochard*?" După ce am stabilit că nu e un om al străzii, i-am explicat că noi îi spunem Dave Borsetă, la care ea a răspuns: „Numele lui e Dave Brichetă?".

Total încasări: 212,40 lire

17 clienți

SÂMBĂTĂ, 12 SEPTEMBRIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 1

M-am trezit în miros de ceva copt la cuptor și, când am coborât, am descoperit că Bunicuța făcea brioșe cu bere și bacon. Mi-a dat instrucțiuni stricte să le mănânc pe toate. În ciuda ingredientelor promițătoare, au fost revoltătoare.

Nicky a venit la 9:10. Mă simțeam crunt, așa că m-am întors în pat încă vreo două ore după ce a sosit ea, dar nu înainte s-o rog să pună prețurile pe cutiile cu cărți despre pescuit pe care le cumpărasem din Carronbridge. Ea însă a hotărât că și-ar folosi mai bine timpul verificând cărțile care sunt deja pe rafturi și care au fost deja listate.

Telefon după prânz de la Ian, un coleg librar din Hull, care m-a întrebat dacă am fost vreodată raportat la Amazon că vând o „carte interzisă". Se pare că l-au contactat să-l certe că vinde o istorie a celui de-Al Doilea Război Mondial care are o svastică pe copertă (aproape toate cărțile despre Al Doilea Război Mondial au o svastică pe copertă). Când le-a cerut o listă cu cărțile interzise, i-au răspuns că nu există o astfel de listă și că ei reacționează când sunt informați de o reclamație a unui client. Ian — pe bună dreptate — i-a întrebat de unde ar putea să știe librarii ce o să ofenseze și pe cine, întrebare la care se pare că Amazon nu a avut niciun răspuns.

Ian este comerciant de cărți și a făcut meseria asta vreo treizeci de ani. A ținut cu succes o librărie în Hull până când Oxfam a deschis un magazin alături, acum câțiva ani. A obținut promisiunea conducerii acestuia că nu va fi o librărie caritabilă, dar asta a fost și, cu personal format din voluntari, cărți donate, concesii la chirie și utilități și fără taxe de plătit, consecința avea să fie una singură. Ian, care își plătea personalul, plătea pentru cărți, plătea taxe, plătea utilități și plătea chirie integrală, nu avea cum să concureze cu așa ceva și a fost nevoit să închidă magazinul.

M-am dus să fac o baie la 18:00 și am întrebat-o pe Bunicuța dacă are nevoie să folosească baia înainte să intru eu. Mi-a răspuns că îi place să facă baie dimineața devreme pentru că îi place să stea mult să se înmoaie și să se facă frumoasă înainte să dea ochii cu lumea. „Sunt foarte-a leneșă in baia."

Eu: Știi cine mai e leneș în baie? Eliot.

Bunicuța: Da, dar Eliot arată-a ca o femeie.

Total încasări: 296,49 lire

18 clienți

LUNI, 14 SEPTEMBRIE

Comenzi online: 3

Comenzi găsite: 3

Bunicuța a fost în magazin azi. Rândul ei să scrie pe tablă:

GHICI!

În librăria asta vindem:

- cuvinte

- hârtie

- visuri

- iluzii

- grepfruituri

- bo... ce?

Habar n-am ce a vrut să zică cu asta.

La 11:00, a venit o clientă cu un papagal (pe nume Jacob) într-o colivie, pe care a lăsat-o pe tejghea cât timp s-a uitat la cărți. Am încercat să-i vând un exemplar din *I Know Why the Caged Bird Sings*, dar a fost suficient de înțeleaptă să nu răspundă la provocare. Bunicuța s-a îndrăgostit de papagal și a vorbit cu el în italiană vreo zece minute, de parcă nu era destul de pedepsită biata creatură.

E-mail de la Laura (Byre Books) să-mi aducă aminte că avem ședință cu AWB miercuri seară la Beltie Books, la 17:30. După moartea soțului ei, Robbie, Fiona (Box of Frogs, magazinul de lângă al meu) s-a retras din funcția de secretară. M-am oferit să-i preiau eu locul, așa că am scris ordinea de zi pentru întâlnire și am trimis-o prin e-mail celorlalți membri.

Total încasări: 170,46 lire

18 clienți

MARȚI, 15 SEPTEMBRIE

Comenzi online: 3

Comenzi găsite: 3

Bunicuța a fost la The Open Book azi, așa că am rămas singur în magazin.

În timp ce deschideam, am auzit gâgâitul inconfundabil al gâștelor și, când mi-am ridicat privirea, am văzut un stol de vreo cincizeci de păsări zburând jos, deasupra capului meu. Îmi închipui că, dacă nu ai văzut niciodată așa ceva, un stol de gâște care zboară la joasă înălțime poate să fie o priveliște înspăimântătoare. Odată, pe când mă duceam pe jos până la un prieten din Wigtown, în amurg, am văzut un stol de câteva sute — poate chiar mii — de păsări care zburau în formație perfectă de V, toate gâgâind în drum spre mlaștina cu apă sărată, unde își petrec nopțile. Ferma la care am crescut eu avea o zonă mare de mlaștină cu apă sărată, așa că nu era ceva neobișnuit să le văd în fiecare iarnă în copilărie, dar după ce m-am mutat înapoi aici după cinci ani de locuit în Bristol, am început să apreciez ce priveliște extraordinară este, de fapt, întoarcerea lor.

În corespondența de azi, am găsit o scrisoare de la autoritatea fiscală despre noua înscriere automată în planul de pensii pentru angajați. Le-am trimis un e-mail să verific dacă intru sau nu la excepții, fiindcă am numai personal cu normă parțială, și am primit un răspuns care m-a lăsat mai uimit decât înainte:

> Legislația privind înscrierea automată va afecta toți angajatorii care au cel puțin un angajat. Dacă există o persoană angajată care se încadrează în categoria de mai jos, atunci va exista obligația creării unui plan de pensii. Dacă există deja un plan de pensii (mai exact, plan de pensii private facultative) pentru persoanele care îndeplinesc criteriile, acestea pot rămâne în planul de pensii fără să fie înscrise automat, cu condiția ca planul să fie eligibil.
>
> • Vârsta: 22 — VLP
>
> • Câștig peste 833 lire/lună sau 192 lire/săptămână
>
> Dacă niciun angajat nu se încadrează în categoria de mai sus, atunci vor exista totuși obligațiile față de personalul dvs. cu privire la înscrierea automată. Va trebuie să le scrieți angajaților cu detalii despre drepturile lor privind înscrierea automată și posibil să fie nevoie să înființați un plan de pensii (numai dacă aceștia solicită acest lucru).

Le-am scris din nou să întreb ce înseamnă VLP. Se pare că vine de la „vârsta legală de pensionare".

Wiley, omul cu pește, a venit la 10:00, așa că am cumpărat niște eglefin afumat, fiindcă i-am promis Bunicuței că gătesc Cullen Skink în seara asta. De obicei, Wiley vine vinerea. Are o camionetă mică, albă, și parcurge diverse trasee — câte unul pentru fiecare zi a săptămânii — vânzând pește proaspăt din ea. Nu numai că peștele lui are o calitate net superioară celui cumpărat din supermarket, dar și oferă o mare diversitate, direct la ușa ta. Janetta, care face ordine și

curățenie în magazin și în casă, povestea recent despre copilăria ei la o fermă, aflată la kilometri distanță de cel mai apropiat magazin. Pe vremea aceea, fermele angajau mult mai mulți oameni decât acum și puțini erau aceia care aveau mașini. De regulă, fermele nu se aflau aproape de stațiile de autobuz și Janeta își amintește că o dată pe săptămână venea camioneta măcelarului, iar de două ori pe săptămână, cele ale băcanului și brutarului. Mulți oameni abia dacă aveau nevoie să plece de la fermă toată viața. Chiar și hainele le erau furnizate de vânzători ambulanți, care treceau de la o fermă la alta.

La 16:00, un client a întrebat: „Aveți cărți cu poze?". Nu mi s-au oferit alte detalii.

Am gătit Cullen Skink pentru cină, pe urmă am lucrat în căbănuță până la 22:00. Din păcate, va fi terminată și gata de dat în folosință prea târziu ca să mai locuiască Bunicuța în ea, dar ar putea fi utilă pe durata festivalului, ca dormitor de rezervă.

Total încasări: 110 lire

7 clienți

MIERCURI, 16 SEPTEMBRIE

Comenzi online: 3

Comenzi găsite: 3

Bunicuța a lucrat în magazin azi, fiindcă unul dintre voluntari se ocupă de The Open Book.

Amy, care pe durata festivalului o să țină barul temporar cu vin în fostul nostru depozit din capătul grădinii, a venit cu socrul ei, Robin, să se uite la incintă. Cu Robin mă cunosc din copilărie și ne place să fim extrem de nepoliticoși unul cu altul. Cred că lui Amy asta i s-a părut puțin neliniștitor.

Trei clienți în vârstă (două femei și un bărbat) se plimbau prin magazin, zicându-mi despre niște seturi de Shakespeare și romane Waverley pe care voiau să le vândă, când bătrânul a anunțat că motivul pentru care au venit aici e cartea Annei, *Three Things You Need to Know about Rockets*, în care a povestit despre cum a ajuns ea să locuiască în Wigtown. Se pare că omul a luat-o de la biblioteca locală din Morecambe după ce citise autobiografia lui Neil Armstrong încercând să afle mai multe despre rachete, ca să descopere, de fapt, că nu prea are legătură cu rachetele. Neperturbat, a continuat să o citească și i-a plăcut, așa că i-a oferit un exemplar soției de ziua ei, pe urmă a hotărât să vină în pelerinaj la Wigtown.

Exercițiile pentru spate cu Bunicuța la 18:00, ca de obicei. La scurt timp după aceea, în timp ce găteam *mince and tatties*[24] (îi prezint bucătăria scoțiană), am scăpat o coajă de ceapă pe jos. Ne-am aplecat amândoi s-o ridicăm, gemând de agonie când ne-au trosnit spinările și am avut spasme.

La 20:30 mi-am adus aminte de ședința AWB la care ar fi trebuit să particip pentru prima oară ca secretar, la Beltie Books, cu trei ore în urmă. Prea târziu. Probabil s-a terminat la 19:00.

A sosit Eliot. Am spălat vasele înainte să mă bag în pat și am descoperit că Bunicuța răsese și restul mâncării.

Total încasări: 338,81 lire

30 clienți

JOI, 17 SEPTEMBRIE

Comenzi online: 0

Comenzi găsite: 0

Am coborât la micul-dejun la 8:15 și am găsit-o pe Bunicuța în bucătărie, chicotind că Eliot e în baie de la ora 8:00, cu radioul urlând. Mai are să mute postul la radioul din bucătărie, care stă tot timpul pe Radio 4, pe Radio 5 Live, ceea ce face de obicei cam la o oră după ce sosește, ca să asculte un meci de fotbal.

Maria a venit la 11:00 să discutăm despre aranjamentele de catering pentru festival. În ultimii câțiva ani, ea s-a ocupat de catering pentru Refugiul scriitorilor din cadrul festivalului. În weekenduri este deosebit de aglomerat și, de regulă, are două fete care o ajută, în special cu servitul la mese și curățenia.

Uneori, când este plin de scriitori și de vorbitori invitați, trebuie să dăm cu toții o mână de ajutor, ca să facem față cererii. Alteori, când este liniștit, fetele stau cuminți în bucătărie, uitându-se pe Facebook și trimițând SMS-uri.

Bunicuța mi-a explicat obiceiurile ei culinare ciudate. Se pare că acum câțiva ani a ținut un regim și a slăbit mult. Asta însemna să mănânce proteine șase zile pe săptămână, iar în șaptea putea să se îndoape cu carbohidrați. Problema este că acum, ori de câte ori vede mâncare cu carbohidrați, instinctul ei natural este să se îndoape, chiar dacă nu mai este la regim.

M-am dus la groapa de gunoi să mai arunc deșeuri de la construcția căbănuței. Festivalul de carte începe vinerea viitoare și instalatorul încă nu a terminat treaba. L-am sunat și m-a asigurat că o să fie aici luni. Am cumpărat haggis de la Kenny, măcelarul din Newton Stewart.

Bunicuța a listat toată ziua colecția de science-fiction pe FBA.

Eliot a apărut acasă la 19:30, când lucram la căbănuță. Bunicuța mi-a povestit că s-a dus în bucătărie, a deschis frigiderul, a aruncat o privire, a făcut o față lungă, de dezamăgire, a scos o sticlă de vin și și-a turnat un pahar, pe urmă s-a așezat și l-a băut. Se pare că atunci când, în cele din urmă, Emanuela a reușit să intre în baie dimineață să-și „facă ordine pe față“, a vrut să se spele pe cap și a descoperit că el îi folosise tot șamponul. Acum nu mai e amuzată de ciudățeniile lui, ci au ajuns să i se pară enervante. Din fericire, el nu-și dă seama de asta. Bunicuța a venit să mă ajute să vopsesc în căbănuță, probabil ca să aibă parte de puțină liniște.

Total încasări: 122,30 lire

9 clienți

VINERI, 18 SEPTEMBRIE

Comenzi online: 3

Comenzi găsite: 3

M-am trezit pe la 7:30 în zgomotul ușilor trântite și al vocii cuiva care vorbea foarte tare. Când m-am sculat, am descoperit că Eliot tropăia peste tot vorbind la telefon cu soția lui. Bunicuța era în bucătărie, bându-și cafeaua în liniște și încercând să citească. Am pus ceainicul pe foc, timp în care Eliot a intrat zgomotos și s-a așezat la masă, continuându-și conversația la telefon și răsfoind niște hârtii de pe masă, printre care se aflau polița mea de asigurare, o scrisoare de la Anna și niște facturi neplătite. Am surprins privirea Bunicuței. Părea furioasă. M-am întors în pat cu o ceașcă de ceai și m-am împiedicat de pantofii lui Eliot, pe care îi aruncase din picioare și îi lăsase în prag. Am reușit să-mi salvez cam o treime din ceai; restul s-a vărsat pe covor.

Am dormit până la 8:30. Când m-am trezit, am găsit ușa de la baie încuiată, cu Eliot înăuntru, ascultând radioul. A ieșit pe la 9:15.

Încep să-mi dau seama cât de mult o să-i simt lipsa Bunicuței când o să plece, după festival, nu numai pentru toată munca pe care o face, ci și pentru că am ajuns s-o plac, chiar dacă nu înțeleg niciun cuvânt din ce spune. Este extrem de distractivă. Aseară, când vopseam exteriorul căbănuței, discutam despre moarte. Mi-a spus: „Cre'că o să mor când-a aveam treizeci de ani".

Total încasări: 375 lire

21 clienți

SÂMBĂTĂ, 19 SEPTEMBRIE

Comenzi online: 3

Comenzi găsite: 3

Azi a lucrat iar Nicky. Este foarte amabilă înainte de festival și se descurcă cu presiunea tot mai mare păstrându-și mintea clară. Postarea ei de azi de pe Facebook:

Lista scurtă pentru Premiul zilei acordat clienților…

1. Aduce două cărți impecabile la casă, „Exact ce căutam", apoi 10 minute îmi povestește legătura familiei cu cartea respectivă, când îi cer 4 lire, o lasă pe tejghea pentru că „prețul inițial este 2,5 lire".

2. „Pot să plătesc să fac un pipi, păpușă?" „Ei, pot să ies prin spate?" Iar la întoarcere: „Ce țevi frumoase aveți acolo!".

3. Un client stă la casă și bate ușor cu banii pe tejghea, se uită la mine care-s cocoțată pe o scară foarte înaltă, foarte instabilă, când cobor. „De unde pot să cumpăr un bilet la loterie — și ce ai cumpăra cu milioanele, dacă ai câștiga, e? Niște șosete albe, noi, să se asorteze cu trelingul gri?"

Mi-am petrecut toată ziua în căbănuță, vopsind și făcând curat. După cină, m-am dus la Lochancroft — vechiul depozit —, unde o să-și facă Amy *wine bar*-ul, și am vopsit podeaua de beton. Emily (o artistă tânără care îl închiriază ca studio) și-a mutat toate lucrurile de acolo pe durata festivalului, iar Amy o să înceapă să se instaleze luni.

Total încasări: 661,90 lire

35 clienți

DUMINICĂ, 20 SEPTEMBRIE

Comenzi online:

Comenzi găsite:

M-am trezit în zdrăngănit dinspre bucătărie. Când am coborât la parter, l-am găsit pe Eliot umplând fiecare oală, tigaie și tavă din bucătărie cu mâncare. Mi-a zis că a hotărât să invite niște prieteni la prânz. Prânzul a durat de la 13:00 la 18:00 și au venit stagiarii, precum și Finn și Ella. Pe toată durata mesei, Eliot și-a verificat telefonul, a trimis SMS-uri și e-mailuri. E supus unei mari presiuni înainte de începerea festivalului și, cu peste 200 de evenimente îngrămădite în zece zile, este inevitabil să fie bombardat cu mesaje și e-mailuri non-stop.

LUNI, 21 SEPTEMBRIE

Comenzi online: 7

Comenzi găsite: 6

M-am trezit la 5:00, după ce am dormit foarte puțin. M-am băgat înapoi în pat după o ceașcă de ceai, dar nu am mai dormit. Bunicuța era în bucătărie, citind, când m-am sculat. Am întrebat-o de ce s-a trezit așa de devreme, iar ea mi-a răspuns că mereu se trezește la ora 5:00.

La 9:15, m-am dus la baie și am descoperit că colacul veceului era rupt. Va trebui să-l repar înainte de festival. Este toaleta folosită pentru Refugiul scriitorilor. În plus, a și început să scoată un zgomot puternic, ca un geamăt, când tragi apa, care vibrează prin toate țevile din casă.

Am ieșit la băut cu Ben și Beth de la The Bookshop Band la The Ploughman la 20:00, pe urmă am vopsit tocurile ferestrelor pentru barul cu vin al lui Amy, pe întuneric. Nu știu cum o să arate în lumina rece a zilei.

Total încasări: 311,99 lire

17 clienți

MARȚI, 22 SEPTEMBRIE

Comenzi online: 5

Comenzi găsite: 3

M-am trezit la 5 și am coborât la parter, unde am găsit-o iar pe Bunicuța bând ceai. Mi-am făcut și eu o ceașcă, am stat de vorbă cu ea zece minute, pe urmă m-am întors în pat. Subiectul de conversație preferat al Bunicuței înclină spre partea sumbră a vieții; în dimineața asta a fost moartea.

Mi-am petrecut ziua vopsind lemnăria de la ferestre, pe care am făcut greșeala de a încerca să o termin azi-noapte pe întuneric. Pe urmă, am atârnat tablouri în căbănuță, am reparat colacul veceului pentru Refugiul scriitorilor, am tuns iarba și am încercat să organizez ridicarea celor șaisprezece cutii cu cărți SF pe care le-a listat Bunicuța pe FBA. În timpul ăsta, de magazin s-a ocupat Bunicuța, boc-boc-bocănind peste tot cu ghetele ei cu flecuri metalice.

La 16:30, mă chinuiam să ridic cortul în grădină pentru restaurantul temporar care va funcționa în primul weekend al festivalului, când au apărut Ben și Beth. Mă luptam cu cadrul, încercând să-mi dau seama cum să-l montez, când au intrat ei. Ben s-a oferit imediat să mă ajute, dar am refuzat și am hotărât să profit de ocazie ca să fac o pauză, așa că le-am dat câte o ceașcă de ceai. În timp ce stăteam de vorbă în bucătărie, a apărut Eliot și, după ce i-am făcut o cafea, am sugerat să ne uităm la spațiul și cortul pentru restaurantul temporar. Când am ajuns acolo, a părut dezamăgit că nu terminasem de montat și s-a plâns că o să fie mult prea mic. N-o să fie așa. O să fie încăpător. Mai târziu, după închiderea magazinului, mă chinuiam să-l instalez singur, când a apărut Bunicuța și s-a oferit să mă ajute. Împreună, am montat cortul în vreo cincisprezece minute.

La 18:15, pe când stăteam întins pe jos să-mi fac exercițiile pentru spate, Eliot a intrat tropăind în bucătărie, a pășit peste mine și și-a turnat un gin tonic mare.

După exercițiile pentru spate, am ieșit și am continuat să fac curat în grădină, dar la ora 20:00 era deja prea întuneric să mai lucrez, așa că am intrat în casă și m-am apucat de gătit. Pe la 20:15 a apărut Bunicuța, care m-a întrebat: „Am timp pentru să mă spăl pe picioare înainte a mânca?“.

Total încasări: 428,49 lire

18 clienți

MIERCURI, 23 SEPTEMBRIE

Comenzi online: 5

Comenzi găsite: 3

Bunicuța a lucrat în magazin toată ziua.

Instalatorul a venit la 9:15 și mi-a zis că trebuie să găsesc un electrician care să conecteze

rezervorul de apă caldă, așa că l-am sunat pe Ronnie.

Bunicuța a organizat expedierea pentru RBC, o treabă pe care nu pot s-o sufăr. O să fie ciudat după ce o să plece ea și o să trebuiască să stau iar legat în partea din față a magazinului.

Total încasări: 452,36 lire

32 clienți

JOI, 24 SEPTEMBRIE

Comenzi online: 3

Comenzi găsite: 2

Azi — o zi superbă, însorită — a lucrat Nicky.

Festivalul de carte din Wigtown începe mâine, iar săptămâna viitoare împlinesc patruzeci și cinci de ani. De obicei, deși pentru mine toamna este cea mai deprimantă perioadă a anului, agitația din oraș și din magazin în ziua dinaintea începerii festivalului este contagioasă și peste tot plutește un fel de energie. În ultima zi de festival este exact pe dos; toată lumea este obosită, urmează strânsul și zilele reci, liniștite și sumbre de iarnă.

După prânz, m-am dus încă o dată la groapa de gunoi din Newton Stewart cu camioneta plină și am lăsat acolo cutii cu cărți și cartoane. Din păcate, nu am timp să le duc la Glasgow pentru reciclare înainte de festival. Ăsta nu a fost ultimul meu drum la groapa de gunoi — Refugiul scriitorilor generează mult mai multe deșeuri decât poate primi modestul tomberon, așa că sunt nevoit să mă duc acolo în mod regulat pe durata festivalului cu saci plini cu farfurii de unică folosință, resturi alimentare și carapace de homar. Sticlele goale ajung în cutii și reciclez și eu ce pot.

Bunicuța a lăsat un mesaj surprinzător pe tablă azi-dimineață, așa cum era de așteptat:

Fără carte, pari foarte încurcat.

Sunt cu capul în jos?

Robert, instalatorul, a sosit la prânz, iar Ronnie, electricianul, a venit la 14:00 să conecteze rezervorul de apă caldă.

La 16:00, Maria a ajuns cu toate băuturile pentru Refugiul scriitorilor, așa că acum bucătăria este plină de mâncare, vreo douăzeci de cutii cu vin și echipament pentru catering. În timpul festivalului, salonul meu se transformă în Refugiul scriitorilor, o zonă exclusivă pentru autorii invitați, care susțin conferințe. O aducem pe Maria să se ocupe de catering, iar scriitorii sunt hrăniți și serviți cu vin din abundență pe durata vizitei lor în Wigtown. Laurie, o fostă angajată, are sarcina să se asigure că totul se desfășoară cum trebuie, ceea ce nu se întâmplă niciodată (deși nu din vina ei). Într-un an, unul dintre invitați a făcut baie în cadă în dimineața primei zile de festival, iar scurgerea a început să dea pe dinafară în momentul în care omul a scos dopul. Un torent de apă a năvălit afară, inundând aragazul electric, care a explodat cu un zgomot puternic. A

trebuit să sun o prietenă ca s-o rog să cumpere unul nou din Dumfries și să mi-l aducă. Scurtcircuitul provocat de explozia aragazului a stricat routerul wireless, așa că am rămas fără internet, iar mai târziu, în aceeași zi, s-a defectat și mașina de spălat.

Carol-Ann a sunat și a întrebat dacă poate să folosească ea căbănuța pe durata festivalului, iar eu am fost de acord. Mi-am petrecut seara acolo, adăugând ultimele detalii: agățând perdele și montând mânere la dulapuri.

Anna s-a întors în Wigtown. Stă la Finn și Ella (prieteni care au o fermă la vreo 13 kilometri distanță). Festivalul este principalul eveniment social al anului pentru ea și contribuie enorm la el cu idei și cu ajutor practic oricând este nevoie.

Total încasări: 568,48 lire

20 clienți

VINERI, 25 SEPTEMBRIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 2

Nicky a venit devreme dimineață. Astăzi este prima zi de festival, iar prima invitată care a onorat Refugiul scriitorilor a fost Mairi Hedderwick. Mairi scrie și ilustrează cărțile cu Katie Morag, mult îndrăgite de copii, precum și multe alte cărți, în principal despre Insulele Scoțiene. Am cunoscut-o tot la festival, acum vreo zece ani. S-a întors de câteva ori de atunci și este prietenă cu verișoara tatei, artistă la rândul ei, Frances Walker.

Am umplut coșul cu lemne și am aprins focul în Refugiu la 10:00. Umplutul coșului cu lemne este una dintre multele sarcini banale care mă țin ocupat în timpul festivalului, dar Robert Twigger — scriitor și o adevărată autoritate a festivalului — mi-o ia adesea înainte, iar când cobor eu dimineața, constat că s-a trezit înaintea mea și l-a umplut.

Astăzi, Twigger și-a amenajat un studio foto în cămăruță (în mod normal, singurul meu sanctuar pe durata festivalului). În cadrul ediției de anul acesta, fotografiază scriitori care țin în mână o tablă pe care și-au scris sfaturile pentru lume.

Laurie a sosit la ora 9:00, Maria și Shona (una dintre ajutoarele Mariei), pe la 10:00. Refugiul scriitorilor s-a deschis la prânz. Salonul devine un loc de întâlnire, iar în următoarele zece zile bucătăria va fi plină de farfurii murdare, puse în mașina de spălat și în chiuvetă, cutii cu suc de portocale, apă îmbuteliată, farfurii de unică folosință, ceainice cu apă pusă la fiert și altele asemenea. Începutul a fost lent, dar până la sfârșitul zilei s-a aglomerat, o avanpremieră a zilei de mâine.

Am tăiat niște frunziș în grădină ca să eliberez drumul de acces spre *wine bar*-ul lui Amy, am dus niște scaune și am mai instalat niște indicatoare ca oamenii să ajungă acolo. Am mutat sacul de nisip (gol acum) din alee și am făcut ceva loc în fața căbănuței. Amy a deschis *wine bar*-ul la 13:00.

Am mai dus o camionetă cu gunoi la groapa din Newton Stewart. Femeia care se ocupă de ea (pe care tatăl meu a poreclit-o Hunul Attila) a devenit foarte prietenoasă în urma deselor mele

vizite.

La ora 11:00, au fost livrate două butoaie cu bere. Nicky a hotărât că festivalul are nevoie de mai mult alcool și le-a comandat cu cardul meu de credit.

Pru (soția lui Eliot) a sosit la 17:30 și, la scurt timp după aceea, Eliot a apărut în cămăruță și mi-a cerut un încărcător de iPhone, fiindcă deja și l-a pierdut pe al lui. „Promit că n-o să-l fur." În medie, pierde trei încărcătoare de telefon în timpul fiecărui festival de carte.

Nu după mult timp, Catriona (administratoarea festivalului) a intrat în bucătărie și a întrebat tare, în fața tuturor: „De ce te-ai despărțit de Anna?".

Total încasări: 326,98 lire

32 clienți

SÂMBĂTĂ, 26 SEPTEMBRIE

Comenzi online: 0

Comenzi găsite: 0

Eram în bucătărie, mutam niște scaune, când au intrat Finn cu un norvegian uriaș, îmbrăcat cu o cămașă de tăietor de lemne. Finn l-a prezentat drept Lars Mytting, autorul unei cărți surprinzător de populare despre tăierea și arderea lemnelor, numită *Norwegian Wood*. A fost absolut fermecător.

Phill Jupitus a venit la prânz să mănânce. Mi-am petrecut cea mai mare parte a dimineții instalând restaurantul temporar al lui Sumon Wroe în grădină, întinzând prelungitoare, mutând butelii, căutând cuțite etc. pentru mesele pe care el și Laura Mitchison le-au pregătit pentru invitați la prânz, la 14:30 și la 17:00. Toate au avut prezență și au părut să meargă bine, în ciuda îngrijorărilor lui Eliot legate de mărimea cortului.

Seara am mers cu toții la „Wigtown's Got Talent" în cortul cel mare — pentru care tot meritul îi revine Annei. La prima ediție a festivalului la care a participat ea, după câteva ore în Refugiul scriitorilor, eram vreo doisprezece oameni care stăteam de vorbă pe acolo, când Martin (care locuia aici pe vremea aceea) a anunțat că poate să-și bage un cui de zece centimetri pe nas. Anna a profitat imediat de ocazie și a întrebat dacă mai are cineva talente neobișnuite. Până să-mi dau seama, a programat o seară de divertisment, iar eu, sora mea Lulu și Twigger am fost numiți ca juriu. Eliot a fost atât de încântat de asta, că i-a făcut loc în programul festivalului anul următor, iar acum, în seara respectivă, pe scenă urcă atât localnici, cât și scriitori invitați.

Am închis magazinul la 20:00. M-am băgat în pat la 1:00.

Total încasări: 829,98 lire

84 clienți

DUMINICĂ, 27 SEPTEMBRIE

Comenzi online: 1

Comenzi găsite: 1

M-am trezit devreme și am umplut coșul cu lemne. Am deschis magazinul la 9:00, la timp să-i deschid și ușa lui Laurie. Bunicuța a preluat magazinul la scurt timp după aceea, așa că am urcat și am aprins focul în Refugiu la 10:00.

Evenimentele de azi din cadrul festivalului au început la 10:00 cu startul Alastair Reid-athonului, un omagiu adus localnicului care a cunoscut măreția literară și al cărui necrolog a ocupat pagini întregi în toate ziarele serioase din Marea Britanie, în ciuda relativei lui obscurități. A fost exemplul perfect de om al cărui geniu a fost recunoscut în timpul vieții, dar care va fi imortalizat postum în lumea literaturii.

Imediat după evenimentul dedicat lui Alastair a fost Festival Fun Run — o cursă cu un titlu oximoronic — care a început la 10:15 și la care nu a participat niciun cunoscut.

Ca de obicei, toată ziua am făcut focul și am strâns gunoiul din Refugiu. Phill Jupitus și Charlotte Higgins au fost pe aici, amândoi având un eveniment astăzi, la fel ca Val McDermid. Refugiul a fost simțitor mai liber azi decât ieri, dar e ceva normal pentru duminicile din timpul festivalului.

I-am dat Bunicuței pauză de prânz la 12:30 și s-a dus în Refugiu. Maria făcuse negrese, care sunt ca drogurile pentru Bunicuța. Salivează vizibil de îndată ce le vede și e un miracol că mai apucă și altcineva măcar să miroasă una, darămite să guste, când e Bunicuța prin preajmă.

După ce Simon și Laura au terminat de servit a doua rundă de mese, pe la 15:30, am demontat cortul și l-am pus înapoi în șopron. Pe urmă, m-am dus la *wine bar*-ul lui Amy, care, spre surprinderea mea, era absolut înțesat de lume. Se pare că, între evenimente, în special înainte și după un nume mare, oamenii dau năvală acolo pentru mâncare și vin. Val McDermid a terminat pe la 14:30, așa că îmi închipui că majoritatea celor prezenți veniseră acolo după evenimentul ei.

Am închis magazinul la 19:30 ca Bunicuța să poată să se ducă să vadă *Deliverance*, care rula la cinematograful temporar din County Buildings.

Total încasări: 842,43 lire

92 clienți

LUNI, 28 SEPTEMBRIE

Comenzi online: 1

Comenzi găsite: 1

Am deschis magazinul la 9:00, iar mama a sosit la 10:30 — exact în același timp cu Ronnie, electricianul. Dacă cineva poate să concureze cu mama la risipit tăcerea, atunci Ronnie e acela.

Amândoi au migrat direct în bucătărie, unde se instalau Shona, Katie și Laurie, s-au trântit pe scaune și au stat de vorbă o oră întreagă despre călătoria lui Ronnie pe motocicletă în jurul lumii.

La prânz, m-am dus la groapa de gunoi din Whithorn (sau „Centrul civic pentru confort", cum este eufemistic numită pe indicatorul consiliului) cu doisprezece saci plini de farfurii de unică folosință și mâncare în descompunere, adunate din Refugiul scriitorilor în weekend, precum și cu două răcitoare din polistiren pentru homari, din care s-a scurs o zeamă scârboasă în toată partea din spate a camionetei. De obicei, mirosul se simte încă vreo lună după festival.

Twigger a luat parte la discuția despre *Du-te și pune un străjer*, de Harper Lee. Din ce ne-a povestit el despre eveniment, a fost dureros de evident că nu citise cartea.

Alan Little, un jurnalist BBC ale cărui rădăcini sunt aproape de Stranraer (la puțin peste 30 de kilometri distanță), și Vince Cable au fost printre invitații din Refugiul scriitorilor la prânz. Am cunoscut-o pe soția lui Vince, care se recomandă mai degrabă umil „doamna Vince".

Total încasări: 603,99 lire

38 clienți

MARȚI, 29 SEPTEMBRIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 1

Janetta a venit la 7:00 să facă curat în Refugiul scriitorilor.

Isabel a sosit la 13:00 să se ocupe de contabilitate, iar Bunicuța a lucrat în magazin. Unul dintre clienții de azi-dimineață a cerut rest (17,50 lire de la o bancnotă de 20 de lire) în bani englezești. Bunicuța nu a înțeles ce vrea să spună, așa că a intrat în bucătărie, unde stăteam de vorbă cu Stuart, și a zis: „Scuze dacă te deranjesc, e un bărbat foarte nepoliticos în magazin". Am coborât cu ea și am scos o bancnotă englezească de 5 lire și una de 10 lire și i-am dat omului restul.

Refugiul scriitorilor a fost destul de liniștit astăzi, dar am umplut un coș cu lemne și am aprins focul, așa, să fie acolo.

Am răsfoit programul evenimentelor de azi și am observat că primul e o vizită la o plantație de ceai de lângă Creetown, la vreo 16 km distanță, pe partea opusă a golfului.

Am închis magazinul la 19:30 și m-am dus la The Ploughman, pentru Chestionarul literar al lui Stuart Kelly, unde am făcut echipă cu Lee Randall, Twigger și Anna. Fără ajutor din partea mea, ne-am clasat pe locul doi.

Total încasări: 425,47 lire

42 clienți

MIERCURI, 30 SEPTEMBRIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 2

Azi a lucrat Nicky. Probabil se apropie iarna, pentru că purta o haină groasă și pălăria ei moale din fetru. Asta este preferata mea dintre ținutele ei de iarnă — de fiecare dată îi atrag atenția că-i mai lipsesc pantalonii până la genunchi ca să treacă drept iodler tirolez. Îi place să vină pe durata festivalului și, inevitabil, ajunge să aibă conversații bizare cu unul sau doi dintre scriitori, care îmi închipui că pleacă din Wigtown oarecum șocați, ca urmare. Căpitan a apărut în același timp cu Nicky. Lui îi displace profund festivalul, fiindcă mobila mutată îi derutează sistemul de orientare și întotdeauna e multă gălăgie și mișcare. De cele mai multe ori, se ascunde în dormitorul meu, iar Anna îi duce mâncarea acolo.

Twigger aprinsese deja focul când mi-am adus eu aminte să-l fac, la 11:00.

David, care lucrează la BBC Scoția și se ocupă de Radio Wigtown cu Anne Brown, m-a întrebat dacă aș putea să înregistrez un interviu cu el și cu John Higgs în Celula martirelor. A durat vreo douăzeci și cinci de minute. Pe urmă, am intrat în Refugiu să mănânc ceva și am găsit-o pe Liz Lochhead dormind într-un fotoliu lângă foc, cu un ziar deschis în poală. Era evident că aținise citindu-l. La prânz, în timp ce stăteam de vorbă cu istoricul Max Arthur despre etica folosirii de drone în război, am menționat că am o dronă video. S-a însuflețit dintr-odată și m-a întrebat dacă poate să o vadă, așa că am coborât la mlaștină și am lăsat-o să zboare pe acolo o vreme. A părut nejustificat de impresionat.

La 15:00, am fost cu Anna la evenimentul lui John Higgs despre secolul XX, o oră de divertisment care a meritat. Cineva și-a uitat cartea în Refugiul scriitorilor, așa că, dacă mai e acolo la sfârșitul festivalului, o s-o citesc, deși pentru mulți oameni, bănuiesc, participarea la festivaluri literare este o alternativă la cititul cărților, nu o completare.

În cea mai aglomerată perioadă a anului, departamentul de urbanism a hotărât să trimită o delegație care să inspecteze spiralele de cărți din beton. În apărarea lor, și-au cerut iertare de foarte multe ori și au părut fascinați de spirale.

Eu, Stuart, Twigger și Anna am luat cina cu Simon Wroe și Laura în bucătărie. După ce am mâncat, toți cei de la masă am recitat pe rând poezia preferată. Până să ne retragem la somn, toată lumea s-a îmbătat și totul a căpătat un aer de afectare nemaipomenită până atunci în bucătărie și, posibil, în întregul oraș.

Nici acum nu știu de unde a venit sau cum a intrat, dar pe la 23:00 a apărut o nemțoaică tânără și minionă care a întrebat dacă poate să rămână peste noapte. Nimeni nu avea nici cea mai mică idee cine e, dar i-am arătat patul din magazin și i-am zis că e bine-venită să rămână.

Total încasări: 489,83 lire

37 clienți

---

24. Mâncare scoțiană din carne tocată de vită, cu garnitură de piure de cartofi.

OCTOMBRIE

Mai este și clientul discret. Intră pe vârfuri și-ți vorbește șoptit. Roșește și privește în jur de parcă ar comite o infracțiune. Probabil vrea numai *History of Scotland*, de Hume Brown, dar ai crede că tocmai a intrat într-o secție de poliție să se autodenunțe. Nu poți să faci nimic cu el: nu poți să-l faci să se relaxeze. Ia pachetul pe care i-l întinzi și pleacă cu el precum un hoț care se scuză. La polul opus este clientul franc, direct, care vorbește tare. Acesta nu ascultă ce ai de zis și își trântește banii de parcă ar bate un cui în tejghea. Deși crede că știe ce vrea, adesea nu e așa. Dar nicio grijă. Odată ce a cumpărat o carte, cumpărată rămâne. Acesta nu se va întoarce să-și recunoască greșeala.

Augustus Muir, *The Intimate Thoughts of John Baxter, Bookseller*

Deși nu vreau să insist asupra portretelor stereotipice ale clienților, exact asta urmează să fac. Al doilea gen descris de Baxter este, din păcate, mult prea comun. De cele mai multe ori, clienții de felul acesta îți pun o întrebare și îți acordă un interval de liniște în care să răspunzi, dar în clipa în care deschizi gura pentru asta, încep să-ți spună de ce te-au întrebat sau repetă întrebarea sau o reformulează. Indiferent de situație, poți să garantezi că asta se va întâmpla de fiecare dată când vei deschide gura, chiar câteva minute în șir. Odată, o australiancă m-a întrebat unde sunt cărțile despre grădinărit. Cred că am încercat de zece ori să-i răspund și de fiecare dată a vorbit peste mine până când, în cele din urmă, m-am așezat și m-am apucat să listez cărți pe computer până când s-a oprit din vorbit.

Așa cum subliniază și Baxter, tot acești clienți ignoră orice părere contrară și vorbesc tare peste tine, în timp ce tu explici că *Istoria declinului și a prăbușirii Imperiului Roman* a fost scrisă de Edward Gibbon, nu de Evelyn Waugh, sau că seria de romane cu Hornblower a fost scrisă de C.S. Forester, nu de E.M. Forster.

Și momentul plății oferă ocazia pentru tot felul de comportamente. Sunt clienți care, așa cum povestește Baxter, trântesc banii pe tejghea într-un aparent gest de putere (din ce am observat eu, numai bărbații procedează astfel), și alții care, cu o hotărâre dureros de lentă, extrag monedele din portofel sau poșetă și le așază în teancuri pe tejghea. După ce termină, în general, împing teancurile încet spre tine. În fine, sunt și clienți care par să se teamă mai puțin de contactul fizic și care îți împing banii în palma întinsă. Clienții de la sud de Manchester au tendința să ceară bancnote englezești ca rest. Callum mi-a povestit odată că, atunci când a plătit pentru tutun într-o benzinărie din Anglia cu o bancnotă scoțiană de 20 de lire, omul de la casă a ridicat-o teatral în lumină să-i verifice filigranul, țâțâind în tot acest timp. Când Callum și-a primit restul, constând dintr-o bancnotă englezească de 10 lire, a făcut la fel.

În cei paisprezece ani de când am cumpărat magazinul, am acceptat bancnote din Isle of Man, din Irlanda de Nord, euro și chiar bancnote englezești, dar nici măcar o dată nu s-a întâmplat ca banca să mi le refuze când le-am depus. În schimb, din nu știu ce motiv, în Anglia — și lucrurile se înrăutățesc pe măsură ce cobori spre sud — nu le plac bancnotele scoțiene. Odată, la scurt timp după ce îmi terminasem studiile, eram în Londra și aveam nevoie să iau autobuzul (nu mai știu unde mă duceam). Biletul costa 45 de pence și, când i-am întins șoferului o bancnotă scoțiană de o liră, acesta a refuzat-o. A trebuit să-i scriu un cec pentru bilet.

JOI, 1 OCTOMBRIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 2

Azi am împlinit patruzeci și cinci de ani. Fiindcă lucra Nicky, m-am trezit și m-am asigurat că totul e în regulă, am făcut focul în Refugiul scriitorilor, pe urmă m-am băgat înapoi în pat încă o oră, ca răsfăț de ziua mea.

În fiecare an, ziua mea pică în toiul festivalului, la fel ca în copilărie, când pica mereu chiar după ce mă întorceam la internat. Probabil din cauza asta ziua nu are nicio importanță pentru mine. La aniversarea de opt ani, eram la internat de o lună. Școala oferea un tort la ziua fiecărui elev. Era o creație atât de revoltătoare, încât acum probabil ar încălca regulamentele de sănătate și siguranță, dar față de restul mâncării pe care ne-o pregătea bucătarul, domnul Swiggs (fost bucătar de închisoare, care fuma țigară de la țigară deasupra oalelor cu terci pe care le gătea), era și nectar, și ambrozie, iar noi ne repezeam asupra lui ca vulturii.

La 11:00 m-am dus la groapa de gunoi de la Newton Stewart cu gunoiul de la Refugiu. Acolo am dat peste Hugh Mann, un anticar pensionat pe care îl cunosc de mulți ani. Ne întâlneam la licitația de la Dumfries. Am avut o discuție ciudată despre „artiștii degenerați" (așa cum au fost descriși de Partidul Nazist) — Hugh crede că a găsit o colecție importantă de tablouri, dar Hugh crede asta adesea. Pe drumul de întoarcere, m-am oprit să fac o baie în Râul Luce și în mare, ca să marchez trecerea încă unui an. De obicei, fac asta cu Anna și alți câțiva prieteni, dar anul ăsta (posibil din cauză că nu mai pot să spun că am patruzeci și un pic de ani) am fost mai morocănos și am ales să o fac singur.

La ora 14:00, părinții mei au venit cu un tort (tartă cu lămâie) și o lumânare care cânta un mic „La mulți ani" și nu se mai oprea, nici măcar după ce am amenințat că o zdrobesc cu ciocanul și, ca urmare, a ajuns în poșeta mamei. Scriitorul și doctorul Gavin Francis (care susține o conferință la festival) a fost de față când a cântat mama „La mulți ani" și a scos eticheta cu numele meu de la naștere, niște botoșei și diverse alte lucruri jenante. Din nu știu ce motiv, mama este obsedată de cele mai oribile kitschuri: lumânări care cântă „La mulți ani" când le aprinzi, decorațiuni de Crăciun cu senzori de mișcare, care încep să cânte „Jingle Bells" când treci pe lângă ele; tot felul de lucruri care pe mine și pe sora mea ne fac să ne crispăm și pe care ea pare să le adore. Acum câțiva ani, de Crăciun, avea în baie o budincă falsă care se pornea să cânte când urma să te așezi pe veceu. Vedeai câți vizitatori erau surprinși după câți strigau „Doamne!" de pe veceu în perioada sărbătorilor.

Din motive probabil evidente, în ultimii câțiva ani, când îmi văd tatăl de ziua mea, mă gândesc la câte realizase când era la aceeași vârstă cu mine. Când a împlinit el patruzeci și cinci de ani, eu aveam șaisprezece, iar surorile mele, paisprezece și, respectiv, zece. Era căsătorit, se mutase din Somerset în Galloway cu mama, cumpărase o fermă și făcuse destui bani cât să ne trimită pe mine și pe Vikki la școli cu internat. Nu pot să-mi compar favorabil propriile realizări.

Peggy — manager la Festivalul literar din Dundee și unul dintre membrii permanenți ai echipei Festivalului de carte, o cititoare vorace și cu mintea brici — partenerul ei, Colin, și Stuart mi-au adus o sticlă de Talisker, iar Twigger mi-a dat o sticlă de sake. Carol-Ann și Laurie mi-au făcut fiecare câte un tort.

Am închis magazinul la 19:30.

Rebecca și Olivia, prietene de-ale lui Stuart, au venit la ora 20:00, iar Stuart și Laurie au gătit cina, chipurile pentru zece oameni: doi pui și niște legume. S-au prezentat vreo treizeci de inși.

Tarta cu lămâie a fost scoasă pe post de budincă și oamenii și-au dat cu părerea (era revoltătoare, dar lumea a fost politicoasă). Eliot și-a pus o porție mare, pe urmă s-a plâns pe îndelete de ea, în timp ce continua să se îndoape.

A avut loc un eveniment în seara asta la *wine bar*-ul lui Amy: *The Midge*, o versiune marca Wigtown a evenimentului newyorkez *The Moth*[25], un eveniment informal de spus povești. Acum vreo trei ani, am transformat depozitul într-un fel de salon/club pentru festival. Am cumpărat tot (mobilă, tablouri etc.) la licitație — inclusiv un portret edwardian imens reprezentând trei băieți într-o ramă aurită. Evenimentul *The Midge* a fost intitulat „Pierdut și găsit", așa că oamenii au spus povești despre lucruri pe care le pierduseră și le găsiseră. O femeie i-a ascultat pe toți, iar la sfârșit a ridicat mâna să vorbească. A arătat spre portretul edwardian și a spus: „Am venit aici din Cheshire pentru festival. Băiatul din mijlocul tabloului este unchiul meu Frank. Am dat din greșeală tabloul ăla la licitație acum vreo zece ani și de atunci l-am tot căutat".

M-am culcat la 2:30, după ce am citit din *The New Confessions* douăzeci de minute. Am ajuns la partea în care Todd a supraviețuit războiului și face filme în Berlin. Lovit de ghinion, capodopera lui, o adaptare a *Confesiunilor* lui Rousseau, este terminată ca film mut chiar când se introduce sunetul în filme și, previzibil, eșuează.

Total încasări: 308,16 lire

29 clienți

VINERI, 2 OCTOMBRIE

Comenzi online: 3

Comenzi găsite: 3

Nicky a sosit arătând surprinzător de elegantă și cu o urmă de machiaj, ceea ce înseamnă că a văzut în program un eveniment la care vrea să meargă sau că, în Refugiu, la prânz, o să fie cineva cu care vrea să vorbească. M-am uitat pe program, dar nu mi-am dat seama despre cine ar fi vorba. Singurele nume pe care le-am recunoscut au fost Yannis Palaiologos, Don Paterson și Kirsty Logan, dar sunt sigur că nu e unul dintre ei.

Laurie și fetele au pregătit Refugiul, care a fost cel mai aglomerat de luni încoace. Eliot are obiceiul să stabilească mai multe evenimente în a doua vineri din lună, fiindcă sunt șanse mai mari ca oamenii să vină mai devreme pentru weekend, iar publicul este mai numeros atunci, de regulă.

Ben și Beth au insistat să meargă să înoate, prin urmare ne-am dus în Golful Rigg după-amiază pentru o baie în mare.

La ora 16:00, o femeie implicată într-un eveniment muzical cu Teatrul Național al Scoției în seara asta ne-a întrebat dacă ar putea să-și facă încălzirea undeva înainte, așa că am condus-o în cămăruță. În restul după-amiezii, de acolo s-au auzit sunete minunate de vioară.

Am auzit fără să vreau discuția unui cuplu în Refugiul scriitorilor:

Ea: Putem să bem cât vrem din vinul ăsta?

El: Da, hai să bem cât putem.

Twigger e de părere că asta este mentalitatea majorității scriitorilor când vine vorba de lucruri gratuite, dar în special de mâncare și vin.

La 18:00, cele două cutii mari din polistiren pentru răcirea homarilor au fost livrate la Refugiu de Galloway Smokehouse.

Stuart și Eliot au dispărut pe la 19:00 pentru un eveniment la care participă amândoi. Este o discuție despre cărțile aflate pe lista scurtă a Premiului Man Booker, care este anunțată pe 13 octombrie. Stuart a făcut parte din juriu acum câțiva ani și, fără îndoială, a citit toate cărțile de pe lista scurtă de anul acesta, poate chiar și de pe cea lungă. Eu nu am mai văzut pe nimeni care să devoreze o carte la fel de repede ca Stuart: are memorie eidetică și poate efectiv să răsfoiască un volum de 600 de pagini în vreo două ore, iar apoi nu doar că „l-a citit", dar poate și să redea orice detaliu din el cu o acuratețe nemaipomenită.

Am închis magazinul la 20:00.

Nemțoaica aceea mică a rămas iar peste noapte. E foarte prietenoasă și vorbăreață, dar încă e un mister absolut ce caută aici.

Total încasări: 419,83 lire

39 clienți

SÂMBĂTĂ, 3 OCTOMBRIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 2

Astăzi a fost penultima zi a festivalului și sunt epuizat după atâtea nopți în care m-am culcat târziu. Am deschis magazinul la 9:00 și, nu după mult timp, a venit și Nicky, arătând odihnită.

Bunicuța m-a întrebat dacă poate împrumuta o bicicletă ca să exploreze zona, dat fiind că era o zi frumoasă. A plecat la 10:00 și mi-a zis că se întoarce după-amiază, târziu. După cinci minute, a reapărut: îi căzuse lanțul. „O, scuze, am stricat bicicletul." Am reparat lanțul și a plecat din nou.

Fratele lui Finn, Rob, și soția acestuia, Sally, au avut dimineață un eveniment cu localnicul Roy Walter despre activismul rural. Toți trei au avut campanii reușite împotriva unor mari organizații care voiau să forțeze diverse utilizări ale terenului lor: ferma lui Rob și Sally din Australia a fost amenințată de o mină de cărbuni cu exploatare la zi, iar Roy a alungat o fermă eoliană care fusese propusă în largul golfului Wigtown. Au venit cu toții la Refugiu după aceea, la homar și salată.

Astăzi a vorbit la festival Alex Salmond. L-am zărit la Refugiul scriitorilor, dar nu am avut ocazia să-l salut. În timp ce se îndrepta dinspre magazin spre cort pentru eveniment, s-a adunat o mulțime uriașă în urma lui. Nicky s-a uitat pe fereastră și a comentat: „Eh, ia uite la ăștia, parc-ar fi Jay-Z, nu vagabondu' ăsta mic".

Tot azi a fost și Ceilidh, seara anuală de muzică folk tradițională și dans din cadrul festivalului. Am purtat kiltul, dar pentru că am slăbit atât de mult în ultimele trei luni, îmi tot

cădea, spre amuzamentul lui Siobhan, care se ocupă de WTF (Wigtown, The Festival, partea din festival adresată tinerilor). De fiecare dată când prindea ocazia, îl înșfăca și trăgea de el cât mai mult în jos. Am fost nevoit să mă îndepărtez cât am putut de ea. Am dansat cu Bunicuța și cu Laurie, precum și (fără tragere de inimă) cu Siobhan.

După aceea, toată lumea (inclusiv Siobhan și părinții ei) s-a întors la Refugiu și am continuat până târziu în noapte.

M-am culcat la 3:00.

Total încasări: 519,50 lire

49 clienți

DUMINICĂ, 4 OCTOMBRIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 2

Când am deschis magazinul, la 9:00, am descoperit că Monsoon nu mai funcționează.

La prânz, în Refugiu au fost Kirsty Wark și editoarea ei, Lisa. Urmau să plece la Loch Doon, subiectul noii cărți a lui Kirsty. Loch Doon este un lac de acumulare în Ayrshire, în mijlocul căruia era un castel cufundat în legendă și istorie. Înainte să inunde bazinul, operatorii hidrologici au fost nevoiți să mute castelul, piatră cu piatră, într-un alt loc de pe țărmul viitorului *loch* și să-l construiască la loc cum fusese.

Fiona, femeia care a zărit portretul unchiului ei la evenimentul din barul cu vin al lui Amy, a venit la 14:00 să întrebe dacă ar putea să-l cumpere de la mine. Îmi aduc aminte că am plătit foarte puțin pe el și, cum ea era mult mai îndreptățită decât mine să-l aibă, i-am zis că i-l ofer. Aproape că i-au dat lacrimile când i l-am întins.

Printre vizitatorii de astăzi de la Refugiul scriitorilor s-au numărat și Janice Galloway și Matt Haig. Max Arthur a trecut pe aici pe la 16:00 să-și ia la revedere înainte să se întoarcă la Londra.

În timp ce căram saci de gunoi din Refugiu la containerele de jos, am trecut pe lângă o clientă, o tânără care se tot uitase prin secțiunea de meșteșuguri și care acum privea spre palierul de la etaj. M-a oprit și m-a întrebat dacă e cineva acolo sus. Am asigurat-o că nu e nimeni acolo. Fusesem sus cu cinci minute înainte și nu mai urcase nimeni între timp. Ea era convinsă că văzuse o figură în negru mergând încet dintr-un capăt în altul al palierului. Ori a fost pisica, ori imaginația ei.

Am închis magazinul la 18:00. Festivalul s-a încheiat.

Am mutat cu Laurie toată mobila în sala cea mare, în timp ce Eliot s-a uitat la noi, luând câte o gură dintr-un pahar cu vin alb. Pe urmă ne-am uitat la un film de Woody Allen. După vreo zece minute, am observat că aproape toată lumea adormise, iar după alte zece minute, am adormit și eu.

Total încasări: 457,78 lire

40 clienți

LUNI, 5 OCTOMBRIE

Comenzi online: 0

Comenzi găsite: 0

Bunicuța a deschis magazinul, așa că am dormit până la 10:30, pe urmă m-am sculat și mi-am luat la revedere de la Stuart, care a plecat la 11:00. Twigger a plecat la prânz și, în timp ce îmi luam rămas-bun de la el în fața magazinului, mi-am zărit canapeaua pe trotuar: Eliot o ceruse cu împrumut pe durata festivalului pentru un amplasament numit Camera de zi. Probabil că oamenii care au dezmembrat corturile au lăsat-o acolo. Twigger m-a ajutat s-o car înapoi sus.

După ce a plecat, am dus la groapa de gunoi optsprezece saci de gunoi de la Refugiu, ca de obicei — după weekend —, puțind a homar și picurând sosuri urât mirositoare în toată partea din spate a camionetei.

Cortul mare din piață a fost demontat la 14:00, lăsând în urmă iarba uscată. O mare parte din restul zilei am mutat lucruri precum televizorul, taburetul etc. din cămăruță, unde le depozitasem pe perioada festivalului, înapoi în sala cea mare.

După ce am închis magazinul, Bunicuța a făcut pizza de casă pentru stagiari și ne-am apucat să aducem locul la o stare relativă de normalitate. După cină, Eliot și Yvonne, care au venit pentru pizza, s-au certat groaznic în bucătărie, așa că eu, Bunicuța și stagiarii i-am lăsat de capul lor și ne-am retras în cămăruță cu o sticlă de vin.

M-am culcat la 2:00.

Total încasări: 76,30 lire

5 clienți

MARȚI, 6 OCTOMBRIE

Comenzi online: 3

Comenzi găsite: 2

A venit Callum să înceapă construcția unui acoperiș deasupra boilerului nou înainte de venirea iernii, acum, că a terminat căbănuța. Lui Carol-Ann pare să-i placă mult și a întrebat dacă poate să mai rămână puțin acolo.

După prânz, un cuplu tânăr a adus o cutie cu cărți, în principal ediții broșate din Just William, Jennings și Enid Blyton — toți se vând bine —, pentru care i-am plătit 20 de lire.

Un client italian care a fost aici în vară (și a zărit un set în trei volume din *Glasgow Geography*) a sunat să-l comande. Din fericire, a răspuns Bunicuța la telefon, așa că omul a putut să comande

în italiană.

La cină, am discutat cu Bunicuța despre întoarcerea ei în Italia după experiența de muncă de peste vară. Nu prea e dornică să se ducă înapoi.

Total încasări: 106,98 lire

5 clienți

MIERCURI, 7 OCTOMBRIE

Comenzi online: 1

Comenzi găsite: 1

Am deschis magazinul cu zece minute întârziere și l-am găsit pe Omul-Cârtiță uitându-se prin geamul ușii de la intrare, ținându-și mâna streașină la ochi, ca să vadă mai bine înăuntru. Evident, nu m-a văzut apropiindu-mă și aproape a căzut în nas când am deschis ușa și greutatea lui nu a mai fost susținută de ea. A trecut în goană pe lângă mine, înaintând în adâncurile cavernoase ale magazinului.

Bunicuța a apărut la 10:00, așa că m-am dus sus să continui ordinea de după festival. Până acum, de la sfârșitul festivalului, am găsit nouă cabluri de laptop și telefon uitate de oameni în diverse locuri din casă, care vor compensa parțial numărul de cabluri pe care Eliot le tot rătăcește din neatenție pe durata unui an.

Când am coborât ca să-i dau Bunicuței pauză de prânz, Omul-Cârtiță tocmai ieșea în grabă din magazin, cu brațele pline de cărți. Bunicuța m-a întrebat: „De ce nu vorbești niciodată-a omul ăsta?“.

Total încasări: 171,48 lire

7 clienți

JOI, 8 OCTOMBRIE

Comenzi online: 3

Comenzi găsite: 3

Am deschis la 9:00.

Callum a venit la 11:00. Aproape toată ziua, magazinul a răsunat de zgomote de bormașină, de ciocan și de dărâmături.

Am lăsat-o pe Bunicuța să se ocupe de librărie și m-am dus la Steam Packet la prânz, apoi la Cruggleton și în Golful Rigg la o plimbare.

Total încasări: 180 lire

10 clienți

VINERI, 9 OCTOMBRIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 0

Azi a venit Nicky. Când am deschis ușa magazinului dimineață, ea stătea în prag și se spăla pe dinți. Se pare că începuse să se spele din mașină, presupunând că o să ajungă la baie la timp ca să termine treaba, pe urmă și-a dat seama că îmi lăsasem cheia în ușă, așa că nu putea să intre. Când am apărut eu, deja stătea acolo de ceva vreme.

Ben și Beth au venit pe la 11:00 să-și ia la revedere. Își rezervaseră o căsuță de vacanță în Ardwell (lângă Stranraer) ca să-și revină după festival și păreau că s-au simțit foarte bine. În timp ce stăteam de vorbă în bucătărie la o ceașcă de ceai, a venit Yvonne de la biroul festivalului să mă întrebe dacă închiriez căbănuța. După ce au plecat Ben și Beth, Yvonne a vorbit despre munca ei jumătate de oră, dar pe cuvântul meu că habar nu am ce încerca să zică. Se tot repeta și spunea lucruri de genul „Ce încerc să spun, cred, e, păi, știi, nu sunt sigură". Nu pare deosebit de fericită în Wigtown.

Total încasări: 330,60 lire

17 clienți

SÂMBĂTĂ, 10 OCTOMBRIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 2

Astăzi a deschis Nicky magazinul. Acum, că toată lumea a plecat și festivalul s-a încheiat, orașul pare din nou extrem de tăcut. Perioada asta din an nu este printre preferatele mele.

În timp ce așezam mesele pliante la loc în pivniță, Nicky mi-a amintit de anul în care am cumpărat o masă imensă din ulm de pe eBay. Acum câțiva ani, am hotărât eu că Refugiul scriitorilor are nevoie de ceva mai elegant decât mesele pliante din plastic și am găsit o masă edwardiană lungă de trei metri, cu 100 de lire, ceea ce părea un chilipir. La începutul festivalului, îi povesteam despre ea în Refugiu lui Philip Ardagh, unul dintre invitați, lăudându-mă îngâmfat că mă costase numai 100 de lire. Din nefericire, el a fost invitatul de la Cina festivalului și, chiar în toiul cinei, masa s-a prăbușit. Eu eram la *wine bar* când Laurie m-a chemat de urgență s-o repar și, în timp ce meșteream la ea s-o asamblez la loc, Philip stătea pe canapea cu brațele încrucișate,

citând cu superioritate conversația noastră de mai devreme: „100 de lire pe eBay. Chilipir“.

Total încasări: 239,80 lire

20 clienți

LUNI, 12 OCTOMBRIE

Comenzi online: 3

Comenzi găsite: 3

Rândunelele și-au început migrația de iarnă spre Africa.

La cină, am stat de vorbă cu Bunicuța despre viața ei. Mi-a zis că urâse școala la Genova pentru că era introvertită și, cu ochelarii ei groși și cu intelectul ei, nu avea prea mulți prieteni, așa că a fost intimidată adesea și și-a căutat refugiul în cărți. Când s-a dus la universitate la Torino, se aștepta la aceeași situație, dar a fost surprinsă să descopere că, în loc să fie persecutată din cauză că era diferită, a fost sărbătorită pentru asta și și-a făcut un cerc mare și fidel de prieteni. Am căzut de acord să se întoarcă în Italia săptămâna viitoare. A fost vizibil supărată de perspectiva aceasta, dar nu poate sta aici pe termen nelimitat, iar eu nu-mi permit s-o plătesc. S-a adaptat bine în Wigtown, probabil datorită aceleiași excentricități care a fost folosită împotriva ei în școală. Toată lumea — de la măcelar la pensionarele care lucrează la magazinul umanitar — o cunoaște, iar experiența ei în oraș este că „Toată lumea sunt atât de amabili“.

Total încasări: 170,45 lire

16 clienți

MARȚI, 13 OCTOMBRIE

Comenzi online: 1

Comenzi găsite: 1

Bunicuța a deschis magazinul; eu am dormit până la 10:00. Perioada de recuperare de după festival se lungește de la un an la altul. Când am coborât, Bunicuța mi-a zis: „Sforuitul tău a fost foarte a-tare. Cre'că cel mai tare de până acum, ca un porc gras“.

Zi însorită. Am avut aproape o lună fără picătură de ploaie.

Când m-am dus la parter, Bunicuța era în pragul magazinului. A fumat trei țigări la rând. „O, nu sunt rosturi să fumezi mai puțin de trei odată.“

Exerciții de spate cu Bunicuța și ginul tonic obișnuit. Trebuie să le fac tot mai tari, în urma reclamațiilor ei repetate. Acum am ajuns să amestec jumi-juma.

În ştirile de azi, Waterstones a anunţat că nu va mai vinde Kindle-uri de la Amazon în magazinele sale. „Douglas McCabe, analist la Enders, a spus că «nu e nicio surpriză» că Waterstones scoate dispozitivele Kindle din magazinele sale. «S-ar putea ca e-readerul să fie una dintre cele mai trecătoare tehnologii pentru consumatori», a spus el.“ Sper că are dreptate.

Total încasări: 172,94 lire

13 clienţi

MIERCURI, 14 OCTOMBRIE

Comenzi online: 1

Comenzi găsite: 1

Doi clienţi — unul dimineaţă, unul după-amiază — au adus cărţi în magazin, puse direct în portbagajul maşinii, numai prostii.

La 14:00, un client a venit şi a întrebat ce s-a întâmplat cu cafeaua gratuită pe care o aveam înainte în magazin. Am dat aparatul acum şase ani. Când am cumpărat magazinul, John — fostul proprietar — avea un filtru de cafea cu fierbător din care clienţii puteau să-şi toarne cafea gratis. L-am păstrat câţiva ani până când, sătul să-l tot curăţ în fiecare zi, să cumpăr cafea măcinată decentă şi să suport vizitatorii din autocarele Shearings, care o devorau şi se plângeau dacă rămâneam fără lapte, până la urmă am renunţat la el. Majoritatea oamenilor nici măcar nu au observat şi mă simt vinovat să ofer cafea gratis când alte firme din oraş depind de vânzarea de ceai şi cafea ca să aibă din ce trăi.

Total încasări: 223,50 lire

24 clienţi

JOI, 15 OCTOMBRIE

Comenzi online: 1

Comenzi găsite: 0

Bunicuţa a deschis iar magazinul.

Jane, care lucrează la biroul festivalului, a adus cele două volume din catalogul Christie's pentru vânzarea obiectelor din Casa Dumfries. I-am oferit 75 de lire pentru ele. Mi-a spus că sunt ale mamei ei şi că trebuie s-o întrebe pe ea.

Magazinul pare mult mai aglomerat decât de obicei în perioada aceasta a anului, dar asta se poate explica parţial prin faptul că şcolile din Scoţia au vacanţă două săptămâni. Când eram eu

copil, pauza aceasta lungă — mai lungă decât pentru școlile din Anglia — era cunoscută drept „Vacanța cartofilor“ și nu era deloc o vacanță, ci perioada de recoltare a cartofilor, când, înainte de mecanizare, cartofii erau culeși manual și toată lumea, inclusiv copiii, era cooptată să lucreze pe câmp. Acum — într-un triumf al nomenclaturii municipale anoste — este cunoscută simplu ca „vacanța din octombrie“.

Total încasări: 281,99 lire

22 clienți

VINERI, 16 OCTOMBRIE

Comenzi online: 1

Comenzi găsite: 1

Delicatesa lui Nicky din Vinerea păpicii a fost un asortiment de mâncare indiană zdrobită. Asta pare să fie preferata ei când scotocește prin container. Ca de obicei, nu a avut nimic apetisant, în afară de faptul că, de data asta, Nicky nu mai linsese părți din ea pe drum încoace.

După-amiază, m-am dus la Dumfries cu Bunicuța să mă uit la o colecție de cărți dintr-un bungalou aflat în partea rezidențială a orașului. Bunicuța se plânsese că nu fusese în destule deplasări de achiziții și voia să vină, așa că am lăsat-o pe Nicky să se ocupe de magazin și noi am plecat după prânz.

Mai cumpărasem cărți din casa asta, iar omul care le vindea a fost foarte prietenos și ne-a adus cu amabilitate câte o ceașcă de ceai și o tavă de biscuiți. Cărțile erau în principal despre golf și destul de uzate, dar i-am dat 50 de lire pe două cutii. Am lăsat-o pe Bunicuța în stație, să ia autobuzul înapoi spre Wigtown, iar eu mi-am continuat drumul către Edinburgh, unde urma să rămân la sora mea Lulu pentru o nuntă care are loc mâine.

Total încasări: 131 lire

11 clienți

SÂMBĂTĂ, 17 OCTOMBRIE

Comenzi online: 1

Comenzi găsite: 1

Mi-am petrecut ziua în Edinburgh.

Total încasări: 160,49 lire

19 clienți

LUNI, 19 OCTOMBRIE

Comenzi online: 1

Comenzi găsite: 1

Am sosit acasă de la Edinburgh la 18:00 și am descoperit că, toată ziua de ieri, Bunicuța a făcut ordine în partea din față a magazinului. Nu a mai arătat așa de organizată de câțiva ani — de fapt, probabil de când a început Nicky să lucreze în magazin. Poate că am găsit echilibrul: Nicky poate să facă totul vraiște, iar Bunicuța să facă ordine după Nicky, și astfel amândouă pot să-și satisfacă obsesiile.

Comanda de astăzi a fost pentru cataloagele Christie's de la Casa Dumfries, pe care Nicky — fără să știe că încă aștept să aflu dacă mama lui Jane mi-a acceptat oferta — le-a listat online cu 45 de lire, sâmbătă. I-am trimis un e-mail cumpărătorului și i-am explicat situația, iar el a fost foarte înțelegător.

Total încasări: 136,48 lire

12 clienți

MARȚI, 20 OCTOMBRIE

Comenzi online: 0

Comenzi găsite: 0

La ora 14:00, Donna, soția răposatului doctor care ne-a fost medic de familie timp de mulți ani, a trecut pe la magazin să-mi spună că stabiliserăm să mă duc la ea la 13:30 să mă uit la cărțile lui. Uitasem complet, așa că mi-am cerut scuze, am sărit în mașină și am condus până acolo. Colecția consta în principal din cărți despre căile ferate, întotdeauna un subiect care se vinde bine, așa că i-am dat 150 de lire pe ele.

Bunicuța și-a petrecut ziua ambalând cărțile pentru livrările de luna aceasta.

Total încasări: 84,48 lire

9 clienți

MIERCURI, 21 OCTOMBRIE

Comenzi online: 1

Comenzi găsite: 0

Când cobora să deschidă magazinul, Bunicuța a descoperit un liliac în secțiunea de arheologie. Atârna de o carte intitulată *Digging for History*. Am postat o poză cu el pe Facebook, iar Sheena, o prietenă care locuiește în zonă, mi-a trimis mesaj să-l pun într-o cutie de pantofi, că vine ea mai târziu să-l ia. Am făcut așa cum mi-a zis, dar nu am observat găurica din cutie, prin care liliacul a scăpat și a zburat în cornișa din salon. M-am gândit că cel mai bine e să-l las acolo până când ajunge Sheena.

Jeff preotul a venit la 10:00 arătând ușor obosit. Bicicleta lui era parcată în fața magazinului. A întrebat-o pe Bunicuța dacă am primit cărți noi de teologie. Ea i-a întors o privire goală și a urmat o conversație în care niciunul dintre ei nu avea nici cea mai mică idee despre ce spunea celălalt. Mi-a adus aminte de prima lună de la sosirea Bunicuței aici.

O femeie de la Castle Douglas a venit cu patru cutii cu cărți, în principal autobiografii, dar era și un exemplar frumos ilustrat din *O mie și una de nopți*. I-am dat 60 de lire. Nu după mult timp, un cuplu din Kirkcudbright a adus o colecție de cărți, în mare parte despre monstrul din Loch Ness. Ea era destul de arogantă și, în timp ce mă uitam pe ele, a insistat să-mi spună de unde cumpărase fiecare carte, adăugând și un șir de anecdote obositoare. În cele din urmă, le-am sugerat să facă o plimbare cât timp verific eu valoarea cărților cu care nu eram familiarizat. Din fericire, s-au dus. Erau câteva materiale interesante acolo și, la întoarcere, le-am oferit 130 de lire pe vreo douăzeci de cărți, sumă cu care ea a părut foarte mulțumită.

Sheena a venit seara, a extras liliacul din cornișă și l-a luat acasă.

Am stat până târziu de vorbă cu Bunicuța. Astăzi a fost ultima ei zi în magazin. Mâine o duc la aeroport. M-a ajutat enorm și îmi pare rău că trebuie să plece, dar nu e bine pentru ea să stea aici pe termen nedefinit, iar eu aș aprecia să-mi recapăt intimitatea. În timp ce-și făcea bagajul, am întrebat-o dacă și-a luat pașaportul, la care ea a răspuns: „Pașaport? N-am avut niciodată pașaport“. După mai multe întrebări, a reieșit că toate călătoriile ei — și au fost destule — au avut loc în UE, doar pe baza cărții de identitate. Fiind născut în 1970, cu greu înțeleg că acum călătoriile internaționale se pot face fără pașaport.

M-am culcat la 2:00.

Total încasări: 131,99 lire

14 clienți

JOI, 22 OCTOMBRIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 0

Când m-am trezit, l-am găsit pe Căpitan în coșul de rufe: își făcuse culcuș și numai capul îi ieșea de-acolo.

Azi a lucrat Nicky, așa că am rugat-o să se uite prin colecția despre Loch Ness pe care am cumpărat-o ieri și să listeze volumele valoroase online.

M-am dus la Edinburgh cu Sally (femeia care s-a ocupat de The Open Book în ultimele zece zile) și cu Bunicuța. Când îmi luam rămas-bun de la Bunicuța, în aeroport, mi-a întins înlăcrimată o carte, drept cadou de despărțire. Era un exemplar din *Maestrul și Margareta* lui Bulgakov. Fisurile din cunoștințele mele literare sunt vaste și numeroase, dar literatura rusă este un fel de prăpastie.

Am ajuns acasă la 18:30.

Total încasări: 96,50 lire

11 clienți

VINERI, 23 OCTOMBRIE

Comenzi online: 3

Comenzi găsite: 3

Nicky a sosit cu douăzeci de minute întârziere: „Scuze că am întârziat, un tractor mi-a rupt oglinda laterală aproape de casă și mi-a luat douăzeci de minute să-l prind din urmă". Nu e nicio surpriză că i-a luat douăzeci de minute să prindă din urmă un tractor: Nicky conduce ca o nonagenară mioapă.

Una dintre comenzi a fost pentru una dintre cărțile despre Loch Ness listate de Nicky ieri. S-a vândut cu 70 de lire.

Total încasări: 173 lire

8 clienți

SÂMBĂTĂ, 24 OCTOMBRIE

Comenzi online: 3

Comenzi găsite: 2

În timp ce făceam ordine în secțiunea de cărți broșate de ficțiune și mă simțeam cam incult uitându-mă la titlurile pe care nu le citisem, dar știam că ar fi trebuit să le citesc, am început în schimb să observ cărțile pe care le citisem: *The Wasp Factory*, de Iain Banks; câteva cărți de Gerald Durrell și Ian Fleming; *High Fidelity*, de Nick Hornby; *A Prayer for Owen Meany*, de John Irving; *The Mighty Walzer*, de Howard Jacobson; *Dragoste în vremea holerei*, de Gabriel Garcia Marquez; și altele pe care uitasem complet că le-am citit.

Pe canapeaua din sala mare e o pălărie de fetru maro încă din timpul festivalului. Presupun că este pălăria de iodler tirolez a lui Nicky, dar tot uit să o întreb de ea.

Total încasări: 143,50 lire

14 clienți

LUNI, 26 OCTOMBRIE

Comenzi online: 4

Comenzi găsite: 4

O vizită surpriză azi-dimineață din partea lui Daisy, jurnalista de la *Daily Telegraph* care a scris despre festival acum doi ani, când ziarul a fost sponsorul nostru media. Și-a adus și familia: sunt aici în vacanță lângă Portpatrick. Acum e critic de teatru.

Un copil mic s-a aplecat pe sub bariera din capătul de sus al scărilor care urcă din magazin și a folosit toaleta — l-am observat când ieșeam din bucătărie, după ce-mi făcusem o ceașcă de ceai, cum încerca să se strecoare pe furiș. S-a aplecat pe sub barieră și a fugit. Habar nu am de unde știa unde e.

Alt copil mic a găsit o carte fără preț și i-a zis surorii lui că așa „sunt păcăliți oamenii să cumpere lucruri", fiindcă trebuie să vină la casă și să întrebe cât costă. Un bărbat care presupun că era tatăl copilului a întrebat: „Se numește The Bookshop pentru că e plin de cărți?". Eu mă întreb cum de reușesc oamenii ăștia să se hrănească singuri.

Sheena a sunat să spună că liliacul e bine și a fost eliberat înapoi în sălbăticie, probabil urmând să fie devorat de Căpitan.

Total încasări: 333,99 lire

30 clienți

MARȚI, 27 OCTOMBRIE

Comenzi online: 4

Comenzi găsite: 2

Callum a venit iar. Am reușit să-mi pierd ochelarii și aproape toată ziua m-am simțit complet neputincios.

Total încasări: 247,99 lire

22 clienți

MIERCURI, 28 OCTOMBRIE

Comenzi online: 1

Comenzi găsite: 1

Telefon azi-dimineață:

Apelant: Ă, sun din Scunthorpe în Anglia. Caut o carte în care e o poveste despre bunicul meu. A fost un braconier celebru.

Eu: OK, puteți să-mi spuneți cum se numește cartea?

Apelantul: Ă? Nu, nu știu cum se numește. Dar știu cum se numea el.

Eu: Bun, deci vreți să citesc fiecare carte din magazin până când dau de numele lui?

Apelantul: Ă, sunteți foarte amabil.

O femeie în vârstă și fiica ei au venit cu trei cutii de cărți destul de comune, dar printre ele era și un exemplar din *Wigtownshire Agriculturalists and Breeders*, în stare impecabilă. E o carte locală foarte rară și am o cumpărătoare care înșfacă fiecare exemplar pe care pun mâna, așa că l-am cumpărat pe ăsta cu 65 de lire.

Total încasări: 274,42 lire

24 clienți

JOI, 29 OCTOMBRIE

Comenzi online: 0

Comenzi găsite: 0

Am reușit să scot la vânzare pe Amazon cana cu „Moarte Kindle-ului“. Mă întreb cât va dura până când va fi înlăturată.

În timp ce puneam prețuri, am dat peste o carte intitulată *A Treasury of Bookplates*[26]. Odată, nu la mult timp după ce am cumpărat magazinul, mă uitam la biblioteca unui fotograf din Montrose. Când am găsit o carte despre procesul de fabricație al lentilelor Leica, fotograful m-a privit pe deasupra ochelarilor și a zis: „Fiecare domeniu are pornografia lui“. Pentru mine, cartea asta despre etichetele din interiorul cărților este o mizerie în industria comerțului cu cărți. Acum am ascuns-o undeva în colecția mea.

Carol-Ann încă locuiește în căbănuță. Dimineață mi-a spus că, fiindcă încuiasem poarta dinspre grădină, nu a putut să iasă și să se ducă la muncă ieri-dimineață. A trebuit să găsească o scară, să o sprijine de zid, să urce pe ea și să sară pe partea cealaltă.

Total încasări: 181,38 lire

24 clienți

VINERI, 30 OCTOMBRIE

Comenzi online: 1

Comenzi găsite: 1

Azi a lucrat Nicky. Din fericire, nu a adus nicio delicatesă gastronomică de la containerul Morrisons.

O femeie și mama ei au venit în magazin pentru că citiseră cartea Annei și voiau să vadă cu ochii lor orașul.

Seara, după ce am încuiat, am luat-o pe Lindsey, una dintre stagiarele de anul ăsta, de la gara Barrhill la 18:20. S-a întors pentru weekend să se mai întâlnească cu oamenii. Am venit înapoi și m-am văzut la pub cu Margi (rezidentă la Open Book), care stătea de vorbă veselă cu Colin de la joagăr și cu alți câțiva clienți obișnuiți. I-am zărit pe Callum și alți câțiva prieteni la o masă, așa că m-am dus și m-am așezat cu ei.

Total încasări: 168,49 lire

15 clienți

SÂMBĂTĂ, 31 OCTOMBRIE

Comenzi online: 1

Comenzi găsite: 1

Nicky a sosit cu veselia și întârzierea obișnuite.
E-mail pe pagina de Facebook a magazinului:

Dan

30 octombrie 14:57

Bună dimineața, Bookshop! Mă numesc Dan și sunt un autor publicat din Colorado. Mi-ar plăcea să ne întâlnim, prieteni, și eventual să organizăm niște evenimente! Îmi place mult magazinul vostru! Volumul meu de poezii de debut este intitulat 36. Ar fi o onoare să pot să las câteva exemplare la voi, prieteni, ca să vă uitați pe ele! Și eventual să le arătați și clienților! Aș vrea și să fac o donație pentru voi, prieteni, ca să-mi arăt susținerea — doar un artist local care încearcă să susțină o afacere locală.

Vă mulțumesc pentru timpul acordat.

The Bookshop

31 octombrie 12:43

Salut, Dan, mulțumim pentru e-mail. Nu știu ce înțelegi prin „local" — noi suntem în Scoția.

Dan

2 noiembrie 01:42

Salut! Am vrut să zic că sunt artist local aici, unde sunt eu!

Mama a venit să-mi aducă un cadou întârziat de ziua mea: un tablou înfățișându-l pe Căpitan, pictat de prietena ei octogenară Jean din Colorado. E o chestie cubistă bizară. Jean și soțul ei veneau și stăteau într-una dintre căsuțele de vacanță de la ferma părinților mei. Mama și ea au devenit prietene bune și au păstrat mereu legătura. Acum câțiva ani, Jean a început să sufere grav de artrită. Îi trimitea adesea e-mailuri mamei în care se plângea amar de durere, până când, într-o zi, i s-a prescris marijuana medicinală. De atunci, n-a mai privit înapoi și acum o folosește intens nu doar pentru beneficiile asupra sănătății, ci și pentru recreere. La început, asta a derutat-o mult pe mama, care este împotriva drogurilor, dar în ultima vreme corespondența de la Jean i se pare tare distractivă. De Crăciun anul trecut, Jean voia să atârne instalația de lumini în copăcelul din apartamentul ei din comunitatea pentru pensionari în care locuiește. Le-a scos din dulap, pe urmă a hotărât să le verifice, înainte de a le atârna (erau încă în cutia de carton). Le-a aprins, pe urmă a tras niște fumuri și a hotărât că sunt chiar drăguțe cum strălucesc așa, în cutia maro, prin urmare le-a lăsat acolo. Din câte știu, tot în cutie sunt și acum.

Total încasări: 104 lire

12 clienți

25. *Musculița*, respectiv *Molia*.
26. Titlul se referă la etichetele lipite în interiorul cărților, pe care este notat numele proprietarului.

NOIEMBRIE

Clienții pot fi ciudați când vine vorba de prețuri. Unii ridică din sprâncene când le spui cât costă o carte; alții își țuguie buzele. Și unii, și alții încearcă să transmită că ar cumpăra cartea dacă ar costa cu un șiling sau doi mai puțin. Unii te privesc plini de speranță pe deasupra ochelarilor; alții doar clatină din cap. Ăștia-s mangosiții care vor să ne întâlnim la jumătate. Alții nici măcar nu fac efortul ăsta. Când le spui că o carte costă șapte și șase, latră la tine: „Cinci parale". Lor le răspund că-mi pare rău, dar nu am voie să reduc prețul unei cărți. „Păstreaz-o, atunci", zic ei. Așa că o păstrez. Fără tocmeală, asta e regula domnului Pumpherston. „Asta e o librărie", zice el, „nu bazar arăbesc". Au fost cazuri în care i-a făcut reducere câte unui client mai vechi, dar niciodată dacă clientul a încercat primul să scadă prețul. Dacă un client încearcă să se tocmească, atunci cartea este închisă brusc și pusă la loc pe raft. Domnul Pumpherston declară că, dacă ești dispus să reduci prețurile, în curând nu o să mai ceri nimic pe cărți. Punctul ăsta de vedere are multă logică.

Augustus Muir, *The Intimate Thoughts of John Baxter, Bookseller*

Dacă lucrezi într-un domeniu în care oamenii se simt îndreptățiți să se tocmească, nu-ți ajunge toată cerneala din lume să-ți verși frustrarea că oamenii sunt atât de dornici să-ți scadă prețurile. Este o trăsătură constantă, chinuitoare a vieții zilnice în comerțul cu cărți la mâna a doua și mulți oameni, așa cum sugerează domnul Pumpherston, cred că, atunci când stabilești prețurile, incluzi o marjă pentru genul ăsta de negociere. Nu facem asta și nu cred că sunt multe firme care procedează astfel. Te uiți la o carte, îți aduci aminte cât ai plătit pentru ea și îi pui un preț corespunzător. Clienții nu încearcă să negocieze la benzinărie sau la supermarket, unde patronii și acționarii obțin profituri de milioane, dacă nu chiar de miliarde, dar se pare că este acceptabil să încerci să lași micile firme fără profit în vremurile astea în care toată lumea știe foarte bine cu ce ne confruntăm din cauza, ei, deja știți voi a cui. În general, la fel ca domnul Pumpherston, sunt mult mai dispus să ofer reduceri dacă nu mi le cer clienții. Dacă îmi cer totuși și sunt politicoși, e posibil să ofer o reducere pentru o vânzare consistentă, dar dacă sunt aroganți, atunci cu siguranță nu o vor primi. Sunt tentat să încep să folosesc replica lui cu bazarul arăbesc în astfel de discuții, la fel cum sunt tentat să folosesc „Ce mai arde acum?", ca Dorothy Parker, când răspund la telefon.

E ciudat că scoțienii au reputația de a fi răi. Din experiența mea, scoțienii sunt excesiv de generoși și, sincer vă spun, nici nu-mi aduc aminte când s-a tocmit ultima dată cu mine vreun scoțian pentru prețul unei cărți. Nici americanii nu obișnuiesc să se tocmească pentru prețurile pe care le stabilim. Înainte de vremea vânzărilor online, exista o regulă nescrisă în comerțul cu cărți la mâna a doua, și anume că se oferea o reducere de zece la sută pentru toate vânzările către alți librari (deși comercianții irlandezi cereau mereu douăzeci la sută). Asta pare ridicol de puțin acum, când și clienții care nu lucrează în domeniu se așteaptă la reduceri considerabil mai mari.

LUNI, 2 NOIEMBRIE

Comenzi online: 3

Comenzi găsite: 3

Am fost singur în magazin astăzi, așa că am hotărât să citesc *Intermitențele morții*, altă carte de José Saramago, autorul romanului *Eseu despre orbire*, pe care mi-l dăduse Emanuela. M-am așezat lângă foc și am fost absorbit de ea.

M-am dus să-mi fac o ceașcă cu ceai pe la 14:00 și, când m-am întors, Căpitan îmi furase locul de lângă foc.

Telefon de la BT despre publicitate în cartea de telefoane, care, la fel ca librăriile, a devenit o relicvă, dat fiind că acum toată lumea are agenda în telefonul mobil și oricum poate să acceseze informații online. În ultimii câțiva ani, am cumpărat spațiu de publicitate în cartea de telefoane, cu 425 de lire. Azi i-am zis reprezentantului de vânzări că nu mai vreau să fac asta, iar el a întrebat dacă poate să mă sune mai târziu. A revenit peste cinci minute cu o ofertă nouă, redusă la 250 de lire. Am fost de acord, dar fără prea mare tragere de inimă. Acum încep să regret decizia.

Total încasări: 65,50 lire

8 clienți

MARȚI, 3 NOIEMBRIE

Comenzi online: 1

Comenzi găsite: 1

Dimineață am primit un e-mail de la o revistă australiană care îmi cerea poze și anecdote despre magazin, așa că i-am trimis și una, și alta.

M-am dus iar cu mașina la o tranzacție în Gelston, la aceeași casă. De data asta, am găsit un exemplar bun din *Edinburgh Revisited*, de James Bone, și un set în patru volume de Burns. Mai puțin de o cutie, i-am plătit 65 de lire.

Am gătit Cullen Skink la cină.

Total încasări: 361,50 lire

12 clienți

MIERCURI, 4 NOIEMBRIE

Comenzi online: 4

Comenzi găsite: 4

Azi a lucrat Nicky.

O comandă din Kuala Lumpur și încă una pentru o carte din secțiunea de erotice către o adresă din Iran.

Un bărbat în vârstă a venit la tejghea cu patru cărți broșate în stare impecabilă din secțiunea de umoristice — una cu prețul de 1 liră, altele două cu prețul de 2 lire și ultima, 1,5 lire — și a zis: „Doar nu vă așteptați pe bune să plătesc atâta pentru astea, nu?". A plecat cu mâna goală.

Nicky a găsit o carte cu expresii franțuzești (reeditare din 1960). Nu sunt prea sigur ce fel de vacanță ți-ai planificat dacă ai nevoie de următoarele:

Vă rugăm să nu vă îndepărtați în timpul slujbei.

Ceapa nu îmi prieste *[deși, pentru tatăl Annei, asta ar fi de mare folos: urăște ceapa]*.

Mâncărurile sunt simple.

Am căzut în mare.

Băiatul s-a înecat.

Sunt căutat de poliție.

El s-a sinucis.

Vremea este îngrozitoare.

Mai târziu, Nicky mi-a spus că nu o să mai lucreze aici. A depus cerere să lucreze într-un azil de bătrâni — „Și-așa cei mai mulți prieteni ai mei locuiesc acolo" — și a hotărât că nu-i place stilul meu de viață. Cred că problema fundamentală este că, după părerea ei, am făcut o greșeală când am încheiat relația cu Anna, de care este foarte atașată.

Total încasări: 119 lire

9 clienți

JOI, 5 NOIEMBRIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 2

Am deschis magazinul cu o mică întârziere, într-o zi rece și umedă.

Fermierul local Sandy McCreath a venit și, timp de o oră, mi-a povestit despre dislexia lui. Vrea să facă un documentar despre dislexia din comunitatea de fermieri și, deși este evident bine informat despre această afecțiune, e aproape imposibil să-mi fac o idee despre cum ar arăta

documentarul. Nu cred că știe prea bine nici el. I-am sugerat să stea de vorbă cu Dyslexia Scotland. „O, nu pot să fac asta. M-am certat cu ei."

Callum a trecut pe aici pentru că era îngrijorat că ploaia se scurge de pe acoperiș în coșul boilerului nou, pe care prelungirea hornului ar trebui să-l protejeze. O oră am încercat să cârpim o soluție.

Isabel a venit să se ocupe de contabilitate.

Total încasări: 40,50 lire

5 clienți

VINERI, 6 NOIEMBRIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 2

M-am dus la Aberdeen, fiindcă am mâine o tranzacție. SMS de la Bunicuța: „Îmi pare rău dacă te deranjez, dar dimineață când mi-am pus fața în ordine, Zoe, pisica mea, mă mușcă de gleznă".

Total încasări: 42,50 lire

4 clienți

SÂMBĂTĂ, 7 NOIEMBRIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 2

Pe drumul spre casă, m-am oprit la o casă din Rosemount. O femeie de vârstă mijlocie, al cărei soț răposat fusese interesat de istorie: în colecție, câteva cărți de la Spalding Club. I-am dat 300 de lire pentru cinci cutii. Am ajuns înapoi acasă la 16:30.

Spalding Club a fost fondat în 1839 și denumit după istoricul din secolul al șaptesprezecelea John Spalding. Clubul a publicat cărți, în special în a doua jumătate a secolului al nouăsprezecelea, legate în mare de istoria și arheologia Aberdeenshire. Cărțile sunt ușor de identificat, având cam aceeași dimensiune (octavo mare) și fiind legate cu pânză groasă, verde olive. De obicei, sunt ediții limitate și, în mod normal, se vând cu sume cuprinse între 20 și 60 de lire, în funcție de titlu. Rareori se vând repede, dar sunt foarte bine realizate și constituie lucrări academice de standard înalt. Pe astea probabil o să le vând online.

Am terminat de citit *Intermitențele morții*. M-am chinuit cu ea, față de *Eseu despre orbire*.

Deși ideea unei țări în care oamenii încetează să moară este strălucită, execuția mi s-a părut mai greoaie, iar ritmul, mult mai lent decât în *Eseu despre orbire*.

Total încasări: 106,43 lire

8 clienți

LUNI, 9 NOIEMBRIE

Comenzi online: 6

Comenzi găsite: 6

La 11:00, o femeie a venit la tejghea cu o carte pe care o adusese și a spus: „Știți, bunicul mi-a dat cartea asta. A fost misionar în Africa, știți. El mi-a lăsat cartea asta. Nu-mi aduc aminte cine e femeia, dar e o poveste despre o femeie care a fost misionară și are o fotografie cu ea pe una din pagini, știți. Acolo trebuie să fie, că e o bucată alungită pentru poză, știți. E ceva ce v-ar interesa?".

Nu.

Zi umedă și deprimantă. După cină, am aprins focul și am început *Maestrul și Margareta*.

Total încasări: 20,50 lire

3 clienți

MARȚI, 10 NOIEMBRIE

Comenzi online: 5

Comenzi găsite: 5

Am găsit toate comenzile în dimineața asta cu ploaie și vânt.

Doi clienți au adus o colecție bună de ficțiune modernă în ediții broșate, pentru care le-am dat 50 de lire. Este material ideal pentru Random Book Club.

La ora 11:00, o femeie a venit la tejghea și a explicat că șeful ei, care fusese la Refugiul scriitorilor în timpul festivalului, uitase acolo o pălărie de fetru maro. Era cea pe care o crezusem pălăria de iodler tirolez a lui Nicky, așa că i-am înapoiat-o.

După prânz, m-am dus la o casă din Glencaple, lângă Dumfries, ca să mă uit la o colecție de cărți. Tot o văduvă care vindea biblioteca răposatului ei soț și, probabil, cea mai bună colecție pe care am văzut-o anul ăsta: totul în stare impecabilă, un amestec de vechi și nou, destule cărți despre pescuit și vânătoare (inclusiv vreo douăsprezece de BB) și mai multe cărți de Ian Nialls decât am găsit eu vreodată, precum și o ediție veche din Culpeper's Herbal (numai volumul II — despre anatomie). Soțul fusese chirurg și avea numeroase biografii medicale bizare, care (sper)

probabil au fost publicate în tiraje mici, la cerere, și care, prin urmare, sunt acum rare și valoroase. I-am dat 700 de lire pe zece cutii.

Eliot mi-a trimis un SMS la 16:00 să mă întrebe dacă poate să vină mâine și să stea la mine o perioadă nedefinită.

Total încasări: 135,49 lire

9 clienți

MIERCURI, 11 NOIEMBRIE

Comenzi online: 1

Comenzi găsite: 1

Am deschis magazinul. Zi sumbră, ploioasă, așa că am aprins focul.

Telefon de la Abe la 11:00. Se pare că un client este nemulțumit de starea unei cărți pe care i-am trimis-o. L-a costat 7 lire și am trimis-o în America, pierzând bani cu livrarea. Am verificat e-mailurile și am găsit unul de la el (la care omisesem să răspund):

> Dragă The Bookshop,
>
> Mi-ați trimis recent un exemplar din The Scottish Castle Restoration Debate, numărul de comandă de pe avizul de expediere fiind XXXXXX.
>
> Reclama de pe website-ul Abe, din câte îmi amintesc eu, descria cartea în stare foarte bună, iar avizul vostru de expediere repetă această afirmație.
>
> Sunt câteva încrețituri în partea de jos a copertei din spate, cele cinci sau șase pagini din spatele încrețiturilor par să fi fost deteriorate de apă — din ce în ce mai puțin spre interiorul cărții —, dar ultima pagină dinainte de coperta din spate este foarte deteriorată, iar o mică zonă de pe coperta interioară s-a transferat pe pagina precedentă.
>
> Folia plastifiată începe să se decojească ici și colo de pe marginile ambelor coperte, din față și din spate, și e o pată de aproximativ cinci centimetri pe marginea paginilor opusă cotorului cărții, care, din fericire, s-a extins doar o distanță minimă dinspre marginile paginilor spre interior, dar tot se observă cu ușurință.
>
> Niciuna dintre aceste deteriorări nu s-a produs în timpul transportului, întrucât ambalajul a fost în stare perfectă.
>
> Îmi dau seama că a durat vreo două săptămâni până când v-am contactat, dar am acces intermitent la internet și mi-am petrecut ceva vreme să înțeleg dacă am cum să las feedback negativ la comanda asta pe website-ul Abe. Se pare că nu există opțiunea asta și voi contacta Abe în această privință în viitorul nu prea îndepărtat.
>
> Eu aș fi descris cartea ca având o stare medie, în cel mai bun caz, fiindcă în mod sigur nu este în stare „foarte bună".

Cu stimă,

Bryan

Ce deprimant că prima lui pornire a fost să lase feedback negativ în loc să încerce să rezolve problema cu mine.

Eliot a apărut la 15:00. Înainte de 19:00, pantofii lui erau deja pe jos în bucătărie.

Ședință AWB la The Old Bank la 17:30. De data asta, mi-am adus aminte, ceea ce pică bine, fiindcă eu sunt secretarul.

Total încasări: 77,50 lire

6 clienți

JOI, 12 NOIEMBRIE

Comenzi online: 5

Comenzi găsite: 4

Vreme violentă și furtunoasă — se pare că suntem în toiul unei furtuni atlantice.

Am hotărât că ar trebui să facem un videoclip de Crăciun pentru magazin, în stilul reclamei de Crăciun la John Lewis. Mă gândesc să adaptăm „Era noaptea de Ajun".

La ora 16:00, un bărbat cu accent Cockney a venit și a cumpărat trei cărți de Bernard Cornwell. Mi-a zis că, după ce le termină pe astea, va fi citit toată opera lui Cornwell. I-am sugerat să încerce Patrick O'Brian pe urmă.

Eliot a adormit pe canapea la 19:00, așa că am citit *Maestrul și Margareta*. Bunicuța mi-a zis că o să ador cartea asta și, dacă pot să-mi fac o părere după prima sută de pagini, atunci „ador" e puțin spus. Sunt fascinat.

Total încasări: 29,30 lire

5 clienți

VINERI, 13 NOIEMBRIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 2

Nicky a sosit la timp, la 9:00, dar fără delicatese de la containerul Morrisons. Comportamentul ei față de mine s-a răcit vizibil de când a anunțat că pleacă.

Vremea e tot rece și furtunoasă. Eliot a plecat la 7:00 într-o cacofonie de uși trântite și

tropăit.

Nicky, șoptind și arătând spre un client: „Îl vezi pe tipul ăla de acolo — a fost și săptămâna trecută, două ore. Nu a cumpărat nimic și m-a întrebat dacă poate să fotocopieze niște pagini dintr-o carte". Asta se întâmpla des în primele zile de după ce am cumpărat magazinul. Oamenii voiau pur și simplu câteva pagini dintr-o carte (de obicei, având legătură cu vreun urmaș), iar noi — foarte rar — le făceam pe plac, dar acum nu prea mai e cazul. E posibil ca în prezent lumea să fotografieze pe furiș paginile cu telefonul sau ca informațiile să fie disponibile online.

Am descărcat cu Nicky cutiile din tranzacția de la Glencaple și ea a început să se uite prin ele. Am întrebat-o cât crede că am plătit. A zis 100 de lire, pe urmă s-a apucat să le sorteze și să verifice valorile online. Printre lucrurile găsite a fost un carnet georgian pentru doamne, neliniat, care avea lacăt cu cheie și fusese parțial scris și ilustrat. Se pare că nu valorează cât am anticipat eu, iar estimarea ei a fost probabil mult mai realistă decât a mea.

Discutam cu Nicky ce să facem în videoclipul vesel de Crăciun pentru The Bookshop:

Eu: Ce-ar fi să ne inspirăm din „Nimicirea lui Senacherib" de Byron?

Nicky a citit-o cu voce tare:

„Pândea ca lupul turma, asirul pe coclaur,
Ca oștile-nmuiate în purpură și aur,
Cu lăncii lucitoare ca stelele pe mare,
Când valul-n Galileea e-albastru-n înserare.

Ca frunzele pădurii, când vara-i încă verde,
În asfințit stindardul oștirilor se pierde,
Ca frunzele pădurii, când toamna se abate,
A doua zi zac toate înfrânte, spulberate.

Al Nimicirii Înger și-a-ntins aripa-n vânt
Și a suflat asupra dușmanului înfrânt,
Și ochii dintr-odată încremeniră, reci,
Și zvâcnetul din inimi a înghețat pe veci.

Cu nările răsfrânte, -nfocatul armăsar
Zăcea, lipsit de suflul galopului sprințar,
Și spuma rece-a goanei sta risipită-n iarbă
ca spulberele apei lovind în stânca oarbă.

Zăcea și călărețul cu chipul pal, strivit,
Cu fruntea-nrourată, pieptarul ruginit,
Și sulițele frânte și trâmbița sta mută,
Stindardele stinghere, în tabăra tăcută.

Și în Asur vădane jelesc, iar pe altar,
În templul Baal, în țăndări sar idolii de var,
Și vlaga seminției ce-a ocolit-o spada,

Sub ochii Celui Veșnic topită-i ca zăpada“[27].

Nicky a hotărât că „Îngerul Nimicirii poate să fie Căpitan; îi lipim niște aripi și-l aruncăm spre cameră!“.

Asta n-o să se termine bine. Am căzut de acord să scrie fiecare câte un scenariu pe baza uneia dintre poeziile „Era noaptea de Ajun“/„Nimicirea lui Senacherib“ (amândouă au aceeași scandare).

În timp ce încuiam magazinul, am observat teancurile de cărți pe care Nicky le lăsase peste tot în loc să le așeze pe rafturi.

Total încasări: 73 lire

7 clienți

SÂMBĂTĂ, 14 NOIEMBRIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 1

Azi a lucrat Nicky. I-am zis de teancurile de cărți lăsate peste tot și (previzibil) am fost întâmpinat cu obișnuita replică: „Mda, era un client acolo și n-am putut să le pun pe rafturi“. Așa că am renunțat și am trecut la unul dintre subiectele ei preferate: moartea.

Nicky: Dacă mor înainte de Armageddon, prietenul meu George o să-mi facă un sicriu dintr-un palet vechi, o să mă pună în spatele microbuzului și o să mă arunce undeva, în pădure.

Eu: Eu vreau să fiu ars pe barcă, în stil viking.

Nicky: Nu poți. Singura variantă e o înmormântare țigănească. Tre’ să-ți faci o caravană și să-i dai foc. A, stai, tu o să fii mort. Tre’ să pui pe altcineva să-i dea foc.

Am dezvoltat un sistem aparent imbatabil pentru șirul interminabil de apeluri nesolicitate, prin care diverși indivizi încearcă să mă convingă să schimb furnizorul de electricitate.

Apelant: Aș putea vorbi cu persoana care se ocupă de contractul dumneavoastră de electricitate?

Eu: Nu e aici.

Apelant: Când se întoarce?

Eu: Peste vreun an.

Apelant *[pauză lungă, absolut de fiecare dată]*: Un an?

Eu: Exact. Un an.

Apelantul închide.

Mi-am petrecut o parte a după-amiezii filmând-o pe Nicky pentru videoclipul ei „Era noaptea de Ajun".

Total încasări: 59,50 lire

10 clienți

LUNI, 16 NOIEMBRIE

Comenzi online: 4

Comenzi găsite: 4

Callum a venit la 10:00 să lucreze la carcasa pentru boiler.

La 14:00, a venit la tejghea un bărbat care s-a prezentat drept Jeff Shepherd. A adus cinci cutii cu cărți, în principal materiale care au aparținut unei biblioteci, și i-am dat 50 de lire pentru ce am selectat. N-am putut să nu mă gândesc că Jeff Shepherd ar fi un nume grozav pentru o trupă tribut Def Leppard, posibil cu un câine ciobănesc[28].

Fermierul Sandy a venit la 15:00 să-mi povestească cum merge ideea lui de film despre dislexie. Ca de obicei, căuta ajutor, pe care eu nu am de unde să i-l ofer: „Cunoști vreo celebritate dislexică pe care am putea s-o implicăm?". Nu cunosc nicio celebritate, cu atât mai puțin una dislexică. Tot ca de obicei, nu s-a obosit să mă întrebe dacă sunt prea ocupat să stau la taclale, ci doar a ținut-o pe-a lui. Când i-am dat de înțeles într-un mod foarte evident că am de lucru, s-a prins, în sfârșit, și a zis: „Bun, ești ocupat. Te las să-ți vezi de treabă". Pe urmă și-a continuat monologul despre celebrițățile dislexice încă douăzeci de minute.

Total încasări: 26 lire

3 clienți

MARȚI, 17 NOIEMBRIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 2

O zi cu ploaie biciuitoare și un frig mușcător.

Am redactat procesul-verbal pentru ședința AWB.

Până la ora 13:00, singurul client a fost Sandy, păgânul tatuat. Căuta un exemplar din *The Hereditary Sheriffs of Galloway*. De obicei, avem exemplare în stoc, dar astăzi nu am găsit niciunul.

Nicky a apărut în timp ce eu și Sandy stăteam de vorbă despre afaceri:

Sandy: Nicky! Vorbeam de lup. Hai încoace și dă-mi o îmbrățișare. Sunt un bătrân singuratic.

Nicky (sărind în spate, în direcția opusă): Nici nu mă gândesc! Nu te îmbrățișez — sunt scoțiană. Oricum, nu de-aia am venit. Shauny — a sosit cumva o sacoșă cu pene negre pentru mine? Și pot să lucrez mâine?

Pe urmă s-a dus în secțiunea cu articole de anticariat și a găsit un exemplar din *The Hereditary Sheriffs*, cu un preț prea mic (pus tot de ea), 65 lire, pe care l-a îndesat în mâinile lui Sandy. Sandy l-a cumpărat.

Încă nu am idee de ce voia penele alea negre, dar sunt sigur că totul mi se va dezvălui la momentul potrivit.

Telefon chiar înainte de închidere de la cineva de lângă Castel Douglas, care vrea să vândă douăsprezece cutii cu cărți, așa că am stabilit să le văd vineri.

Total încasări: 125 lire

6 clienți

MIERCURI, 18 NOIEMBRIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 2

Nicky a ajuns la 9:05.

Încă o zi mizerabil de ploioasă, vântoasă și rece. Radioul din magazin nu merge niciodată cum trebuie când condițiile atmosferice sunt așa, se tot întrerupe, așa că l-am oprit.

Două femei au stat o oră în magazin și, în cele din urmă, au venit la casă cu o carte relativ nouă despre legarea momelilor de pescuit, în stare impecabilă, cu supracopertă. Îi pusesem prețul de 4,50 lire. Una dintre ele a întrebat-o pe Nicky dacă ar fi potrivită pentru un începător. Nicky a arătat spre mine și a zis: „Întrebați-l pe el". Așa că m-am uitat la carte — părea destul de cuprinzătoare, cu modelele și materialele arătate clar, așa că le-am zis că e ideală. Au hotărât să nu o cumpere și, în schimb, să se ducă la magazinul de pescuit din Newton Stewart, unde probabil

vor ajunge să cumpere aceeași carte cu 20 de lire.

Nicky a început să ambaleze cărțile pentru expedițiile de luna asta ale Random Book Club. A reușit să facă un dezastru fantastic, cu teancuri de cărți, și ambalate, și neambalate, pe toate suprafețele, inclusiv pe podea. Când am întrebat-o de ce nu poate să păstreze ordinea, m-a făcut „babă mofturoasă". Carol-Ann a venit în timp ce Nicky era ocupată să facă și mai multă dezordine și a întrebat-o: „Nicky, de ce sunt chestii peste tot? Uite, chiar și pe jos". Atunci Nicky ne-a acuzat pe amândoi că avem tulburare obsesiv-compulsivă și a zis: „N-ați auzit de zicala «o casă ordonată înseamnă o femeie plictisitoare»?". Când i-am atras atenția că ăsta e magazin, iar eu nu sunt femeie, a clătinat din cap și s-a uitat în pământ.

După-amiază am filmat un material în cimitirul bisericii și în magazin pentru videoclipul „Noaptea de Ajun".

Norrie a adus douăsprezece cutii cu cărți.

Total încasări: 22,50 lire

4 clienți

JOI, 19 NOIEMBRIE

Comenzi online: 1

Comenzi găsite: 1

Dimineață am terminat de ambalat și de etichetat cărțile pentru Random Book Club, pe urmă am sortat sacii cu corespondență și m-am ocupat de expedierea online prin Royal Mail. Factura poștală totală pentru expedițiile de luna asta a fost 250 de lire.

Radioul a funcționat din nou, pentru că am avut o zi senină, însorită.

În poșta de azi, am găsit o sacoșă cu pene negre, pe care (bănuiesc că) Nicky le-a comandat pentru videoclipul ei de Crăciun. Acum îmi trece prin cap că poate se gândește să le lipească cumva de Căpitan.

Un grup de opt studenți a intrat la ora 15:00 și s-a tot plimbat prin magazin, făcând poze, timp de jumătate de oră. Niciunul nu a cumpărat nimic.

Fanul cu accent Cockney al lui Bernard Cornwell s-a întors și i-am vândut trei cărți de Patrick O'Brian.

Un client a cumpărat una dintre cărțile BB din colecția de la Glencaple, așa că încet-încet îmi recuperez investiția. Nicky a avut dreptate, totuși. Am plătit prea mult pentru lotul ăla.

Total încasări: 76,48 lire

7 clienți

VINERI, 20 NOIEMBRIE

Comenzi online: 4

Comenzi găsite: 4

Azi a lucrat Nicky. Callum a apărut la 10:00 cu un dovleac enorm pe care îl găsise în grădina lui. Nici măcar nu știuse că e acolo, așa că probabil germinase dintr-una dintre semințele rămase de anul trecut. Nicky a hotărât să picteze o pereche de ochelari pe el și să-i pună o perucă (pe care o aveam pentru un afișaj de vitrină). M-a asigurat că asemănarea cu mine este tulburătoare.

Zi rece, însorită, de iarnă. Nicky și-a petrecut-o sortând cărțile aduse de Norrie.

În timp ce coboram scările în spirală, după ce îmi făcusem o ceașcă de ceai, un cuplu de vârsta a doua, care se uita la cărțile de istorie locală din sala scoțiană, m-a oprit și m-a întrebat cât costă un exemplar din *Scottish Ghost Stories*, o ediție broșată destul de comună și de ieftină. Am răspuns că le-o dau cu 2,5 lire, la care femeia a spus: „Sigur, știți că în casa asta este o stafie". Am tușit ca să-mi ascund uimirea că o femeie în toată firea poate să creadă în așa ceva, dar am fost ușor surprins când a continuat: „E pe trepte. Pe palier, mai exact. Am simțit-o acolo".

În ciuda scepticismului meu și a convingerii că e doar o coincidență (Joyce mi-a zis că pe palier îi place lui „George" să-și desfășoare activitățile macabre), e deja a treia oară când îmi zice cineva că pe trepte au loc activități supranaturale. Rămân neconvins, dar ușor neliniștit.

Am mai filmat niște materiale pentru videoclipurile „Noaptea de Ajun". Nicky a confecționat din penele negre două aripi pentru Căpitan, care, a hotărât ea, o să joace rolul Îngerului Nimicirii.

Total încasări: 142,50 lire

9 clienți

SÂMBĂTĂ, 21 NOIEMBRIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 2

Nicky a deschis magazinul dimineață.

Aproape toată ziua am ignorat clienții și am filmat materialele necesare pentru videoclipurile noastre, pe care am hotărât să le postăm pe Facebook și să lăsăm oamenii care urmăresc pagina magazinului să judece al cui este mai bun. Nicky este excelentă în fața camerei — nu are nevoie să facă niciun efort, umorul îi vine natural.

Până la sfârșitul zilei de lucru, Nicky adunase așa de multe prostii („recuzită" pentru videoclipul ei) pe casa de marcat, că era imposibil s-o folosesc.

Seara am editat videoclipurile.

A mai rămas o lună până la cea mai scurtă zi din an. Celor mai mulți cunoscuți le este groază de luna ianuarie, însă, pentru mine, cea mai cruntă perioadă a anului este între septembrie și

decembrie: sezonul de pescuit e încheiat, se face tot mai frig și mai umed, iar zilele se scurtează până când, uneori, pare că nici nu mai e deloc lumină. Măcar în ianuarie încep să se lungească zilele.

Total încasări: 264,49 lire

8 clienți

LUNI, 23 NOIEMBRIE

Comenzi online: 4

Comenzi găsite: 1

O zi amarnic de rece.

Apel obligatoriu dimineață cu Autoritatea de reglementare pentru pensii, în care mi s-a cerut adresa de e-mail:

Eu: M A I L @ T H E — B O O K S H O P punct COM

Ea: Deci nail@the-bookshop.com

Eu: Nu, MAIL.

Ea: Da, deci nail@the-bookshop.com.

Eu: Da, trimiteți la nail@the-bookshop.com, oricum o să ignor mesajul.

Am încărcat videoclipurile „Noaptea de Ajun" pe Facebook într-o postare în care am rugat lumea să trimită o poză în care să-și exprime votul pentru preferatul lor.

Doar câțiva clienți azi, dar, surprinzător, toți au cumpărat cărți.

Total încasări: 204,50 lire

9 clienți

MARȚI, 24 NOIEMBRIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 1

Este foarte neobișnuit ca la ora 9:00, când deschid magazinul, să aștepte un client afară, dar azi-dimineață era un bărbat care se plimba nerăbdător în fața ușii. A întrebat dacă avem cărți despre Orientul Mijlociu. Avem o selecție rezonabilă — două sau trei sute de cărți, unele de anticariat, altele la zi. A petrecut două ore acolo și nu a cumpărat nimic.

Chiar înainte de prânz, un bărbat mai în vârstă din Yorkshire a venit la tejghea cu trei cărți despre pescuit, toate destul de rare. Suma totală a fost de 66 de lire și, când i-am spus-o, m-a întrebat care e „cel mai bun preț" pe care i-l pot da. Așa că i-am răspuns că, pentru mine, cel mai bun preț ar fi 100 de lire. Soția lui, evident obișnuită cu târguiala bărbatului, a izbucnit în râs și a zis: „Așa, să te înveți minte, George". Până la urmă, le-am dat cu 60 de lire.

La telefon m-a întrebat cineva dacă avem *Dark Estuary*, de BB. Clientul voia să știe toate detaliile despre starea cărții, descrisă online ca „impecabilă". Este obositor să trebuiască să explic că nu, supracoperta nu este ruptă, nu sunt inscripții pe ea sau pagini îndoite sau încrețituri, că hârtia nu e decolorată, colțurile nu sunt îndoite și tot așa, când „impecabilă" deja înseamnă toate astea. După cinci minute, a părut mulțumit de starea cărții și a întrebat dacă îi acord o reducere în cazul în care ar cumpăra direct de la noi, nu prin Abe. Cartea costa 8 lire. Am răspuns că nu. A închis.

Mama a apărut la 16:00 alături de cuplul care se ocupă de The Open Book săptămâna asta. Sunt americani: ea are probabil în jur de cincizeci și cinci de ani, el pare un pic mai în vârstă și are un tatuaj cu delfin peste ochiul drept. Am ieșit să bem ceva cu ei la The Ploughman după muncă.

Videoclipurile de Crăciun pe care le-am făcut cu Nicky sunt distribuite mult pe Facebook.

Total încasări: 69,50 lire

2 clienți

MIERCURI, 25 NOIEMBRIE

Comenzi online: 5

Comenzi găsite: 4

Unul dintre puținii clienți locali obișnuiți ai magazinului, Ian, a venit și a întrebat dacă pot să-i comand două romane de Terry Pratchett. Mi-a spus că ar putea să le ia de pe Amazon, dar mai degrabă ar cumpăra de la noi. Mi-a venit să-l îmbrățișez.

I-am trimis un e-mail lui John, constructorul, în legătură cu coșul. Trebuie să-l reparăm înainte ca vremea să se strice de tot și să facă daune și mai mari. Nu mi-a răspuns, așa că l-am sunat pe Wacek, constructorul polonez.

Mesaj de la Bunicuța pe Facebok: „Shaun, nenorocit căcăcios ce ești, de ce nu scrii la Bunicuța? Mi-e dor de Scoția, cu ploaia și oile". Am răspuns că o s-o sun pe Skype săptămâna viitoare.

Isabel a venit la 14:00 să se ocupe de contabilitate. Era foarte încântată de videoclipurile cu „Noaptea de Ajun".

Telefon la 14:30 de la un om de lângă Dumfries cu 2 000 de cărți de vânzare. Am stabilit să-i

fac o vizită vineri, fiindcă, dacă nu ajung acolo primul, cei de la Oxfam se duc marți să le ridice.

Total încasări: 73,49 lire

7 clienți

JOI, 26 NOIEMBRIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 1

Comanda lipsă de azi era pentru o carte listată de Nicky săptămâna trecută. Să sperăm că o s-o găsească ea mâine.

Telefon de la un bărbat din Dalry (la vreo 40 de kilometri distanță). A primit sarcina de a lichida biblioteca lui Donald Watson, artistul specializat în viața sălbatică, decedat în 2005. Am stabilit să mă întâlnesc cu el sâmbătă.

Nu au fost clienți după ora 14:00, așa că am închis cu o jumătate de oră mai devreme și am început să citesc *The Living Mountain*, de Nan Shepherd. Este o carte scurtă, recomandată de Callum, care are gusturi similare cu ale mele în materie de cărți.

Total încasări: 144,50 lire

4 clienți

VINERI, 27 NOIEMBRIE

Comenzi online: 3

Comenzi găsite: 2

Nicky a venit cu o pungă de prăjituri galeze turtite. Primele zece minute din ziua de lucru și le-a petrecut halindu-le.

Wacek, constructorul polonez, a venit la 10:00 și s-a uitat la problema cu coșul. Mi-a zis că poate să-l repare pentru 3 000 de lire și să înceapă peste o săptămână.

După prânz, m-am dus la Dalswinton, lângă Dumfries, să mă uit la cărțile despre care bărbatul care m-a sunat miercuri mi-a zis că le dă la Oxfam dacă nu ajung primul. Vânzătorul este un profesor universitar la pensie, care locuiește împreună cu soția într-o moară frumoasă transformată în casă acum douăzeci de ani. Se mută într-un apartament cu două dormitoare în

capătul de vest al Glasgow-ului și trebuie să dea majoritatea lucrurilor din moară, inclusiv (deocamdată) vreo două mii de cărți. Au fost fermecători și am stat cu ei de vorbă la o ceașcă de ceai înainte să mă uit la cărți, majoritatea puse în saci de rafie, iar cele mai valoroase, printre care și o carte de Bertrand Russell, așezate pe masa din salon. M-am uitat prin vreo cinci din cei patruzeci de saci ca să evaluez o valoare medie (sperând că restul sunt similari) și le-am scris un cec de 1 300 de lire, probabil o sumă considerabil mai mare decât ar fi trebuit să le ofer. O să dureze mult să-mi scot investiția. M-au ajutat să încarc sacii în mașină. Am plecat la 16:00, am ajuns acasă la 17:30.

Total încasări: 56,28 lire

7 clienți

SÂMBĂTĂ, 28 NOIEMBRIE

Comenzi online: 4

Comenzi găsite: 4

A lucrat Nicky. Acum, că s-a instalat vremea mai rece, iar temperatura din magazin scade sub cerințele legale pentru condiții de muncă, poartă iar costumul negru de schi.

Am descărcat sacii din camionetă și i-am lăsat în colțul camerei din față a magazinului. Devine tot mai aglomerat aici, cu vreo douăsprezece cutii cu stocuri noi de procesat, treizeci și șapte de cutii cu stocuri respinse de dus la fabrica de reciclare din Glasgow și acum patruzeci de saci cu Dumnezeu știe ce.

Am rugat-o pe Nicky să dea prioritate cărților din cutii, fiindcă materialele mai valoroase se aflau mai degrabă acolo decât în sacii de rafie, al căror conținut era mai modest, ca valoare. Ea mi-a spus, cu o bucurie malițioasă, că a descoperit că are dreptul la unsprezece zile de concediu plătit pe an. A informat-o unul dintre prietenii ei. Nici ea, nici eu nu știam că persoanele angajate cu normă parțială au dreptul la concediu, dar se pare că așa e. Acum își revendică zilele libere plătite din ultimii patru ani.

Am plecat din magazin la 14:00 și am condus pe o ploaie torențială până la Dalry ca să mă uit la biblioteca lui Donald Watson. Acesta a fost un artist specializat în viața sălbatică (a pictat în special păsări) foarte apreciat. A scris și a ilustrat câteva cărți și, în tinerețe, a fost încurajat să urmeze această carieră de Archibald Thorburn, unul dintre cei mai cunoscuți ilustratori de viață sălbatică ai secolului al douăzecilea. A locuit în Galloway cea mai mare parte a vieții și a murit în 2005. M-am întâlnit cu executorul lui testamentar la casa acestuia de pe strada principală din Dalry și am mers împreună la destinație: o căsuță frumoasă în oraș, dar foarte dărăpănată, umedă și murdară. Cele mai bune cărți din colecție fuseseră donate unei biblioteci publice. Mai rămăseseră șaptesprezece cutii de carton pline cu cărți pe o gamă largă de subiecte, majoritatea de valoare mică și în stare proastă. Am plecat cu cinci cutii în care am adunat ce era mai bun de acolo, inclusiv un *Peter Pan* în ediție princeps.

Am ajuns acasă la 16:00, unde Nicky — contrar instrucțiunilor mele — începuse să sape în sacii de rafie, fără să-și bată capul cu cutiile.

După muncă, am listat pe eBay exemplarul din Bertrand Russel cu autograf și am mai citit

puțin din *The Living Mountain*. E o carte cu adevărat minunată; capacitatea de descriere a lui Nan Shepherd este poezie pură, iar pasiunea ei — chiar obsesia — față de Cairngorms este foarte evidentă. Prin felul în care descrie textura luminii creează o imagine fidelă a Galloway-ului: „Lumina din Scoția are o calitate pe care nu am mai întâlnit-o în altă parte. Este puternică fără să fie obositoare, parcurgând distanțe imense cu o intensitate ce nu necesită efort".

Total încasări: 212,40 lire

19 clienți

LUNI, 30 NOIEMBRIE

Comenzi online: 3

Comenzi găsite: 3

A fost o dimineață ploioasă și rece, dar pe la prânz s-a înseninat. Se pare că ăsta a fost tiparul pentru cea mai mare parte a lunii noiembrie.

La 10:00, un bărbat cu o barbă enormă a intrat împrăștiind stropi pe toată podeaua și a zis: „Sunt din Devon, lucrez aici timp de o lună. Femeia care locuiește în apartamentul de alături a scris o carte pentru copii. A publicat-o singură. Nu e foarte bună. Ați vrea s-o țineți în stoc?".

Mai târziu, un client m-a acostat în timp ce făceam ordine în secțiunea de topografie și mi-a zis: „Am fost aici acum șase luni și aveați o carte despre bazele Forțelor Aeriene Britanice. O mai aveți?". Avem aproximativ 600 de cărți în secțiunea despre aviație. Pe urmă, când stătea pe treapta de sus a scării pliante, a scăpat o carte, a zis „Ups!" și pur și simplu a lăsat-o pe jos. A găsit cartea pe care o căuta, care costa 28,50 lire, a cerut o reducere, pe urmă, în timp ce POS-ul îi procesa plata, a zis: „Păi, sigur că n-o să aveți fibră optică într-o fundătură ca asta". Avem internet în bandă largă superrapid de șase luni.

Avem câteva scări pliante prin tot magazinul și, de obicei, clienții le folosesc când au nevoie de ele, ocazional cerând voie. Odată, când strângeam cărți dintr-o casă de lângă Kirkcudbright (la aproape 50 de kilometri distanță), am zărit o scară de bibliotecă foarte mică, cu trepte în spirală. Am întrebat-o pe femeia de la care cumpăram cărțile dacă era pentru copii (gândindu-mă că aș putea s-o întreb dacă pot s-o cumpăr pentru secțiunea de cărți pentru copii din magazin), la care ea mi-a răspuns că fusese făcută la comandă pentru Jimmy Clitheroe, vedeta miniaturală de radio și televiziune din anii 1960. Ea și soțul ei ajutaseră la debarasarea obiectelor din casa mamei ei după moartea lor (el locuise cu ea și murise de o supradoză accidentală de somnifere în ziua înmormântării ei). Se pare că au găsit sute de sticle goale de whisky în apartament când l-au golit. Am cumpărat de la ea scara de bibliotecă a lui Jimmy Clitheroe cu 20 de lire.

Total încasări: 88,50 lire

5 clienți

27. *Melodii ebraice*, traducere de Virgil Teodorescu, Editura Univers, București, 1985, p. 223.
28. *Shepherd* înseamnă cioban în limba engleză.

DECEMBRIE

Acum vreo lună sau două, un bine-cunoscut rezident al Edinburgh-ului a trimis o ladă cu cărți de vânzare. Renunța la o parte din bibliotecă. Noi ne-am bucurat să cumpărăm și i-am oferit un preț bun. A sunat peste câteva zile să confirme că încasase cecul.
— Am o singură condiție, a spus el. Fiecare dintre cărțile alea are etichetă cu numele meu. Vreau să o scoateți la abur înainte să puneți cărțile în vânzare.
Erau între optzeci și nouăzeci de volume.
— Îmi pare rău, domnule, a răspuns domnul Pumpherston. Nu suntem curățătorie publică.
— Atunci puteți să le radeți cu un instrument ascuțit, a zis bărbatul.
— Nu suntem nici bărbieri, a adăugat domnul Pumpherston. Ar fi trebuit să vă gândiți la asta, domnule, înainte să aplicați etichetele.

Augustus Muir, *The Intimate Thoughts of John Baxter, Bookseller*

Etichetele cu numele proprietarilor sunt unul dintre multele motive pentru care comerțul cu cărți la mâna a doua este veșnic fascinant. De obicei, acestea sunt unice pentru fiecare proprietar, dar sunt și din acelea generice, pe care le poți cumpăra din magazinele de felicitări și așa mai departe, pe care e o poză cu Garfield sau cu Snoopy, însoțită de textul „Ex Libris" și de un spațiu gol în care să-ți treci numele înainte de dezlipești banda adezivă și s-o lipești pe hârtia de la sfârșitul cărții, astfel reducându-i imediat valoarea. În schimb, etichetele făcute la comandă sunt cu totul altceva. În general, acestea sunt comandate de cei bogați sau aristocrați și, de cele mai multe ori, au însemne heraldice și provin din bibliotecile din reședințele de la țară. Ocazional totuși iubitorii de cărți comandă ceva diferit și uneori recunoști mâna vreunui artist celebru. Acum câțiva ani, am avut una făcută de Jessie M. King. Se afla pe un exemplar din *British Birds*, de Thorburn, și fusese făcută la comandă pentru proprietarul bibliotecii. Era tare frumoasă și valora mult mai mult decât cartea. În bibliotecile aristocrate sau în cazul în care proprietarul are blazon, asta arată și eticheta de obicei: o gravură pe placă de cupru, cu numele deținătorului actual al titlului respectiv. Etichetele de pe cărți, la fel ca scrierea numelui pe forzaț, aveau inițial drept scop să asigure returnarea cărții la proprietarul său de drept, atunci când era împrumutată, dar între timp au devenit obiecte de artă în toată regula.

În general, etichetele cu numele din interiorul cărților nu le scad valoarea, ci — frecvent — o cresc, în funcție de proprietarul sau de artistul în cauză. Înlăturarea lor însă devalorizează semnificativ o carte. Chiar și când este executată bine, tot rămân urme. Înainte, clienții care aduceau cărți spre vânzare rupeau forzațul din față, având convingerea greșită că numele lor scris pe o pagină ar scădea valoarea cărții mai mult decât ruperea paginii respective. Numele cuiva scris cu cerneală pe o pagină albă reduce foarte puțin sau chiar deloc valoarea unei cărți și, la fel ca forzaturile, în funcție de nume, poate crește semnificativ valoarea cărții. Există numeroase cărți despre etichetele cu nume de pe cărți și chiar și o societate dedicată, Bookplate Society. Cred că preferata mea a fost dintr-o colecție pe care am cumpărat-o de la fiica unui bărbat pe nume Robin Hodge, din Glasgow. Reprezenta un om al cavernelor mânuind o bâtă, iar dedesubt scria „O dai înapoi, așa-i?", ilustrând perfect scopul etichetei.

MARȚI, 1 DECEMBRIE

Comenzi online: 1

Comenzi găsite: 1

Ploaie torențială toată ziua.

Hamish, un actor la pensie și client obișnuit care locuiește aproape de Bladnoch, a venit dimineață probabil cât timp aștepta rețeta de la farmacie, aflată cu trei numere mai sus de magazin. A cumpărat o carte despre bombardierele Lancaster. Este foarte interesat de istoria militară.

Alt telefon de la Autoritatea de reglementare pentru pensii.

Autoritatea: Bună ziua. Sunteți Shaun Bythell?

Eu: Da.

Autoritatea: Și adresa firmei dvs. este 17 North Main Street, Wigtown?

Eu: Da.

Autoritatea: Sunt Anne de la Autoritatea de reglementare pentru pensii. Trebuie să revizuim declarația dvs. de conformitate.

Eu: Serios? Trebuie să facem asta acum? Când are termen?

Autoritatea: Acum câteva luni, deci da, trebuie să facem asta acum.

Eu: Bine. Ce informații vă trebuie?

Autoritatea: Mai întâi, numele dumneavoastră.

Eu: Tocmai mi-ați spus pe nume. Știți care este. Ba chiar l-ați pronunțat corect.

Autoritatea: Da, dar trebuie să ne spuneți dumneavoastră.

Eu: Shaun Bythell.

Autoritatea: Și denumirea și adresa firmei?

Eu: Și pe astea le știți deja. Tocmai m-ați întrebat dacă firma mea se află pe 17 North Main Street, Wigtown.

Când conversația asta interminabilă s-a terminat totuși, un client a venit la tejghea ținând în mână o carte deschisă la prima pagină, pe care erau două prețuri diferite: „Nu vreau, de fapt, să

cumpăr cartea asta, dar are două prețuri pe ea. Care este corect?".

La 15:00, au fost livrate patru cutii cu cărți de la Samye Ling.

Sandy, păgânul tatuat, a venit cu prietena lui Lizzy. Ultima dată când a fost aici, el i-a cumpărat un exemplar din *The Hereditary Sheriffs of Galloway* drept cadou de Crăciun. Astăzi, ea s-a strecurat în spatele tejghelei și m-a întrebat dacă aș putea să fac un voucher pentru el cu credit de cheltuit în magazin, drept cadou de Crăciun. Asta o să fie probabil singura tranzacție de Crăciunul ăsta.

După ce am închis magazinul, am dus treizeci și șapte de cutii cu stocuri respinse la The Open Book. Voiam să le duc la reciclare, dar Finn m-a întrebat dacă le pot lua ei.

Total încasări: 40,55 lire

7 clienți

MIERCURI, 2 DECEMBRIE

Comenzi online: 3

Comenzi găsite: 2

Una dintre comenzile de azi a fost pentru o carte din secțiunea de teologie, dar nu am ajuns la ea din cauza sacilor de rafie din tranzacția de la Dalswinton.

Primul client al zilei a cumpărat o carte de 60 de lire despre istoria cailor de tracțiune.

Isabel s-a ocupat de contabilitate toată după-amiaza.

Un bărbat cu o barbă uriașă, care arăta ca un sălbatic, a adus o cutie cu cărți ca donație. Printre ele erau *The Book of Grass, An Anthology of Indian Hemp*, *LSD*, *The Problem-Solving Psychedelic* și *Drugs of Hallucination*.

După muncă, în timp ce citeam din *The Living Mountain*, am dat peste un pasaj care rezumă frumos un element al personalității celor născuți în Galloway:

> „Mi-am adus aminte de un păstor bătrân din Galloway, pe care îl întrebasem pe care coastă a dealului s-o iau ca să urc pe Merrick. După ce mi-a spus, s-a uitat la mine și m-a întrebat: «Nu ai mai fost până acum? Știi la ce te înhami?». «Nu am mai fost până acum, dar am fost peste tot în Cairngorms.» «În Cairngorms, eh?» A dat din mână a lehamite".

Acest exemplu ilustrează perfect felul în care oamenii care locuiesc în zona asta pot să-ți taie tot elanul dacă li se pare că-ți iei nasul la purtare. Din multe puncte de vedere, asta te aduce cu picioarele pe pământ și nu-ți lasă egoul să se umfle prea mult, dar am văzut cazuri în care atitudinea asta era folosită pentru a minimaliza realizări reale ale oamenilor.

Poate că Nan Shepherd și-a dorit să urce cel mai înalt deal din sudul Scoției, Merrick-ul — folosit acum cu articolul hotărât — fiindcă are în comun cu preaiubitul ei Cairngorms poalele din granit. Mineralele tari, vulcanice, care formează dealurile din Galloway — pe vremuri margini ascuțite, rotunjite de puterea neobosită a ghețarilor care se retrăgeau în Epoca de Gheață — nu sunt prea diferite de munții colțuroși din lanțul Deeside, care îi era familiar, iar familiaritatea aceasta probabil i s-a părut mai atrăgătoare decât peisajul lunar, ascuțit, al gnaisului lewisian din

nord-vestul Scoției, atât de reprezentativ pentru percepția populară despre Scoția: Suilven, Torridon, Assynt — dealurile acelea excepționale, uimitoare, spectaculoase, care formează o parte atât de mică a țării, dar care par să fi înflăcărat atât de copleșitor imaginația celor care le-au vizitat, încât au devenit simboluri sentimentale pentru felul în care este percepută întreaga țară. Flora și fauna dealurilor Galloway i s-ar fi părut mai familiară lui Nan Shepherd decât caninii ascuțiți, răsturnați, din sfertul stâncos din stânga sus, dinspre Atlantic, al Scoției.

Odată, când urcam cu Callum pe Cairngorms, am urmat traseul pe coasta Fiacaill în toiul iernii, împreună cu un grup de prieteni de-ai lui. Am crezut sincer că o să mor în ziua aceea, în timp ce ne croiam drum pe partea ghețoasă, expusă, înspre vârf, legați unii de alții în ceea ce părea un pact de suicid. Totuși, puși în situația în care „să ne întoarcem ar fi fost mai complicat decât să-i dăm înainte", am izbutit să ajungem în vârf, în ciuda unei posibile căderi înspăimântătoare spre o moarte sigură, dacă nu reușeam, iar după urcușul acela pe gheață, eu am descoperit o parte din mine pe care nu o cunoscusem până atunci.

Total încasări: 179,49 lire

7 clienți

JOI, 3 DECEMBRIE

Comenzi online: 5

Comenzi găsite: 5

Printre comenzile de azi, am găsit *A Pictorial History of Dumfries and Galloway Fire Brigade*. Era în secțiunea de istorie naturală, iar Nicky o listase și o pusese acolo. Ca de obicei, o să-mi dea o explicație irațională, deși nu știu când o s-o mai văd. Are douăzeci și două de săptămâni libere — am căzut la compromis: zilele libere cuvenite pe anul ăsta și încă un an din urmă — și a zis că are de gând să și le ia pe toate odată.

Wacek a apărut la 9:00 cu muncitorii și s-au apucat să facă schela pentru horn.

Pe la 16:00, când se întuneca, un client a întrebat „De unde ați luat becurile? Sunt tare bune".

Eu: La care becuri vă referiți?

Clientul: La cele cu senzor de mirare din spate. Se aprind tare repede.

La cât de mirat am fost eu, luminile alea ar fi trebuit să fie orbitoare.

Am sunat-o pe Bunicuța prin Skype. A vorbit peste o oră, abia lăsându-mă și pe mine să strecor câte o vorbă și plângându-se că nu-i trimit niciodată mesaje. Este evident că îi este dor de Scoția și amenință că se întoarce.

Total încasări: 15 lire

2 clienți

VINERI, 4 DECEMBRIE

Comenzi online: 3

Comenzi găsite: 3

Azi a venit Norrie.

În timp ce sortam cutiile nesfârșite cu cărți, am găsit una intitulată *The English Tourist in Italy*, care conține următoarea înșiruire extrem de folositoare:

Nepoata ta are brațe foarte frumoase. Câți ani are?

Al cui e slipul ăsta bărbătesc?

Ai mâncat prea multe portocale.

Ai o pisică foarte urâtă.

Doamna Folli este o femeie frumoasă, dar fiica ei este foarte urâtă.

Ești la fel de studios ca fiul meu, dar nu la fel de inteligent ca el.

Sunt supărat pe tine.

Am plecat de la magazin la ora 11:00 și m-am dus la o casă de lângă Hawick (la trei ore distanță cu mașina), ai cărei proprietari voiau să vândă niște cărți. Era o casă impunătoare și frumoasă în stil georgian și, după aspectul ei, mă așteptam ca biblioteca să conțină cărți de anticariat, dar în mare parte erau cărți moderne și nu deosebit de interesante, ci doar cât să merite deplasarea. Am scris cuplului (relativ tânăr) un cec de 310 lire. Se mutau în altă casă și voiau să scape de toate cărțile pe care nu le ambalaseră deja, așa că până la urmă am luat nu numai cărțile pe care le voiam, ci și pe cele pe care nu le voiam.

Când i-am înmânat cecul, bărbatul a zis: „Probabil asta e cea mai profitabilă zi din an pentru dumneavoastră". Bănuiesc că sugera că tocmai îl jecmănisem — cam exagerat, având în vedere că abia își vânduseră casa, care îmi închipui că trebuie să valoreze peste 1 milion de lire.

Total încasări: 2,50 lire

1 client

SÂMBĂTĂ, 5 DECEMBRIE

Comenzi online: 3

Comenzi găsite: 2

Vreme ploioasă și furtunoasă din nou azi.

Dimineață, când am deschis magazinul, nu aveam net, așa că o oră și jumătate m-am chinuit să-l repar.

Când, în cele din urmă, am reușit să refac conexiunea, am găsit printre mesajele primite de la Amazon o întrebare amănunțită despre starea unei cărți, *The Paradox Men*, care are prețul de 60 de pence. Ian, prietenul meu din Grimsby care face negoț cu cărți, are dreptate. Acum mulți ani, a prevăzut că, dată fiind dezvoltarea de neoprit a Amazon și prioritatea dată clienților în defavoarea vânzătorilor, va veni și ziua în care oamenii se vor aștepta la exemplare bune ale cărților pe un preț de nimic. Acum zece ani, cartea asta ar fi costat 10 lire.

Dave-Borsetă a venit la prânz. Am făcut greșeala de a-l lăsa să mă atragă într-o conversație. A turuit fără încetare despre America de Sud și cât de frumoase sunt femeile de acolo. A cumpărat două cărți și a reușit să acopere tejgheaua cu diverse lucruri care arătau revoltător, inclusiv câteva șervețele și niște bonuri mototolite, cât timp a scotocit în borsetă după portofel.

Total încasări: 159,55 lire

8 clienți

LUNI, 7 DECEMBRIE

Comenzi online: 4

Comenzi găsite: 1

Callum a venit la 10:30.

O zi foarte liniștită. Nicky și prietena ei Morag au apărut pe la 14:00 să mă ia la mișto. Pleacă mâine la detectare de metale și voiau să împrumute detectorul Annei, pe care îl țin în pivniță.

În niște cutii cu cărți, am găsit un album foto victorian plin cu poze. De obicei, fotografiile sunt scoase din albumele care ajung în mâinile mele, dar astea erau majoritatea portrete de studio, ceea ce poate adăuga puțin la valoarea albumului.

La 15:00 a apărut Wacek și mi-a zis că a terminat de reparat acoperișul vecinului și coșul. Când l-am întrebat cum a reușit să urce bucata aia uriașă de granit acolo, mi-a zis că au tăiat-o în trei blocuri, pe care le-au ridicat pe rând, apoi le-au lipit la loc cu mortar. E o mare ușurare că l-au reparat înainte ca restul ploilor și gerul iernii să-l strice și mai tare.

Total încasări: 161,99 lire

7 clienți

MARȚI, 8 DECEMBRIE

Comenzi online: 5

Comenzi găsite: 4

O zi calmă, însorită, după furtuni care par că au durat săptămâni întregi.

Toate comenzile de azi au venit prin Amazon. Bănuiesc că iar am fost suspendați de pe Abe.

Un bărbat de la Societatea Regală pentru Protecția Păsărilor, pe nume Chris, a venit să-mi vorbească despre o carte pe care o scoate el. A stat aici trei ore. Cartea părea foarte interesantă: este vorba despre observațiile unui naturalist despre păsările pe care le-a văzut în ținutul Wigtown între 1890 și 1935. Naturalistul în cauză a fost Jack McHaffie Gordon, al cărui bunic a deținut (în anii 1830) clădirea în care este acum magazinul.

Tata a trecut pe aici după ce a fost să se tundă și am discutat din nou despre planurile lui de pescuit pentru anul viitor.

După prânz, am descărcat cutiile cu cărți din tranzacția de la Hawick. Mai târziu, în timp ce răsfoiam *The English Tourist in Italy*, am dat peste alte fraze utile:

N-am mai cunoscut niciodată un om așa de avar ca tine.

Prietenii tăi prost crescuți au adunat toate piersicile coapte din grădina mea și le-au luat cu ei.

Nu pot să mănânc pâinea asta, e prea veche.

Ești un om bădăran și egoist și de asta nu pot să te sufăr.

Scoțianul este foarte tânăr.

Regele nostru este mai bun decât președintele vostru.

Un singur client ne-a trecut pragul astăzi.

Wacek și băieții au terminat de demontat schelăria și au plecat spre următoarea lucrare.

Total încasări: 25 lire

1 client

MIERCURI, 9 DECEMBRIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 2

Azi-dimineață, în timp ce căutam comenzile, dintre care una era pentru *William Maxwell to Robert Burns* (aflată în secțiunea de poezie scoțiană), am zărit exemplare din operele lui Milton și Shelley printre cărțile cu poezie scoțiană. Am simțit că asta a fost mâna lui Nicky, de la care, întâmplător, am primit un e-mail dimineață: „Uite câteva poze «festive» utile — sper că apreciezi măcăleandrul! Am făcut poza aia special pentru tine — măcăleandrul stătea în locul de joacă unde căutam noi metale și am găsit 6,76 lire! Mișto, nu?". Pozele „festive" la care se referea ea erau fotografii cu un morman de sticle goale, deasupra căruia era cocoțat corpul țeapăn al unui măcăleandru mort, pe care cu siguranță ea și Morag l-au găsit când au ieșit, ieri.

Să cauți metale într-un loc de joacă mi se pare oarecum de prost-gust, dacă stai să te gândești că monezile pe care le-au adunat probabil căzuseră din buzunarele copiilor.

La ora 11, în același timp cu camionul care livra peleții pentru boilerul cel nou, a sosit și mama, care voia să mă salute. Când am încercat să-i explic că trebuie să-i ajut pe oameni să descarce, a răspuns: „Da, sigur, dragă. Du-te și vezi-ți de treabă". Pe urmă a continuat să vorbească încă zece minute, timp în care șoferul și ajutorul lui s-au luptat cu sacii de peleți.

E-mail de la cineva pe nume Ian Kitt, cu o listă de cărți pe care vrea să le vândă, așa că i-am scris și l-am întrebat dacă ar putea el să le aducă.

Total încasări: 24,50 lire

1 client

JOI, 10 DECEMBRIE

Comenzi online: 1

Comenzi găsite: 1

Computerul din magazin, care trebuie să fie pornit non-stop pentru a primi comenzi, era blocat pe *restart* când am deschis dimineață, așa că o oră m-am chinuit să-l fac să funcționeze din nou.

Galeza în vârstă deprimată a sunat și m-a surprins întrebându-mă, nu ca de obicei, de cărți vechi de teologie, ci dacă avem vreunul dintre ghidurile lui Wainwright. Am surprins-o și eu, la rândul meu, răspunzându-i că da, avem aproape toate ghidurile lui Wainwright despre Districtul lacurilor. „O, puteți să mi-l trimiteți pe cel mai ieftin?" Am găsit unul la 4,5 lire, ea mi-a dat detaliile cardului și i-am notat numele și adresa.

Când am verificat e-mailurile dimineață, am găsit unul de la Anna de la Wenlock Books, care sugera să ne ocupăm din nou de Refugiul cititorilor și anul viitor, de data asta în martie. Am răspuns că mi-ar face mare plăcere.

Cartea cu autograful lui Bertrand Russell s-a vândut cu 103 lire pe eBay.

Șapte clienți ne-au trecut pragul toată ziua, iar doi dintre ei au comentat la plecare că le pare rău că nu au avut ochelarii la ei. Pare ceva ieșit din comun să uiți să-ți iei ochelarii cu tine când te duci la librărie.

După ce am închis, am pregătit sala cea mare pentru cina voluntarilor de la festival de mâine seară. În fiecare an, după ce trece mahmureala de după festival, personalul plătit din biroul festivalului organizează o masă de mulțumire pentru voluntari. Anul ăsta o organizăm aici, în Refugiul scriitorilor.

Total încasări: 47,50 lire

5 clienți

VINERI, 11 DECEMBRIE

Comenzi online: 0

Comenzi găsite: 0

O zi frumoasă, însorită.

Maria a sosit la 9:30 cu tot echipamentul de catering pentru cina din seara asta, pe urmă s-a dus acasă.

Nu am avut nicio comandă azi, dar am expediat cartea cu autograful lui Bertrand Russell, care s-a vândut ieri pe eBay cu 103 lire.

La prânz, un bărbat cu părul alb a venit la tejghea și a întrebat dacă avem o carte despre Mochrum, un oraș din apropiere, scrisă de un fermier local. I-am arătat clientului un exemplar și l-am lăsat acolo, așezat, timp de o oră, după care a plecat zicând: „Mulțumesc, nu e chiar ce căutam".

Cu puțin timp înainte de închidere, o clientă m-a oprit lângă secțiunea de biografii și mi-a zis: „Asta ar putea să pară o întrebare ciudată, dar *[pauză plină de subînțeles, pe urmă în șoaptă]* aveți cumva cărți în olandeză?". Trebuie să recunosc că am auzit și întrebări mai ciudate de atât. Poate era un cod pentru altceva?

Shona și Maria au sosit la 18:00 să pregătească cina de Crăciun. În timpul ăsta, Eliot a venit cu valiza și a întrebat dacă poate să rămână peste noapte. Ca de obicei, și-a scos și aruncat imediat pantofii.

M-am dus la vernisajul de Crăciun al galeriei lui Emily la 18:30 și am cumpărat un tablou cu un porc pentru sora mea. La întoarcere, vreo sută de oameni erau adunați în piață și cântau colinde pentru aprinderea luminițelor de Crăciun. Cina voluntarilor a început la 19:00 și s-a încheiat pe la 1:00, douăzeci și două de persoane fiind servite de Maria. Am rămas fără vin și a trebuit să descind în pivniță să mai aduc. O mare parte a serii mi-am petrecut-o făcând pe somelierul.

Total încasări: 54,49 lire

4 clienți

SÂMBĂTĂ, 12 DECEMBRIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 2

M-am trezit devreme și am făcut micul-dejun. Eliot a plecat la 11:00.

Un client în vârstă a venit la tejghea cu douăsprezece cărți, toate relativ noi. Totalul era de 65 de lire și i-am zis că pot să i le las cu 60. În loc să-mi mulțumească, el a zis: „Asta-i toată reducerea pe care o primesc? 5 lire?".

Niciun client între 11:30 și 15:45, pe urmă, în decurs de cinci minute, nouă clienți. Niciunul nu a cumpărat nimic.

Toată ziua am sortat cutii și saci cu cărți. Abia dacă am avansat în lista interminabilă cu lucruri de făcut.

După muncă, am aprins focul și am terminat *The Living Mountain*. Trist că a fost publicată postum, fiindcă este o carte strălucită, emoționantă. Felul în care descrie riscurile și bucuriile alpinismului, trecute prin filtrul înțelegerii ulterioare, este deosebit de familiar și rezonant:

> „Dar există un fenomen asociat cu această *vrajă* de care trebuie să mărturisesc că am cunoștință. Adesea, în patul meu de acasă, îmi amintesc locurile peste care am pășit ușor, fără să simt în vreun fel frica, și mă trec fiorii gândindu-mă la ele. Mi se pare că n-aș mai putea să mă întorc vreodată; frica mă descurajează, groaza mi se urcă în gât. Și totuși, când mă întorc, același salt al spiritului mă înalță. Cu sau fără zei, sunt *vrăjită* din nou".

Vraja de care vorbește ea este cunoscută multora dintre cei care au pășit și au urcat pe dealurile și munții Scoției; este senzația că te afli într-o lume ruptă de orice altceva, în același timp familiară și nefamiliară.

Total încasări: 158,99 lire

8 clienți

LUNI, 14 DECEMBRIE

Comenzi online: 5

Comenzi găsite: 5

La 9:30, Maria a venit să ia înapoi farfuriile și tacâmurile lăsate aici după cina voluntarilor de vineri, precum și frigiderul care a rămas în bucătărie de la festival. Imediat după ce a plecat ea, a trecut pe aici Petra să piardă timpul cât aștepta ceva sau pe cineva (nu mai știu pe cine). Nu știu dacă oamenii care intră în magazin ca să-și piardă timpul își dau seama că îl pierd și pe al meu.

O clientă care căuta un cadou de Crăciun pentru un nepot dislexic a cumpărat două cărți cu Asterix.

Un client din Irlanda de Nord a venit la tejghea cu trei cărți și le-a maltratat o vreme, pe urmă a arătat spre eticheta cu prețul de pe una dintre ele și a întrebat: „Asta chiar e 20 de lire?". Când i-am confirmat, a zis: „Nu, e prea scumpă", și a pus-o la loc pe raft. E o diferență între o carte prea scumpă și un client prea zgârcit.

Total încasări: 110,50 lire

8 clienți

MARȚI, 15 DECEMBRIE

Comenzi online: 2

Comenzi găsite: 1

Părinții mei au venit la 11:00 să stăm de vorbă. Am acoperit subiectele preferate obișnuite ale mamei: cine a murit, cine e pe moarte și cine are demență.

O femeie a sunat să-și înscrie prietena în Random Book Club, drept cadou de Crăciun. Sper ca ăsta să devină un cadou popular.

Mai târziu, în timp ce-mi pregăteam o ceașcă cu ceai, am auzit pe cineva strigându-mă de la parter. Era Ian Kitt, bărbatul care îmi trimisese un e-mail cu lista de cărți de vânzare săptămâna trecută. A adus șase cutii cu cărți în magazin. La scurt timp după aceea, a venit o femeie care s-a mutat din Franța aici cu soțul ei și a adus cinci cutii cu cărți acum câteva săptămâni. Am arătat spre cutiile pe care le-a adus data trecută și i-am zis că pe cele mai multe nu le vreau. Mi-a răspuns că nu are loc în mașină, pentru că mi-a mai adus șapte cutii. A trebuit să o refuz, pentru că acum am magazinul plin.

Le-am sortat pe cele aduse de Ian Kitt. Toate în condiție impecabilă, am verificat câteva prețuri online și i-am dat un cec de 300 de lire. Am impresia că mă înec în cărți.

Total încasări: 76 lire

3 clienți

MIERCURI, 16 DECEMBRIE

Comenzi online: 5

Comenzi găsite: 3

Chris Mills a apărut la 9:15 să curețe camioneta, care era într-o stare deplorabilă. Îl cunosc pe

Chris din 2000, când am lucrat la un documentar despre pierderea lui Solway Harvester, o dragă de scoici care s-a scufundat aproape de Isle of Man pe 11 ianuarie în anul acela. Fratele lui, David, făcea parte din echipaj.

Dimineață, m-am apucat să sortez cărțile primite ieri. Printre ele era și o cutie cu cărți despre fotografie în stare excelentă, așa că le-am pozat și i-am trimis pozele prin e-mail prietenei mele Aíne, care este colecționară de cărți de fotografii-portret moderne.

La 17:00, m-am dus să încui magazinul și am descoperit că Chris plecase cu cheia mea de la camionetă după ce o curățase. Cheia de la magazin este legată de cea de la camionetă, așa că am împins piatra de curling pe care o folosim să proptim ușa în spatele ușii neîncuiate și am ieșit să beau o bere cu Callum.

Total încasări: 49 lire

4 clienți

JOI, 17 DECEMBRIE

Comenzi online: 7

Comenzi găsite: 7

La 9:00, o femeie a împins ușa și a dat năvală în magazin încărcată cu sacoșe pline cu cărți pe care voia să le vândă. A luat-o cu viteză considerabilă înainte prin magazin, strigând „Alooo“ și ignorându-mi complet răspunsurile. În cele din urmă, a reapărut în partea din față a magazinului, unde era evident că trebuie să se afle tejgheaua, casa de marcat și personalul, și a zis cu oarecare surpriză: „A, aici erați“. Pe urmă m-a întrebat dacă m-ar interesa să cumpăr cărți. Fiecare suprafață și fiecare spațiu din magazin sunt acum acoperite cu cărți și cutii pe care încă nu le-am sortat și care au sosit în ultimele două săptămâni, așa că i-am răspuns că, în afara cazului în care sunt foarte speciale, nu mă interesează. A început să arunce cărțile din sacoșe pe toată podeaua și mi-a zis că sunt ediții cartonate foarte speciale din „John Grisham, Dan Brown, James Patterson“. Când i-am spus că nu mă interesează, a părut sincer uimită.

După muncă, mi-am luat exemplarul din *Maestrul și Margareta*, pe care îl lăsasem deoparte ca să citesc *The Living Mountain*, și mi-am reluat lectura. Bunicuța a avut dreptate: este o carte extraordinară, strălucită.

Total încasări: 70,50 lire

6 clienți

VINERI, 18 DECEMBRIE

Comenzi online: 3

Comenzi găsite: 1

Una dintre comenzile de azi a fost pentru *Lands and Their Owners in Galloway*, în două volume, pe care Nicky a listat-o cu 40 de lire, cam cu 100 de lire mai puțin decât valorează.

Am dus la poștă comenzile din ultimele câteva zile. La intrare, am observat că partea de vitrină unde sunt afișate anunțurile funerare era absolut plină. Mama lui Carol-Ann, Alison, spunea că, pe măsură ce trece luna decembrie, numărul de persoane decedate în fiecare săptămână crește până când, de Crăciun, nici nu mai rămâne loc pentru anunțuri.

Pe tabla de azi am scris un haiku:

Crăciunu-i măcel.

Pierdeți-vă printre cărți;

Așa va fi mai bun(icel).

Total încasări: 85,48 lire

8 clienți

SÂMBĂTĂ, 19 DECEMBRIE

Comenzi online: 7

Comenzi găsite: 7

Căutam o carte pe care am listat-o ieri și pentru care am primit o comandă în dimineața asta, când am descoperit că Nicky pusese patru cărți dintr-o serie intitulată *Rivers of America* în secțiunea de filosofie.

Două dintre cărțile comandate azi au fost din lotul de 300 de lire pe care l-am primit mai devreme săptămâna asta. Până acum, din puținele cărți pe care le-am listat online, am obținut 210 lire. Dacă dau la o parte comisionul Amazon, rămân cu aproximativ 150 de lire, ceea ce este un profit bun și rapid. Ce bine ar fi dacă ar merge mereu așa!

După-amiază, am împodobit vitrina pentru Crăciun: un teanc de cărți în forma unui brad, cu niște luminițe în jurul lui. Cel mai mare efort pe care l-am făcut vreodată pentru vitrina de Crăciun.

Total încasări: 236 lire

8 clienți

LUNI, 21 DECEMBRIE

Comenzi online: 14

Comenzi găsite: 12

O zi urâtă, ploioasă și vântoasă, dar este ziua cea mai scurtă din an, așa că, odată ce trece, mie cel puțin îmi revine optimismul. De data asta, s-a dovedit de scurtă durată: Nicky a apărut cu un scrin și patru sacoșe cu cărți. Mi-a zis, cu oarecare bucurie, că nu se întoarce să lucreze pentru mine. Nu știu ce m-a întristat mai mult, vestea că nu se întoarce sau faptul că părea atât de încântată să plece de la un job pe care evident l-a iubit odată. Va fi sfârșitul unei epoci de aur în magazin.

Până la ora prânzului, un singur client, care a tot gâfâit prin magazin. A reușit să se revanșeze cheltuind 50 de lire și povestindu-mi — aparent, fără ironie — despre o librărie din Cornwall care are afișat mare pe tejghea mesajul „FĂRĂ ANECDOTE".

În timp ce lipeam etichetele pe coletele pentru Random Book Club, un bărbat cu accent german a întrebat dacă avem vreun exemplar din *Mein Kampf*.

Total încasări: 174,98 lire

11 clienți

MARȚI, 22 DECEMBRIE

Comenzi online: 3

Comenzi găsite: 3

Poșta de azi mi-a adus un colet din Italia. Când l-am deschis, am descoperit tot felul de delicatese delicioase — șuncă de porc afumată, pecorino, salam și o sticlă de Barolo —, alături de un mesaj de la Bunicuța: „Mănâncă astea de Crăciun, nenorocit căcăcios ce ești!".

Am dus corespondența la poștă, chiar înainte ca Wilma să închidă pentru prânz, și am întrebat-o dacă poate să-mi schimbe 100 de lire în monede. Mi-a șoptit că William, proprietarul oficiului poștal, ar fi furios dacă ar afla. Pe urmă, imediat ce a ieșit el din cameră, mi-a îndesat monezile pe sub geamul despărțitor și mi-a zis să mă duc mai târziu cu bancnotele, pentru schimb.

În timp ce așezam alte cărți din lotul cumpărat cu 300 de lire săptămâna trecută, am observat că, din pură coincidență, toate cărțile noastre despre alpinismul scoțian se află pe raftul K2$_{29}$ din sala scoțiană.

Total încasări: 135,99 lire

14 clienți

MIERCURI, 23 DECEMBRIE

Comenzi online: 3

Comenzi găsite: 3

Jeff, preotul, a venit la 10:30. Acum, că suntem în toiul iernii, circulă din nou cu autobuzul. A stat o vreme să caute ceva în secțiunea de teologie care să-l inspire pentru predica de Crăciun. Se pare că Biserica vrea să-l mute din casa parohială în care locuiește de când a fost numit aici, acum câteva decenii. Când l-am întrebat unde se mută, a răspuns: „Habar n-am. Sunt ca Avraam, stau pe un deal și strig «Ur»". Eu habar n-am despre ce vorbea, dar nu am nicio îndoială că altcineva ar înțelege.

În poșta de dimineață, am găsit două felicitări de Crăciun, una pentru „Crevetele Uriaș", iar cealaltă pentru „Maestrul Shaun Bythell".

La 11:00 am urcat să-mi fac o ceașcă de ceai și să mă dezmorțesc puțin în căldura slabă a bucătăriei. Când m-am întors, am fost surprins să-l găsesc pe Omul-Cârtiță examinând secțiunea de artă de pe primul palier. Nici măcar nu și-a ridicat privirea când am trecut pe lângă el, așa de absorbit era de cartea despre gravurile lui Dürer. Bănuiesc că își cumpără cadouri de Crăciun.

Toată după-amiaza am pus prețuri pe cărți și le-am așezat pe rafturi, iar când m-am întors, după o perioadă mai lungă petrecută în sala feroviară, am fost întâmpinat de priveliștea familiară a Omului-Cârtiță la tejghea, deși, de data asta, dintr-un unghi diferit. Am luat la rând teancul lui de cărți, care includea două despre cățărare (nu mi se pare că ar fi genul căruia să-i placă să petreacă timp în aer liber, dar e posibil să mă înșel), una despre conservarea lemnului, o istorie a Portugaliei, cartea despre gravurile lui Dürer și una despre geologia din partea de vest a Yorkshire-ului. Ultimul titlu m-a făcut să mă îndoiesc de presupunerea pe care am făcut-o când l-am văzut prima dată: că Omul-Cârtiță este scoțian. Cum nu l-am auzit niciodată vorbind, nu am idee dacă este adevărat sau nu. Dacă într-adevăr este din Yorkshire, atunci este unul dintre extrem de puținii de originea asta care nu cer niciodată reducere. Poate că, în subconștient, m-am bazat pe faptul că plătește mereu cu bancnote scoțiene sau pe vreun alt detaliu care m-a făcut să cred că este scoțian.

Când a plecat din magazin, mi s-a părut că zâmbește, dar e posibil să se fi strâmbat din cauza vântului.

Total încasări: 40 lire

5 clienți

JOI, 24 DECEMBRIE

Comenzi online: 0

Comenzi găsite: 0

În poșta de azi, era o felicitare adresată lui „Shaun Bythell, librar arțăgos“.
E-mail în adresa de la Amazon:

Îmi pare rău, dar sunt foarte dezamăgită de comanda aceasta. Cartea a fost descrisă ca „Folosită — stare foarte bună“. Nu s-a menționat deloc că a aparținut unei biblioteci publice. Prefața a fost decupată, pe următoarea pagină și pe marginile paginilor a fost pusă ștampila „anulat“, iar cartea este extrem de murdară și miroase a mucegai. Am comandat-o ca s-o fac cadou de Crăciun, iar destinatarul va fi mulțumit să aibă un exemplar dintr-o carte care nu se mai editează. Însă sunt de părere că descrierea dumneavoastră referitoare la starea cărții nu a fost exactă.

Aștept cu nerăbdare răspunsul dvs.

Cartea cu pricina a costat 2 lire, așa că i-am rambursat toată suma. Ah, spiritul Crăciunului cuprinde pe toată lumea.

Adesea, magazinul este aglomerat în Ajunul Crăciunului, fiindcă apar fermieri care se agită ca să fie siguri că au ce pune sub brad pentru soțiile lor și oamenii vin mai devreme să-și viziteze familia în perioada sărbătorilor. Asta însă depinde în totalitate de ziua săptămânii în care cade Crăciunul: două zile libere în plus pot să însemne o săptămână întreagă, dacă Crăciunul pică într-o luni sau o joi. Anul ăsta, bănuiesc că populația lucrătoare care vine în vizită la rudele din Galloway va trece cu mașinile în sus sau în jos abia astăzi. Poate că perioada dintre Crăciun și Anul Nou va fi mai bună.

Total încasări: 86,94 lire

10 clienți

VINERI, 25 DECEMBRIE

Comenzi online:

Comenzi găsite:

Închis.

Când m-am trezit, am descoperit că ușa de la camera de la oaspeți în care a început să doarmă motanul în ultima vreme și pe care eu o las mereu deschisă pentru drăcușorul ăsta gras era închisă bine. Este camera de la ultimul etaj, alături de a mea, și nu e vulnerabilă la capriciile curentului care șuieră prin tot magazinul. Sunt sigur că era deschisă aseară, când m-am dus la culcare. Dimineață, când am deschis-o, Căpitan a zbughit-o afară ca un atlet olimpic pe laxative, cu un ochi la toaletă.

La prânz, m-am dus pe bicicletă cei 8 kilometri până la casa părinților mei ca să iau prânzul cu ei și prietenii lor Bill și Tess. Bill are nouăzeci și ceva de ani și este unul dintre oamenii care-mi plac, iar Tess este nemaipomenit de amuzantă, așa că plimbarea pe roți înapoi, în lumina amurgului, a fost alimentată de vin și râsete.

Ajuns acasă, am citit din *The New Confessions*, din care mai am puțin. Începe să pară un antrenament pentru *Any Human Heart*. Extrem de bună și foarte documentată, dar îi lipsește puțin din căldura cărții din urmă.

SÂMBĂTĂ, 26 DECEMBRIE

Comenzi online: 5

Comenzi găsite: 5

Am deschis magazinul la 10:00. Primul client a apărut la 14:45 să înapoieze un exemplar dintr-un roman de Simenon, ediție Penguin verde, pe care i-l vândusem unui fermier agitat în Ajunul Crăciunului pentru soția lui. Se pare că — așa cum se îngrijorase el — aceasta îl citise deja. Nu e chiar cel mai promițător început al săptămânii care, de obicei, e cea mai aglomerată din an.

Am ales și ambalat comenzile și le-am dus la poștă. Când am deschis ușa, am dat peste William, așa că l-am întrebat dacă e deschis. El doar a mârâit „Nu", pe urmă s-a întors cu spatele și și-a văzut mai departe de ce făcea el acolo, fără nici cea mai mică amabilitate.

Am mai scris un haiku pentru tablă:

Azi e iar Crăciun.

Fugiți la librărie:

scăpați de surghiun.

A mai apărut o singură clientă, care mi-a zis că a venit numai „să se adăpostească de ploaie".

Una peste alta, nu a meritat să deschid magazinul. Deși sunt oameni prin oraș, probabil au presupus că azi e închisă librăria.

Total încasări: 44,30 lire

6 clienți

LUNI, 28 DECEMBRIE

Comenzi online: 7

Comenzi găsite: 5

Am ambalat comenzile și le-am dus la oficiul poștal, care iar era închis.

Telefon la 10:00 de la un client care căuta o carte de istorie locală:

Client: Caut o carte cu titlul *Borgue Academy*, scrisă de Adam Gray.

Eu: Da, avem trei exemplare din ea.

Client: Să vă zic de ce o caut. Plecăm în Noua Zeelandă săptămâna viitoare și vizităm pe cineva al cărui tată era din zona asta și ne-am gândit că ar fi drăguț etc.

Habar nu am de ce oamenii simt nevoia să explice amănunțit de ce caută anumite titluri — nu-i ca și cum explicațiile lor ar face cartea să apară în stoc: ori o avem, ori nu — dar asta nu pare să-i oprească niciodată.

Magazinul a fost complet mort până la 11:30, când au intrat douăzeci și două de persoane, o familie evreiască extinsă. Majoritatea au cumpărat câte ceva, inclusiv exemplare din *Three Things You Need to Know About Rockets*.

Patru foști angajați m-au prins la înghesuială și au hotărât că ar fi trebuit să dăm o petrecere de Crăciun în magazin, așa că i-am invitat și pe sora mea și pe soțul ei. Catherine, care a lucrat la Refugiul cititorilor în februarie, a venit cu fiul ei Miles, tocmai întorși dintr-o excursie de Crăciun în munți, și a venit și cuplul spaniol care se ocupă acum de The Open Book. Crăciunul este o perioadă în care toți ceilalți au timp liber, numai eu nu. De fapt, ajung să lucrez mai mult decât de obicei și, în general, singur, așa că impunerea unei petreceri aici de către foști angajați și apariția din senin a altor oameni au dat casei un aer prietenos. Ba chiar, pentru prima dată în mai mulți ani, am simțit puțin spiritul Crăciunului. Dar nu mult.

M-am culcat la 3:30.

Total încasări: 101,48 lire

9 clienți

MARȚI, 29 DECEMBRIE

Comenzi online: 3

Comenzi găsite: 2

Am deschis magazinul la 10:00, mahmur, dar, spre încântarea mea, ceilalți făcuseră deja ordine după petrecerea de azi-noapte. Habar nu am când s-au ocupat de asta, dar a fost o ușurare imensă să cobor într-o bucătărie curată.

În poșta de azi, am găsit o scrisoare de la departamentul de urbanism, prin care eram informat că mi s-a acordat autorizația pentru spiralele de cărți din beton. Starea de ușurare a fost aproape fizică: a trebuit să mă așez după ce am primit vestea. Un client a venit la 11:00 și a întrebat de „cărți religioase“, așa că l-am îndrumat spre secțiunea de teologie. După vreun minut, s-a întors la tejghea și a întrebat: „Aveți o listă a cărților sau trebuie să mă holbez eu la ele?“.

Catherine și Miles au plecat pe la prânz.

O tânără a cumpărat un exemplar din *Kama Sutra* și s-a oferit să citească din ea pe Facebook. M-am gândit că cel mai bine ar fi să refuz.

Urmează vreme și mai rea; previziunile anunță că Furtuna Frank va aduce ploi abundente și vânturi puternice la noapte și mâine.

Am terminat *Maestrul și Margareta* la miezul nopții, în timp ce vântul urla, iar ploaia torențială bătea în fațada casei. Nu a fost deloc cum mă așteptam sau asemănătoare cu ce mai citisem înainte. E o carte extraordinară, cea mai isteață și mai minunată evocare a supranaturalului dintre toate cărțile pe care le-am citit până acum, deși, dacă mă gândesc bine, *Memoriile personale și confesiunile unui păcătos cu temei,* de Hogg, ar putea să i-o ia puțin înainte.

Total încasări: 132,99 lire

13 clienți

MIERCURI, 30 DECEMBRIE

Comenzi online: 5

Comenzi găsite: 4

Ploaie torențială toată noaptea și azi-dimineață, din cauza Furtunii Frank. Se pare că în Newton Stewart (la 11 kilometri distanță) sunt inundații mari, sute de oameni evacuați din case și găzduiți la centrul comunitar Macmillan.

Callum a venit să pună gresie în bucătăria și baia din căbănuță.

Maya Tolstoy a trecut pe aici să mă salute la prânz. Mama ei, Margie, locuiește în Old Station House în Wigtown și este o femeie minunată, excesiv de generoasă și cu un intelect superior. Pe Maya am cunoscut-o acum câțiva ani la Margie acasă și ne-am împrietenit. La fel ca mama ei, este extraordinar de inteligentă și fermecătoare. Locuiește în New York, dar se întoarce cât poate de des în Scoția să-și viziteze părinții. În același timp, și Jess Pum, ai cărui părinți locuiesc tot în zonă, a venit să mă salute, iar pe urmă, Tom și Willeke, ca să discute despre planurile pentru Hogmanay[30]. Magazinul poate deveni cu ușurință un fel de centru social pentru locuitorii înstrăinați ai Galloway-ului în perioada aceasta a anului. Speram să îmi petrec noaptea singur, dar ei insistă să ne adunăm cu toții. Sărbătorile de Crăciun sunt un moment ciudat când ai un magazin al cărui venit depinde aproape integral de clienții care intră în el. Toată lumea este în vacanță și vrea să se simtă bine, dar pentru mine este esențial ca magazinul să fie deschis, așa că nu prea pot să iau parte la entuziasmul lor. Bănuiesc că firii mele mizantrope îi convine să aibă o scuză ca să evite să fie sociabilă, petrecerea de acum câteva seri fiind o excepție.

Paula (una dintre cele două spanioloaice care se ocupă de The Open Book) a venit să mă întrebe dacă pot să scanez și să imprim un afiș pe care l-a făcut ea, prin care invită toată lumea din oraș la magazin mâine la 16:00 pentru a sărbători împreună tradiția spaniolă de anul nou de a mânca struguri.

La 13:01, serviciile de internet și de telefonie mobilă au căzut pe toată peninsula, așa că m-am dus la poștă să aflu ce s-a întâmplat. Din cauza inundațiilor, au închis stația electrică din Newton Stewart.

La 15:00, am zărit un fluture pe veioza din magazin. A zburat pe acolo o vreme, spre mirarea clienților, până când a dispărut. Probabil l-a mâncat motanul. Are o slăbiciune pentru fluturi. După ce am închis magazinul, m-am dus la co-op să cumpăr o pâine și am descoperit că lumea cumpărase în cantități mari de teama inundațiilor (suntem sinistrați oficial), așa că rafturile erau complet goale. Am scotocit prin dulap acasă, am găsit niște făină și drojdie și am încercat să-mi fac singur pâine. Rezultatul a fost o substanță atât de densă, încât bănuiesc că am creat un nou element. Faceți loc în tabelul periodic pentru Bythellium!

După muncă, am terminat *The New Confessions*. Mi-a plăcut mult! Într-un alt exemplu de nedreptate pe care nu o poate controla, Todd cade victimă vânătorii de vrăjitoare din era McCarthy. Nu vă stric finalul, deși probabil am stricat restul lecturii. Relații damnate, mișcarea în cercuri culturale exaltate, dezastre — chiar este un șablon pentru *Any Human Heart*.

Total încasări: 185,50 lire

11 clienți

JOI, 31 DECEMBRIE

Comenzi online:

Comenzi găsite:

M-am trezit la 6:30 cu știrea că inundațiile din Newton Stewart sunt atât de grave, încât au ajuns la știrile naționale. Râul Cree a ieșit din matcă și toată strada Princes a fost inundată.

Internetul tot nu a funcționat, din cauza inundațiilor, așa că nu am putut să verific comenzile online.

Jeff preotul a venit la 10:00 să-și umple cele 15 minute până la sosirea autobuzului. A zărit exemplarul meu din *Any Human Heart* pe tejghea și mi-a zis ce mult i-a plăcut *A Good Man in Africa*. Am avut o discuție foarte interesantă despre ficțiunea contemporană. Lui îi place Jonathan Franzen acum, un scriitor pe care nu l-am citit.

Am lăsat un colet la oficiul poștal. Wilma a modificat programul de lucru de Crăciun. Poate că ar fi fost mai precis și mai logic să insereze cuvântul „nu“ înainte de „suntem“:

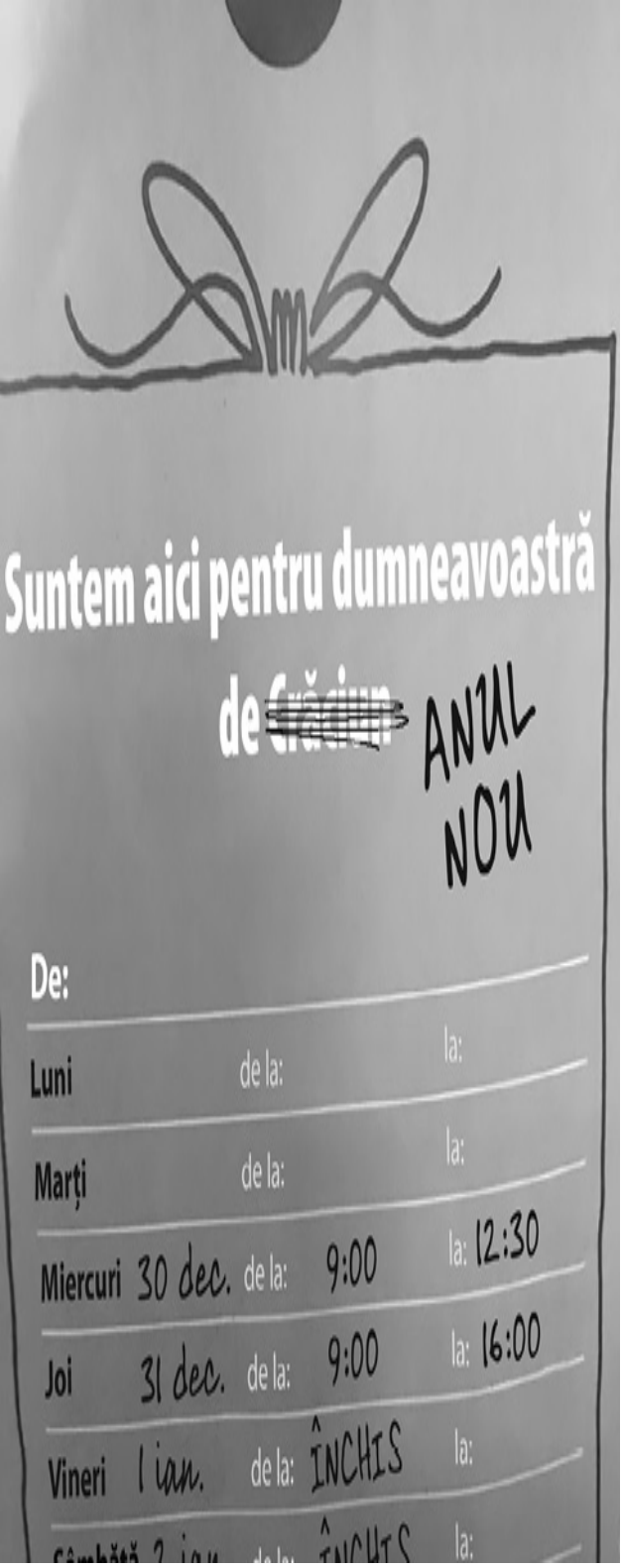
Suntem aici pentru dumneavoastră
de ANUL NOU
De:
Luni de la: la:
Marți de la: la:
Miercuri 30 dec. de la: 9:00 la: 12:30
Joi 31 dec. de la: 9:00 la: 16:00
Vineri 1 ian. de la: ÎNCHIS la:

Semnalul la telefonul mobil a revenit la 11:00, dar conexiunea la internet tot nu merge. Mica frustrare pe care mi-o provoacă acest lucru este contrabalansată de faptul că, din moment ce nu pot să răspund la comenzi sau să listez cărți online, am luxul de a nu-mi rămâne altceva de făcut decât să citesc o carte, așa că am început o altă autobiografie fictivă, *Augustus Carp, Esq., by Himself*, o carte de care eu nu auzisem, dar pe care Anna a găsit-o într-o librărie din Edinburgh și s-a gândit că mi-ar plăcea s-o citesc. M-am simțit ca pe vremuri, înainte de tirania internetului, și a fost o plăcere enormă să-mi petrec toată ziua citind, cu câteva întreruperi, *Augustus Carp*, care până acum s-a dovedit a fi una dintre cele mai amuzante cărți pe care le-am citit de ceva vreme. Augustus, povestitorul propriei vieți, așa cum o vede el, este nemaipomenit de pompos, fățarnic și complet ipocrit. Are multe în comun cu Ignatius Reilly din *Conjurația imbecililor* și mă întreb dacă John Kennedy Toole a citit-o înainte să pună stiloul pe hârtie.

Sophie Dixon, o prietenă pe care am cunoscut-o acum zece ani, a trecut pe aici pentru o ceașcă de ceai și o vorbă înainte să plece la niște prieteni comuni de Hogmanay. M-au invitat cu amabilitate și pe mine, dar eu fusesem deja de acord să-mi petrec seara cu Tom și Willeke, Callum și spanioloaicele de la The Open Book.

O femeie în vârstă a venit cu un bărbat deosebit de supraponderal, de vârstă mijlocie, pe care ni l-a prezentat (cu un accent puternic din nord-estul Angliei) ca fiind fiul ei. „A venit din Londra. De câte ori e aici, vine la magazin. Tare mult îi place." Peste două ore, când au plecat, a zis: „E prima dată când pleacă de aici cu mâna goală" — cuvinte menite să te facă să-ți pui întrebări despre calitatea stocului tău.

Am revenit online la 17:30, prea târziu să mai adun și să ambalez comenzile și să le duc la oficiul poștal la timp pentru a fi ridicate, așa că acum va trebui să aștept până marți.

După ce am închis magazinul, m-am dus la pub cu Tom, Willeke, Callum, Sigrid și spanioloaicele. Atmosfera era deprimantă, așa că ne-am întors aici după vreo oră, am gătit o mulțime de pizza și am băut până pe la 1:00. Au rămas cu toții peste noapte, mai puțin spanioloaicele, care s-au întors la The Open Book. Câțiva ani, am sărbătorit Hogmanay cu vreo douăzeci de prieteni la Hotelul Loch Maree, pe care îl rezervam pentru o săptămână (se închide iarna, dar noi am reușit să-l convingem pe proprietar să ne dea cheia). Întotdeauna era unul dintre momentele fericite din an și adesea peisajul înalt era presărat de zăpadă. În ultime vreme însă, Hogmanay a devenit ceva mai liniștit, adesea solitar, așa că mi-a făcut plăcere să-mi iau adio de la vechiul an și să-l întâmpin pe cel nou alături de prieteni.

Total încasări: 202,49 lire

17 clienți

---

29. Unul dintre cei mai înalți munți din lume (8 611 metri), al doilea după Everest, situat în lanțul muntos Karakorum.

30. Denumirea scoțiană a ultimei zile din an, sinonimă cu sărbătorirea Anului Nou.

EPILOG

Magazinul este mai aglomerat acum decât pe vremea când scriam anul acesta din jurnal, parțial — cred — pentru că oamenii au început să înțeleagă impactul pe care comerțul online îl are asupra magazinelor fizice. Acum, că peste 50% din achizițiile de retail se fac online, este puțin probabil ca tendința să se inverseze, dar nimeni nu vrea să locuiască într-o localitate în care magazinele din jur se închid și nu mai rămâne nimic care să umple golul. Până și guvernele recunosc, în sfârșit, faptul că dispariția magazinelor fizice și impozitarea suspectă a uriașilor online au un efect dăunător asupra vieții oamenilor.

Nicky, din câte știu, gestionează fericită o zonă împădurită la vreo 20 de kilometri distanță de aici.

Bunicuța s-a tot plimbat între Wigtown și Italia, dar pare hotărâtă să se stabilească în Galloway, unde excentricitatea ei e apreciată așa cum poate nu ar fi într-un loc mai convențional. Vederea i s-a deteriorat în același ritm în care i-a crescut încrederea în sine, iar aspectul ei italian sofisticat, odată atât de străin pentru locurile acestea, a fost absorbit de ele în așa măsură, încât acum face parte din alcătuirea lor. Absența ei ar fi acum observată, cum i-a fost pe vremuri apariția.

Eu și Anna am rămas și sper să fim mereu prieteni.

Căpitan continuă să se îngrașe, dar nu să se și deștepte, deși încă vrăjește zilnic clienții.